

ཐུགས་རྒྱུ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོག་མཆོག་གི་ལྷ་གསལ་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN10192	ImageGroup:	I3CN10196
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

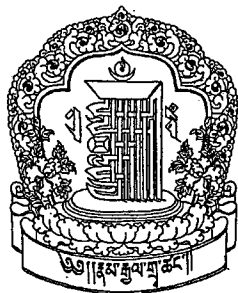
Title:	རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོག་མཆོག་གི་ལྷ་གསལ་། rnam rgyal grwa tshang gi gzhung chen mtshan nyid 'dzin rim dang po nas bcu gsum bar gyi slob deh/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D30019, D30020, D30021, D30022, D30023, D30024, D30025
Original Publication:	n/a,n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	rnam par rgyal ba phan bde legs bshad gling grwa tshang gi shes yon lhan tshogs/
Date:	2004
Volume:	3
Total Volumes:	7
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 No/da, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

ཨོཾ། །རྣམ་ཐུག་པ་པོ་ལེགས་པ་ཤད་མྱེང་གྲ་ཚང་གི་
 གཞུང་ཆེན་མཆོད་ཉིད་འཛིན་རིམ་བདུན་པ་དང་།
 བརྒྱད་པའི་རྩོམ་དེབ་དྲུང་རིམ་ལེགས་པ་ཤད་
 ཉིད་པོ་དང་། དྲུང་རིམ་དཀའ་
 འགྲེལ་བཞུགས་
 སྟོ།།

རྣམ་པར་ཐུག་པ་པོ་ལེགས་པ་ཤད་མྱེང་གྲ་ཚང་གི་གེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས།

༡༡། རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་
 གྲ་ཚང་གི་གཞུང་ཆེན་མཆོན་ཉིད་འཛིན་རིམ་
 ཏུག་པ་དང་། བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 དེབ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་
 སྒྲིང་པོ་སོགས་
 བཞུགས་
 སོ།།

རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གྲ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས།

ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གྲྭ་ཚང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

༡༡། །མད་ཤུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷ་ཡི་མྱེང་རིང་ངོས། །

རྗེས་ཆགས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ཆེན་དཀྱིགས་པ་ལས། །

འགྲོ་བའི་ཁིང་སར་བསེལ་བའི་དཔལ་སྤྱིན་པ། །

བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་པད་གཙུག་གིས་མཛོད། །

ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་འབྱུང་གནས་ནི་རྗེ་ཐེག་ །

ཚུལ་བཞིན་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་སྒྲིང་། །

ཡིད་བསྐྱབས་སྡེ་ལས་ནམ་པར་རབ་རྒྱལ་བའི། །

རྗེ་རྒྱུ་ཚངས་པའི་གཡུལ་སྐར་རྒྱོགས་པར་མཛོད། །

ཅེས་གིས་པར་བཅོད་པའི་ཆོག་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ་འདིར་གང་སྐྱོང་བར་བྱ་བཞི། དེ་ཡང་རང་
 ཅག་ཁ་བརི་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཤོག་པའི་ལྷ་སྐལ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་
 མཛོག་ལྷག་ན་པར་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བེན་དུ་འདུལ་དཀའི་སྤྱིགས་ཐུབ་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོམ་བསེལ་
 རྒྱན་ཐོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཕན་བདེའི་ལམ་དུ་དཀྱི་སྒྲོང་། བསམ་བཞིན་མི་ཡི་སྤྱིད་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་
 ཐོག་མར་སྤྱུང་དང་བཀའ་སྤྱིན་གྱི་སྒྲུབ་པས་མི་ཡི་འགྲོ་བ་སྤྱེལ། བར་དུ་མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་
 བྱ་སྒྲོང་རུང་དུ་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྤྱིད་མདོ་སྤྱེལ་རིག་གནས་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྐྱང་འཛམ་སྐྱིང་མཐའ་དབྱུས་ཀུན་དུ་བྱུང་བར་མཛད་ཅིང་རྟག་པར་རྒྱལ་
 མཛོག་སྤྱུ་ཕྱེད་རིམ་འོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་གཟི་བུ་གིས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་དོང་སྒྲུབ་ཕུར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་ཞེས་སྤྱིན་པའི་གྲགས་པ་རྟོགས་མཐར་
 བྱུང་པའི་གྲྭ་ཚང་འདིར་རྒྱན་དུས་པ་རྒྱལ་མཛོག་སྤྱུ་ཕྱེད་རིམ་འོད་ཀྱིས་བརྟན་སྤྱིད་སྤྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲོང་དུ་ཆེད་འཇུགས་མཛད་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན། བཅོམ་ཡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པམ་བདེ་

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲུ་ཁོང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

གཙོ་གྱུར་གྱི་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་དང་། སྤྱི་འགྱུར་རྩིང་མའི་གཏོར་ཆོས་གསར་རྩིང་གིས་མཆོན་
 ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། བསྟན་སྤྱོད་ཆུ་མཆོད་གཏོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན། འདོན་ཏེ་དབྱངས། གར་
 ཐོག་དབྱངས་གསུམ། མཆོད་བཅོད་དཀར་ཆུ། རོལ་མོ་འབྱུང་དྲེད་ཀྱིས་མཆོན་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤར་སྤྱོད་མཆོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཟབ་རྒྱས་མཆོད་དུ་བྱུང་བ་ནམས་
 མི་ཉམས་རྒྱུད་འཛིན་ཐོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད། སྤྱི་འགྱུར་བདེ་སྤྱོད། ལྷག་པར་
 མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་ཆུ་མཆོད་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ཐབས་སྤྱོད་དགོས་པ་དག་མཆོད་དུ་མའི་ཆོད་
 དུ་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༠༧༥ ལྷགས་ཁྱི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ལོར་བཞུགས་སྤྱོད་ཐོག་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་གཙུག་
 ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ལེགས་པར་བྱུང་སྤྱོད་ཆོས་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐོངས་གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱོད་རྟེན་ཡོངས་མ་སྤྱོད་མཆོན་ཆོས་
 མཆོག་གི་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་ཀྱིས་མཆོན་པོ་གང་ཉིད་ནམ་མཆོན་ཉིད་ཆོད་གཞུང་དང་བཅས་པ་གསོལ་
 སྤྱོད་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཞེན་གནས་ལོའི་རང་ལལ་གསར་དུ་བཞུང་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཉིན་ལྷགས་སྤྱོད་ཐོག་
 ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་རྩ་དབྱེད་མཛད་སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་མཆོག་
 དབྱེད་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུ་ཁོང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྤྱོད་བཟང་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་། དཔེ་འབྲིད་དག་བཞེས་
 ནམ་པ། གྲུ་ཁོང་གི་དབྱེད་ལས་ལྡན་འཛོམས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲུ་ཁོང་གི་གསར་ལྷགས་སྤྱོད་གཏོར་བཞེས་ལྷོ་སྤྱོད་
 རྩོད་རྒྱགས་ཀྱང་བཞེས་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་དག་ལྡན་ཁྱི་རྩེ་རྩེ་བཅུ་ལྔ་བཟང་
 ཉིན་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་མཆོན་ཉིད་འཛིན་རིམ་བཅུ་གསུམ་དངོས་སྤྱོད་གསར་འཛུགས་གཏོར་
 འཁོལ་མཛད།

ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་གྲུ་ཁོང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤར་ཡོད་ཕྱག་སྤྱོད་གང་ཡོད་ཐོག་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་གིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་གནས་བྱུང་པའི་རྩ་བ་མདོ་སྤྱོད་ལ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་
 དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བསྤེད་རྟོགས་གཉིས་ཏེ་བཤད་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

ནམ་པར་རྒྱལ་པ་ཕན་བདེ་

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲུ་ཚང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

གསུམ་དགོས་པ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོར་གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་བསྐྱུས་གྲུ་ནས་བརྒྱུད་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་བར་མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་དགྲ་དང་། ལེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་བཏུས་དང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་བཞི་བཅས་འཛིན་རིམ་བཏུ་གསུམ་ནང་ཐོས་བསམ་སྒྲོལ་གཉེར་བཞུགས་ཏེ་མཐར་མདོ་སྤྲུགས་བསྐྱུས་པ་མཐར་མོན་གྱིས་ཕྱག་འཁྲེལ་ཡང་སྤྲུག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད།

ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྒྲོལ་ལས། དགོན་པ་གྲུ་ཚང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དུས། གྲུ་ཚང་དང་རྒྱུད་གྲུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཙམ་སྤྲུགས་པ་གྲུ་ཚང་ཡིན་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བརྟུ་རྒྱུ་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་གི་ཡོད་དུས་གཞུང་ཆེན་མོར་སྒྲོལ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་འདྲུགས་དགོས་ཀྱི་འདྲུག་ཅེས་བཏུགས་པ་རེད། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་གྲུ་ཚང་ལ་མཚན་ཉིད་བཏུགས་པས་དེ་ཙམ་མི་འདྲུག་བརྟུ་རྒྱུ་འདི་གྲུ་ཚང་གི་ཡོག་ཅིག་གི་རེ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཆགས་ནས་ཕན་ཐོག་གསུམ་བྱུང་ཡོད། འདིར་སོ་སོ་གྲུ་ཚང་ལ་སྤྱོད་སྤྲུགས་གཞུང་གི་བསྟན་སྤྱིང་ཞིད་ཞབས་རིམ་སྤྱི་བརྒྱུས་མཚོན་པའི་དངོས་གནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་གྲུ་ཚང་གི་ཡོག་ཅིག་གི་བྱེད་སྤྱོད་རིགས་དེ་དག་ཆང་མ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་སྒྲོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་བསྟན་སྤྱིང་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅེས་སོགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བརྟུ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེ་ཆ་བརྟུ་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྲུགས་དུ་གྲུ་ཚང་ལ་གོ་རིམ་བསྐྱུགས་པ་འདི་དོན་དག་ཤེས་ཐབས་གཙོ་པོར་བྱས་ཡོད་ཅེས་སོགས་རྒྱལ་མཆོད་དགོངས་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཟབ་གསལ་བཀའ་སྒྲོལ་གནང་སྤྱིང་གནང་བའི་བཞེས་གྲུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཚོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཆོས་སྤྱིང་གྱི་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་དང་། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོལ་གཉེར་གནང་རྒྱུ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད་ཆེད་པར་སོང་། དེས་ན་གྲུ་ཚང་གི་སྤྱི་ཞབས་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་གཉེར་བ་རྣམས་མཆོད་རྟོགས་བདེ་བའི་སྤྱོད་དུ་འཛིན་རིམ་བཏུ་གསུམ་གྱི་གཟིགས་

FOREWORD

Namgyal Monastery has had a long history of traditional tantric ritual practices, which were established by the lineage of the Dalai Lamas for the sacred and secular welfare of all sentient beings. They have been well-preserved and revived in exile under the very guidance of His Holiness the 14th Dalai Lama. In addition, out of his wisdom and compassion, His Holiness has also established traditional Buddhist philosophical studies and debate in Namgyal Monastery.

In the Tibetan Iron Dog Year, 2095 (1970) in order to celebrate the inauguration of the Thekchen Choeling Tsuglakhang, His Holiness the Dalai Lama bestowed his third Kalachakra initiation. In the same year, on the auspicious first day of Tibetan Losar, His Holiness produced a program of topics for debate for twenty new Namgyal monks. This was the beginning of the tradition of Buddhist philosophical studies and debate in Namgyal Monastery. Later with a view to developing a better understanding of both Tantra and Sutra teachings and for the preservation of the Buddhist Dharma, His Holiness kindly introduce a curriculum for a thirteen-year intensive course of Buddhist philosophical studies. His Holiness also appointed the first abbot of the monastery, Venerable Geshe Lobsang Dhondup la.

In order to follow the kind instructions of His Holiness the Dalai Lama and to better serve both sacred and secular purposes, it is important for the monastery to provide an effective course in both Sutra and Tantra for the monk students. Until now, there was no proper textbook that catered for the specific needs of the monastery's thirteen-year course. This has often caused problems for both teachers and monk students. Therefore, with a view to solving these problems and improving the monastery's philosophical studies, the monastery's Educational Committee has compiled and edited a comprehensive series of textbooks for the course, based on the texts originally specified by the second Abbot, former Gaden Tri Rinpoche, Venerable Lobsang Nyima Chok.

We hope that all the monks will study these textbooks earnestly and diligently for the sake of the preservation of Buddhist teachings and the welfare of all sentient beings. May all the merit gained from this venture be dedicated to the long life of His Holiness the Dalai Lama and the continuance of Buddhist Dharma.

Namgyal Monastery's Educational Committee.

༡༡། །དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོའི་ས་བཅད་དང་དཀར་ ཆག་བཞུགས་སོ།།

→ མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་སོགས།	༼1༽
→ མདོ་མེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས།	༼3༽
→ མདོ་མེ་ནས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ།	༼3༽
→ མདོ་མེ་ལ་འགལ་སྒྲིང་གི་ཁྲི་བ།	༼3༽
→ འགལ་བ་དེ་སྒྲིང་བའི་ལན།	༼4༽
→ ངོ་པོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་པ།	༼4༽
→ མདོར་བསྟན་པ།	༼4༽
→ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༼6༽
→ དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ།	༼9༽
→ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲིམ་པ་སོགས་སྤྱུགས་པ་བཤད་པ།	༼11༽
→ ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་པོ་ངོས་གཟུང་བ།	༼13༽
→ དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལུས་པ།	༼15༽
→ མདོ་དགོད་པ།	༼15༽
→ དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།	༼17༽
→ མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།	༼17༽
→ དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།	༼19༽
→ དེའི་དོན་ངེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཚུལ།	༼20༽

→ སྒྲིབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ། ༼20༽

→ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ། ༼21༽

→ མཐའ་གཉིས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྒྱུར་བ་ལྟན་པ། ༼21༽

→ བྱང་མ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། ༼21༽

→ { སྒྲོ་སྒྲུར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ། ༼21༽

→ { དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ། ༼23༽

→ བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། ༼26༽

→ { རྩོགས་མུ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་བྱ་སྒྲ། ༼26༽

→ { ལན་བཏབ་པའི་རྩོགས་དགག་པ། ༼27༽

→ { གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བཟླ་ན་པ། ༼27༽

→ { རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྒྲིང་བ། ༼30༽

→ དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ། ༼36༽

→ { མདོ་མྱེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། ༼36༽

→ { དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། ༼38༽

→ སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། ༼42༽

→ { དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བཟུང་བ། ༼42༽

→ { དེ་མི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ། ༼45༽

→ { དགག་པ་ངང་ས། ༼45༽

→ { དེ་ལ་ཚུང་བ་སྒྲིང་བ། ༼50༽

→ དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ། ༼55༽

ཐོག་མཐེན་ཐད་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼60༽
↳ མདོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ།	༼60༽
↳ དེའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼63༽
↳ མགོན་པོ་ལྷ་མཁྱེན་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼63༽
↳ རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཚུལ།	༼63༽
↳ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ།	༼67༽
↳ དེའི་རྒྱུ་ལྷ་མཁྱེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་བཀྲལ་པའི་ཚུལ།	༼71༽
↳ དབུ་མ་རང་ལྷ་མཁྱེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼72༽
↳ རྟེན་འབྲུང་ལུང་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼72༽
↳ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼72༽
↳ མ་སྙད་དུ་བྱེ་རྩེ་ལྱི་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼76༽
↳ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།	༼78༽
↳ ཞི་བ་འཆོལ་བ་སྤྱི་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼79༽
↳ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼79༽
↳ མ་སྙད་དུ་བྱེ་རྩེ་ལྱི་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼80༽
↳ མདོ་སྙེད་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼83༽
↳ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།	༼87༽
↳ རིགས་པའི་དགག་བྱ་རྣམས་བཟུང་བ།	༼87༽
↳ དེ་དེ་ལྟར་འགོག་པ།	༼91༽
↳ ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།	༼92༽
↳ གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།	༼92༽

- གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ། ༡93 ་
- {
 - རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་བཞུགས་པ། ༡93 ་
 - དགག་བྱ་དེ་ལོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པར་བཞུགས་པ། ༡95 ་
- ཀྱན་བཟགས་དང་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་སྒྲོ་འདྲིགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བཞུགས་ནས་དེ་མེད་པར་བཞུགས་པ། ༡95 ་
- ཉན་མོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོད་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ༡102 ་
- དེ་ལ་བཞེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞུགས་པ། ༡108 ་
- བདག་མེད་དོགས་པ་དང་བདག་འདོན་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར། ༡108 ་
- ཕྱི་དོན་འདོག་ཅིང་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར། ༡114 ་
- རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ། ༡119 ་
 - {
 - རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས། ༡119 ་
 - རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱབ་པའི་དཀགས་ཡིད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཀགས་མེད་ཚུལ། ༡123 ་
 - {
 - དཀགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྦྱབ་པ་ཡིད་ཚུལ། ༡123 ་
 - རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཀགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། ༡126 ་
- ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་ནམས་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ། ༡134 ་
 - {
 - དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་སྤོང་བ། ༡134 ་
 - དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བཞུགས་པ། ༡143 ་
- དོན་དམ་ཏུ་བྱུང་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བཞུགས་པ། ༡150 ་
 - {
 - རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ༡150 ་
 - {
 - དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ། ༡152 ་
 - བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་བསམ་པ། ༡159 ་

༡༡། །བྱར་ལྗེའི་སྒྲིབ་དེབ་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་གྱི་དཀར་ཆག།

- ༡༽ མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤད་པ།-----༼167༽
- ༢༽ གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བཞུན་བཅོས་ལུས་དངོས་བཤད་པ།-----༼168༽
- ༣༽ གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་དོན་ཆེ་བར་བཞུན་པ།-----༼171༽
- ༤༽ གཉིས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་དྲང་ངེས་བྱས་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས།-----༼174༽
- ༥༽ མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས།-----༼174༽
- ༦༽ མདོ་ལྗེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ།-----༼174༽
- ༧༽ མདོ་ལྗེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་བྱི་བ།-----༼174༽
- ༨༽ འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་པའི་ལན།-----༼176༽
- ༩༽ ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་པ།-----༼176༽
- ༡༠༽ མདོར་བཞུན་པ།-----༼176༽
- ༡༡༽ བྱས་པར་བཤད་པ།-----༼178༽
- ༡༢༽ དེ་དག་གི་དཔེ་བཞུན་པ།-----༼182༽
- ༡༣༽ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྦྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པ།-----༼184༽
- ༡༤༽ ཇོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཇོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ།-----༼186༽
- ༡༥༽ དེ་དག་གིས་བྱུང་པའི་དོན་ཁྱེས་པ།-----༼189༽
- ༡༦༽ མདོ་དགོད་པ།-----༼189༽
- ༡༧༽ མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།-----༼189༽

༡༩༡	དང་པོམ་གྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ།	༡༩༡
༡༩༢	དེའི་དོན་ཅི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ།	༡༩༢
༡༩༣	སྒྲིབ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བཏེན་ཚུལ།	༡༩༣
༡༩༤	མཐའ་གཉིས་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཏེན་པ།	༡༩༤
༡༩༥	དུང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༡༩༥
༡༩༦	སྒྲིབ་སྒྲིབ་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ།	༡༩༦
༡༩༧	དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ།	༡༩༧
༡༩༨	བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༡༩༨
༡༩༩	ཕྱོགས་མུ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་བྲིས་ལན་བྱ་བ།	༡༩༩
༢༠༠	ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།	༢༠༠
༢༠༡	གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བཏེན་པ།	༢༠༡
༢༠༢	རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྒྲིབ་པ།	༢༠༢
༢༠༣	དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ།	༢༠༣
༢༠༤	མདོ་མེ་ཆུན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༢༠༤
༢༠༥	དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	༢༠༥
༢༠༦	སྒྲིབ་དོན་གྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	༢༠༦
༢༠༧	དགག་བྱ་སྒྲིབ་དོན་ལ་བཟུང་བ།	༢༠༧
༢༠༨	དེ་ཅི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ།	༢༠༨
༢༠༩	དགག་པ་དངོས།	༢༠༩
༢༡༠	དེ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲིབ་པ།	༢༡༠
༢༡༡	དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་པོམ་འབྲེད་པའི་ཚུལ།	༢༡༡

- ༡༧༽ མོ་མོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞེན་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཕྱགས།-----༼239༽
- ༡༨༽ མདོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ།-----༼239༽
- ༡༩༽ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།-----༼242༽
- ༢༠༽ རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ།-----༼242༽
- ༢༡༽ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྡིང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ།-----༼245༽
- ༢༢༽ དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ན་མས་ཀྱི་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ།-----༼247༽
- ༢༣༽ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།-----༼247༽
- ༢༤༽ སྤྱོད་པོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།-----༼247༽
- ༢༥༽ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼247༽
- ༢༦༽ ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼250༽
- ༢༧༽ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།-----༼252༽
- ༢༨༽ ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།-----༼253༽
- ༢༩༽ དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼253༽
- ༣༠༽ ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼253༽
- ༣༡༽ མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼255༽
- ༣༢༽ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ།-----༼260༽
- ༣༣༽ རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ།-----༼260༽
- ༣༤༽ དེ་དེ་ལྟར་འགོག་པ།-----༼262༽
- ༣༥༽ ཐལ་འགྱུར་པའི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བ།-----༼263༽
- ༣༦༽ གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ།-----༼264༽
- ༣༧༽ གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ།-----༼264༽

- ༦༠༥ རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་བསྟན་པ།.....༩264༥
- ༦༡༥ དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པར་བསྟན་པ།.....༩266༥
- ༦༢༥ ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ།.....༩266༥
- ༦༣༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ།.....༩272༥
- ༦༤༥ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།.....༩275༥
- ༦༥༥ བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཟུ་རགས་སོགས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར།.....༩275༥
- ༦༦༥ ཐུ་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་.....༩281༥
- ༦༧༥ རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།.....༩288༥
- ༦༨༥ རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས།.....༩288༥
- ༦༩༥ རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་མེད་ཚུལ།.....༩293༥
- ༧༠༥ རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ།.....༩293༥
- ༧༡༥ རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ།.....༩294༥
- ༧༢༥ ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་ནམས་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ།.....༩305༥
- ༧༣༥ དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ།.....༩305༥
- ༧༤༥ དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཆུངས་པར་བསྟན་པ།.....༩309༥
- ༧༥༥ དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པ།.....༩313༥
- ༧༦༥ རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ།.....༩313༥
- ༧༧༥ དེས་རང་མཆན་འགོག་ཚུལ།.....༩314༥
- ༧༨༥ བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མིན་བསམ་པ།.....༩315༥
- ༧༩༥ དོན་བསྟུས་ཏེ་རང་ཉིད་གང་གི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་བསྟན་པ་སོགས་བཤད་པ་.....༩317༥
- ༨༠༥ དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....༩321༥

༡༡། །དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་

བརྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་

སྤྱིང་པོ་བཞུགས་

སྟོ།

ཨ་ནམ་གྱི་རུ་མཐུ་སྒོ་ལྟ་ལ། བདེ་འབྲུང་སྤྱིན་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། །ལུས་མེད་
བདག་པོ་ཐ་གཉི་སྒོ་ལ་སོགས། །མིད་ན་དེགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྒོགས་པའི། །རྣོ་པས་འབྱིད་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་སྒྱ། །མཐོང་པའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མེ་བྱེར་བཞིན། །མཛད་པར་གྱུར་ཆེ་མཛོས་པའི་
ཅོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་པ། །ཐུབ་དབང་རྩ་ལྟ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།
མཁྱེན་བཅོམ་གཏིང་མཐའ་གིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྦབས་ཆེན་ཆལ་ཆེལ་གཡོ།
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏིར་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གུས་ཐུག་འཆལ་།
བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཆུ་ལ་གཉིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན། །ལེགས་པར་བྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་མཚོགས།
ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །རྒྱ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྦྱེ་པོས་འདུད། །ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོའི་སྟོན་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །འཇམ་སྤྱིང་སྒོ་གསལ་བྱེ་པའི་མིག་འབྱེད་པ། །འཕགས་
པ་རྩ་དང་དཔའ་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས། །དབྱིག་
གཉེན་ཞབས་དང་སྒོ་བརྟན་སྒོགས་སྐྱང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་སོགས་འཇམ་སྤྱིང་རྒྱན། །ཐུབ་
བརྟན་མི་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོགས། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད། །གཞུང་
ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འང་། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་

ཆོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་། འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གུར་གནས་དེ་ནི། འངམ་མགོན་
ཟླ་མའི་བྱིན་ཀྱིས་ལེགས་མཛོང་ནས། བྱིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། བསྟན་པའི་
དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། སྦྱོར་བ་ཟེམ་པའི་དཔྱད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །

ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གིས་ལུས་པ་ལས། སྦྱོང་པ་ཞི་བ་སྦྱོང་བ་མེད་པའི་
ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱུངས་གྱུར་པ། རྟོག་གུགས་ཇི་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། རིགས་
པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུགས་པར་མཛད། རེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བྱིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་
བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་སྒོལ་བར་གཞིགས་ནས་ཐུགས་ཇི་ཅན་གྱི་སྦྱོན་པས་ཐབས་ཀྱི་
ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྦོལ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཛུགས་པར་གསུངས་སོ། རྟོག་ཕྱིར་རྣམ་
དཔྱད་དང་ཐུན་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེར་ཡིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་མ་འབད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ཡང་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་ཙམ་གྱིས་ལུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོངས་འབྲེལ་བཅུ་མས་པ་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་རབ་ལས་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུང་གིས་དེ་སྟེར་གཞན་པར་ནི་མི་ལུས་ལ་དེའི་
ཆོ་སྦྱོར་ལ་དེ་སྟེར་མ་ཁུབ་པ་ན་བྱེད་བྱེད་དྲང་ངེས་ལ་ཡང་འདི་འདི་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྦྱོབ་
པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ཡུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་
ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཞིང་དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་
དང་། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་
ལ་ཐབ་པ་ཞིག་གི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པས་མཐར་གཏུགས་ན་བྱི་མ་མེད་པའི་
རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་གོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྦྱོབ་པ་པོ་ཆོད་

མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་བས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་སྦྱོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་
བར་བྱ་ཡི་གས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་
དང་། རྒྱུ་ཁྲིམས་མི་ཟད་པས་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་
ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་
འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་
གིས་བྱུང་བའི་དོན་ཁྱེད་པའོ། །

༡ མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ། ་།

དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ། སྐྱེ་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། སྤང་
བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྐྱེལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བའི་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་དང་
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཟས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་སྐྱེལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་བའི་ན་
པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་དང་མདོ་སྡེ་དུ་བཀྱི་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་
དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་སྤང་བ་དང་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོ་དང་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་
ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོང་མ་ཉམས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་

ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་སྐུ་མ་བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྡེ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་
དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་པ་ཀྱང་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བཟླགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཀྱན་བཟླགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀྱན་བཟླགས་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་
པ་དང་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ནམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་སྐར་ན་ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་དང་ཁམས་དུག་ལ་བྱའོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བརྗེད་པ་འོ། །

༩ འགལ་བ་དེ་སྤྱང་བའི་ལན། ༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པ་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ། གསུངས་པ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། མདོར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བཞུན་པ་འོ། །དང་པོ་

ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། རས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྟེ། བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་
 རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་བརྟན་
 ཏི་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱུ་བ་ལས་
 ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་
 རྟོན་སྐྱེས་པ་འདུལ་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པས་གང་དག་ཤིང་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནི་ཞེས་འཆད་
 པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཁིང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ལ་སོགས་
 པའི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །

འདི་ལྟར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དྲིས་པ་ནི་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་པ་ཉིད་མེད་ལྟུང་དྲིས་པ་ཡིན་ལ་ལེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་
 རྟོན་པ་ལས་དང་པོ་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་པའི་དབྱེ་
 བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
 དུ་འདུལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་པ་ཉིད་མེད་ལྟུང་བཞད་ན་གོ་སྒྲ་བར་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ཏེ།
 རྟོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་
 ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ཕུང་པོ་ལྟ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱད་
 པར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོན་དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་

ཅད་སྒྲིམ་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་མདོ་རྩེ་དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྟེ།

། རྒྱུ་པར་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
དུ་སྦྱད་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་བཤད་
པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་
བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་སྟེ་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་
དེ་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ལན་གྱིས་
ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། དེ་ཅིའི་བྱེད་ཞེ་ན་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱ་མཆན་
ངོས་པའི་ལན་དུ་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གུབ་པ་དང་སྟབས་ཕྱོགས་ནས་མིང་དང་
བདམས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུངས་སོ། །མདོ་ཡི་དམིགས་འབྲེད་པ་འདིས་འོག་མ་གཉིས་
ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བརྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བད་
ལ་སྒྲིམ་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཅིང་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་
འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཆན་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛོན་པ་
ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་མཆན་གྱིས་གུབ་པར་འཛོན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་སྟེ་མ་ལྟར་
མི་འཛོན་ཀྱང་བྱེ་མ་ལྟར་འཛོན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་གང་ཞེན། ཚེས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེན་གཞན་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་
སྒྲིབ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ལ་མེད་སྒྲིབ་པའི་འོ་ཐོ་འཕེལ་
འོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པོ། །དེ་
ནི་རང་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པས་འོ་
ཐོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་
མེད་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཚེས་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཚེས་གང་དག་སྒྲིབ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་
ནི་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚེས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་
ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་
ནི་དོན་དམ་པའི་འོ་ཐོ་ཉིད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་
ལ་དམིགས་ནས་གོ་མས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོ་མས་པས་
སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་མ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པར་
ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞག་ཅེ་ན། རྒྱུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་ན་བདེན་ཡང་
ལོག་ཏེ་དགག་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་གཞན་དབང་རྒྱུ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པ་འོ་ཐོ་

ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་ཀུན་བརྟགས་མ་བཞག་གོ། ཁྲི་ལྷར་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
སྤོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་དག་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་གཞན་
དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་
འགྱུར་རོ། ལྷན་དུ་དོགས་པ་སྦྱེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་པ་
དེའི་སྦྱོན་ནི་མེད་དེ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྦྱ་རྟག་འཛིན་ཆོག་ཀྱང་སྦྱ་ལ་དམིགས་པས་རྟག་འཛིན་མི་
ཆོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་
དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་གཞན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་པར་
དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་
རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཅུས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་
མེད་པ་ཅུམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅུམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་གིང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཅུམ་ལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་
མེད་འཛིན་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་འདྲུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅུམ་གྱི་སྦྱོས་
པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་པར་གྲིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བ་ཅད་
 ཅམ་གྱི་བཅད་ཚུགས་མི་འདོག་པར་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོངས་པར་སྒྲུབ་
 པ་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགག་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དགག་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ།

༩ དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པའི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ཁའི་མེ་ཏོག་ངེ་ལྟ་བུར་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ངེ་ལྟ་བུར་ནི་
 སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ཁའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ངེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 སོ། །རྟུན་བརྟགས་ནམ་ཁའི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བ་ནི་དོན་པས་བདགས་པ་ཅམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྟངས་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། །གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱི་དཔེ་དོན་ནི་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་
 དུ་བཤད་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 བཤད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མེད་
 ལྟའམ་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པས་མཆན་ཉིད་མེད་
 པར་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་

ན་སྒྲིབ་དང་འགག་པ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲིས་
མེད་ན་དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པར་
ལྟ་བུ་འདོད་ཅིང་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་སྐྱམ་ན། རོ་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ་
དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་ཡི་མེད་
དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ངེ་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་འོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ན་འོ། །གཞོན་མ་ནས་ཞི་
བཞིན་འོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་ངེ་བཞིན་
ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་མཆན་
ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྲིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་
ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་
ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་
ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ལ་སྒྲ་ངེ་བཞིན་དུ་ཞེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རོ་པོ་ཉིད་མེད་
པར་སྒྲིན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རོ་པོ་ཉིད་དང་

རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིན་པ་
ནི་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་མོ་ཉིད་གསུམ་
ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་ནོ། །རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་དང་འགག་པ་མེད་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་
ཡང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་འགག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྒྲོ་འགག་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །

༩ གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པ། ་།

གཉིས་པ་ནི། ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲོ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པ་ཡིན་མ་སྒྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན་ན།
མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བརྒྱུ་བར་བྱ་བ་ཐུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་ལ་སྒྲོ་འགག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཞོད་
པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་འགག་ཡོད་ན་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ནོ། །སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞན་གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདས་
པར་བསྟན་ཏེ་མུ་ངན་ནི་འདིར་ཀྱན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་
པས་རབ་བྱ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་བྱ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་
ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སྤྱི་ནམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་
པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་
སྤྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་
ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་
པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་དུས་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

འོན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་ག་ལ་མཛད་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པའི་གཞི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མེ་མཛད་པ་དང་། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས་ཀྱང་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་
མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་འབྲུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་
ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
དེ་ལྟར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་འོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་མཆོན་

ཉིད་གསུམ་གཤིང་བད་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བདུས་ལས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ་གཞན་དབང་པ་ལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་ཀྱིས་བསྐྱེས་པས་ཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པའོ། །དོ་ཤིན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་དོ་ཤི་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་དོ་ཤི་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་ལ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། གདོད་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

༩ དོ་ཤིན་གསུམ་གྱི་དོ་ཤི་ངོས་བཟུང་བ། ་།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བདགས་མཚན་ཉིད་དོ་ཤི་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བདགས་ཉིད་གང་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཀུན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་དོ་ཤི་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྐྱེའི་ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྐྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་དོ་ཤི་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ་དེ་ལ་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བདགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བདགས་ཚུ་ལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཟུགས་ཡུང་པོ་ཞེས་དོ་ཤི་དང་གཟུགས་ཡུང་སྐྱེའི་ཞེས་སོགས་སུ་བདགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་བདགས་ཚུ་ལ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་

དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་
དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་
གཉིས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བརྟན་ཏོ། །ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུལ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་
མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུལ་པའི་
མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

॥

ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་
བསྟོམས་པས་སྐྱེ་བ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ངོས་བཟུང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
དེ་གང་ཞེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་ནས་
ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཅོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་
ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་གོང་མས་བཤད་
པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བརྟན་ནས་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གིན་ཏུ་
གསལ་བས། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བརྟན་པ་ཅེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་
སྟོང་པ་སྟོང་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་ཇས་སུ་མེད་པ་སྟོང་གཞན་དབང་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གིས་སྒོང་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀྱན་བརྟགས་ངོས་བཟུང་
 བའི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོང་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་མེན་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་མ་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྟག་
 མ་བཞི་དང་སྒྲེ་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཟས་བཞི་དང་ཁམས་དྲུག་དང་བཙོ་
 བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲུག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་
 གཞི་སྒྲུབ་བཞིན་ལ་སྒྲུག་བསལ་གྱི་བདེན་པའི་ཞེས་ངོ་བོ་དང་སྒྲུག་བདེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་སྒྲུབ་བཞིན་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་སྒྲུབ་
 དང་འདྲ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་སྒྲུག་
 མ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་རོ། །བྱང་སྒྲུགས་སྒྲེ་ཚན་བདུན་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ཏེ་གདགས་གཞི་སྒྲུབ་བཞིན་ལ་ཡང་དག་
 པའི་ཏིང་ཇེ་འཛིན་ཞེས་ངོ་བོ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྒྲུགས་དང་གཉིན་པོ་སོགས་སྒྲུབ་བཅད་པ་རྣམས་ལ་
 དེ་དང་དེའི་པོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། རྒྱུ་གཞི་དང་གཞན་གཉིས་སྒྲུག་བདེན་
 བཞིན་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་འགལ་སྤྱིང་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བཅད་པའི་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་
 གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛིག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་
 རྟེན་སྒྲོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཅད་པར་བདག་གིས་གོའི་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 གྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ། །

༩ དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པ། ་༩

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དགོང་པ་དང་། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
 ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་མདོ་སྒྲུགས་

བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གྲང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་མེད་ལེགས་པར་སྟེ་མ་སྟེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ་སྟེ་བཞི་དོན་གཞན་
 དུ་བྱུང་བར་མི་བྱ་བས་ངེས་པའི་དོན་དང་། མ་སྟེ་བཞི་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་པས་བྱུང་བའི་དོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡིད་པས་མཛོད་མེད་གཉིས་བྱུང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྒྲར་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲིན་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྲར་བའི་བྱུང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་
 པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་མ་ར་རྒྱ་མིར་བྱུང་སྤོང་སྒྲུ་བ་རི་དྲགས་
 ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་
 པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྷན་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་གྲང་
 མཐུན་པར་འཛིག་ཉེན་དུ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་བྱུང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་ལགས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། སྟེ་བ་མ་
 མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 སྒྲོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་བྱུང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་
 གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 ལས་བརྒྱམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་དང་ལྷན་པའི་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐབས་མ་

མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩིང་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། གྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བ་ལ་གནས་ནི་ཆོག་དང་པོས་བསྟན་ལ་གདུལ་
བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་
ནོ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་བསྟན་པའོ། །དོ་
མཆར་སོགས་ནི་དེའི་བསྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་
སྒྲ་ན་མཆིས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྐབས་མཆིས་པ་ནི་འདི་ལས་
སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་དྲང་བའི་
དོན་ནོ། །རྩིང་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩིང་པ་
སྒྲ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སྟེ་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། །མདོའི་དོན་ནི་དང་པོ་ནི་སྒྲ་ན་སྟེ་འདིའི་
གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དོན་རྩི་རྩེ་བསྟན་པ་རྩེ་ཁས་བྱངས་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་
སྐབས་མཆིས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་སྐྱེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྟུར་བས་དོན་
དེ་རྩེ་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་འདི་རྩེ་ལྷན་ཡིན་སྟོན་
པས་གསལ་པོར་མ་སྟེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩིང་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
པ་ནས་བརྩམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་
ལ་བསྐྱར་བའི་གདུལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
པ་ལ་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ། རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་
ཀྱང་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཁྱུང་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྱུར་ནི་དེ་ལེགས་ལ་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མ་
གཉིས་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པར་འདྲ་བ་ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་

པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྐར་ལྟར་མ་ཐུ་བས་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ཐ་མས་ཐུ་བས་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཐུ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩེ་སྟོང་གསུམ་པ་ཐེན་ཆེག་གིས་གསུམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་
སྒྲ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རྩེ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཤོད་
མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་སྒྲུང་བས་མ་བྲིས་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི་སྐར་ལྟར་རོ། །

ལའོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་བྱ་གང་ལས་བརྒྱུ་མས་པ་བར་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ནི་
ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྐར་ལྟར་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་
ནི་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོ། ། ལེགས་པར་ཐུ་བ་ནི་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
རེ་རེ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཐུ་བ་ཡོ། །
ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཆེག་གིས་སྟོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོས་པའི་ལེགས་པར་
རྣམ་པར་ཐུ་བའི་ལའོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐ་
མར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་མ་ཐུ་བའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་
ནོ། །

ལའོར་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་མཆོག་དུ་མདྲ་དུ་བྱུང་ཞིང་
དེ་ལས་ལྟག་པ་གཞན་མེད་པས་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཐུས་མཆོག་དུ་འགྱུར་པའི་སྐབས་དང་གཞིག་
པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཐོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་
དང་། ཚུད་པ་སྐྱུ་བའི་གཞིའི་གནས་མིན་པ་ཡོ། ། ཞེས་ཐེན་ཆེག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྐར་
མ་མ་གཏོགས་པ་སྐར་བདག་གིས་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བསྒྲག་པ་དང་དོན་འདྲ་ཡོ། །
མདོ་སྟེ་སྐར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདི་ལ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་བཞིན་པའི་
དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྩེ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཚུད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མདོ་སྟེ་
དོན་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་མཐབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཚུད་ས་
མེད་པ་ལ་བྱའི་ཚུད་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

༩ ངང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་ཟད་བཤད་པ། ་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དང་གཉིས་པ་ལ་མཚན་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཀྱང་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 བཏགས་ལ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་དང་བསྟུན་ན་གསུམ་པ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་ངང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་ལེགས་པར་བྱེ་མ་བྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ། ངང་
 ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞིན་ཆོས་རྣམས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་
 པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་
 སྤྱིང་གི་ངྱི་བ་དང་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་
 རྣམ་དེ་ལ་དགོངས་རྣམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་ཞུས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་སྡེ་
 བྱིར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངང་ངེས་ཞུས་པ་ལས་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དུས་
 དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་དུས་དང་པོར་མ་ར་རྩ་སིར་ལྷ་སྡེ་ལ་གསུངས་ཐམས་ཅད་པོར་བཞོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བྱའོ། །དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་
 ལས་མ་བརྟེན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱིང་གིས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་དང་དོན་དུ་སྟོན་
 མི་དགོས་སོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་
 གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གིན་ཏུ་གསལ་ལ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་
 བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གཤམ་པ་གསུངས་ཀྱང་དེ་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་འདིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འདོད་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ངང་ངེས་བྱེ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ན།

ཆོས་རྒྱལ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་སྐྱེ་འཁོར་
 དུ་འཛིན་པ་བརྒྱུག་ནས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་
 པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་བརྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་
 བརྟན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སྤེའི་རིགས་
 ཅན་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞེན་པ་རྒྱལ་དང་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་འཁོར་པར་འདོད་
 ཅིང་། ཆོས་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་སྐྱོས་སྐྱོས་པ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་
 རོ་བོ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་ནི་
 རྒྱར་བཤད་པའི་ལོགས་པར་རྒྱལ་པར་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་
 དང་ངེས་ཕྱེ་བ་རྒྱར་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ལྔ་མས་སྐྱབ་པ་རྒྱར་འགྲུར་རོ་སྐྱམ་ནས་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྐྱེ་འཁོར་
 པ་མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་གོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྤེལ་འགའ་སྤྲོད་གི་དེ་བ་བྱུང་ལུགས་
 དང་དེ་ལ་སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟན་ནས་དང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྒྱལ་པ་ལ་ཞེན་
 ཏུ་མ་བཏགས་པར་དང་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་བྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚིད་པར་སྤང་དོ། །

༩ དེའི་དོན་རི་རྒྱར་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟན་ཚུལ་
 དང་། དེ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལས། དོན་
 དམ་པ་མཆོན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤིས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལུ་རྒྱལ་དང་ས་ཤིང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལུ་རྒྱལ་དང་ས་

ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བརྟུ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྡོད་གི་ངུས་ལན་དང་བྱང་པེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་བྱངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་པེས་པ་
ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བྱངས་སོ། །བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུ་དང་དེའི་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ཐེག་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་རྣམས་གངས་མང་
པོས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
བཤད་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བརྟན་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་དང་ཁིན་
དུ་མཐུན་པས་ལུགས་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཅུ་བར་སྤང་ངོ། །

། དེ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་སྒྱུར་བརྟན་པ། སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྱེ་བྲག་
དུ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་ས་ནས་
བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བརྒྱ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོ་སྒྱུར་དུ་རྩ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་འཁོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

། སྟོ་སྒྱུར་དུ་རྩ་བའི་ཚུལ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། རི་རྩར་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོ་བཏགས་པའི་ལེགས་
པར་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སྟོ་སྒྱུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་སྒྱུར་འདེབས་ནི་
རི་རྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 གྲླེ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་འདིས་གྲླེ་བཏགས་ཚུལ་གསུངས་ལ།
 བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
 རོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་གིང་ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་
 རབ་དུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྐར་མས་ནི་སྐར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཆུད་
 གཞོན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ནོ། གཟུགས་
 ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འདོགས་
 པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་
 མི་བྱ་སྟེ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱང་མའི་སྐབས་གཞན་དུ་བྱང་བ་ནམས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་གྲླེ་བཏགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་
 པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་སྐར་
 འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀྱན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ། ཞེས་པ་ནི་གྲླེ་བཏགས་དང་ངོ་
 བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཀྱན་རྗོད་དང་གཞན་
 གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བསྐར་འདེབས་སུ་བཤད་
 པའི་ཆོས་བྱངས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བསྐར་འདོགས་སུ་བཤད་དགོས་ལ་སྐབས་འདིར་
 ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་གྲླེ་བཏགས་སུ་གསུངས་ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཆོག་གིས་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་

པར་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་བདག་ས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྒོ་འདྲེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིགས་སོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བདག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ངོ་པོ་དང་བྱེད་པར་དུ་འདྲེགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་པས། གཞུང་འདིས་བདག་ས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་གཞན་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ་འདྲེགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པའམ་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་མིན་གྱི་སྒར་གོང་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ། ༽

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིན་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤྱིར་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན་ཏེ་དེ་ལ་སྒོ་འདྲེགས་ཀྱི་མཐའ་ཞི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་པོ་དང་བྱེད་པར་དུ་བདག་ས་པ་དེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་བསྟན་པས་འགོག་སྤྱོད་ཀྱི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས། དེ་མ་ཐག་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདྲེགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི་མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདྲེགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདྲེགས་པའི་གཞི་མེད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་

འགྱུར་བས་འདྲེགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེན་གསུངས་པས་བཀག་གོ། རྟེན་པ་འདྲིར་སྐྱར་འདྲེབས་འགོག་པའི་ལྷོགས་སྒྲུབས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྟེར་འོང་དོན་མེད་ལ་རང་སྟེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་མིང་དང་བདས་ཐ་སྟེར་འདྲེགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། རྟེན་ན་བསྐྱུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་རྣམས་སོ། རྟེན་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱར་མི་སྲིད་པ་དང་ཐ་སྟེར་དུ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཏན་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པོ། རྟེན་ན་དངོས་པོ་ཙམ་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱན་བདགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དེ་རང་གི་རང་མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མིན་ན་ཆོས་སྒྲུབ་རྣམས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲུབ་པོ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རྟེན་མ་དུ་ལུགས་འདིས་བསམས་སོ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འབྲུལ་བས་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགག་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་ཀྱན་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགག་ཡོད་པས་སྐྱར་འདྲེབས་སུ་མི་འགྱུར་རྟེན་པས་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། ཐེག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་ཞེན་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཐེག་པ་སྐྱུལ་ཡིན་ལ་སྐྱིར་ཐེག་པ་སྐྱུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་གཞན་དབང་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་བདེན་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་ངོར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ཁོ་རང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་ཀྱང་དག་སྟེ་ལས་བདེ་སྐྱུག་སྒྲུབ་པའི་ལས་འབྲས་གཞན་ས་མེད་པར་སོང་བས་སྐྱར་འདྲེབས་སྟོང་མི་རུས་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་ན་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་

ཡིན་ནི་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས། གདགས་གཞི་མེད་ན་འདྲགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་
པ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ་རིགས་པ་མ་
ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ་སྤྱི་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞིང་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད། །

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདྲགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་འདྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་
བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་བས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ལོག་
པར་ཟིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་མཁོ་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ཤིང་གཞི་དེས་དཔུལ་བར་མི་སྤྱེ་ལ། གཞན་ཆོས་འདོད་པ་ཡང་ལུང་བར་
མི་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལྟ་མཁོ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བས་
སོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་ཞིང་ལྟག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་
ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་དེ་དག་དུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་དོ་བོས་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོག་ལྟ་མཁོ་འདི་དོན་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་ཡོད་
པ་ནི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་འདྲགས་པ་ཅམ་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་
གིས་སྤོང་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གང་སྤོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་ལྟ་མཁོ་སྤྱོང་པའི་སྤོང་པ་

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤོངས་ཀྱི་མཐའ་
སྤངས་པས་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྤར་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་གཉིས་སུ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་ཡར་ཡིན་ཁོང་། འདི་འདྲ་པའི་སྤོངས་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐའ་ཐུག་ཏུ་བ་ཤད་དེ་
བྱང་ས་ལས་དངོས་པོ་སྤར་མ་གང་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་
ནམ་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བྲལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

༡༢ འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། ་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལམ་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་
བས་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོན་ཞེས་ཟེར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཞེས་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནམས་
ཀྱིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་བཟོད་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་
པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་རྒྱད་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདི་
རྒྱད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བཟོད་པ་
དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལམ་འདེབས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་
དེས་ནས་དེའི་ལན་བཏབ་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤར་མཛད་པའོ། །

དེ་ལ་འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོད་གཞི་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་
དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ས་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་

དུ་ན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབྱ་མ་པས་དོན་དམ་དུ་
འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་
གང་ཡིན་ངེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངེས་པ་ཡིན་
གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཛོག་ཡིན་པས་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་དབྱ་མ་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་
པོ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥

༼ ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ། ༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛོན་འགོག་པ་ནི་བསྟེན་པ་ལས།
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད།
གལ་ཏེ་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་
བཞུགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བཞུགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟེ་ཀུན་དུ་འཛོན་པའི་
ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བཞུགས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེའི་ཆོ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཉོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། དང་
པོ་སྟར་ན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་

ཏེ་འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོང་པོ་ལོ་གསལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་ཐུངས་ཀྱི་ཕྱིར་མེད་ཅས་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་མཛོན་པར་བཞུགས་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་གཞན་མམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བཞུགས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅས་ངེས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི་ཆོས་འདི་དག་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཆན་དམིགས་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཅས་ངེ་ལྟར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཆོས་མི་གཞོད་དེ་ཆོད་ཉིད་འབྲུལ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། འོ་ན་འབྲུལ་བ་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་ལ། མེད་ན་ནི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་ཞིང་བརྟག་པ་སྔ་མ་གོ་སྔ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིན་མ་བརྟན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་མཁའ་པ་རྣམས་གཙོ་

པོར་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྒྲུབ་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་སྒྲུབ་འདེབས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོ་སྒྲུབ་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ། །

ཀུན་བརྟགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཉིད་མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་མངོན་པར་བརྟོག་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ་མཐོང་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྟངས་ལ། ཐ་སྟངས་ལས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་ནས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཏེ་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ་མིན་བས་ཐུག་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་ལ་བརྟགས་ཡོད་དང་ཐ་སྟངས་ལྟ་ཡོད་པར་གཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟུ་མ་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མདོ་དཔེ་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཐེག་

བསྐྱུས་སྤྱད་གོང་ས་འགྲེལ་བྱངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྐྱུབས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཀྱན་བརྟུགས་སྤྱད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བྱང་ས་དང་བསྐྱུབ་དང་ཡང་འགལ་ལ་དེར་ནམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་ཡང་བྱངས་པས། ཁ་ཅིག་དེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟུགས་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྐྱུབ་ར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཐུང་གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པ་ལེའུ་ལྷག་མ་ནམས་པ་ལ་མེ་ཆེ་བྱངས་ཤིང་དཀའ་གནས་ནམས་ལོགས་པར་གཏན་ལ་ཤམ་འདུག་པས་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་བ་ཟུར་དུ་མཛད་དགོས་པར་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་ཐ་མ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འབྲུལ་པའི་སྒོས་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བྱབ་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་སྤར་བྱངས་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་དུ་མེད་པའི་འགལ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

༩ རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ། ་།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་བསྐྱུབ་པ་ལས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྟུད་པ་ཤན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་

དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུས་མཐུན་པ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པུར་
རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཡོད་མེད་མེད་མེད་དེ་བཞིན་མེད་གཞན་མེད། རྒྱུ་དང་འཇིག་
མེད་འབྲི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕྲེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་འཇང་མེད། རྣམ་པར་དག་འགྱུར་
དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་འཇིག་
མེད་པར་བཤད་ཅིང་འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་
ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྫོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའམ།
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

འདི་ནི་དབུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དངོས་པོར་སྤྲུལ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་ཏུ་
ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྙད་
ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་པས་
བྱང་ས་དང་བསྟུ་བ་ལས་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བསྟུ་བ་ལས། མདོན་པར་བརྫོད་པ་ལ་ཡོངས་
སུ་གོ་མས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་

དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྒྱས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེས་ཀྱན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོ། །མདོར་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་ན་མ་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རྒྱས་བདག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་སྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་རྟོག་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་སྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བདག་ཉིད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དུ་བདག་ཉིད་པ་དེའི་དཔེར་མཛད་དོ། །ཆོས་གཞན་བརྩམས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་སྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པའི་བདག་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་གྱི། མིང་དང་རྟོག་པས་བདག་ཉིད་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ། །

འདྲིམ་ཚུལ་གཉིས་པ་སྤར་ན་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྦྱེད་པ་ལོ། །དོན་དང་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡི་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡི་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཏེ། ལུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནམ་དོན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་

དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་རྣམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་ཐོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། རྣམ་མཆོད་མ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྟེ་མ་ལ་དགོངས་སོ། །

དབུ་མ་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་རྩོད་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱེད་གོས་སོ། །སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་བཞེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཙམ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་རྣམ་ཤེས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམ་མཚན་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་གང་གས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཟད་པའི་རྣམ་བྱངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་དོན་ཀྱིས་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་

དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བཤེད་ཐ་སྟེན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྩོམ་ཉིད་དང་ཐ་སྟེན་འདོགས་པའི་
མཆན་མའི་གཞིར་གྱུར་བས་ཐ་སྟེན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐུ་མཆན་ནི་མཛོན་པར་བཅོད་པའི་ཆོག་
གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་པའི་ཤེས་
པ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
ཀུན་ཚེས་བྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །

བཅོད་པ་ནི་ཀུན་ཚེས་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་ཚེས་བྱི་བདེན་
པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བཅོད་པ་འབྱུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀླུ་པར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་
ལ་རྒྱང་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་གྲུས་ཀླུ་པར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲུའི་འབབ་
སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྟུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཉོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་ཚེས་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་ཐུ་མཆན་ཟུ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ཐོབ་བྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ཚེས་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་
སྟེན་གྱི་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་ཐ་སྟེན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཐ་སྟེན་འདོགས་པའི་གཞིའི་
མཆན་མར་གྱུར་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་ཚེས་དུ་ཡོད་པ་ནི་རང་
གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉན་
ཐོས་སྟེ་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྟོན་ཡོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད། ཀུན་ཚེས་དུ་ཡིན་ན་ནི་
དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་བཅོད་ཅེས་བཅོད་པའི་ལན་དུ་ཀུན་ཚེས་དང་
དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཟིན་པ་ན། མིང་
དང་བཅོད་པ་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྟེན་ནི་ཀུན་ཚེས་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་

དོན་དམ་པ་ཡིན་ནི་ཞིག། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤམ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྱི་མ་ལུར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་ཅས་པའི་དོན་ནོ། དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཇི་འབྲིན་པར་མི་འདོད་པས་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་གོ།

གང་ཟག་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད། ལས་དང་རྣམ་སྒྲིལ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་
སུ་ཡང་ཡོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་ནང་མ་དུ་མེད་པ་དང་
དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ནི་བཞོད་དུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མེད་ལ་
ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ལ་ལྷ་ར་གྱི་ལྷན་ཀ་དེ་འདྲུག་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་
ལས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དབུས་མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་བཞིན་བརྟེན་པར་རགས་པ་ཡིན། ཞེས་རགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཀྱན་རྫོང་དང་ཤེས་པའི་ཀྱན་རྫོང་དང་བརྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོང་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྤྱར་པའི་བྱི་མ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྫས་བཏགས་དང་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་བྱུང་མཐའ་གཅིག་གི་ཡང་དེ་དག་གི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་བྱེད་ན་བྱུང་མཐའ་གལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རུས་ཤིང་། དངོས་པོར་སྤྱོད་པས་བཏགས་ཡོད་དང་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལོ། ། གཞན་དུ་ན་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

༩ དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ། ་།

གསུམ་པ་པོ་གཉིས། མདོ་མེ་རྒྱལ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ།
མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཆོད་
ཉིད་གསུམ་དང་བྲིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ནི། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་རག་ལས་པས་
རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། འདིའི་དོན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
དབུ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །ཆོས་གང་འགགས་པ་ནི་སྤང་ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་
བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྤང་ཅིག་མ་
ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །མདོར་ན་ཐུ་གུ་མ་
འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཐུ་གུ་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་ཐུ་གུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་ལ་ཐུ་གུ་
ད་ལྟར་བ་རང་གུ་བ་པའི་དབུས་གཉིས་པར་མི་སྤྲོད་པས་དབུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བཤད་ཅེས་པའོ། །བྲིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཆོད་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་
པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །གཞན་ནི་གཞུང་འཛིན་
རྣམས་ཐད་དུ་ཞེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འགགས་
ཞེས་སོགས་སྤང་མ་སྤང་མ་སྤང་མཆོད་དུ་བྲས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བྱི་མ་བྱི་མའི་རྟེན་
ཡིན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་མུང་ར་
འདས་པ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཟིན་དོ། །

ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཆོད་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་
འགྲུམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཞོད་པར་བཤད། ཅེས་

མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
 ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྤྲེལ་ཆོས་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་
 སྤྲུལ་དེའི་ངོ་མོར་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་གཞན་ནི་ཕྱི་མ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པའི་ནམས་པར་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་འབྲེལ་པས་བཤད་
 དོ། །དེའི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྤྲེལ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྒྲིབ་པ་དང་སྤྲུལ་འགགས་པ་དང་རིགས་
 མཐུན་པ་སྒྲིབ་པས་ཆོས་སྤྲེལ་མེད་པ་མི་སྒྲིབ་པ་ལ་དབུ་མ་སྤྲུལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རང་མཚན་ནི་ཀུན་
 བདུགས་ལ་སྤྲེལ་པའི་ནམས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་དོ། །རང་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཞན་དབང་ལའོ། །གཞན་འགྱུར་གྱི་
 སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །ཁྱད་པར་དུ་
 སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲེལ་ལའོ། །ངོ་མོན་མེད་ལུགས་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་
 འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པ་དང་འདུས་བྱས་ནམས་ལ་དོན་དམ་
 པར་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་སྤྲེལ་པ་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ལ་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ངོ་མོན་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་པ་དང་། བྱེས་པས་
 ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་མོན་མེད་ཚུལ་སྤྲུལ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྤྲེལ་གཏིག་དང་བྱམ་མོང་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་
 བ་ནི་སྤྲེལ་ཐེན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །གལ་
 ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་དོན་མིན་མོ་ཞེན། སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་དུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྤྲེལ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་
 ལས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྤྲུ་
 མའི་ནམས་པ་ཇི་ལྟར་བར། །དེ་བཞིན་གཏིས་སུ་འབྲེལ་བ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤྲུལ་དཔེར་
 བྱེད་ལུགས་བསྟན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་གཞི་ཡོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་
 ཉི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྤྲེལ་པ་དང་འོག་ཏུ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྤྲུལ་པའི་ནམས་པ་རྟ་རྒྱང་ལ་སོགས་
 པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ་ནི། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་གཏིས་སུ་སྤྲང་བ་དང་འདྲ་སྤྲེལ་པ་

པའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞིང་
 དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པས་ལུགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྤྱོད་དུ་འཆད་པ་
 གཏན་མ་ཡིན་ནོ། ཚིག་གསུམ་པས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་
 པོ་ནི་འོ་ཤིང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱང་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱང་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ཀྱང་རྟོག་ཡོད་པ་དང་
 གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྤྱི་མཆོད་པར་བརྟན་པས་སྤྱོད་ཉིད་མེད་སྟུང་པའི་
 དོགས་པ་བྱུང་བ་བསལ་ལོ། ཀྱང་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཅོད་མ་ནི་རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བྱངས་པ་སྟེ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྤྱོད་ནས་ལན་མཛད་དོ། །

སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྣམ་ཉིད་
 དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱང་རྣམ་ཉིད་དུ་ཡོད་
 ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་
 ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྟུགས་སོ། ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡེ་
 མེད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་མཆོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དམ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་
 ནོ། ཀྱང་པ་བཞི་པས་ནི་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱང་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་སྟུང་པའི་དོགས་
 པ་སེལ་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྤྱོད་འབྲུལ་པའི་ཀྱང་རྟོག་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་
 དཔུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་རྟོག་

དང་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ཡིན་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲིང་པ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །

བཤད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྒྲིང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི་སྒྲིང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་མི་སྒྲིང་པ་མ་ཡིན་པ་དོ་ཤིན་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་མེད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དང་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་དང་སྒྲིང་ཉིད་གཉིས་པ་ལྟར་ཆུན་ཡོད་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི་དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་སྒྲིང་པ་དེ་ཞེས་འདི་དག་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པར་འཆད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། །འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་མེ་མེར་བཤད་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་ཏུ་བཤད་པ་ཉིད་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དེ་དོན་ཏུ་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབྱ་མའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པས་དབྱ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མང་དཔ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན་དང་སྒྲོ་བྱས་བརྟན་པས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་སྐབས་སྐབས་སུ་བརྟེན་ཟིན་ལ། རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཀྱང་བརྟེན་སྒྲིང་པའི་དོན་རྒྱལ་ཐེག་བརྩམས་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་སྒྲིང་དོན་བརྩམས་སུ་བཀྲལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་བྲགས་པས་རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྒྲིང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འདར་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་གྱིས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྤེལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྲེལ་ཏེ། དངོས་རྒྱལ་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པ་ལས། །མཆོན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་

ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་བྱ་བཤད། །ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་
སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་མེན་གྱི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་
འབྱེད་དོ། །

གཉིས་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུད་པ་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྟན་པར་འགྱུར་
ལོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཡུང་པོ་ལ་སོགས་ཕྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །བྱད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་
མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་གཟུགས་ཡུང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་
སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་གྱིས་བྱད་པར་བྱས་ལ། དེ་
དག་གི་གཞི་རྩ་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་གྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་དད་གོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་
ཉིད་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །རྣམ་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་ན། །ས་པོན་སོགས་ནི་མུག་སོགས་ལ། །རྣམ་མཐོང་
གལ་ཏེ་དེ་ཀྱན་ཚོལ། །འདོད་ན་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་བ་ལས་གསུངས་
པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འདི་དག་གི་བཀྲལ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༩ རྩོམ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། ་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྱུར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་
བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲོ་བའི་རྣམས་སུ་སྒྲུང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་
སྒྲོ་གཉིས་གྱི་རྣམས་སོ། །རྟན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྟན་པས་ཚོས་

གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་མཐས་ཆོས་བདག་བདགས་པ་ཡང་སྟན་སྟེས་གྱིས་
 བཟུང་པའི་ཆོས་བདག་སྐུ་བ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙཾ་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་ཇམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དུ་
 བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བདགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་གྲགས་གྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་
 ཁྱད་པར་དུ་བདགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དུ་བརྟན་ལ། བྱང་
 ས་དང་བསྐྱུ་བ་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་དེས་ངེ་སྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དཔུ་མའི་དོན་མཐར་
 ཐུག་པ་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱུབས་པས། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་
 བདག་སྒྲོ་བདགས་པའི་ཀྱན་བདགས་འདི་ངེ་སྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལྷགས་འདིའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཚོད་པར་མི་ཤེས་སོ། །

ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པའི་
 ཀུན་བརྟགས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སེཞིས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོཞེས་སོགས་
 བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བརྟམ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་དུ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་
 དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་གྱི་ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྟམ་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 པ་འགོག་པ་དེ་ཚོར་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྟམ་བྱུང་དེ་ཚོར་བྱེད་དོན་སྦྱིད་དང་
 རྒྱ་སྦྱིད་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྦྱ་རྒྱུས་ལ་བྱུང་བྱིན་པས་གཞན་དབང་དེས་སྟོང་པར་བསྐྱུབ་མི་དགོས་པ་དང་
 ། །དེས་སྟོང་པར་བྱུང་པའི་ཚད་མས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོས་ས་
 པས་སེས་སྒྱིབ་དག་པར་མི་འགྲུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བརྟགས་རང་མཚན་དུ་བྱུང་པས་སྟོང་
 པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་བྱུང་དུ་བབང་ཅིང་བྱུང་ས་ལས་སྟོང་པ་དེ་སེས་སྒྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་

དམིགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་སོགས་ཇོན་བྱེད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་
ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་ཚྭ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ཚྭ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་འང་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་
གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མེད་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། ཆོས་རྒྱམས་གང་
དང་གང་བཟོད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྒྱམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཡུང་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་དེ་ལས་ལྷག་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་
པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྤྱང་དོ། །སྤོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྒྱུ་པར་
རིག་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་
ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་ཡུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་ལས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱེད་པའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གོང་ན་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བརྒྱུས་
ལས་འདི་འོ་སྤྱོད་ལས་འདྲུག་པ་དེ་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འདྲུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པས་
གྲུབ་ཐེན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོགས་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་མིང་གིས་
བཏགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་
ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་དོ། །

འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པར་བྱང་ས་ལས་ཡུང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་གཞན་སྤྱོད་པ་རང་གི་སྤྱོད་པའི་
ཡུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱོད་ཡང་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པ་
དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་བྱུང་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་པས་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་
གྱི་ཡུང་མ་བྱངས་པར་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པའི་ཡུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་འདོགས་ལྷན་
སྤྱོད་དོས་གཟུང་ན་བརྒྱ་བ་ལས། དེ་ལ་ཕྱིས་པ་རྒྱམས་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་རྗེས་མིང་

ཇི་ལྟ་བུ་དང་བཟོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འདོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 མིང་དངོས་པོ་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཀྲིས་ན་རོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་
 དོན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཀྲིས་པ་ན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྒྲིའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་
 དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་དོན་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་
 སྒྲིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཏགས་པའི་ཆོ་སྒྲུན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་
 ལྟར་སྒྲུང་བཙུགས་པས་ན་མིང་དང་བཟླས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་
 པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་རོ། །སྒྲིན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིན་པོ་ལ་གཟུགས་
 མོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་
 བྱིས་པ་ན་མས་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བཤད་པ་དེས་འབྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྒྲུངས་དེ་འཐད་ཅན་དུ་
 དོན་སྒྲི་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྒྲིའི་བཟོད་བྱའི་རང་སྟོགས་ཀྱི་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོག་
 ཏུ་རང་མཚན་པོར་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། བྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་ལ་སྒྲི་འདོགས་ཚུལ་
 དང་ཆོས་གཞན་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་དེས་མེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་
 བ་ན་གཉིས་ཀ་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲི་
 འདོགས་སོ། །ཚེད་པ་རྩྭ་ག་མའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་བྱང་ས་དང་བསྟུབ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་མིང་། ཐེག་བསྟུམ་ལས་ཀྱང་། གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཀྱན་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མཛོང་།

ཞེན། ཞེས་ཏི་བ་བཀོད་པའི་ལན་དུ། མིང་གི་སྐྱོ་རྩེ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཕྱིར། མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་
ཕྱིར། ཉེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། ཉེ་ལ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་འགྲུབ་
ཚུལ་གོ་སྤྱོད་པར་བརྟེན་ན། རྩེ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འམ་གནས་ཡིན་པ་དེ་རྩེ་ལྡིར་བའི་གནས་
ལུགས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། བདེ་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་རྩེ་ན་བདེ་
ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཡང་བདེ་ལ་མི་རྩོས་པས། བུམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྐྱོ་རྩེ་ལ་ནས་རྩེ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་
པའོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ཉོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་
པ་ནི་ཚུགས་སྤྱོད་རྩེ་ན་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཕྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་
མ་འདུག་པ་དེ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདུག་དགོས་མཁོ་ག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བདེ་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །

དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི་ཚུགས་སྤྱོད་རྩེ་ན། རྩེས་བྱ་གཉིས་
ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འདུག་པའི་ཆེ་འདི་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དོན་
གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པ་འམ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་འང་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའི་ཞེས་བདེ་མི་གེས་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྤྱོད་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲ་ཡོད། རྟེན་སར་དོན་སྤྱོད་ཡོད་ལ་འདི་འདིའི་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་རྩེ་
མ་བཏགས་པའི་ཆེ་དོན་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་
འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་གོ། གང་
ལ་བདེ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེ་འགྲུལ་བུས་པར་
མི་རྩོས་པར་མིང་གི་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བདེ་འདོགས་པའི་གནས་

དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་སྤྱོད་དེ་ར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྒྲུ་མོད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྟོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་
དང་བདུན་བཞག་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆད་མས་བྱུང་བ་སྐད་གཤམ་མི་ལྟས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་
པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
སྲིད་པ་ཡིན་པ་ས་མིང་དང་བདུན་བཞག་པ་ལ་ཆད་མས་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་
དང་བདུན་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། །

དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བད་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་
ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་བུམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ས་ཚུགས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་
དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགྲལ་བ་མི་འཤོག་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགྲལ་
ལོ། །དེའི་ཕྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་
ཡང་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་དོན་བྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་པལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལྷང་ལས་
རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པའི་
ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛོན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་གཏན་ལ་པལ་པའི་དོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་ཕྱིད་ཀྱི་དམིགས་
པར་ཡང་འབྱད་དོ། །

འཇགས་པ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་འཇགས་ཅོམ་ལ་འི་ལྟར་འབྲུག་སྒྲུལ་ན། གཞུགས་ནས་རྣམ་
མཁེན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་བ་སྟངས་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་
པ་དེ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་ཞེགས་པ་ན། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྩོད་བྱེད་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོད་བྱེད་དོན་གྱི་རོའི་དང་བྱང་པར་དུ་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲུང་

བ་ལྷར་གྱི་ཞེན་པ་འདི་དོན་མེད་པ་མ་དེ་ལྷར་འཛིན་པ་མ་འབྲུག་པ་ཡང་མེད་དོ་སྐྱེས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་འདུག་སྟེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། འདི་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཅམ་ལ་འདུག་པར་བཅོན་པ་དེ་ལྷ་བྱུང་དེ་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡི་གེའི་
མེད་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་
ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། མེད་དེ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་
དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཅམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཉེ་ལྷུང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་
དུ་དམིགས་ཤིང་། མེད་དང་བཅས་པའི་དོན་ངོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་
ཤིང་། ངོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་
བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་པའི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ། ཁྲིམ་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཁྲིམ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་བརྟེན་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་ཁྲིམ་གསུངས་པ་མིན་པས་རྣམ་རིག་
ཅམ་ལ་འདུག་པར་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེན། སྟོན་མེད་དེ་འདི་ལྷར་སྟོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁྲིམ་གསུངས་པ་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་
པ་སྣང་བའི་སྟོ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་གྲུབ་ན་སྟོན་པོ་དེ་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པ་གྲུབ་
པོ། ཉེ་ལྷུང་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ཁྲིམ་གསུངས་པ་དེ་སྣང་
བའི་རང་རིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་སྣང་བ་ན་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྣམ་ལ་འབྱུང་སྟོན་
པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞི་ཡིན་པ་མི་སྣང་ལ་སྟོ་འཛིན་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་

གཞི་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་ལུག་པའི་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་འཛིན་ལ་སྒྲིབ་བཅི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྒྲིབ་བཅི་གཉིས་སྒྲིབ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེའི་སྒྱིའོག་པ་ལ་འཆར་བཅི་དེས་པར་གཉིས་སྒྲིབ་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་ཞེན་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྒྱིའོག་པ་ཅན་འདྲིའི་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་དེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཅི་ལུག་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྒྲིབ་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲིབ་ལུག་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་ཐུང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་སྒྲིབ་ལུག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་བྲུད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞེ་སྒྱིའོག་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྱིའོག་ཀུན་བཏགས་ལ་སྒྱིའོག་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །

དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བཅས་འཛིན་མི་ལུག་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཟུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ལས་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ཉི་ཤུ་པར་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞེ་གིས་རྩལ་འདུས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་

པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་དཔོག་པ་ཐེག་བསྟུས་
ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་
རྒྱུ་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོན་ལ་བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བདག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲད་གོས་ལ། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱང་ལུགས་འདིས་བཤད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དེའི་ཐུར་གང་དུ་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
ལ་མཉམ་གཞག་དང་། འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཕྱེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྒྱུ་ཐོབ་ཤིང་འབྲེད་
པའི་དུས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྤྲད་གོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཟེར་རྒྱས་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་ས་དང་ཐེག་
བསྟུས་དང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པར་ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་
རིག་པའི་རྩ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འདུག་པའི་སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ཀྱི་འད་གཞི་ཕྱི་དང་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་དགག་བྱའི་སྟོན་འདོགས་ལྷ་མོ་ནས་ཤེས་
དགོས་པར་སྣང་། བྱུང་པར་དུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་ཁོས་ཤེས་ནས་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་ལ་འདུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དེ་ཕྱིད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་
སྒོ་སྒྲོས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ཕྱིད་པའི་སྟོན་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནོ། །

༩༥༡༽ དེ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བ། ༽

གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛོན་
པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། གཞན་དབང་
ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ལྟོག་པར་གསུངས་
ནས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྤྱུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་

པ་འཕྲོབ་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཛད་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བྱེད་ན་སྤར་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། ། མི་བྱེད་ན་མ་དོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོས་པའི་གནས་སྟེང་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་གྱི་སྟེ་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ཚྲོག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཛིན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཛད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཚྲོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ཚྲོག་པ་མིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་དེ་དེས་སྒྲིང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་འཛིན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་

གྱིས་བཀྲལ་པའི་ཤུགས་གྱིས། སྤང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་
དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་རྒྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་རུང་ལ། ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་
པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤུགས་གྱིས་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་གྱིས་
སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས། ཤེས་མ་གཉིས་གྱིས་ཡིན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གཞི་དང་འཛོམས་ལས།
དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་མིག་གོ། མིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་མིག་གིས་སོ། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཚིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྟོང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
གཉིས་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ངེ་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་དབྱུང་པ་སུའི་
ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་
པ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་
ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲག་པའི་སྒྲག་བསྐྱེད་བསལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་
ནས་དེ་སྦྱལ་ལ་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྟན་དགོས་གྱི། ཐག་པ་སྦྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་
དེ་ཐག་པ་དང་སྦྱལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྟོན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྣལ་པར་སྟོགས་གྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་བ་
དང་། དུས་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་མེད་པའི་མེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེ་འབྲུང་པའི་རྒྱན་གྱི་མེས་པ་ཡོད་པར་

འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བཞིན་པ་བྱུང་གས་པ་ན་མས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཞོན་ལ་
ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྒྲོང་པ་བསྐྱན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་གྱིས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་པའི་གཞི་དེ་རྟེན་པ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་བསྐྱོན་
དགོས་ཤིང་། གྲུབ་མཐས་བྱུང་གས་པ་འཛོགས་པ་ཡང་དེ་འཛོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་ན་མས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པས་དེ་ཉིད་སྒྲོང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་
གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་བཟུང་ནས་འབྲུལ་བ་མིན་པས་ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཆོས་བདག་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་དོན་གཞན་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་
གི་སེམས་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་རྟེན་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་
པར་འཛིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་
སྒྲོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་དུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་
བཤད་ལས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པས་སྒྲོང་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲོང་
པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བདག་གིས་སྒྲོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཛིན་ག་
ཉེན་ན་འདྲེ་གར་སྒྲོར་གཞོད་པ་ལ་སྒྲུད་རྒྱབ་སྒྲོར་གཞོད་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་
པའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་རྟེན་པ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
པའི་སྒྲོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམས་ན་། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དེ་
ལས་གཞན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་པ་བསྐྱོམས་ན་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །

གཞོད་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་ཕྱིན་སྒྲི་དང་བཟོད་བྱ་དོན་སྒྲི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཀུན་

བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བཟོད་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བཟོད་དུ་མེད་ཅིང་། མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྤང་བར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རིག་པའི་དོན་བཟོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྤོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྤང་སྤྱི་མཉམ་ཀྱི་བཏགས་དང་བྱི་མཉམ་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་བཟོད་པའི་རྣམ་པར་བཟུང་བའི་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གོ། །དེ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་མའི་དངོས་པོ་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་གཉིས་སྤང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྟ་བཙལ་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །གཞོད་འཛིན་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ལུགས་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་སྤོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྤོང་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་དགག་པ་དུ་མ་བཟོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྱས་སོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་བྱབ་ཏུ་བཤད་
པས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་
གཞག་གི་དོན་ལྟ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྟོང་པ་མདོའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་རྒྱུ་རེ། །འདི་
ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱན་རྣམ་འབྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་ཉི་མེད་རྣམ་འབྲེལ་
ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་
བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་དབྱེག་གཉེན་གྱིས་མཇུག་པ་མིན་ལ། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་པ་རྣམས་ལས་དྲུག་ལྟ་མཉམ་མཇུག་
པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༩ དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་པས་འབྲེད་པའི་ཚུལ། ༩

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོར་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་
ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་
འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཉི་གུ་པ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སྟུ། རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་
བཤ། རྟེན་དང་དེ་ཡི་སྒྲེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
དགོས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲེ་པོ་ལ། །
དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། བརྒྱས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་ན་
དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །སྒྲུ་པོ་བཞིན་པ་ལ་
གཞི་དེ་བྱེད་ནི་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་

པའི་ཀུན་བཟླས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྡེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མ་སྡེ་བར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་ནོ། །ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རིམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་རིམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་
 ཅིང། ཐེག་བསྟུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བཟླས་དང་
 སྡེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཞུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་
 བཞུན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྤང་བས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་
 དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བཞིན་དོ། །

རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་རིམ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་
 པར་འདོད་པ་བཀག་ཅིང། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིམ་ཉིད་མེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འབྲུང་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྒྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་སྤང་
 བ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྡེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་
 དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་རུང་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་རིམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྡེ་མཆེད་
 ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་ལ་རིམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྡེ་བར་དོན་དམ་པར་རིམ་ལོ་མེད་
 དུ་འདོད་པར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་སྡེ་བར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རིམ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་དྲང་དོན་
 ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་དེ་འདྲ་བ་དེ་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་མ་
 ངེས་ཀྱི་ད་དུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒྲིན་སྤང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །འཆད་ལུགས་ནི་ཀུན་བཟླས་

ན་ནང་འགལ་སྟོན་ནོ། །འགལ་ཚུལ་ནི་ངོ་མོན་མེད་ན་འདི་དང་འདི་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་
བསྐབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བྱང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སོགས་
སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྒྲི་ཉེ་གཙོ་ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཡུམ་གྱི་
མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་ན་མས་ཀྱང་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་དོར་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་སྤྱིར་ངོ་མོན་མེད་
དམ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འདོད་ལ་མདོ་ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྤྱར་ཡང་སྤྱི་ལ་སྤྱར་ཟེན་པས་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་དང་བསྐྱ་
བ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྤྱིར་འདེབས་སུ་བཤད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་
དམ་པ་ལ་བརྟམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་པ་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་
གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ་འདིར་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པར་འཕོག་
ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཞེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོ་ལ་སོགས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འཇོག་
ལེགས་པོར་ཤེས་ན་ལན་ཐེབས་སོ། །

དེ་ལྟ་མིན་པར་རྒྱ་གཞི་སྤྱི་བཅད་མས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་བར་སོང་ནས་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་
སྤྱི་བར་སྒྲུབས་པའི་དོར་སྤྱི་བས་ཀྱན་རྩྭ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཐད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་བས་ནི་གཞོད་པ་
སྤྱོད་མི་རྒྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །དྲང་
དེན་དུ་འབྲེལ་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་
ལུགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་སྤྱོད་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག དགོངས་འབྲེལ་
ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆེད་ཆོགས་ལ་སོགས་
པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་པོར་སྤྱི་རྒྱ་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་

གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། རྟེན་ས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་སྤང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་གོ། རྟེན་ས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སེ་སོར་སྤྱེ་བའི་སྐོར་གཅིག་གྲུབ་པས་དེའི་དབང་
དུ་མཛད་པ་སྟེ། རྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་རྟོན་པའི་མདོ་ལྷོ་གཞན་རྣམས་འདིའི་བྱང་ལེས་དཔྱད་
པའི་གཞིར་འོད་དོན་མེད་དོ། ཤེར་སྤྱོན་མན་རག་ལས་མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནའོ། རྟོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ངེས་པ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བྱ་བས་ན་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། གང་གིས་དོན་ངེས་ཤིན་མཛད་ཏེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་
གས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི་ལང་ག་ཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སྟོགས་ལ་འདོད་དེ་
དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱོད་སྒྲུམ་དུ་བསམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟོགས་ལ་འདོད་དེ་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་དགོངས་འགྲེལ་
བཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བསམས་སོ། གསུམ་པ་ནི་ཉི་ཤི་ལ་སྟོགས་ལ་འདོད་དེ་འདིའི་བྱམས་ཞུས་
ཀྱི་ལེའུར་སྦྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱོན་ཅི་ལྟག་སྤོང་བ་བྱང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་བྱང་དོན་འགྲེལ་བས་སྒྲུམ་དུ་བསམས་སོ། བར་པ་ལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མེད་
པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། རྟེན་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། རྟེན་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འམད་ཀྱང་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོགས་སུ་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སྟོགས་མདོ་ལྷོ་
གཞན་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ལྷ་སྤྱིའི་འགལ་བ་བརྟན་
གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་མ་བསྐྱབས་པས་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། འདི་གཉིས་འབྲུ་མོ་ཡོད་
པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འགྱུར་
ཞིང་དབྱད་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབྱེ་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིག་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཁེས་འབྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་
མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོང་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་བཏེན། །དང་པོ་ནི། མགོ་མ་པོ་
སྐྱ་སྐྱལ་ཡལ་ཐུས་ཀྱིས་བྱང་ཁེས་འབྱེད་པའི་མདོའི་བྱངས་དངོས་སུ་སྒྲིག་ནས་བྱང་ཁེས་སྤེལ་གྱང་
མདོའི་དོན་བཤད་པའི་ཚུལ་ལས་ནི་དོན་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་དང་ཤེས་རབ་
སྒྲོན་མའི་འབྲེལ་བཤད་དང་དབུམ་སྒྲུང་བཞུགས་སུ་སྒྲིག་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་བྱངས་སུ་མཛད་ནས་
དེ་བཞིན་དྲ་བྱང་ཁེས་འཇོག་པར་གསུངས་པས་འདིར་མདོའི་བྱངས་སུ་བཏེན། །

མདོ་ཨྲེ་དེ་ལས་ཤིང་སྐད་དུ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཨྲེ་ནི་གང་དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཨྲེ་ནི་གང་
ཞེན། མདོ་ཨྲེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ཨྲེ་གང་
དག་དོན་དམ་བསྐྱབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ཨྲེ་གང་དག་ཆིག་དང་ཡི་
གེ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ཨྲེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བརྟན་དགའ་
བརྟོགས་པར་དགའ་བ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ཨྲེ་གང་དག་བདག་དང་
སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསེབ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་
པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་སྟོབ་བརྟན་
པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ཨྲེ་གང་དག་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་
དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཨྲེ་ལ་རྟོན་གྱི་དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
ཨྲེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ལ་བྱང་པེས་སྤུ་མཛད་དེ་བཟོད་བུའི་སྒྲིན་ས་བྱང་
པེས་ཐུ་བཤོ། །བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཀྱེ་ཆོ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆོག་མི་བྱང་བ་སྒྲིན་གས་པས་དོན་སྒྲིན་གས་
སྒྲིན་པ་དང་དོན་དམ་སྒྲིན་པ་ནི་རྟོགས་དགའ་པའི་དོན་སྒྲིན་ས་ལྷམ་པར་བཅད་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྒྲིན་

པར་བཤད་དེ་འཛིག་ཚུལ་ལོགས་པ་མིན་ནོ། ། ཇི་འདྲ་ཞིག་བརྟན་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བརྟན་
པར་འགྲོ་བའི་བརྟན་ལུགས་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་
བརྟན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་བྱ་བ་
དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། ། དངོས་པོ་ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟེ་
བ་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་
སུ་སྟོན་པ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་སྟེ། སྟོན་ལུགས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོན་
པ་འོ། །

འདི་ལ་གཉིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་
སྟོན་པ་དགོས་སོ། ། འདི་ཡང་ཆོས་ཉལ་པ་གཞན་ཞིག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་
བཤད་པ་མིན་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་གང་ཟག་ཁྱད་གཞིར་
བཟུང་ནས་དེ་དག་བདེན་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་སྟེ་གཞི་དེ་དག་བདེན་པར་བྱལ་པ་ནམས་པར་བཅད་པ་
ཙམ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་
པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། ། དེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། ། གང་ལས་སེམས་
ཅན་གང་ཟག་སྟེས་བྱ་བརྟན། ། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ། ཞེས་དྲང་ངེས་བྱེ་བ་ཡང་
སྒྲ་མ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེས་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བར་
བྱ་བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་དྲང་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི་མདོ་དོན་དེ་འཕའ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་
མི་དགོས་ཀྱི་དྲང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཡ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། ཞེས་ཡ་མ་བསད་
པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡ་མ་ལས་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་ལ་དྲང་དགོས་
པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གཅིག་གོ། ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་སྟག་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྟག་བསྐྱེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་པའི་དེ་

དགག་གི་ཡིན་ལུགས་མེད་པས། མདོ་དཔེ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ན་དེ་ར་དེས་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་
 དུ་མི་རྩལ་རྒྱུ་ལ་ལ། དེའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དངོས་ཟེན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་
 སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་
 མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་
 བེག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ཁྱར་བཞུན་
 པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བྱང་དེས་སྟེ་བྱེད་ན་ཆད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཀྱང་དེས་མི་ཆོག་པས་དོན་
 དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ས་པོན་ལས་སྟུག་སྟེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་
 བཞུན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མའི་སྟུག་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མིན་པས་བྱང་
 དོན་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་འདྲེན་ལུགས་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆད་མ་དང་ཡང་ལྡན་ལ་
 རི་ཁྱར་བཞུན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དཔེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་མི་རྩལ་པ་དེ་འདྲ་པའི་
 མདོ་སྟེ་རྣམས་དེས་པའི་དོན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྒྲིན་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རྩལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་དེས་འཛོག་པ་
 ན་གསུང་རབ་ཉིད་བྱང་དེས་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་ལ། གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་
 བྱང་དེས་སྟེ་འཛོག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་བྱང་དེས་སྟུག་སྟེ། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གང་ཟག་
 ལ་མི་རྟོན་པར་ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་དོན་ལ་བྱང་དེས་གཉིས་དང་དེས་དོན་ལ་
 རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་བྱུན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་གྲིས་མི་ཟད་པས་བཞུན་པ་ལས། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་
 བཞུན་པས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོན་དོན་དམ་པ་དང་དེ་རྟོན་པ་རྣམས་ཁོན་དེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་
 རོ་༥ རྟེན་གཤམ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྤྱར་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རི་བཞིན་པ་མིན་

བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནི་མཁོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དེ་
དང་རྩེས་སྤྱི་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་ངེས་
དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པའི་གིང་རྟའི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྱི་བར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་སྤྱི་མཚན་གྱི་དང་མི་ཐུན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་ག་གི་
གདུལ་བྱས་ནི་ལྟ་འབྲས་རྣམས་པར་གཞག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་
པས་དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རྩ་རོ། །

གདུལ་བྱ་དེ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དང་དགོངས་འབྲེལ་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས། བདག་མེད་པ་བརྟན་པའི་སྤྱི་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བརྟན་
པ་གཉིས་སྤྱི་མ་མཚན་གྱི་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཙུ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱང་སྤོང་ན། །འབྱུང་
བམེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་ན་སྤྱི་འཇིག་
མི་རུང་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་
པ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྟན་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱང་མི་སྤོང་
ན། །འབྱུང་བམེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤོང་བ་ལ་སྤྱི་འཇིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་
བས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་
འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བདེན་གྱིས་ཚུལ་
འདི་ཉིད་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འདེབས་པས་ནི། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་

བདེན་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲ་འི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་རུང་བར་ཀྱང་
མེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་སྔོན་གཞན་ནས་དེ་དག་ངང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་
པས་དེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དུ་གིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོག་གསལ་ལས། སྔོན་དཔོན་གྱིས་
ངང་བདད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱེ་བའི་བསྟན་པ་ཅོས་འདི་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆོས་རྣམས་ལ་འགག་པ་ནས་དོན་ཐད་དཔེ་བར་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་དང་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྒྱད་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་གིང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས། འདིར་དེ་ཁོ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་
པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ལྟ་གང་ཞིག་ཐེ་ཆོས་དུ་འགྲུར་བ་
དང་། གང་ཞིག་སྔོན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉི་
གའི་ཐེ་ཆོས་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ནས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སྔོན་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྟམས་སོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

མདོ་ཀྱང་ལས་བདུན་པ་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་ཀྱིས་པའི་ལན་དུ་འབྲམ་དང་དོན་གཅོད་
པ་དང་ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་བྲངས་ཤིང་། རིགས་ཆོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་ཆེ་ཆུང་བརྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་བར་ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
དེ་དག་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ནམས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ནམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། བྱུང་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ།
ཁྱིས་ནམས་རྒྱག་པ་བྱང་དོན་དེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་
ཞིག་ལ་རང་བཞིན་རྒྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་ལ་རིན་ཆེན་ཕྱང་པ་ལས་ཀྱང་། བད་སྟོད་
པ་དག་ཆེ་ཆུང་རུ། ཡི་ཤེད་ཕྱི་མོ་སྟོག་འདུག་ཆུང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། འི་ཅམ་
བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྡིག་པ་ལས། རྣམ་པར་བརྟོག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་
བསོད་ནམས་བརྒྱུ་པ་པའི་ཕྱིར་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གནིས་རྟེན་པ་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གནིས་མི་རྟེན་། ཟབ་

མོ་ཁུ་འཕྱིག་ཅན་འཛིགས་པ། རྒྱུང་ཉིད་སྒྲིང་མེད་སྒྲིང་པོ་ཅན། རྒྱུང་རྒྱུབ་སྒྱུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལོ། ཞེས་
 ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྒྲོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་དང་མི་ཅམ་འཆམ་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ནས་
 ཀྱང་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་མཐོ་ལས་བརྒྱུ་ཉིད་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་དོན་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱུ་ཉིད་ནས་དང་། དེ་
 ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲིང་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་རབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནམས་སྒྲུག་པ་
 རྒྱུ་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྒྲིང་མེད་པོ་ལས་བརྒྱུ་ཉིད་ནས་སྒྲོན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་
 བཞིན་སྒྲིང་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་དེ་ལ་བཅུངས་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་
 པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་དགོས་ཏེ། བདག་
 མེད་པའི་སྒྲིགས་རེ་བརྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲིད་དགོས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འབྲུག་པའི་གཞི་མེད་ན་ཉི་ཆེ་པའི་
 རྒྱུང་པ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་ཡུང་པོ་ལ་ཡལ་ཆེར་མ་བཀག་པ་དང་། གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་རྒྱལ་གསུངས་སོ། །གང་གི་
 ཆེ་ཉེན་འབྲུང་གི་དོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པར་རྒྱས་པ་ན་དེ་འདྲ་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་
 དོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་བཀག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཁས་བླངས་པས་
 ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྩ་ན་འདྲ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཆད་པར་
 ལྟ་བུའི་ཉེན་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་ཕྱ་མོ་ནས་མི་ཞེགས་
 པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། ཕྱ་མོ་ནས་འགོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་
 ས་མེད་པར་སོང་བཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་དྲང་པོས་ཕྱེ་བ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ཤིན་
 ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱི་བའི་ཐབས་མཁས་ཆེན་པོར་སྤྱང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་དེ་གདུལ་བྱའི་
 དབང་གིས་གསུངས་པར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་

བྱ་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
དེ་རང་ལྷགས་ལ་མི་བཞེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
བཀྲལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

༩ དེ་ཉིད་གསུང་རབ་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཞགས་པའི་ཚུལ། ་༥

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་གིས་ཆོས་རྣམས་
ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་དོན་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྒྲིན་པ་སྒྲིབ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་
ཆོས་སྒྲིན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་མང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་
གསུངས་པའི་སྒྲིན་ནས་བསྟོད་དེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་
པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་
དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲིབ་ནས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་
དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུང་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཅོད་རྒྱོག་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྒྲིབ་དང་རྟེན་འབྱུང་དང་། །དབུ་མའི་ལམ་
དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྟེན་འབྱུང་རྣམས། །ངོ་པོ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྱུང་། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དང་པོས་རྟེན་འབྱུང་འགག་སྟོགས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པས་རྟེན་
འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། གསུམ་པས་རྟེན་འབྱུང་དང་དབུ་མའི་ལམ་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། བཞི་པས་རྒྱ་མཆོན་དེས་འགག་སྟོགས་རང་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུའོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་
ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་ཆེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྒྲོང་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷགས་སྒྲ་མས་ཀྱང་སྒྲ་
ལ་དེ་ལྷགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲ་སྒྲེ། འདུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་
འགྲུབ། ཁེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དམིགས་པར་སྒྲ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལྷགས་གཉིས་ཀས་ལན་དུ་མར་གསུངས་
སོ། ་

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་དང་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། ཞེས་དེ་གཅིག་སྟེ་བདེན་གྱི་
འདུ་བྱེད་ནམས་བརྒྱན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་མི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་བདེན་པ་བརྒྱན་པའི་དོན་སྐབས་འདིར་
སྤྱི་བ་ལ་གསུངས་པས་དེའི་བརྒྱུག་ལྷགས་བདེན་པའི་དོན་ཡང་མི་བསྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་ཡིན་ལྷགས་ལ་གྲུབ་
མ་གྲུབ་དཔུང་པའི་ཆོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་བདེན་པ་མིན་ཅོ། སྤྱི་བ་ནི་དཔེར་ན་ཡན་འདོགས་
པ་ཡིན་ཡང་ཡན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་འདྲིད་པ་ལ་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་འདི་ནམས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲོང་ནས་བྱིས་པ་སྤྱི་བས་བརྒྱན་པའམ་སྤྱི་བ་ཟེར་ལ། ལྷ་དང་
འདས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་མདོར་སྤྱི་བ་མཐོང་བའི་ངོར་སྤྱི་བ་ལྟར་སྒྲོང་ནས་སྤྱི་བ་མེད་པས་
མི་སྤྱི་བའམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། ་

གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་
པའི་གཞན་སྤྱི་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡལ་དུ་སྒྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཆེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྤྱི་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་
དབང་དུ་འགྱུར་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བུལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ནམས་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་ཆུ་ཆ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྟག་ཆད་སྒྲོང་བའི་
སྒྲོ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། འབད་ག་གམ་

འཛིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་པ། རྟེན་དག་གྲེ་མ་རྟེན་མི་རྟེན། ལམ་སོགས་ལྟ་བུ་པས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། གང་
དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྟེན་མས། རྟེན་ཉིང་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། རྟེན་དག་ལ་ཡང་རྟེན་སོགས་སྟོན། །
རྟེན་དག་རི་རྩུ་འབྲུང་མི་འགྱུར། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྟེན་མས། རྟེན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་ནི། ལམ་
དག་མ་ཡིན་ལོག་མེན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་རྟེན་མི་འཕྲོགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་དག་པར་
མ་གྲུབ་པས་རྟེན་ལྟ་སྟངས་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པས་ཆད་རྟེན་ལྟ་བུ་རྟེན་ལྟ་བུ་པའི་ལོག་
པ་ཡང་མེན་ནོ། །

དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྟེན་མས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་ལ་སྟོང་པ་དེ་ཀྱན་
རྟེན་ཆད་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་ཆད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབས་ཤིང་
རྟེན་ཆད་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དབྱུང་པར་སྟོང་པ་མང་པོ་ཡང་དེ་དང་རང་
ཉིང་ཀྱན་རྟེན་རྟེན་མས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་གཉིས་མཐུན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་
སྟོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རྟེན་མས་རྟེན་
ཆད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཐབས་མེད་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། རྟེན་མས་པོ་རྟེན་མས་རྟེན་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་
ལྷགས་ཡིན་པས་མཆོར་བའི་གནས་མིན་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ཞིང་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་
སྒྲུབ་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཆོས་བཞད་གང་གི་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྟེན་མས། རྟེན་མས་མཆོག་བཟུང་ནས་གནས་
པ་ནི། ལམ་དེ་ཉིང་ལ་གནས་པ་རྟེན། རྟེན་ལ་ལམ་མཆོན་ཆུང་དུ་འང་མེད། ལམ་དང་རྟེན་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི། ཀྱན་ལ་མི་རྟེན་སྒྲུབ་རྟེན་མས། རྟེན་པས་དངོས་རྟེན་མས་མཆོག་བཟུང་ནས། གནས་པ་གང་
ཡིན་དེ་མདུན་དོ། ཞེས་སོ། འདིས་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིང་གིས་མེད་པ་ལ་སྟོན་
འགག་སོགས་མཆོན་ཉིང་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྟེན་མས་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །
རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་ཆད་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་པས་ཀྱང་རང་ཆོས་ཟབ་མོ་

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་གཞན་ལ་བརྟན་ན་དེ་དག་གིས་མི་རྟོགས་པས་རེ་ཞིག་མི་སྒྲིལ་བར་གནས་པར་བྱའོ་སྐུ་
དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་
གྱུར་ནས། རྒྱལ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བརྟན་ལས། རབ་དུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། སྒྲོལ་བྱེ་བ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ཅུ་དུ་མི་དཀའ་འོ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ལྟུང་དེ་ལ་ལག་པར་
བཟུང་བས་ནི་ཕྱང་བར་བྱེད་ལ། སྒོ་མཆོག་དང་མི་ལྟན་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་བཤད་དོ།

དེས་ན་ལྟུང་འདིའི་ཆོག་དང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་དོན་སྤྱང་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གཞག་ས་
མེད་པའི་མེད་ལྟ་སྤངས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིན་
ཆེན་སྤང་བ་ལས། དེ་བཞིན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དེས། སྤང་བ་དག་ནི་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། ལེགས་
པར་ཤེས་པས་བདེ་བ་དང་། སྤང་རྒྱལ་བྱ་ན་མེད་པ་འཛོམ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། མེད་
པའི་ལྟ་བ་སྤངས་ནས་ནི། དོན་ཀྱན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི། ཤེས་ལ་ནན་ཏན་མཆོག་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་སོ། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་དོན་འབྲེལ་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་
དུ་གསུངས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་དཔུ་མའི་དོན་ལ་སྤྱང་
བར་བྱའོ། རིགས་པའི་ལྟུང་འདི་ནི་གཞན་དུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཅུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་
ཡང་བྱེད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཅུ་ལས་མི་སྒྲོལ། །

༩ དེའི་རྒྱུ་སྤྱང་བ་རྣམས་གྱིས་ཐེ་ཅོང་བཀྲལ་བའི་ལྟུང་།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཡི་རྒྱུ་སྤྱང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་ཡིན་
ཏེ། འདིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པར་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་སྒྲོལ་འདི་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ཞིང་། སངས་
རྒྱུ་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཛོལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱངས་སུ་བྱེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་དཔོན་སྤྱོད་གཉིས་
ཀའི་གཞུང་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོ་ཞེས་པ་རབས་པ་རྣམས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྱས་

ཀྱི་ཐེས་སུ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་བཟོན་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་
ལྷའི་བྱང་ཚུབ་ལ་སོགས་པ་མཁའ་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདི་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་
མའི་བརྟན་བཅོས་འགྱུར་བ་མི་སྤང་བས་དེ་ལས་གཞན་པ་གཞིར་ཡོད་པ་ན་མས་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཆེ་
བ་ན་མས་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། དབུ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། ཞིབ་འཇོ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་
དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་མེགས་པའི་གཙོ་
བོ་གང་ལ་བྱེད་བརྟན་པའོ། །

༩ རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། ་།

དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ན་མས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་དེ་བ་ཤར་མ་དང་གྲུ་ན་མ་ཉི་དང་གྲུ་ན་མི་དང་སྤྱི་ར་
མ་ཉི་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་བརྟན་ཡོད་
ཅིང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་དེ་བ་ཤར་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་ན་མ་པར་འཆར་བའི་ཐེས་སུ་འབྲང་བར་
སྟན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རབ་བྱེད་ཉེར་བརྟན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་
མེད་ལས་བརྟན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་ལ། སྤྱི་པོ་འབྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་།
དེ་ཕྱིར་མཛོར་ན་འཁོར་བ་ནི། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་བཞི་
བརྟན་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་རང་འགྲེལ་གྱི་རོན་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤང་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པར་འགྲེལ་པ་དེའི་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་དོན་དམ་པ་བདག་མེད་གཉིས་
 ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལ་ཡབ་ཚུལ་ཤེས་ན་གསལ་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟློང་བ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟློང་
 པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཡིད་ལ་བཟློང་བ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟློང་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་
 ལ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་ཕྱང་པོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་སུ་
 བཤད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་ཅིང་འདི་དག་ཀྱང་མདོ་དཔེ་དོན་གྱི་ལ་ཡབ་ཚུལ་ཤེས་པས་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཀུན་བརྟགས་མིང་
 དང་རྒྱ་མཚན་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟེན་གང་གི་ཡང་ཁོངས་
 སུ་མི་གཏོགས་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་བྲངས་པ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལྟེན་
 ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྟན་མིན་དུ་བཤད་ལ་རྒྱ་མཚན་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་ཀུན་བརྟགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཆོས་གཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བརྟགས་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

དབུས་མཐའ་ལས། མིང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེར་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བསྟུ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་
 རྒྱར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེར་མི་གཏོགས་པ་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཐ་སྐྱར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དཔེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་

དེའི་རང་གིས་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡང་མང་ལ་རང་གི་ངོ་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་དང་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་
 ནའང་མང་བས་དེ་དེ་གཤམ་བར་སྤང་ནའང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་དཔོན་འདིས་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་
 སྟེན་དུ་བཞེད་པའི་ཁྲུངས་གསལ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་
 གྱུར་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་རྟོགས་པར་བཞེད་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཅམ་མེན་པའི་ངོ་ཉིད་ཞིག་པག་པས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཅེ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་གྱིས་དོན་ཀྱན་བཏགས་པ་དེ་
 མེད་དེ་དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཀྱན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 མེད་པ་འདྲ་བས་སྒྲོ་བྱོས་འབྲུལ་བས་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟེན་དུ་སྒྲུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱན་བཏགས་དེ་འདོགས་ཤེད་མིན་གྱི་བྱིས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་མིང་
 དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་
 བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན་དཔེར་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་སྟོན་ནོ། །

དེའི་དོན་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྲུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་
 དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྟེ་མ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་མེད་
 པ་འཛོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྟེ་མ་དུ་བཟུང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་
 སྒྲུལ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྟེ་མ་དུ་བཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྟེན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་ཆོར་བའི་སྟེ་མ་
 དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ། མེད་ཀྱང་གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་སྟེ་མ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྟེན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 སྒྲ་བར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཞུགས་སོགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྲུང་

པར་དུ་བཀྲགས་པའི་ཡུལ་ཐ་སྟངས་དུ་མཚན་ནིང་དོ་ཤིན་མེད་པ་མེན་ཞེས་པ་འོ། ཅི་སྟེ་ཐ་སྟངས་དུ་སྒྲུབ་
འབྲིལ་བ་ལ་སྒྲུབ་མེད་ན་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཐ་སྟངས་དུ་སྒྲུབ་འབྲིལ་བ་ལ་འདི་སྒྲུབ་
ལོ་སྟེ་ཐ་སྟངས་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པ་འོ། །

དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་དབུ་མ་པའི་ཆེས་སུ་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་འབྲིལ་
 བ་ལ་སྒྲུབ་ལོ་སྒྲུམ་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་དབུ་མ་
 པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། དེས་ན་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་རྟགས་མཚན་
 ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་ནི་རྩ་ཤེལ་ས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཚྲིག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་ཚྲིག་
 པས་སོ། །མ་སྒྲུམ་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཁོས་ཉིད་བྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། ཞེས་པའོ། དེ་
 ཡང་རྟོ་རྩེར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདགས་པའི་བདས་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་འགོག་པ་ལ་
 དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་
 སྟགས་པ་བདུ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སྟགས་པས་ཀྱང་བྱི་
 དང་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་རྒྱས་པས་མིང་གི་བདས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་
 ཁོན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ནལ་འཁྱོར་སྡོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་བཤད་པས་སོ། །

དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་པའི་ཞེས་སོགས་སུ་འདྲིགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་
བདགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ས་མཆན་ཉིད་རྩི་པོ་ཉིད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགྲོག་པས་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་རྩི་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་
མ་དོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །དེའི་ཆོ་གུན་བརྟགས་ལ་མཆན་ཉིད་རྩི་པོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
གུན་བརྟགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གུན་བརྟགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མིང་དང་བདས་བཞག་
པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ཅོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་དབང་མཆོད་ཉིད་དེ་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བདུགས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་

དུ་མི་གཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ནལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་གྱི། ནལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པས་བཤད་པ་ལྟར་མདོའི་
 དོན་མིན་པ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་དུ་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ལ་དེ་དངོས་པོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དེས་པར་སྟོར་བས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་བཞེད་དོ། །

ནལ་འབྱོར་སྟོང་པ་བ་ན་མས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ན་མས་དོན་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རང་དབང་
 དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་མི་དགོས་པས་བཞེད་དོ། །གཞན་
 དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་སྟངས་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་བཞེད་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །

། ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་གྱི་དོན་ཡོང་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། ་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དོན་དང་མེས་པ་གང་དུ་འདོད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡོང་མེད་སྐྱེ་ནས་གསལ་པོར་བཤད་པ་མེད་ལ་
 སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡོང་པ་དང་དབང་པོའི་མེས་པས་དོན་ན་མེད་དུ་མི་འཛིན་གྱི་ན་མ་
 ལྟར་གྱི་སྟོན་མ་འཛིན་པ་དང་དེ་གཉིས་ལྟ་འབྲས་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །

ས་བཅུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞན་སྡེ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་
ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་མཛད་པོན་ཡིན་པས་དོན་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བར། །སེམས་
ནི་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་བས་ན། །སེམས་ཅམ་དུ་ནིང་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་
པར་བཞེད་པས་བྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མཛད་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །ལུང་
དེའི་ཀླང་པ་དང་པོའི་དོན་ནི་བྱི་རོལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་པའོ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གནས་
ཀྱི་དོན་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པ་ལ་
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །

གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དུལ་ཕྱ་རབ་རེ་ཤེས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་
པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཕྱེད་པས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་
པ་རིགས་ཐ་དད་ལ་བཞེན་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྩིས་སུ་མེད་ཀྱང་རྟེན་གཅིག་ལ་བཞེན་པའི་རིགས་
མཐུན་པའི་ཕྱ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་
རྩིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཁྱེད་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཁྱེད་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བཞེན་
ནས་སྤྱོད་དགོས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་སྤྱོད། །བྱི་རོལ་མེད་ན་མཛད་སྡེ་ལས་དབང་པོའི་
ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་
དང་ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རྒྱུན་ལས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དེ། དེ་འདོད་ན་བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དེའི་
བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་སྤྱོད་པར་འཇོག་དགོས་པས་བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་སྤོང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངེས་
པར་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་མི་འདོད་མ་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་འཇོག་གོ། །ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། ཡུལ་དུ་སྤང་ལས་གཞན་གྱར་པའི། །སེམས་ཉིང་ཇི་འདྲ་བཞིག་སྤང་། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་

རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་དང་། རྣམ་པ་དེར་མི་སྤྲང་བར་འཛིན་རྣམས་མྱུང་བའི་ངོ་བོར་སྤྲང་བས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རང་སྤྲང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་འབྱུང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་
 རྣམས་མྱུང་བའི་རང་རིག་དང་དེ་གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་མཛུགས་རྣམས་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་པས་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ།
 སྤྲང་བ་དོན་ལེ་ཤེས་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་མཛུགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཛུགས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་
 འགོགས་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤྲང་ངོ་། །

༩ རྣམ་པར་སྤྲང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པ། ་།

གསུམ་པ་ནི། སྤྲང་བ་དོན་འདིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་གང་
 ལ་བྱེད་ཅེན། དགག་པའི་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འགའ་ཟུང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འགལ་ཆུང་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཏན་ཆེགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་སྤྲང་བ་ལ་
 བསམས་ནས། མིག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བའི་དབང་པོ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སའི་ཁམས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྲང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཆུ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྤྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲང་བོ། །འདི་ནི་འཕགས་
 པ་ཡལ་སྤྲང་བ་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྤྲང་བ་མང་དུ་མཛད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྤྲང་བ་དང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ངོ་བོར་གྲུབ་ན་འབྱུང་བར་
 མཚུངས་པ་ལ་སྤྲང་བ་སྤྲང་བ་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་པོར་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟའི་བྱེད་པར་མི་
 རུང་སྟེ། བྱེད་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲང་བ་དཔོན་པོ་ལྟར་
 ལྟར་དོན་དམ་པར་སྤྲང་བ་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་ཀྱི་སྤྲང་བ་གསུམ་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་
 ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་གཞན་
 སུ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དེ་དག་དེ་ཕྱིར་པར་ལུས་པའི་ཆད་མ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དུ་པ་རྒྱ་ལ་མི་སྒྲིམ་
པར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མི་སྒྲིམ་པར་ཐམས་པ་འཕེན་པ་སྒྲ་བུའོ།
དེས་ན་དོ་ཤིན་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་འདུས་པའི་དོ་ཤི་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་
གི་དོ་ཤིན་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ན་མས་ནི་རྩལ་
བརྒྱད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཡན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
གི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་བུལ་ན་རྒྱུང་བཟང་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་
རྩལ་སྒྲ་མེད་པར་འཆད་དོ། །

འདུས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་དོ་ཤི་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་
པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྒྲིམ་པ་གས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི། སྒོ་བ་དཔོན་གཞན་
བཞེད་པ་སྒྲར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་གས་མི་ཆེའོ། །འཕགས་
པའི་རྩལ་འབྲང་ཆེན་པོ་ན་མས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་གང་གཅོ་བོར་བཏོན་པ་ན་མས་ལེགས་པོར་གོ་ན་
རིགས་པ་ལ་སྒོ་རྒྱས་པའི་ལུ་མེར་འགོ་བས་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
མགོ་སྒྲིམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ལེགས་པོར་བསྐབ་པར་བྱའོ། །

༩ ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ། ་།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་
པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རིལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་
ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཅོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། མཚན་ཉིད་དོ་ཤིན་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དོ་ཤིན་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞིན་དུ་དབུ་མ་སྤང་བར་བཀྲལ་བ་ཞི་བ་འཆོའི་ཡང་བཞེད་པ་
ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཞེད་དོ། །ཆོན་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་

པའི་ཁྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

༡ བ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། ་།

གཉིས་པ་ནི། བ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དང་
པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཐུངས་ནས་ཕྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་ན་ཡང་འདམ་ཇུབ་ཀྱིས་སྒྲགས་
ནས་འབྲུ་བ་ལས་དང་པོ་རྣམས་མ་རེག་པར་ཐག་སྲིང་བ་བཟང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
ཉོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པར་ཉོགས་པར་བྱར་རུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་ལས་རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དང་པོར་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དགག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཁས་ཐུང་ལ། ཕྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཉོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་འཆད་
དོ། ་།

དེ་ནི་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་དུ་བརྒྱུག་ནས་ཕྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པ་ལས་དང་
པོ་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལགས་ཏེ། དོན་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་
མེད་པ་ཉོགས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་པར་སྤང་བས། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གདུལ་བྱ་ལ་རིམ་པ་
དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པར་མཛད་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་
ཏུ་མི་སྒྲོམ་པར་རིམ་ཙམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྲོས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་སེར་སྤྲོ་མི་
དགོས་སོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་
བཤད་མོད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དང་འབྲ་བར་སེམས་སོ། །

དེས་ན་འདི་འབྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་བཅམས་ནས་ཐ་
སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་བྱེ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་
ཡེ་ཤེས་སྟེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལོགས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་གིས་རྒྱ་

དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དམ་པ་ཅས་པས་སྒོལ་པ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་
 རྩོལ་པའི་དངོས་པོ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱུང་པར་བྱའོ། ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཅམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འམ་ཅི་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བརྟེན་
 བཅོས་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ། བྱེད་པོ་ཟེ་པོ་དགག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཇི་སྐད་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ།
 གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། རང་
 གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་ལུང་བྲངས་ནས་
 ཕྱི་རོལ་བཞེད་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་དག་སེམས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་བཞེད་པའོ། མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་
 པ་ཡང་གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱག་པོ་གོད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།
 ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྤང་། ཞེས་བརྟེན་པ་འདི་ཡང་ལེགས་
 པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྱུ་སྤྱུ་སེམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཆེགས་རྒྱུང་བྱས་ཏོགས་ལ། རྫོའི་མཐུ་མི་རྒྱུང་བ་དང་བརྟེན་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བས་སེམས་དེ་
 ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པོ་མི་མཐོང་བས་དོན་དམ་པར་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཏོགས་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱ། ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཚུལ་
 འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ཡང་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་རྣམ་པོག་དང་། རྒྱ་ཡང་ངེས་པར་བཀག་པ་དང་། སེམས་
 ཅམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྦྱོང་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་དངོས་མེད། སེམས་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་མ་ཡིན། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པར་བྱུང་བཤད་ལ། ཚིགས་བཅད་ལྷ་མས་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲུ་མེད་དང་། གཉིས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མེད་བསྟན་པར་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་
 སོ། ། ཐམ་སྒྲུ་དུ་ཕྱི་རིལ་གྱིས་སྒྲོང་པས་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་། རྟོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩི་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛོལ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཚུལ་གཉིས་ཤིང་ཉེ་ཞོན་ནས་སྤ། རིགས་པའི་སྤ་བསྒྲིགས་འདྲ་བྱེད་པ། རྟོན་དག་དེ་ཕྱིར་རི་བཞིན་
 རྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ཉིད་འཛོལ། ཅེས་སོ། ། འོ་ན་ཐམ་སྒྲུ་དུ་ཕྱི་རིལ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་མགོན་
 པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་དགོས་ན་དེའི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་ཅེན། དབུ་མ་བྱུང་
 ལས། འདིར་ཡང་གསུངས་པ། འདི་ལ་སྒྲུ་བ་ཅི་ཡང་མེད། འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད།
 སྒྲུ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། རྣམ་
 པར་ཤེས་སྤྲུ་ཡང་དག་འདྲ། རྟོན་ཤེས་པས་ནི་འབྲུལ་འགྱུར་ན། འོག་པར་ནམ་བཞགས་མ་ཡིན་ནམ།
 ཞེས་པ་འདི་དངས་ནས་ཕྱི་རྟོན་མེད་པར་སྤྲུབ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་
 གསུངས་སོ། །

ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་འབྲུང་བ་འབྲུང་འགྱུར་བཤད་པ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེན་ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་ནམ་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་བཞག་པས་ནམ་ཤེས་སྤྲུ་འདྲོ། རྣམ་ཤེས་
 སམ་ཕྱི་རྟོན་ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བས་འོག་པར་
 བཞགས་པའོ། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ཡང་གཤེགས་ལས་དངས་པར་བཤད་དོ། འཁྱི་
 པས་འདི་གཉི་ག་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་འདིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དབུ་མ་དང་སེམས་
 ཙམ་པ་གཉིས་འདྲ་པར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་འཛོལ་བྱུང་གཅིག་ཏུ་དངས་པ་ལ་བསམ་པར་མངོན་ཡང་དེར་
 བྱེད་པ་པོ་སོ་སོས་མངོན་པ་བྱུང་གཅིག་ལ་དངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

ལུགས་འདིས་སྤྲུ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གཤགས་པའི་བཞེད་
 པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐམ་སྒྲུ་དུ་རྣམ་བཞེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། རང་རིག་ཐམ་སྒྲུ་

དུ་འཛིག་ལ་ཀུན་གཞི་འཛིག་མི་འཛིག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན་
ནོ། བླ་སྟད་དུ་སྒྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམ་ཐུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་
དབུ་མ་པ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དྲི་ཏེ་ལྟན་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་དོ་རྩེས་བཤད་
དོ།

༩ མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། ་།

གསུམ་པ་ནི། འོན་ལྟགས་འདིས་མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་འཕྲོར་སྒྲིབ་པ་བ་དག་
གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དམ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་
དུ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་
བཙུང་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བརྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
དང་བུལ་བ་རབ་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བརྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་མ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་
པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བླ་སྟད་དུ་མེད་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ། དོན་
དམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་འཛིན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་པས་ནི་སྒྲུ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་དོན་དམ་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པར་བརྟན་ལ་དེས་ནི་བླ་སྟད་དུ་སྒྲུ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས་སྐྱར་འདེབས་
སེལ་ལོ། །གཞན་དབང་ཁྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་མི་སྒྲུ་པས་སྒྲུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་བརྟན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་
དོ་ཞེས་འདོད་པས། མ་དོས་པས་ལུས་པ་ལས། གང་ཞིག་ཁྱེན་ལས་སྒྲུས་པ་དེ་མ་སྒྲུས། །དེ་ལ་སྒྲུ་

པའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱིན་ལས་སྦྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །
དེས་ན་རྒྱ་ཀྱིན་ལས་སྦྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྦྱེ་མ་ལ་སོགས་
པའི་བཅུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པ་སྦྱེ་མ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྦྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་བས་ན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་དོན་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་རི་ལྗེ་རྟགས་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ་
འདི་སྟོང་འདོགས་སེལ་ལོ། །

གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་རྩི་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་རྩི་བོ་ཉིད་དུ་གཞན་དབང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
ལ་མཆོན་ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཆོན་ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་རྩི་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ནི། རྩི་བོ་ཉིད་གཞན་
གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་དུ་འདི་པ་འདོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཆོན་
ཉིད་རྩི་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྟོང་འདོགས་དང་བྲལ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྩི་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་སྦྱར་འདེབས་སྟོང་བར་གྱིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་འཕྲོར་སྟོན་པ་བ་དང་འདྲ་
ལ་ཁྱད་པར་ནི་འདི་པས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྦྱ་ལ་ནས་འཕྲོར་སྟོན་པ་
བས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྟོང་པའོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་གསལ་སོགས་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་རྩི་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་
པའི་རྩི་བོར་གཞན་དབང་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་གཞན་

དབང་སྒྲིང་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་པས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་སྤང་བར། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྒྲིམ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བརྟན་མོ་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ་དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བརྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྒྲིམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་དྲངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྒྱམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་རྟུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་དོ། །དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ལ་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཡི་མེད་དུ་འཛིན་པ་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་པར་འཛིན་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་མདོ་འདིས་བཤད་པ་འགལ་ཏེ། དེ་དག་མདོ་འདིས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྤྱིང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་མཇུག་མོད་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བརྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཅམ་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་གཅིག་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་

དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་བྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྒྱུར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་
པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་སྒྲིང་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྱངས་དགོས་པས་
བྱང་དོན་ནོ། །

འདྲན་ལུགས་ནི་མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མིན་པས་
དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འབྲས་
པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་ནམས་སྒྲིང་བཞིན་པའི་དེས་དོན་དུ་
གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྒྲེ་འགག་སོགས་མེད་པར་གསུངས་
པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་འོ་སྒྱུ་ལ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སོགས་སྒྲིང་བཞིན་པ་སྒྲིང་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་ལ། གོང་
འོག་བསྒྲིགས་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྒྲེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྒྲིང་
བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་མདོ་འདིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཆད་དོ། །

མདོར་བསྒྱུན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་དང་མ་སྒྱུར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲིང་བཞིན་
པར་མི་གཟུང་བར་སྒྲིང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པས་དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲས་པ་
ལྟ་བུ་ནམས་དེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་གིས་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་
ཚུལ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་པ་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིན་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མིན་ན་

མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་གཤེགས་དང་རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བོད་པ་སྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཆ་ཕྱི་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛིག་གོ།

སྒྲ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་གཞུང་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྒྲ་བཤད་པ་བཞེན་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་སྒྲ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་བཤད་དེ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ། །

༩ དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བརྟན་པ། ་༥

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་ཞིག་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་ན་ལོ་ན་དེ་ཅམ་མིན་པའི་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཇི་འདྲ་བཞིག་སྟུམ་ན། འདིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷགས་སམ་དེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་བའི་དགག་བྱའི་སྒྱི་ལེགས་པོར་མ་ཤར་བར་དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མི་སྤིད་ཅེས་པའི་བདེ་འཇགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞོད་པ་འདི་ཡོད་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་བྱེད་འདོའི་ཞེས་མང་དུ་སྒྲས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་འབྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་
 པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་
 དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡིན་
 མོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཡང་
 ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་
 དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་
 ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་བྱི་མ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་
 འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་
 དེ་དམ་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ཀྱི་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱང་དེར་འདོད་དགོས་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཁོ་ན་མེན་མོ། །དེ་ལྟར་
 ན་དབྱུང་པ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་
 དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་སྟེ་དེས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་གི་སྟོར་
 རྣམ་དེ་ལས་གསལ་བ་མ་བཤད་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོར་དང་དབྱུང་བ་རྒྱན་
 རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་ངོས་བཟུང་བ་མི་སྣང་ངོ། །

དབྱུང་མ་སྣང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོན་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྣང་

དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུབ་པའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
དུ་བཀག་ནས་བཤད་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུབ་པས་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་པ་
སྤང་འདོད་པས་རྟོགས་བྱའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཡོ་ཤེས་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་
ཡིན་པས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཡང་རིགས་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱི་ཐ་
སྟངས་པའི་ཤེས་པས་མིན་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་མེད་དོན་ཞེས་ཀྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དུ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་འཇལ་པའི་སྒྲོས་འགྲུབ་དགོས་ན་དེས་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་ཅས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་
པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དོན་སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དུ་གྱུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་སྟེ་
ན། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱུ་ལ་པའི་གཞི་ཤིང་དང་པོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་བསྟན་པ་ལ་རྟ་སྤང་
དུ་སྤང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེར་མི་སྤང་ཞེས་སྐྱེ་མི་རྣམས་པ་
བཞིན་དུ། ལྷ་གུ་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དེར་སྤང་བ་ཁོ་ན་ར་ཟད་ཀྱི་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །དོན་ལྷ་གུ་རང་ངོས་ནས་ས་པོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་
བའོ་སྟེ་མ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སྐྱུ་ལ་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མིག་བསྟན་པའི་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གཉུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་དེར་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པ་མིན་
ཏེ་། གཞན་དུ་མིག་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དེར་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་པོན་ལས་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཐ་སྟངས་པའི་སྒྲོ་བ་དེ་སྤང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་
པར་ལྷ་གུ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེ་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་

སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་སྐྱུ་གྱུ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིང་བ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྒྲིང་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོན་དམ་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་སྒྲིང་བ་ཡོད་
ཅེས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དང་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་དང་བདེན་པའི་
སྒྲིང་བ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ནི་དབུ་མ་སྒྲིང་བ་ལས། དེས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་
བདག་ནི་ཉ་ལྟར་ཉེ་བར་སྒྲིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
དངོས་པོ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲིན་རྫོབ་པ་སྒྲིག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་
སེམས་ཅན་མཐས་ལ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིན་པས་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེའི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་
པས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་བཤད་དེ་དབུ་མ་རང་གྱུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་འདི་དང་འདྲའོ། །

བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་ལྟར་བྱུ་མ་དབྱུང་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙེད་རྒྱ་ཡོད་
པར་འཛིན་མི་རྣམས་ཀྱང་། ཐ་སྙེད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་
ནི་ཐ་སྙེད་རྒྱ་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་རྣམས་སོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདི་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་དབང་
གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙེད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་པས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་
མ་བཞག་པའི་ཞེས་བྱུང་པར་སྒྲིམ་སོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེས་གཞི་དེ་དག་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་ནི་དེ་
དག་གི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲིང་བའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའོ། །

འདིས་ནི་སྒྲིང་པ་ནི་སྒྲིང་པ་ནི་དེ་ཀྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིང་བཤད་པའི་བདེན་འཛིན་
དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་བདེན་མ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དེ་དག་
གི་མིང་དོན་སྒྲིང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་

བྱུང་ན་མཐར་བྱུག་དུས་པའི་རིགས་པས་དཔུང་བཞེད་དང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་བྱུང་
པར་གསུམ་ལྔ་མོགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་
དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་པགས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་པའི་བདེན་འདོན་གྱི་དོན་ལེགས་པོར་ངོས་མ་ཟིན་པ་ས་རིགས་ཤེས་པ་གཞུག་བྱ་ཡོད་ན་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་ནས་སྡོན་གྱིས་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དེ་ཕྱིད་འདོད་ལ། ལ་ལ་རིགས་ཤེས་ཡུལ་
མེད་དང་། གཞན་དག་རིགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྡོག་པ་སྟེ་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོགས་གོ། མདོར་
ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདོན་རྩོན་སྤྱོད་འདི་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་པ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཅས་
ཅད་འདི་འགོག་པ་དངོས་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་བསམ་
པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གཞན་ཏུ་སོང་བ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་
པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྡེའི་བདག་མེད་འཆད་པའི་སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན།

{ དེ་ལྟར་འགོག་པ། }

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་འགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅིན། ལྷགས་
འདྲིའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་འགའ་ཟུང་མ་གཏོགས་པ་འབྲེལ་སྒྲམ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤམས་པ་དང་ཡཔ་སྤྲས་མ་ཆལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་བཤད་དེ། དབུ་མ་རྒྱང་པ་ལས་ནི་
དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་གསུངས་
ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་འགལ་སྒྲུབ་མིགས་པའི་རྟགས་སོ། །

ཕ་རོལ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་མཆོམས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རང་གཞན་སྡེ་པས་ངི་འདུ་ཞིག་
ཁས་ཐྲངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་མཆད་
པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བཞུག་ནས། ཆད་མ་དང་རྩལ་པར་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆད་མའི་བདག་

པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་
བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བཞུགས་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བཞུགས་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་ངོས་བཟུང་
ནས་རི་ཁྱུང་མེད་པ་བཞུགས་པའོ། །

༩ རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བཞུགས་པ། ་།

དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མཛད་པ་ལ་
ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲིན་མང་པོ་བཟུང་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་མ་བཟོད་
ལ། སྒྲིན་རས་གཟེགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་སྙེད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིན་མ་ཅམ་དུ་བྱ་
བ་བྱེད་རྣམས་སྤོང་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིང་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྤྲས་དང་ལེགས་
ལྡན་འབྱེད་དང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བཞུགས་པའོ་ཞེས་འཆད་དེ། མ་སྙེད་དུ་སྒྲིན་མ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་
ཉིང་མེད་ཚུལ་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་གཉིས་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །

ལེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་ཞི་བ་འཆོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་དང་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
ཚུལ་མ་བཤད་དོ། །ཞུ་བ་གྲགས་པས་ནི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ཁྱུང་བ་
བཞིན་དུ་བཀྲལ་བས་དེ་དང་རང་གི་དོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་རྫོང་པའི་འཛིན་ཚུལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བཞེད་
ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་དབྱུ་མ་ལ་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འཇུག་
འབྲེལ་ལས། རི་ཁྱུང་དབྱུ་མའི་བཞུགས་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བཞུགས་བཅོས་གཞན་ལས་སྤོང་པ་ཉིད་
ཅས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅམ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་

ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པའི་འགྲེལ་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་
དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མཛོན་སྐྱེས་དང་འགལ་ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་
ལས་བཤད་པ་སྒྲུ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འབྲུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲུབ་
དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མཛོན་སྐྱེས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་པར་གཞན་ལས་སྒྲུབ་རུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་
དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
གཞན་ལས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་
བཀག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བཀག་ནས་གཞན་སྒྲུབ་འགོག་པ་རིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་ནམ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་གཞན་སྒྲུབ་འདོད་དགོས། དེ་མི་འདོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནོལ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་
པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཏེ། འདི་ནི་དབུམ་བ་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲུབ་ཡང་ཐ་སྙད་
དུ་རང་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་མིན་པས། དབུམ་པ་
གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་ཆུ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་སོ། །

༩ དགག་བྱ་དེ་ངོས་བབྱང་ནས་ཇི་ལྟར་མེད་པར་བསྐྱན་པ། ༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀྱན་བརྟགས་དང་རྩོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གྱིས་བབྱང་ཚུལ་བསྐྱན་ནས་
དེ་མེད་པར་བསྐྱན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་
དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བབྱང་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བབྱང་
བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་འདིས་ལས་

འདི་ལྟར་སྟེ། འབྲས་བུ་འདི་མྱོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་གང་ཟག་
ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་བཅུ་ཉེ། དོན་
གཅིག་པ་འམ་དོན་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་འཛོགས་པ་བྱུང་ན་
ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་རྒྱས་ལ། མ་རྟེན་ན་འཛོག་མི་རྒྱས་པས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་
པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོས་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་གཞི་དེ་རྒྱུ་ཡིན་དུ་བྱང་ཅིང་བཅུ་ལ་
ནས་འཛོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྦྱོར་
ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་
ཆོས་ཐ་ན་མདོ་སྡེ་པས་སོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ན་རང་རང་གི་
མེད་གི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་འདུག་གཞིའི་དོན་དེ་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅུ་ལ་བ་ན་དེས་རྟེན་པའི་དོན་
མེད་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛོག་སོ། རྟོག་གཤིས་གཞུང་ནས་
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཆོན་དང་། མངོན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དང་ཐུན་མེད་མ་
ཡིན་པར་མཆོན་པ་མེད་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པའི་རང་མཆོན་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །

རྒྱུ་པའི་ཞབས་གྱི་ལུགས་ནི་དེ་འདྲ་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་
པས་རང་གི་ཐ་སྙད་འཛོག་ལུགས་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ལུས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
པ་འཛོག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་བཏགས་ན་གྲུབ་པ་རྟེན་པ་པོ་མཆི་གུ་དང་། མགོ་
ཡི་རྟེན་ཅན་རྟེན་པ་པོ་སྦྱ་གཅན་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུང་དཔེ་འདི་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། འདིས་ནི་འཛོག་རྟེན་ན་མཆི་གུའི་ལུས་དང་སྦྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་
ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་གཞི་ཆོས་རུང་བ་བཞིན་

དུ་སའི་རང་གི་མཚན་ནི་ད་སྤྱི་བཞེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བཞེས་པའི་ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་ཞེས་
 བའི་ལན་དུ། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་ས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིལ་ས་པ་ན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་
 ནས་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་མཆི་གུ་དང་
 སྒྲིལ་གཅན་མིན་པའི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་བཅའ་རྒྱུ་ཀྱི་དུང་པ་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཆི་གུ་དང་སྒྲིལ་གཅན་གྱི་སྒྲིལ་ཉན་པ་པོའི་དོགས་པ་མེལ་བ་ནི་རིགས་ན། སྤྱི་བཞེས་
 པའི་ས་མེད་པས་ས་ཡི་རང་གི་མཚན་ནི་ད་སྤྱི་བཞེས་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བསལ་བ་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཆུངས་སེ་ཞེས་ལན་མཛད་ནས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་
 ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་རྟེན་ལུས་དང་མགོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྟེན་པ་མཆི་གུ་དང་སྒྲིལ་གཅན་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདི་ལ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་བཅའ་ན་དོན་ཐ་དད་པ་མི་རྟེན་དེ་སྒྲིལ་གཅན་གྱི་མགོ་
 ལ་སྒྲིལ་གཅན་དུ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མཆི་གུ་དང་དེའི་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་བཅའ་ན་སོ་སོར་མི་རྟེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཞུགས་ལན་མཛད་ནས་བསལ་བར་གསུངས་ཏེ་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས་གལ་ཏེ་
 དེ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པས་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་དེ་ལྟར་ནས་པར་དཔྱོད་པ་མི་འདུག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བཞགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཉན་པ་པོའི་ངོར་གཞི་ཆོས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དེའི་དོན་ལ་བཞགས་པ་ན་ལུས་དང་
 མགོ་ལས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གུ་དང་སྒྲིལ་གཅན་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་གཞི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཅོད་
 པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་གཞན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིག་ལུགས་སོ། །ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྟངས་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་དཔྱད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་
 ལན་མཛད་དོ། །དཔྱད་ནས་འཛིག་ན་འཛིག་མི་རྣམས་པ་དང་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་ལུགས་ཀྱང་ལུང་དེའི་
 འཕྲོ་ཉིད་ནས་ཇི་ལྟར་ནས་པར་དཔྱད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་

ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་གཅན་
 དང་མཆི་གུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་འཛིག་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ལྷས་
 བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལྷས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བཞིན་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་གང་བདགས་པའི་གཞི་ལྷས་བྱིན་
 དང་དེའི་གཟུགས་དང་སེམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔུང་པ་ན་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མིན་ལ་དེའི་གཟུགས་
 སེམས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ལྷས་བྱིན་མི་རྟོག་པས་དཔུང་ཅིང་བཅའ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་
 ལྷས་བྱིན་འཛིག་ས་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷས་བྱིན་མེད་པ་མིན་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་
 གཉིས་ཀྱང་འཛིག་ཅེས་པའོ། །

ཆེས་ཞུམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་ཡུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཞུམ་པར་དབྱེད་པ་ནས་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐད་དཔེ་མཆན་གཞི་མེད་ལ། མཆན་གཞི་
ལས་ཐད་དཔེ་ཉེན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཀྱེན་ལྟ་ཡོད་དེ། དེས་
ན་སྒྲིབ་དངོན་ཞུམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་སྲུབ་པར་ཞུམ་པར་གཞག་པར་མངོད་
དོད་ རྟེན་གསུངས་ཏེ་སྲ་བ་སོགས་མཆན་མཆོན་དུ་འཛིག་པ་ལ་ཡང་མཆན་མཆོན་གྱི་ཐ་སྙད་
འབྲུག་པའི་འབྲུག་གཞི་དེ་སྲར་ལྷར་བཙལ་ནས་སྟེང་པའི་དོན་ལ་འཛིག་ན་དེ་གཉིས་འཛིག་མི་ཞུས་ཀྱང་
ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་སྲུབ་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་གོ།

གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འདི་དེས་པ་ཁོ་ནར་ཁས་ཁྲུང་དགོས་པ་ལྷན་མཆོན་དང་པམས་
པ་ནི་ཡུང་དེའི་མཐུག་ཉིད་ནས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་པར་ཁས་ཁྲུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ན་མ་དེས་ན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
མི་འགྱུར་རོ། །འཐད་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཆོར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་པའི་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་

ཐངས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་བརྟེན་ནས་
བདག་པ་མ་པར་འཛོལ་ཚུལ་འདྲེག་པ་ལས་གེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་སྤར་རྩུང་དཔྱད་
ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོལ་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་འཐད་པས་བཞག་
པས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་རང་མཆན་གྱིས་
གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྤར་བཞིན་ངོ་པོའི་ཕྱིར། །འདི་
ལ་དཔྱད་པ་མི་འདྲེག་གོ། །མ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་ཏུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་རང་རྩུང་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་
ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་འཛོལ་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔྱད་དོན་ལ་
མི་འཛོལ་པ་ཁྱེད་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་དཔྱད་ལྷགས་
ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པའི་རྩོད་
པ་ཡིན་ཏེ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤར་རྩུང་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་བཞེད་
དེ། སྤར་ལུང་དངས་པ་དང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བདེ་དང་ཐ་སྟངས་ཙམ་ཏུ་ལན་མང་པོར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་ཙམ་གྱི་དོན་ནི་སྤར་རྩུང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དོན་བཙལ་བ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་
དོན་མེད་པའམ་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མིང་གི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་སྒྲིམ་
གང་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་སྒྲིམ་དབང་གིས་མ་བཞག་
པའི་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྩུང་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་སྒྲིམ་དབང་
གིས་གཟུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་འཛོལ་མི་རྩས་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་གེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྤར་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པ་འཛོལ་རྩས་པར་འདོད་པས་སྒྲིམ་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་
གི་སྒྲིམ་ལང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། །

དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་རང་གི་ངོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་

གིས་ཡོད་མེད་སྒྲིགས་དཔྱད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པར་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱི། ལྷན་བཞུག་པའི་དཔྱད་ལུགས་དེ་ཙམ་ནས་མི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ལས་ཀྱང་རྫོང་མིང་དང་བད་དང་བྱུགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲིགས་གང་གཙང་པ་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མི་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་སམ་སྐྱེས་ཞེས་སྒྲིགས་དཔྱད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ལ་འོངས་པ་དང་སྐྱེས་ཞེས་སྒྲིག་པ་མི་རུང་ངམ་སྒྲིག་ན། འདིའི་ཚུལ་དང་དཔྱད་ལུགས་ལྟ་མ་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། འདིས་ནི་འགྲོ་འོང་བྱེད་མཁན་དང་འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྙད་བཞགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཞགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པར་ཐ་སྙད་དེ་དག་བཞགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་སྒྲིག་དཔྱད་ནས་འགྲོ་འོང་བྲིས་པ་མིན་གྱི། འགྲོ་འོང་གི་ཐ་སྙད་རྒྱ་དགའ་བར་འཇུག་པ་ལ་རང་དགའ་བའི་བཞག་པ་བྲས་པ་ཡིན་པས་དེའི་བཞག་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་འགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདག་འཇིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་འཇིན་ཚུལ་མིན་ལ། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྟར་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགག་དགོས་པས་དེའི་འཇིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིགས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚོད་སྐྱིན་ལ་སྒྲིགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་འཇིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་མིག་ན་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་འཇིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་ལ་དེས་བདག་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་བཟུང་བ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད་ནས་བཟུང་བ་མིན་ཀྱང་འདིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐ་སྙད་བཞགས་པའི་བཞགས་ས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པ་ན་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་སོ། དེས་ན་མ་དཔྱད་པའི་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་རྣམས་ནས་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ག་སྟག་འབྱུང་བ་ཡང་

མི་འགལ་བས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟེ་མ་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། །

གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ཁ་ཅིག་དང་བཅུ་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་
སྒྲིལ་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡོད་པའི་མིང་དེ་ནི་སྒྲོར་མི་རྩས་ཀྱང་དེའི་དོན་ནི་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་ན་
བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིལ་པ་པ་དང་དབྱུང་མ་རང་
རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་གཉིས་དང་
དེར་ཞེན་ཡུགས་དོན་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ཡུགས་འདིས་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་
མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་དེ།

འདུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། ། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་
རྣམ་གཉིས་གསུངས། ། ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་སྤྱེ་ཡི་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱེ་བར་མ་
གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ། དེ་ནི་ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། ། ཞེས་
སོ། །

རག་མ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་མིན་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོན་ཡུགས་ཡོད་
པ་རང་དབང་པའི་ངོ་བོའོ། ། གལ་ཏེ་རང་སྤྱེ་བྱ་སྒྲོ་བ་རྣམས་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་
དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འདི་འདྲ་པའི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན། འོ་ན་སྤར་
རྣལ་འབྱོར་སྒྲིལ་པ་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ནིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལ་སྟེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ་དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་འཛིན་རྣམས་རང་གི་མཆན་ནིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་གི་མིང་བརྟགས་པའི་བརྟགས་གཞི་བཅལ་ན་མི་རྟོག་པར་མི་འདོད་པས་འདི་
པས་བཤད་པའི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་

པར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མིང་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་པ་གཟུང་འདོན་གྱིང་ཆད་དུ་སྒྲུང་
བཟུང་གྱིདོན་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པས་འདི་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲོའོ།

༩ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ༩

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྟོན་
ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བཞུགས་ཁིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཞུགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གཏན་
ལ་པ་བ་པ་ལས་སྟག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་
ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྟོན་སྟེ་སྟོབ་པའི་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྟོན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་
པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་འཕྲུ་ཕྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་
དཔེར་སྟུང་མ་དང་བྲག་ཆ་དང་གཟུགས་བཞུན་དང་སྟིག་རྒྱུད་དང་མི་ལམ་དང་དབུ་བཞོས་པ་དང་རྒྱུ་ལྷ་
བྱར་དང་རྒྱ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དག་བཞུན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མཛོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་ཀྱི་འདི་དག་ནི་རྩྱུས་པ་ཡང་ཡིན་འདི་དག་ནི་རྩུན་པ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་པདག་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་པདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་ཏེ་པདག་ཅེས་བྱ་བ་འི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་སྒྲ་རེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་
པོ་ལྷ་པདག་མེད་པའི་དབེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱ་བ་དང་ཁྱུ་ཤུར་དང་ཁྱུ་ཤིང་དང་སྒྲིག་ཁྱུ་དང་སྒྲུ་མ་
བརྟན་པ་དང་། འདི་དག་རྒྱན་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་པདག་མེད་དོ་
ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་རྩོམ་པས་གསུངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བརྟན་ཏེ་པདག་གི་
དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་སྒྲ་རེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདྲག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོན་པ་འདྲ། ཁེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བརྟན་
པའི་མདོ་ལས་དྲངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས་ཀྱང་། མེད་ལྷ་རྒྱུག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གསལ་བས་དེའི་རིགས་པ་མི་བཟང་དོ། །ཡོང་ལྷ་

སྒྲིག་པ་ཡང་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འོ།
འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྩལ་པ་སྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་མེད་ཀྱང་། ལན་མང་
དུ་དང་བར་མེད་པ་དང་གཞུང་གཅིག་དུ་བཀོད་ནས་མ་གསུངས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་པར་གསུངས་
སོ།།

འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དཔེ་དེ་དག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་སྤྱང་ཡང་མེད་པ་སྟོན་པས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན་ནོ། །བདག་གི་སྤྱི་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དོན་
ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་ན་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཀག་གོ། །འདྲག་འགྲེལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་ཅམ་ཞིག་མི་སྟོན་གྱིས་དང་ལ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
པས་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་སོ། །

སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། མཁྱེན་
པས་ཀྱང་ཏུལ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་པ་མཛད་།
ཅེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །སྐྱ་བ་དེ་ནི་རྩལ་ཞེས་གསུངས། །འདྲ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་སྐྱ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་བསྐྱབས་ཏེ། རིགས་
པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། །བྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནམས་གསུངས་པ།
དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། རྩལ་པའི་དོན་
དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་གནོད་པ་བཟོད་ནས་དོན་དེར་
དེས་པར་ཅ་ཤེ་ལས་བསྐྱབས་པས། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བཤད་པ་
ནི་འཕགས་པའི་དཀོངས་པར་དེས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ཙམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་དུ་ཆོས་
ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་རྟེན་གསུངས་པའི་
སྐབས་ཀྱང་མང་ངོ་ །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་སྡེ་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་
གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། ཉེ་
ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་བདག་འདི་ཕྱང་པོའི་རྣམས་སུ་དྲུག་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོ་ལ་ལྟ་བུར་
འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ང་ཡི་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་སུ་འཛིན་པས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
ངས་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་རྣམས་ལྟ་བུར་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་
རྒྱ་བར་སྤྱང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། ཉེ་བཞག་པ་ན་གང་
ཟག་དེ་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཅོད་དོ།

བཏགས་ལུགས་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྡེ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྱད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཡན་ལག་ཆོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཏེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་ཅོ།
དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཛོལ་པར་གསུངས་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཛོ་
རིས་འཛོལ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་ལུང་དང་། ཕྱང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་
ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
སྒྲའོ། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་
ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲོ། ཀྱན་གཞི་འདོད་པས་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱུན་ཉིད་གང་
ཟག་ཏུ་འདོད་དོ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུང་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་
མ་བྱིས་སོ། །

རྒྱ་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཁོགས་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་སྡེ་དུ་བཏགས་པ་
ཙམ་མེན་པའི་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་ཁོགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞིན་ཅོ། གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་

ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་པས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོན་གས་ཤིང་མཛོང་བྱེན་གོམས་པར་བྱས་
 ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤར་བདེན་པར་བཟུང་བ་རུང་བཟང་གྱིང་ཁ་བྱི་བ་མེད་པས་སྤང་པོ་བདེན་
 པར་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོག་པའི་དོན་མེད་པར་འཆད་དེ།
 འདུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་བདག་མེད་མཛོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཉོན་གས་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་
 བོ་ཉོན་གས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

རིགས་པ་དུག་རུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གནས་བཙས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། ཉོན་
 མོངས་དུག་ཆེན་ཅས་མི་འབྱུང་། གང་ཆེ་བར་མར་འདུག་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྤྱུལ་གྱིས་བྱེན་པར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་གནས་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའོ། གཞན་
 གྱི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་
 ལ། རྩ་བཅེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྒྱུད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བཅེན་ནས། ཀྱན་རྩལ་སེམས་
 ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་བཅེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྩ་
 ཡན་ལག་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་བཅེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་སྤང་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རྟོག་ །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་བཅེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ཆོགས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཤིང་རྩ་ཡིན་
 པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ལ་བཅེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་དགོས་ཏེ་འབྱུང་བ་རྒྱར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་གིས་མ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། མདོ་

ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། རེ་འེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །
གལ་ཏེ་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དང་བཅས་ཟེ་གང་དག་བདག་གོ་སྟུང་དུ་ལྟ་བུ་ནི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཁོ་
ན་ལ་ལྟ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་བདག་
ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་
བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས།
གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། རེ་ནི་ཕུང་
ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
སོ། ་འདིས་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་བདག་དེ་རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་དོ་སྟུང་
དུ་བཟུང་བས་བདག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། འདི་ནི་ཐ་སྟེད་དུ་ཡང་མེད་དོ། རང་ཡིར་
འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་པའོ། རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། གལ་ཏེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཕུང་པོ་མི་འཐད་ན། མདོ་
ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་བདག་གཅིག་དང་
དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ལྟན་སྟེས་མིན་པས་སྟོན་མེད་ལ། འོན་
ཀྱང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་ལྟས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་
བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་ཕུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་གཞན་བྱེད་མེད་པར་བརྟན་ནས་རིགས་པ་ནི་ཕུང་
པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་གཞན་ཡང་རུང་ཕུང་པོ་

ནི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ཉིད་འཕགས་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེ་ལས། གཡའི་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་སྒྲང་བའི་རིས་པ་ཀྱང། །བྱམ་སྒྲམ་ལ་སོགས་
སྟན་ཅིག་ཏུ། །མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཚ་ཤེ་ལས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་
ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པར་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྒྲང་
བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་འཛོག་པར་གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱོར་
ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱོར་ཀྱིས་གཟུགས་བརྟུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་
ལེགས་པར་འཛོག་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་མཆོད་སྦྱོར་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལྟ་མཁན་
ཀྱི་མཆོད་སྦྱོར་ཡང་མིག་མིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་བསོས་པ་ན་ང་ན་བ་དང་
བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟངས་འདྲིམས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་ནུས་ཤིང་བའི་མིག་ན་ཞིང་བསོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟངས་
པ་སྟངས་ཡང་འཛོག་ནུས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྟངས་ཀྱིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །

རྒྱལ་དེས་བྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆོད་སྟག་མ་དང་བདག་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་
ཐོས་པ་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བྱི་རོ་ལ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་
ཟག་ཏུ་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་ཤས་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་
ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། རང་ལྟེ་གཞན་གྱིས་ཤས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་སམ་མུང་པོའི་
ཆོས་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་
ནི་ཐ་སྟངས་དུ་བདགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་རོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཁྱོལ་བར་འདུག་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་ཏེ། བདགས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་དུ་རྒྱུད་པ་སོགས་ལེགས་པར་འཛོག་
ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་འདུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བཞིན། རྣམ་པ་བདུན་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དོན་བཅའ་
བསམ་སྟེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་གཞན་གྱིས་འཆད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆོདོ། །འདི་
ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་དངོས་གཞིར་སྤང་ངོ་། །

༩ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་མ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཐུ་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་སྟེད་ལ། འོན་ཀྱང་མ་ཆོད་ཐུན་མོ། །མིག་གོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱང་དེས་པར་བྱ་
དགོས་པས་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ངོ་པོ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
བཞག་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཆུ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་འགྲེལ་
པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་ཁྱད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྲོན་མེད་པའོ། །

ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱག་པའི་གནས་
ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་
ཆོས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གནས་
པ་འཇམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འཇམ་མཉམ་པ་འཇམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་

རྟེན་སྒྲིག་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སོ། །

ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་
མ་པས་ཐ་སྐད་དུ་འཛིག་དགོས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ནི་ས་པོན་ལས་སྤྱུ་གུ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཅུང་ཙམ་བདག་གམ་གཞན་གང་ལས་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱ་
པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཛིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་མ་དབྱ་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་གང་ཟག་འཛིག་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་འདིས་བཞག་པ་
ལྟར་སྤང་གི། །ཡུང་པོ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་དང་ཡུང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དུ་འཛིག་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བཞི་འཛིག་རྟེན་ན་
རྩི་ཁོལ་ལྟར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཟག་དང་ཆོས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་བདག་མེད་གཉིས་
ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་
ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
རྟོགས་དགོས་སོ། །

འདི་ནི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་
པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྤྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡོད་ལྟ་
དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བར་མཐོང་པའི་མེད་ལྟ་གཉིས་ཇི་སྤྲིད་མི་འདོར་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་མ་གྲོལ་
བ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་ཞེས་པ་ཤེས་སྤྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་དྲང་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྤྲིད་པ་འདི་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། རེ་བཞིན་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་ཡོད་

ཅེས་མེད་པ་ཞེས། འཛིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། ཚོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་
འགྲོར་འགྲོ། མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། གཉིས་ལ་མི་
ཉེན་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དགོས་པར་
གསུངས་སོ། ཉེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
དུ་གསུངས་ནས་གཉིས་སྤོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མ་བཀག་པ་དང་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་བཀག་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་དེས་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་བའི་བདག་མེད་དེས་དོན་
དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་མཆོན་མཆོན་པ་ཀུན་ནས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་འཛིན་
སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་ཆུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་དུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ནི་ལུགས་འདིས་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཉེན་པ་གཟིགས་
ནས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་པོའི་ཡང་དག་པ་ཇི་སྟེ་བཞིན་བཞིན་པར་བཞེད་ནས་ཅ་ཤིང་བཅུ་མས་
ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཡང་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཏི་མུག་གི་མུན་པས་སྒྲོའི་མིག་བསྒྲིབས་ཏེ་
དངོས་པོ་ལ་ངོ་ཐོ་ཉིད་དུ་ཉོན་པ་ན་ཆགས་སྤང་སྒྲུབ་དང་། ཉེན་འབྱུང་ཤེས་པའི་སྤྱང་བས་གཏི་མུག་
གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་གནས་མེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་མི་སྒྲུབ་
བ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱིད་པའི་ས་པོན་རྣམས་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་
སྤྱིད་ཡུལ་ལོ། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྱིད་པའི་ས་པོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པ་དངས་སོ། ཉེས་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཏི་མུག་དངོས་པོའི་བདེན་འཛིན་དང་སྤྱིད་
པའི་ས་པོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟོག་པ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་དགོས་པ་དང་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
མེད་པར་མཐོང་བཞིན་ལ་གསུངས་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དོ། །

བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་
འདྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་། འཁོར་བ་འདུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་
ལྷག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ ། ཞེས་དང་། འདུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདྲིགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་
ཀྱན་རྫོབ་པོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ ། ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་འདོན་
ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

མ་རིག་པ་ལྷན་སྒྲེས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་གང་ཟག་
གི་བདག་འདོན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་མ་རིག་པ་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་གསུངས་ལ་རེས་འགའ་འདིག་ལྷན་སྒྲེས་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ངར་
འདོན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཞེས་འདོན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འདོན་ཡིན་ཡང་འདིག་ལྷན་མིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་
དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་གང་། །དེ་ནི་རྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས།
།དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པར་ཤེས་
པ་ལས་མ་རིག་པ་འགག་ཅིང་དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགག་པར་གསུངས་སོ། །མ་རིག་པའི་རིགས་
འདྲ་སྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་ལ་ལུས་དབང་
ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་
མུག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་
མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབང་པ་ཀྱན་གྱིས་འདིར། །གང་མ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དུག་གསུམ་

གྲི་ཡ་གྲུ་གྲི་མ་རིག་པ་ཐོག་པ་ལ་རྟེན་འབྲུང་མཐོང་བ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ལྷགས་འདི་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་དེ་ལྟ་མའི་རིགས་
པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བའི་ཅ་བ་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤྲོང་ས་སུ་ནད་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་བཙོན་པར་
བྱའི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བ་དང་ག་གསུམ་འབྱེད་པ་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །

འོན་ཀྱང་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྤྲོང་ས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཉིས་
ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་མུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྒྱང་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཇུས་
གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། འབྲུག་པ་ལས། གང་ལྟར་འཛིན་
རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བྱ་འདི་སྤྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་
སྟུང་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་
རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཤིང་སྤྱོད་གི་ས་པོན་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིང་སྤྱོད་
བསྟན་ནས་འདི་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་པས་ན་དེ་གཉིས་ཇུས་གཞན་དུ་མི་འཛིན་
ཏེ། །གཞན་དུ་ན་ཤུག་སྤོང་བསྐྱེད་པ་ལ་ག་བའི་སྤོང་པོ་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་པར་ཐལ་བས་
སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྐྱར་ན། གང་ལྟར་འཛིན་རྟེན་ལག་པ་ན་བ་ལ། །བདག་ནི་ནའོ་
སྟུང་དུ་རྟོགས་དེས་ན། །དེ་གཉིས་ཇུས་གཞན་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སྒྲ་དགོས་པའི་བྱིར་
རྟོ། །འདི་དག་ནི་འཛིན་རྟེན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲ་བཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བཙུགས་
པའི་ས་པོན་དང་ན་བའི་ལག་པ་ཤིང་སྤོང་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཤིང་སྤོང་བཙུགས་པ་དང་གང་ཟག་
དེ་ན་བར་འཛིན་མི་རྩས་ན་དེ་གཉིས་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བས་ན་མ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་འགྱུར་
རོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་
འདོད་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཤེས་སྤྱིབ་གང་ལ་བྱེད་སྟུང་ན། འབྲུག་འབྲེལ་ལས།

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འདུག་པ་དེ་རྩ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་
རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་པ་དང་སངས་
རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་ཐོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་གསལ་བའི་
ངོས་འཛིན་ལུགས་འདིའི་སྐོར་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་ལས་མ་བྱུང་ངོ་། །ལུས་དང་དག་གི་
འདུག་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱི་ལྟར་མཆོང་བ་དང་གཞན་ལ་རྒྱངས་མེ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་
དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་པས་བག་གུང་མ་ལོག་པ་རྩ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྟངས་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །

བག་ཆགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་འདུག་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་
སྒོ་བར་བྱེད་ལ་རྩེས་སུ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་
པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་གངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་སྒྲིབ་འདི་སྤོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆང་མ་ཆང་དང་
དུས་རིང་པོར་གོམས་མ་གོམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ངོ་། །གསུང་རབ་
ལས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཐུ་རགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་
པའི་གནད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ལས་སྒྲེལ་བའི་
རྒྱལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟར་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་དང་གནས་རྒྱལ་དང་ངོ་བོ་ཇི་
རྩར་ཡིན་དགའ་བས་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉུངས་ན་མཐའ་མི་ཆོད་ཅིང་མངས་བས་འཛིགས་ནས་མ་
སྤྲོས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་གཉིས་ཇི་རྩར་འཛིན་པའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་
མེད་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཐུར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་དེ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་

སྒྲིག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ན་མས་བྱུང་ངོ་། །

༩ རྒྱ་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀླན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར། ་།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་
སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཁྱད་པར་
དེ་མི་ལྟས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
པའི་ནད་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྲེལ་ཆེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནི་མེད་ལ་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་མི་ལྟས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དབྱུང་པ་གཞན་དག་ཕྱི་རོལ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྦྲེལ་བ་དང་དབྱུང་པ་ཁ་ཅིག་
དང་ནམ་རིག་པ་ཤེས་པ་ཡོད་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །

ལྷགས་འདིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྤྲིད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་
ཕྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྲེད་མི་ལྟས་པའི་རིགས་པ་
ལེགས་པོར་གོ་བྱས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་ལྟས་སོ། །དེས་ན་རྩལ་སྤར་བ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་པས་དེ་
བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྤར་རགས་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རིགས་པས་ནི། ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་འགོག་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་ལྟས་པས་དེ་ལ་ནི་ལུང་
དང་འཛིན་ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་པར་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

ལུང་ཡང་ས་བརྒྱ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྒྲུབ་དེ་དག་
འགོག་པ་ནི་མདོ་དཔེ་དོན་མིན་ཏེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་མདོ་ལས་
གསལ་བར་གསུངས་པ་ལེགས་ལྟར་དང་འདྲ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་མི་ལུང་

དེས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་མ་བཀག་ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཆད་པ་ལྟར་ཟུ་བ་མི་བཞེད་ཀྱི་མདྲོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་
 ཀྱང་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །དེས་ན་ས་བརྩུ་པའི་མདྲོ་ལ་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་མདྲོ་འི་
 དོན་མིན་ཞེས་བཀག་ལ་ཡང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་ལ་མདྲོ་འི་དོན་མིན་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི་ལུང་དེ་དྲང་
 དོན་མིན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡུམ་གྱི་མདྲོར་ཡུང་པོ་ལྷ་ག་ཁྱད་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་བསྟན་
 ཞིང་མདོན་པ་ལས་ལྷ་གའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་
 ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་ན་མི་སྤྲོད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་
 ལྟར་འདུང་བ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མཉམ་དུ་
 དགོངས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལས་
 ཀྱང་ཉལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཀྱང་ཉལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ།

བརྩུ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་མིན་འཇིག་རྟེན་པའང་མིན། །དེས་
 ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྫོད་པ་ཉིད་དུ་རྩུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཕམགས་པའི་དགོངས་པ་
 ཡང་འདི་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་པར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པ་
 མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་པར་གཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 གི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་
 འགགས་ན་གཟུགས་བརྒྱན་འགག་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བུལ་ཞིང་
 རུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་ཕྱི་རྒྱུ་
 འགོག་པ་མིན་ལོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ་འདི་ལྟར། ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་

ནས་སྒྲིབ་ལ། ལས་ཀྱང་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་
 པོར་འཛོག་རྒྱས་པ་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་ཀུན་གཞི་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།
 གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དེ་མི་འགག་ལ། །དེ་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྒྱས་སྤྱིར། །ལ་ལར་ལས་
 འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་
 པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤང་བར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཡང་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ།

འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་གར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་
 པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་
 རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་
 མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱེ་བར་དེའི་གོང་དུ་
 བཤད་པའོ། །ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པས་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་དང་དང་པོའི་སྦྱེ་སེམས་མི་རུང་བ་སོགས་
 ཀྱི་སྦྱོན་གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་མོད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན་དེས་གཞན་རྣམས་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་
 ནས་ཐུག་པས་མ་བཤད་ལ། མངས་བས་འཛིགས་ནས་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ། །

སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབྱས་
 མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྦྱེའོ་
 དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞིག་
 པ་དངོས་པོར་སྦྱབ་ཚུལ་ཆོག་གསལ་དང་རིགས་པ་དུག་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་ཙ་ཤེའི་རྣམ་
 པ་ཤད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་པ་

ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཆེད།

རང་རིག་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་དེ་འགོག་པ་འཇུག་པ་ཅུ་འབྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་མ་སྤྱོད་བ་དྲན་པ་མི་སྤྱོད་པས་དྲན་པ་ནི་སྤྱོད་བ་ལས་སྤྱེ་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་འདི་མཐོང་
ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པས་སྒྲུབ་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
སྤྱོད་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པས་ཐུག་
མེད་དང་། ཤེས་པ་སྒྲུབ་མ་སྤྱེ་མའི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་སྤྱེ་མའི་ཤེས་པས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཡུལ་གཞན་མི་
གཙོང་པར་འགྱུར་བས་རང་གིས་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་བ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱིས་གྱི་དྲན་པས་སྒྲུབ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་བ་རང་རིག་ཏུ་འབྱུང་བོ་ཞིན། འདིར་རྒྱས་གྲུབ་
སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་དྲན་པ་མེད་པས་བསྐྱུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། བ་སྤྱོད་གྱི་དབང་དུ་
ཡིན་ན་རང་རིག་སྤྱིར་སྤོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་དྲན་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་དང་མེ་ཡོད་
པས་རྒྱུ་ཤེས་དང་མེ་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་དྲན་པ་ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འདྲ་
བར་བཤད་དོ། །འདི་འབྲས་ཉགས་ཡིན་ཞིང་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་བའི་དབང་དུ་
མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔེ་མི་རྟོག་པས་སྤྱོད་འཛིན་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་དེ་དུས་སྤྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྱོད་པོ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ན་འང་དཔེ་ལ་ཉགས་ཆོས་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། རྒྱབ་པ་སྒྲུབ་མི་རྟུས་པས་རང་རིག་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བས་དངོས་སུ་མ་སྤྱོས་
ཏེ། སྤྱོད་བ་ཙམ་སྒྲུབ་ན་འང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་སྤྱོས་སོ། །

རང་ལུགས་གྱིས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་
སྤྱོད་གྲུར་དེ་ལས། །དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྒྲུབ་དྲན་འགྱུར་
ཏེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་པས་སྤོན་ནོ། །རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་
སྤྱེ་བ་འགལ་ལོ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་དྲན་པ་
སྤྱེ་བའི་དྲན་ཚུལ་བྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་རང་རིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་སྤོན་པོ་

མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་ངས་སྤར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་མཐོང་བར་དྲན་པས་
 དྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་རང་གིས་རང་མཐོང་ན་སྤྱོད་པར་འགལ་བས་སྤར་མ་རང་རིག་གོ་སྤྲོ་
 པོ། །འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་བྱུང་ཡང་སྤར་གྱི་ཡུལ་སྤྲོན་པོ་སྤྱོད་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་
 གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འབྲུག་པའི་དབང་གིས་སྤར་ངས་མཐོང་སྤྲོ་བ་དྲན་པ་སྤྱོད་ཞེས་སྤྱབ་པོ། །

དེ་ལ་སྤར་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་བཅད་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དྲན་པས་མ་སྤྱོད་
 བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་ཕྱི་ལྟར་ན་སྤྱོད་དྲན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱམས་པས་སྤྱོད་བ་ཉེར་སྤྲོས་གྱིས་དྲན་པར་
 ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་གཉིས་གཞན་གྱི་ལྟར་ཇས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོས་ཇས་
 གཞན་དུ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤར་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཕྱིས་དྲན་པས་མཐོང་ཞེས་མི་འཛིན་པས་
 སྤྱོད་དྲན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འགལ་བས་སྤར་ངས་མཐོང་སྤྲོ་བ་པའི་དྲན་པ་ཡང་སྤྱོད་པར་འགལ་པོ། །དེར་
 གྱི་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་མིན་ཞིང་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་མེད་པས་སྤར་མས་ཡུལ་
 དེ་བཅད་པ་ལ་དྲན་པས་ངས་བཅད་དོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འགལ་བར་སྤྲོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་བ་སྤར་
 མས་དངས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འབྲུག་གི་རང་དབང་དུ་ཡུལ་བཅད་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་
 མིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྤྲོད་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འཕྲོག་པ་འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཉིས་སྤྱོད་ཚོན་
 ཚོད་མཚོན་གསལ་བར་མ་གསལ་ངས་ཀྱང་མཚོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གསལ་བར་ཡང་བཞེད་པས་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 གཉིས་སྤྱོད་ཚོན་མཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆོད་མས་
 མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོན་མེད་ལ། ཤེས་པ་རང་གིས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་
 མར་མེ་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། སྤྲོན་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་

བྱེད་པས་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ལན་
ཅི་ཡོད། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་བུམ་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་
བར་གྲུབ་པོ་སྒྲིམ་ན། འོན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་ཉིད་རང་རིག་ལ་རག་ལས་པས་དེ་མེད་ན་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པོ་སྒྲིམ་
ན། མར་མེ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་སྒྲོའོ་སྒྲིམ་
ན། མི་རིགས་ཏེ་མུན་པས་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱེད་དང་མུན་པ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་
ལ་དེ་འདོད་ན་མུན་པ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐན་
ཚུན་ལྟོས་པར་མ་ཟད་དོན་ཡང་ཐན་ཚུན་ལྟོས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཅོད་སྒྲིག་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། གཞན་ལ་བྱ་ནམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཁྱིད་ཀྱི་
ཚད་མ་གྲུབ་འགྱུར་འདིར། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རང་འགྲུབ་འགྱུར། ཞེས་རང་རག་བཀག་པའི་རིགས་
པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

འོན་ངས་སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ངན་གང་ཟག་ཡིན་ལ་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
དེ་གཉིས་འགལ་པས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་དེ་སྤྲོ་འཛིན་དྲན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྒྲིམ་ན། སྤྲོ་འཛིན་གྱི་མིག་
ཤེས་དང་སྤྲོན་པོ་མཐོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་ཤེས་པ་དེས་སྤྲོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཛིན་པ་མི་འགལ་བ་ཞིན་དུ་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྤྲོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངས་སྤར་སྤྲོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་དེས་སྤྲོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་
འགལ།

༩ རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱུང་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་ངེ་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་

ལུགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཉམས་ལོན་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་མེད་ཚུལ་ལོ།
 དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་
 དེ་འདོད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་མེད་ཀྱང་། རང་སྤེའི་གཞུང་འགྲུར་
 བ་ནམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་བཟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྲུར་འཐད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་པའི་
 གཞུང་རྒྱུང་འབྲུང་དང་བཅས་པ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ་། །བྱུང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་
 ཀྱིས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གསུང་ཀྱི་དོན་བཀའ་བ་ལ་ལོགས་
 རྒྱུ་གིས་སྦྱོན་བཟུང་བ་མི་འདུག་པར་སྦྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་གསུངས་ལས། སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་རང་
 རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐབ་ཕྱེད་དང་བསྐྱོད་སྤྱོད་གསུངས་ལ་གཞོན་
 ཕྱེད་མང་དུ་བཞུགས་ནས་ཤིང་ཉིའི་སྤོལ་ཕྱེ་ལ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སྤོལ་དཔོན་ཆོས་སྦྱོང་གི་
 འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་གསུངས་སོ། །

ལོགས་ལྟན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་
 རྒྱུ་པ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེའི་གནད་ཀྱིས་
 ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་
 བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ལོགས་ལྟན་གྱི་རྒྱུང་འབྲུང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ལ་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསུངས་ཀྱི་རྒྱུས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མར་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་བཀའ་པའི་
 འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་པའི་ལོགས་ལྟན་ལ་སྦྱོན་བཞེད་པ་ནམས་འདུག་མི་འདུག་གི་བཤད་པ་འོང་
 རྒྱུར་སྒྲུང་ཞིང་། ཞི་བ་འཆོད་པོན་སྤོལ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་པའི་རང་རྒྱུད་བཀའ་པའི་སྦྱོན་སྤོལ་མཛད་
 རྒྱུར་སྒྲུང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྦྱར་སྤོལ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཐ་སྙེད་ཡང་བཀའ་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་དང་དེ་ཡང་འདྲི་
 རྒྱུན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲུང་པའི་ཁས་རྒྱུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་

དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་
སྤང་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་འདི་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་སྤང་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁ་
ཅིག་ན་མེད་སྤྱད་བྱ་སྤྱད་པའི་རིགས་པ་དང་ཁྱེད་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་འཐད་
ན་འད་དེ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཞི་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་
ཀྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་མངོན་རྟོག་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
ཁྱེད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྤྱོད་
བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་
སྤྱོད་པ་ཀྱང་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་
སེམས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་གཞོན་ཕྱེད་བརྟན་ནས་འགོག་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཞོན་ཕྱེད་
དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་སོ། །ཁྱེད་པ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
ནི་ཆད་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱེད་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་
ཁྱེད་པ་མ་རྟོགས་སོ། །རྟོགས་དཔག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་རིགས་པ་བསྐྱེད་བྱའི་
ཆོས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་མི་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁས་སྤངས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཁྱེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཆད་མས་
གྲུབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཁྱེད་པ་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་དོན་ལོག་
པར་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་མང་གི་སྤྱོད་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་
སྤྱོད་པ་ནི་ཆད་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཆད་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་སྤྱོད་པ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དུ་བདད་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆད་མང་གི་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆད་
མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལ་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་ཁྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ན་
རིགས་པ་སྤྱོད་པ་བརྟེན་པ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པ་བརྟེན་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་

སྐར་ལྷ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆང་མང་ནི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་གཞི་དང་
 ཁྱབ་པ་ནི་དེར་དེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྷ་མོ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་དེ་གཞི་གང་གི་སྐྱེད་དུ་དེས་པའི་
 དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཟུར་པ་ཅིག་སྟོན་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་
 པ་བྱས་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱབ་པ་ཡང་བྱས་པའི་བྱས་པ་ལ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྐྱབ་པ་ག་ལ་ཡིན།
 ཡུལ་དུས་འདིའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་བ་དང་བྱས་པ་
 ཅུམ་ལ་མེ་ཡོད་དང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལོག་པར་མ་འདྲིན་ཅིག །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྩེས་སུ་འབྲངས་
 ར་ས་ཤོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱད་འབྲུལ་འདོད་པ་ནི་ཚུས་ཁྱེད་པས་རྩ་ལུང་དུང་ལུང་ས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ།

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་སམ་འདྲིན་སྐྱེད་པོ་ན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་བཀག་
 ར་ས་མ་དཔྱད་པ་འདྲིན་རྟེན་གྲགས་པའི་ཆད་མ་འདྲིན་ཅིང་། བཀག་པའི་སྟོན་རང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་ལུགས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་འདོད་ཅིང་ཡ་རོལ་པོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྐྱད་པ་དང་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་ཁྱེད་པར་དང་དཔྱུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་ཁྱེད་པར་ཕྱེད་པ་ཡང་མི་སྤང་ལ། སྐར་བཤད་པ་ལྷ་མོ་གྱི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བས་མི་རྟོག་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅུམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་འདྲིན་མི་ཤེས་
 པར་སྤང་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱས་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ས་པོ་ལ་པོས་ཁས་སྤངས་པ་འཕམ་
 སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བཟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་འགོག་ལ། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 ཅུམ་གྱི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་རྒྱུ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་
 དག་ཀྱང་རྫོག་དང་དོན་དམ་ལ་བཅུམས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་སྐྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་
 ལ་མིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོར་སྤང་བ་ཅུམ་མི་ཞེས་སྐྱེ་མེད་
 ནི་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་རྣམས་ལ་མེད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པ་ཅུམ་མོ། །དེ་དག་

གི་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕལ་མེ་ཆེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པས་ལྷགས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་གཙོ་བོར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་དགག་
གཞག་རྒྱས་པར་བྱང་རྒྱུ་ལ་མ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྤོའོ། །

༡ རང་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་རྒྱུ་བཤད་པ། ་༥

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་
མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལྷགས་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན་ནི་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སྤྱེད་ངོས་པོར་སྐྱབ་བྱ་རྣམས་
དང་ལེགས་ལྡན་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ན་
ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས་འདི་ཡང་དགག་བྱ་སྤོའོ་ནས་འགོག་པ་འདི་
ལ་ཐུག་གོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་དེ་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རྣམས་འཇོག་པ་འགལ་བར་མཐོང་ནས་རང་རྒྱུད་ཁས་
མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདུག་པ་ཙ་འབྲེལ་ལས། རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྤྱད་ནས་སམ་མ་སྤྱད་པར་སྦྱེད་ཅེས་
བརྟགས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་བཀག་ཅིང་། སྦྱོན་དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་འདུག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པ་ལས་
གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྦྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྦྱེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་
དབྱེད་པ་འདིར་འགྱུར་ཞེས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པའི་
སྦྱོན་དེ་འདུག་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སྦྱོན་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་སུན་འབྲེན་ལ་མགོ་མཚུངས་བྱས་པའི་ལན་དུ། སུན་འབྲེན་པས་སུན་དབྱུང་
བྱ་མ་སྤྱད་སུན་ནི་འབྲེན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་སྤྱད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །ངེས་
པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་
ནི་སྤྱིད་མ་ཡིན། །ཞེས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་དོ་ཞེས་ཙ་བ་ལས་

གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་དབྱུང་བྱ་དང་ལྷན་འབྲེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་མེད་པ་ནི་རང་མཚན་ནམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་
པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ལྷ་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་མཚུངས་པའི་ལྷ་མཚན་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།
སྐབས་འདིར་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷ་འདི་ལྷ་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་དྲིས་པ་ལ་ལན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་
དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན་ཅི་ཐོབ་པ་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་མོད་
ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པ་བྲངས་ནས། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་བྲལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་
པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་
ལྷན་འབྲེན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལྷན་འབྲེན་པས་ལྷན་
དབྱུང་བྱ་ལྷན་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་།

རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་ལྷན་འབྲེན་པས་ལྷན་དབྱུང་བྱ་ལྷན་འབྲེན་པ་དང་། རང་བཞིན་
གྱིས་སྤོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སྐྱབ་
པ་དང་ལྷན་འབྲེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའོ། །དབྱེད་ནས་ཐོབ་བྱ་གང་འཐོབ་དྲིས་པའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་མི་
འདོད་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་མ་རྟོག་པར་དེས་དེ་བཀག་པར་འཛིན་པའོ།
ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་མིན་པས་ཡོད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་
ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གང་འཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་དབྱེད་པའི་གཉིས་པོ་དེ་
གང་ཡང་མི་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་དམ་

དུ་མེད་པ་དང་མ་དཔུང་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྟེན་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་གི་ཏུ་གསལ་ཡང་
དཔུང་མ་དཔུང་གི་ས་ཆོག་ས་དཀའ་བས་དེ་ལ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དཔྱད་ལུགས་བཞི་པོ་གསལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་རང་མཆོག་གིས་ཡོད་པའམ་ཐ་སྟེན་གྱི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མེན་པའི་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ན་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་པ་རིགས་ཀྱང་དངོས་
པོའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེའི་དཔུང་པ་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཆད་
མ་དང་གཞལ་བྱ་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཡན་ཚུན་སྟོན་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་ལ་
ཚད་རྒྱུག་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
སོ། ། སྤྱིར་ གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཚུལ་གིས་རང་མཆོག་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་གྱི་ནམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ། རྟགས་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་ཆད་མས་
གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འཛོན་པ་རང་གི་སྟོང་གིས་ཡང་བར་སྟོན་པ་ཅམ་མོ། །

གང་ཡང་ཚད་རྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད། །
ཅས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་
ནོ། ། དང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མེན་པས་
ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྤྱད་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་འཇུག་
འགྲེལ་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བརྒྱུ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅས། གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མེན་པ། དེ་ལ་
ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། གཞན་ཀ་བཟོད་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་ཕྱོགས་མེད་པས་སྟོན་གདགས་སུ་
མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་མི་རིགས་
པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྐྱབ་པས། དཔུ་མ་པ་ལ་ནམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཐུགས་མི་རྟོག་དོ། ཞེས་ཐ་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བཏགས་ཡོད་མ་དཔུང་པར་འཛོག་

[illegible]

དེའི་མིའི་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཕྱོགས་
 གནན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་མིའི་རོ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་ཐུང་དུ། ལུང་དེ་ནམས་དངས་པ་ཡང་དབུ་
 མ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པའི་ཤེས་ཐུང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་མི་རིགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་རིགས་ཞེས་རང་རྒྱུད་འགོག་
 པ་ཡིན་གྱི་བརྒྱབ་ཀྱི་བརྒྱབ་པའི་རྟགས་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ལ་དགག་
 བུ་བདེན་པ་དང་དེ་བཀག་པའི་བཀག་པ་བདེན་པར་སྒྲིབ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡེ་མེད་དུ་
 སྒྲིབ་དང་། སྒྲུབ་བཅད་པ་རྩ་བུའི་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་པར་སོ། །

༩ རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། ༩

གཉིས་པམ། གཡ་ཉེ་རང་མཚན་གྱིས་ལྷུ་བ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་སྤྲིད་
པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་རྟགས་སྤྲུལ་ཟད་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
བཀག་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་ལ་མིགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྐྱུབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱུབ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ཁས་ལྷན་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་ལ་
ཆོག་གསལ་ལས་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་དེ་པོ་ལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་ལྷན་པས་
རྒྱ་བ་དང་སྟོན་པོར་དེ་རང་གི་སྟུང་པ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་གྱིས་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་
 ཉིད་ ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཤོགོད་པ་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་དམ་བཅའི་
 ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་ར་ན་རང་གིས་ནི་བདག་སྐྱེ་གྲན་ཇོང་བྱ་ཡང་ཁས་ཁྲུངས་པ་མེད་པས་རང་ལ་སྒྲོ་ནས་

སྒྱུར་མི་དགོས་ལ། གཞན་ལ་སྒོ་སྟེ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་སྒྱུ་སྟེགས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
གའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་རིགས་པས་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་བར་བཀག་ན་ལེགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟེང་
དུ་བདག་སྟེ་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པས་དེ་ལ་སྒོ་སྟེ་ནས་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་པས་ནི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གང་ལས་སྟེ་ཞེས་མི་དཔྱད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡ་རོལ་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སྟོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་སྟེ་
བདག་ག་འདོད་ནས་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞི་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་
ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་སྟོགས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་མིག་སྟོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་སྟོགས་ཡོད་པས་སྒྲིན་དེ་མེད་
དེ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན། མིག་སྟོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་
དམ་པར་སྟེ་བ་འགོག་པས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ་དེ་སྟེང་དུ་མ་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྒྲུས་ན་འང་གཞན་ལ་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀག་གོ།
དེའི་སྒྲིན་སྟངས་ལ་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱུས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་སྒྱི་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་
འཛིན་ཏེ་འཛིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཙན་
དུ་འཛིན་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་ནམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྒྲི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སྟོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པས་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་
སྒྲིན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེའི་ལན་དུ་མིག་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་པར་
ལེགས་ཁུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་
སྟོགས་པའི་རིགས་པ་བསྟན་ནས་བཀག་གོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་མིག་སྟོགས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྒྲུབ་
པའི་ཆོས་ཙན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སྟོགས་ཙམ་གཞན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཙན་

དེ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་ནི་མིག་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེས་རྟེན་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་
མཚན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་རྩན་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྤང་པ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་
ཚུལ་ནི། ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་སྟོས་
ཏེ་འབྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟེན་པར་འཛོག་མི་རུས་པས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་
ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་སོང་ས་སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཅིག་དགོས་
སོ། །དེའི་ཆོ་མ་སྟན་དུ་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་མོའམ་རང་
བཞིན་ཅིག་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་
རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འགལ་བས་རྟགས་ཕྱི་མ་འབྲུལ་བོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འབྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པ་
འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་སྤྲོད་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོད་པའི་ཆད་མ་ལ་
རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་ཆད་མ་ཞེས་པ་རྟག་པའི་ཆད་མ་ཞེས་གང་རུང་གིས་
བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན་སྤྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མར་སྤྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་
ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྤྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་རྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་
རུང་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་
ཆོད་ཅིང་སྤྲོད་པའི་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་སྤྲུབ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་སྤྲོད་པའི་འགལ་བ་
བཞིན་དུ། མིག་སྟོན་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་མིག་སྟོན་འཇམ་
བྱེད་གྱི་ཆད་མས་མིག་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་མིག་སྟོན་འཇམ་
བ་མི་འགལ་བས། མིག་སྟོན་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་
དོ་སྙམ་ན། དོགས་པ་འདི་འབྲུལ་ནི་ལོགས་ལྡན་ལ་སྟོན་པ་དང་དངོས་པོར་སྤྲོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་སྦྱེད་ན་མེད་པས་ཆུ་བས་ཀྱང་དེའི་སེལ་ཕྱོགས་མ་མཛད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་དུས་འདྲ་བའི་སྐོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་བཤད་ན། དོན་དེ་ཆད་མས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་དུས་པའི་དུས་སུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་ལ་སྒྲུབ་
བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་རྟོག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་རང་གིས་ངེས་པ་འཇམ་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཅིག་ཏུ་
གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དེ་རང་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་
དང་རང་གིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཛིག་གིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ལམ་དེས་ཡུལ་
ལམ་འཁྲུལ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་འགྲུབ་པ་ལ་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན།
དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རང་མཚན་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོག་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྟེན་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
འཛིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཡང་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མཚོན་པ་ག་ལ་ཡིན། འདི་
དག་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མས་འགྲུབ་ལུགས་ཡིན་
གྱི་རང་གི་ལུགས་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་མིག་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཤེས་བྱ་
ཡང་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་རྟེན་གྱི་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་
གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
མེད་དཔྱད་པས་ཆོག་པས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞགས་པའི་སྒྲིམ་
བཟོད་ག་ལ་འདྲུག་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སོ། །

ཆེ་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་པར་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་
པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་པོ་ག་ལ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྐྱེ་
ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འགོག་གོ། །འདི་དག་གི་གནད་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས། སྒྲུབ་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་
བྱེད་དག །རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ནི་
དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་
འགྲུར་བས་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་རྟོག་ཏེ་ཡང་ལོག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་ལ་རང་ལུགས་ལ་

མི་འཛོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་རང་མཚན་སྤང་
བ་ལྟར་མེད་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་འཛོམས་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་དུ་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་སོན་གནས་
སོལ་ རྟོ།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲུལ་པས་རྟོག་པའི་དོན་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་ན། རིགས་
ཤེས་ཤེས་དཔག་གིས་རྟོག་པའི་དོན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། ཤེས་
པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟོག་པར་མི་འདོད་པས་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་རྟོག་དགོས་ན་
ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྲུབ་པའི་ངེས་རྟོག་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཅམ་གྱི་སྐྱས་ནི་མ་འབྲུལ་པས་རྟོག་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིན། སྟོན་དང་པོ་ནི་མེད་
དེ་རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེས་རྟོག་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་
རྟོག་པ་མིན་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཡང་ཡིན་ལ་བརྟན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུང་སྐྱ་རྟོག་ཀྱང་དུང་
སྐྱ་རྟན་པ་མ་རྟོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ཅམ་གྱི་ངེས་བཟུང་སྟོར་ས་ལ་བརྟམས་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་
པ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱ་བ་པོའི་བརྟོད་འདོད་ནི་ཡོད་ཚུལ་ངེས་ཡིན་དེ་ཕྱིད་པའི་དེ་ཕྱིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དགག་
པར་འདོད་ནས་ཅམ་སྟོས་ཀྱི་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་རྟོག་པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་
ལས། དཔུང་བཞི་མོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྟངས་
དུ་སྐྱ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྟོག་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་བླངས་པའི་རྟོག་པ་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་
པ་དང་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ནོ། དེ་
དག་གིས་དོན་བཀག་ནས་ད་ནི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། མངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་གྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་འཇལ་པའི་ཆད་མས་
མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཆད་མར་སོང་སའི་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་འདི་འཛིན་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་

བདག་ལས་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞིག་ཏུ་མ་ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་བཞིན་གང་ཡང་མི་འཇལ་གྲང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞལ་ལེ་ཞེས་པམ་ཚུན་སྒྲུབ་པར་མི་རྣམས་པས་མི་འདྲའོ། །འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་ལ་མེགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་དར་བའི་སྤྱི་པམ་ཚུན་དུ་སྒྲོན་ཆུ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་མི་རྣམས་ཏེ། རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དགག་བྱའི་ཆད་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོན་པོ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་སྒྲུབ་དོན་འདི་འདྲ་བཞིག་ལ་ཆད་མར་མོང་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གྱི་ཆད་མ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ནི་སྤར་རྒྱལ་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྤར་རྒྱལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བརྟན་ཆུ་མེད་དོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་རྫོང་བྱུ་ཡིན་ན་ཞུང་རང་དང་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་པེད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྟོག་ཅེས་བྱེད་བྱག་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །

འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟོག་པོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད། །མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་ཤེས་བྱ་བརྟན་པ་སྟེ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་རྟོག་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་

ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས་ལ་
 དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཅམ་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་
 སུ་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་དྲི་དགོས་སོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲིག་བཅོལ་ཞུས་རང་གི་སྒྲིག་པ་ལ་མི་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྒྲིག་པ་རྣམས་
 བྱི་ཚོ་ལ་ལ་བྱུང་པས་ཆོག་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སྒྲིག་པ་ཅམ་ཀྱི་ཆད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། གང་རུང་ལ་བྱུང་པས་མི་ཆོག་གསུམ་སྟམ་པ་ལ་འདིག་རྟོག་པའི་ཅོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དེས་ཆོག་
 པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པའི་བྱིན་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀས་བྱུང་པ་དགོས་པར་འདོད་པའི་བྱིན་གསུངས་
 གིས་ཀྱང་ལུགས་སྟེ་མ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་གི་གནོད་པ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལ་བྱུང་
 པས་ཆོག་པའི་བྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲིག་མར་གཞན་གྱི་སྒྲིག་བཅོལ་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་དུ་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་
 སུན་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོལ་ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྐྱར་བ་འདི་དང་རང་རྒྱད་གཉིས་དོན་
 གཅིག་པས། བྱི་ཚོ་ལ་ཀྱི་ཁས་སྐྱབས་ལ་མ་འཁྲིམ་པར་ཆད་མས་དོན་གྱི་སྒྲིག་ལུགས་ནས་རང་དབང་
 དུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བྱུང་ཚུལ་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་སྦྱང་པ་ཅིག་རང་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 བྱི་ཚོ་ལ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་མ་ཟིན་གྱི་གོང་དུ་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པའི་ཆད་མས་གཞན་ལ་བྱུང་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་པར་བྱ་མི་རྣམས་པས་རྟགས་དང་
 བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོག་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟན་ནས་མུ་གུ་རང་གི་ངོ་པོས་
 བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གསུམ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བཀོད་པ་ལ། རང་ཉིད་མུ་གུ་རྟོག་
 འབྱུང་དང་བརྟན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་
 ཀ་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་གཞན་གསུམ་ཞེས་ཟེར་བ་མིན་གྱི་སྟེ་རྟུར་བྱི་ཚོ་ལ་ལ་ཆད་མས་རང་དབང་དུ་བསྐྱབ་

མ་མ་བྱང་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཆད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ཐུ་གུ་དང་དེ་ནིན་
འབྱུང་སོགས་སུ་ཐ་སྟངས་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཤོ་ལ་ཕྱི་ཤོ་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
མེད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འདྲེལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་ཕྱི་ཤོ་ལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྟ་བ་མ་
སྟེས་བར་དུ་མི་ཕྱེད་པས་སྤར་ཤོ་ལ་གྱིས་ཕྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་རུས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་
ཕན་རྒྱུན་ལ་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་
གིས་བཞག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་
རུང་ངོ་། །

ཐུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་དང་དེར་མེད་པར་འདྲིན་པ་དང་དེ་གཉིས་
གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འདྲིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་སྟེས་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་
ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ལེགས་པར་
ཤེས་ན། རྟོག་པས་འདིའོ་སྟམ་དུ་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྒྱུད་
ལ་མ་སྟེས་གོང་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འདྲིན་ནམ་མཁན་འདྲིན་དུ་འདུག་
སྟམ་ནས། ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པར་སྟོམ་པའི་འོག་དུ་སྟོང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་མེད་པའི་ལོག་
ལྟ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་གཞན་འགྲགས་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་
མི་ཆོག་གི་ཆོག་གི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་
ལ་ཁོ་རང་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པ་འཇམ་འདོད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་
ན་དེས་དེ་ཁོ་ན་ནིང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་དོན་དམ་
པ་འདྲེལ་བའི་རྒྱུར་མེད་མི་རུང་ཡིན་པ་འདི་ནིང་། ཐ་སྟངས་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་
མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་པ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྟར་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་པར་མི་འདྲིག་གམ་སྟམ་ན། ལྟོ་ལྟོར་

བ་པེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བུམ་པར་མ་པེས་པ་ལ་ཚད་མས་གདོད་སྐྱབ་དགོས་པས་དེས་གཞི་དེ་བུམ་པར་འདོད་
 དོ་ཞེས་སྒྲིམ་མི་རྣམས་པ་དང་། བྱེ་བྱག་པས་བུམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་མེད་པའི་དོན་ཚད་མས་བྱབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་ཇུས་གཞན་འདོད་པའི་བྱབ་མཐའ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་
 སྒྲིམ་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་གྱང་ཆེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བྱབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྒྲི་
 དུ་མས་འཁོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་
 ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ་བཅས་ཇུན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གིས་བཅས་
 པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

། རྒྱལ་དེ་ལ་མདོ་སྒྲིམ་མས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། ། ོ ོ

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་དང་བྱས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ནི་ད་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་
 རོ་པོ་ཉིད་ཡོད་མེད་བྱེ་བ་དང་བྱང་པེས་འཛོག་ཚུལ་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་ན་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བྱངས་མ་
 རས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་བྱང་པར་གསལ་བར་མ་བཤད་
 དོ། །པོ་ཉིན་གྱང་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྒྲིམ་གཞན་ཡང་ནི། །དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་
 གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་པའི་མདོ་སྒྲིམ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དགོངས་
 པ་པེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རང་བཞིན་གསུམ་བརྟན་པ་ལས། བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
 དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །
 བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བརྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 མོགས་པ་སྟེ་འདི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྤྲན་པ་སྤྲན་རྣམས་གདོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱུས་དེ་

བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དང་བའི་
དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དོ་ཤིན་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་
དང་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་གཉིས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་
པ་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་དང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །

ཕྱི་མ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱབས་པས་གོ་རྟུས་
པར་དགོངས་ནས་སྒྲ་མ་གསུམ་འདུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་དང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་
སྐབས་འདིར་ལུང་གིས་དང་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་
གཉིས་ལས་འགོག་པའི་མདོ་ཕྱི་རོལ་སྒྲ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ནད་པ་སོ་སོ་
ལ་སྒྲན་སྟེར་བ་ནི་སྒྲན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི་ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྟན་དགོས་པ་བཞིན་
དུ་། སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི་གདུལ་བྱའི་བསམ་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པས་དང་དོན་དུ་གསལ་པོ། །

དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་
པོ་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་སོགས་དངས་པའི་མཐར་དེ་ལྟར་ན་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་ནམ་རིག་པས་ངེས་
དོན་དུ་ཁས་གྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདིར་འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྟིང་པོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
དུ་གསུངས་པ་ཡང་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ཡི་རྟེན་འགྲེལ་ལ་
རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་
ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྟིང་པོ་དང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་
ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་སེམས་ཅན་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་གྲངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་ལུང་འདིས་
ཞེས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་སྐབས་འདིར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་སྟིང་པོ་དང་དོན་དང་རང་
བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་དུ་ཚུད་པར་བསྟན་པས་དངས་པོ། །

གྲེད་པ་པོ་གཞན་པ་གས་པ་ནི་ས་བརྒྱ་པ་ལས་སེམས་ཅི་མི་ཞིས་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་ཁྲས་གྱི་
 རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་གྲུ་གསུངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པ་གས་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་གྲུ་མིན་ནོ།
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་ཏུ་འི་མདོ་ནི་རྩེར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བགད་པ་རྩེར་ཡིན་གྱི་སྟེང་པོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་
 ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་མཚན་པ་མེད་དོ།

རང་ལུགས་ནི་སྤྲོད་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དྲངས་པ་དེས་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གཞི་
 བརྟན་པ་སྤྲོད་པ་ཞིན་པ་མིན་པར་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྤྲོད་པོ་བརྟན་པ་སྤྲོད་པ་ཞིན་
 པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས། ལང་ག་ཤེགས་ལས། མདོ་རྩེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་བརྟན་
 པ་དོན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤྲོད་ཀྱི་ནི་མེད་པས་རྒྱུར་ཞེན་པའི་
 རི་དྲགས་སྤྱུལ་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱིས་པ་མཁྱེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
 འགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོས་མདོ་རྩེ་ལས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་
 གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཛོན་སོ་གཉིས་དང་ལྷན་
 པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། ཅོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གོས་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་
 དཀྱིས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྱིས་ཤིང་བྱི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་
 ཟུག་དུ་བརྗོད་ན་སྤྲོད་པོ་སྤྱུལ་པ་འདི་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་སྤྱུལ་པ་དང་རི་རྩུར་མི་འདུལ་པ་ལགས། ལྷ་སྟེགས་
 ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་བྱུལ་པ་མི་འདིག་པ་ཞེས་བདག་དུ་སྤྱོད་ཞེས་ཞུས་སོ། །

དེའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་བདག་མེད་ལ་རྒྱག་པ་སྤར་བ་དང་མུ་ཉེགས་
བྱེད་བདག་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིད་མཆན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་
གཏོག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤང་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཞིས་སྟོན་པས་མུ་
ཉེགས་ཀྱི་བདག་གསྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་འདི་ལ་ད་རྣམ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱིས་བདག་དུ་ཞེན་
པར་མི་བྱེད། །བདག་དུ་རྟོག་པར་སྤྱོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་

མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་པའི་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོག་པའི་པོ་ལོགས་ཀྱི་ཟབ་མོ་འདི་སྒྲིབ་ཏེ། ཞེས་མཚམས་སྒྲུབ་ནས་སྤྱི་བར་དང་སྤྱི་བར་
མདོ་རྣམས་དང་སྤྱི་བར་ལོགས་ཀྱི་ཟབ་མོ་འདི་ཞེས་ཏེ་ཆོག་གིས་སྒྲིབ་པ་ནི་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
ལ་སོགས་པ་མང་དུ་དང་སྤྱི་བར་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདུལ་བའི་དབང་
གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཅེས་པ་སྤྱི་བར་ཕྱིས་པ་མཁུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་
ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

སྤྱི་བར་བཞིན་པར་བཟུང་ན་བདག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་དང་མཚུངས་ལུགས་ནི། སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་
མ་སྒྲིབ་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ཅིང་སྒྲིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྒྲིབ་
པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་ལ་བསམས་ནས་སྤྱི་བར་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་
སྒྲིབ་ཐོན་གྱིས་ཤིང་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཡི་རྟག་པ་ཡང་དགག་བྱ་འཛིག་པ་རྣམས་པར་བཅད་
ཅམ་གྱི་འཛིག་མེད་མིན་པས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་འཛིག་མེད་གོས་པར་སྤྱི་བར་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་
པའི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བར་གྱི་བདག་རྟག་པར་སྒྲིབ་པའི་རྟག་ལུགས་
དང་བྱེད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཁས་སྤྱངས་པར་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་གཞན་སྤྱི་བར་པོ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རང་སྤྱི་བར་འོག་གིས་
བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྟག་པའི་དོན་འཛིག་
པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་རྣམས་བཅད་མིན་པའི་ཡོངས་གཙོ་ལ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་རེ་
ཞིག་བཤད་པའི་སྒྲིབ་དུ་མི་རུང་བས་མདོ་སྤྱི་བར་དེ་དག་གིས་སྤྱི་བར་གསུངས་པ་དེ་བདག་མེད་ལ་སྒྲིབ་
པ་སྤྱི་བར་བཤད་པ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་དོན་ལ་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བཤད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བཤད་
པའི་སྒྲིབ་དུ་རུང་བའི་རང་སྤྱི་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རེ་མ་གྱིས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་སྒྲིབ་

དེ་བཞིན་པ་ལ་ནི་གཞོན་ཕྱིད་སྟོན་གིན་ཏུ་དགོ། །

སྨར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་སྡེ་བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་དངོས་སམ་དེའི་ལྟ་བ་ལ་ཆེ་རབས་སྨར་མར་གོམས་
པ་ཆེས་པས་རེ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཡང་རྫོགས་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་
སྡེའི་རིགས་ཅན་དང་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དང་དོན་གྱི་སྦྱ་དེ་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་ཕྱིད་སྟོན་པར་སྦྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་
དུ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཅིན། ལྷན་སྦྱག་པོ་བོད་པ་ལས། ས་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་
སྟིང་པོ་དག་བའང་དེ། །སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྦྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྒྱལ་སྟོན་པར་མཛད། །
སྟིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྟགས་པ་ཡང་། །སྦྱ་ཞིན་རྒྱལ་སྟེ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཡང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པར་བསྟགས་པ་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མེད་གི་རྒྱལ་གྲངས་སུ་ཡན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་ནས་སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་
བསྟན་པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མེད་གི་རྒྱལ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྨར་
མ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་དང་དོན་དུ་འབྱུང་བོ། །འདུག་འབྲེལ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྦྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་རྟག་གཞི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་སྦྱས་བསྟན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱ་བའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ནི་མི་གཅིག་སྟེ་ཀུན་གཞི་གང་གི་ཆེད་
དུ་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་མི་རུས་
པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འདུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཤུང་
པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅིས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་

གང་ཡིན་ནེ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཀུན་གཞི་འཛིན་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུག་འགྲེལ་ལས་སྤར་ལྟར་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་སེམས་པའི་འོག་ཉིད་དུ། རྩོ་
གྲིས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཆུད་པ་འདི། ཞེས་དངས་པ་ནི་དོ་པོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱད་སྟངས་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་
ཆུད་པ་ཞེས་པའི་བར་སྤར་བཞིན་གསུངས་ནས་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་དུ་དོན་འདི་
ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་མེ་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དེས་དོན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལ་ཕྱང་པོ་དང་
མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་གྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཅེས་བཀག་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མ་བཤད་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་དང་དོན་ནོ། །དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ཅེས་སོ། །དགོས་
པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བཞུག་པའི་ཕྱིར་
དང་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པས་ཆུད་སྟངས་ནས་ཕྱ་བའི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་
མེ་བཞིན་པ་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ཞིང་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ལ་འཆིང་གྲོལ་སོགས་གཏན་མི་རུང་ཞིང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་ཉིད་འབྱུང་ཁས་ལྷུང་དགོས་པ་
ཁོ་ནས་དེ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་ནས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཤེས་
རབ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཕྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྟོན་དངོས་སུ་མ་སྟུར་བ་ལ་ཡང་ཕྱང་པོ་སྟེ་པོ་དེ་

དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོང་པར་ནམ་པར་ཡང་དག་པར་རྩིས་སུ་བཟོའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་དུ་
 རང་མཚན་གྱིས་སྒོང་པར་གསུངས་པ་བྱས་པ་བཤད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་སྒྱུར་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྒྱུར་ཟིན་ལ།
 དེ་ལྟ་མིན་ཡང་ཡུམ་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་ན་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པས་དོན་གྱིས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བཙམས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་སར་འབྱེར་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །དེས་
 ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པས་བསྟན་
 པ་ལྟར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 ནས་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ངོ་ཤོས་ཉིད་དང་པོ་དང་། གཞན་
 གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་པོ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་དང་བདམས་བཞག་མ་བཞག་གི་བྱང་པར་
 ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

སྒྲིཛ་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་
 པའི་གཞོན་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ་དོན་དམ་པ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དྲང་
 དེས་འཛོག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་
 གློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། མོར་བུ་མཁན་གྱིས་བཀྲ་བ་གསུམ་དང་ཕྱི་
 བ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་མོར་བུ་སྒྱུང་བའི་དཔེས། རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 མཁུན་ནས་མི་ཉག་རྒྱག་བསྐལ་བདག་མེད་མི་རྒྱག་པ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་
 བ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སྒོང་ཉིད་དང་མཚན་
 མེད་དང་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་

ཡི་ལོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་གཏམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
དེ་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྱད་པར་མཛད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྤྱིན་གནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་
འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་
དུ་འབྲིང་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཅུད་ནས་མཐར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལས། མདོ་འདི་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་
ཞུགས་ནས་འཆང་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་པ་ཡིན་པས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་
མེད་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་རྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད་ལ་མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་བཤད་པའི་བདག་མེད་དང་འདྲ་སྟེ། བདག་གི་བ་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་
པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་
རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབུ་མ་པས་བཀྲལ་བ་ཡང་མདོའི་
དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཁིང་མདོའི་དོན་བཀག་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ་སྟུང་ན། འོ་ན་རྒྱུན་ལ་རྟོག་ཏེ་སྟོག་གཅོད་ལ་གནད་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་
ནམ་མེན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་སྟོག་གཅོད་ལ་གནད་བཀག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་དེ། དེ་ཡིན་ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རྟོག་ནས་སྟོག་གཅོད་ལ་གནད་བ་ཡོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་
སྡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གདུལ་
བྱ་ཐེག་དམན་ལ་རྟོག་ཏེ་སྟོག་གཅོད་ལ་ནམ་ཡང་གནད་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་
ལ་རྟོག་ཏེ་གནད་བ་ཡོད་པ་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་མིའི་དོན་རྒྱུ་གསུང་པར་བཤད་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་པའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་མིའི་དོན་རྒྱུ་གསུང་པར་གོ་བའི་སྡོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་
 སྒྲིམ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ། ཡང་ང་མ་ནི་གསལ་
 བྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཟིན་བཅོམ་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྒྲིམ་བའི་བཅོམ་འདོད་ཀྱི་དོན་
 མིན་མེད་བཅོམ་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་ལ་བྱར་མེད་དེ། གསུང་བ་པོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་
 བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་བཅོམ་བྱ་ཅིག་བསྟན་དགོས་ལ་སྒྲིམ་ཟིན་ལས་གཞན་པའི་བཅོམ་བྱ་ཡང་བསྟན་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་རྒྱུ་མཆན་བཅོམ་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་སྒྲིམ་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གཞོད་
 པ་བསྟན་ནས་དེས་དོན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བཅོམ་བྱའི་དོན་
 ཡང་ཡིན་ལ། གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་
 རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

༼ དེ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཆོངས་པར་བསྟན་པ། ༽

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ན་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་
 པའི་ལུགས་སུ་འཆད་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
 དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ལུས་གྱི་མདོ་རྣམས་སྒྲིམ་བཞིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་
 བཞིན་ནོ། །མི་འདོད་ན་མདོ་དེ་ལས། བྱམས་པ་གང་ཀྱང་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྣམས་སུ་མེད་
 པར་བརྟུན་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་བརྟུན་བར་བྱ་ཞེ། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྣམས་སུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་
 དོན་དམ་པས་རབ་དུ་སྒྲེ་བར་བརྟུན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དབང་རྣམས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་

ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་མིང་གི་སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་པའི་
 རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་མཐུན་མོ་ཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བུམས་པས་
 ཤར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་འདོད་པས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་པར་ལ་ཇི་
 ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དེ་དག་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་པའི་མིང་རྣམས་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས་ན་གཟུགས་ཞེས་
 སྒྲིམ་པའི་མིང་ཅམ་དུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་ཅམ་མོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། དངོས་
 པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་ཞེས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཅམ་གྱི་སྒྲིམ་
 གཙོད་རྒྱ་མེད་ལ་མེད་ན་མིང་འདྲུག་པའི་གཞི་མེད་པས་མིང་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱ་བའི་བར་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དུ་མིང་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་སྦྱོར། །སྦྱོར་བ་ནི་འདིར་བཅོས་མའི་དོན་ཡིན་པས་རང་
 པའི་ན་འགོག་པའོ། །

འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་གྲུབ་པའི་འགོག་པར་གཟུགས་ལ་སྒྲིམ་པར་
 མིང་བཏགས་པའི་དོ་ཤོར་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་གྲུབ་པ་བཀག་ན་ནི། སྒྲུབ་པ་གཟུགས་ནས་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་པར་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་བཏགས་པའི་དོ་
 ཤོར་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་ཞེས་
 བརྟན་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་འོག་ནས་གཟུགས་སྒྲིམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དམ་ཞེས་
 ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་ང་མི་སྦྱོར་ཞེས་གསུངས་པ་ན་འོན་ཇི་ལྟར་མཆོས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་པར་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྲུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལེན་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྟན་ནས་དང་དོན་དུ་བཀའ་ལྟེན་པའི་མི་རིགས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །

དེས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་
པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པའི་མིང་འདུག་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་མིང་
འདུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མིན་པས་དེ་ཡོད་པ་དང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་མི་
འགལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་
གིས་འདི་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་མི་སྒྲེའི་མིང་གི་དབང་གིས་སྒྲེ་བས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་བྱུར་དུ་མིང་
དུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ན་དེའི་མིང་
མ་བཏགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་སྒྲེ་བར་རིགས་
ཞེས་པའོ། །

དེ་ནས་བུམས་པ་ཉིད་ལ་མིང་ལ་མ་བཞེན་པར་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སྒྲེའམ་ཞེས་
ངེས་པ་ན་མི་སྒྲེའོ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཆོ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲོ་བྱུར་དུ་
མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་སོ། །འདིས་སྒྲེ་མཆན་དེ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་བཞོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་བརྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་དེ་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་སྒྲེ་བའི་མིང་བཏགས་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པར་སྒྲེ་དགོས་ཞེས་
པ་ཉིད་པེར་ན་སྒྲུབ་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་ས་བོན་ལ་མི་སྒྲོས་པར་འཕེན་པ་དང་འབྲེལ། །

དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་འབྲུབ་དུ་མ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་མིང་གཅིག་འདུག་པའི་སྒྲེ་མཆན་གྱིས་
ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་སྒྲོ་བྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་སྒྲོ་བྱུར་བ་མིན་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རང་མཆན་གྱི་དབང་གིས་འདུག་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་
དེ་རྣམས་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །

རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་ཐེག་བསྐྱས་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
དེ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་
བྱེད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྲེས་པའི་སྒྲིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་

མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་
ནོ། ། དེ་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་བར་དུ་དངོས་པོ་གང་ཉི་ཤེས་
བཟུང་ནས་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་
རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་འདུག་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཅམ་ཞེས་པ་འོ། །

དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་པཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ན། པཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་
ཞུས་པའི་ཆོ་འཕྲོ་ན་ཁྱི་པ་རྩ་མ་ལྟར་སེམས་པ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་མཆོན་གྱིས་
བྱུང་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་མིང་གི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་མིང་དུ་པཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་
པ་ཡང་མི་འགལ་བར་བརྟན་ནོ། །

དེ་ནས་གཟུགས་སྒྲིག་མིང་དང་ཐ་སྟོན་ཙམ་ཡིན་ན་གཟུགས་སྒྲིག་གི་རྩིས་ཉིད་དམིགས་
 པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི་སྤྲ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ན་རྩིས་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་
 ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྤྲ་བས་ཀྱང་འདོགས་གཞི་དང་འདོགས་
 ཁས་ཐངས་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲིག་གི་རྩིས་ཉིད་ཡོད་དགོས་པས་མི་འགལ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་འི་
 ལན་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ལ་སྤྱེ་འཛིག་དང་ཀུན་གྱང་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཞུས་
 པ་ན། འོན་པཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྩིས་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་འདྲི་བ་ཇི་སྟེར་འཐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་སྒྲིགས་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་ངེས་ལན་
མཛད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྒྲེ་འགག་དང་ཀླན་བྱང་བཀག་པ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་
སྒྲིགས་ཡོད་པར་བརྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་འཆད་
ཚུལ་ག་ལ་མཐུན། སྒྲེ་བཤད་པོན་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་འདིས་ལུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་།

དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་
སྟན་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སྒྲིའི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་འདྲའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །

གཞན་དབང་རྒྱས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བཞི་ཐོག་མར་མདོད་ལས་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གསུངས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དུམས་པ་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་
མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདྲ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྟན་
ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སེའོས་པ་
ནས་འདི་དག་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་
ངོས་བཟུང་ངོ་། །བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའོ། །
གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་འདིས་རྟོག་པ་མིན་གྱི་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་
སུ་རྟོན་ནོ། །

རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཅམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་བཟོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་
གཟུགས་སེའོས་བྱ་བ་དང་ཆོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་ཤེས་སེའོས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སེའོས་
བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སེའོས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མིང་དང་
འདྲ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྟན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་
པ་ནས་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དག་གི་ཞེས་རྣམ་པར་བཏགས་ངོས་
བཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ཞེས་པ་ནི་བཟོད་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཟོད་པའི་བཟོད་
ཚུལ་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་པར་བཏགས་སུ་བཤད་པས་ནི་རྒྱར་བསྟན་པའི་བཟོད་བྱ་དང་
རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་པར་བཏགས་སུ་བཤད་པར་བཟུང་སྟེ་འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་
བཏགས་པའི་གཞི་གཉིས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་

པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཐུག་ཐེར་ཐུག་གི་དུ་སྤྱོད་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་
ན་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་
ཞེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གོ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ངོས་བཟུང་
ངོ་མ་ རྟེན་ལ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟགས་ནི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་གཟུགས་སོ། །

ཆོས་དེ་ཡང་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་
མེད་བཡིན་པས་མེད་རྒྱུ་འདྲ་བའི་གསུང་པོ་ཞི་ཀྱན་བཏགས་སོ། རྟག་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐུགས་
ཅད་དུ་དེས་དེ་སྟོང་པར་སྟོན་ནོ། རྒྱལ་འདི་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་
བཏགས་དང་རྒྱལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀྱན་དུ་མ་བཏགས་པས་སོ། རྟེན་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་བཅོས་མེན་
དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་དུ་
མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབབ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པས་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་ལུགས་འདིས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པས་དབྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་ལུགས་ནི་ཡུམ་ཀྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་
ལས་བཤད་པ་འདི་བཞིན་བྱའོ། རྟེན་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲུང་
གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་
དེར་ཡོད་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་
པོ་ རྟེན་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་
ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་

སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་སྒྲིག་ནས་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའོ། །དེས་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་
བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེ་རྟེན་ཀྱན་རྒྱུ་ཡོངས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་བཞིན་པས་རང་བཞིན་
ཡོད་མེད་རྣམས་ཞིབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དངོས་སྤྲོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུ་སྤྲོ་རྟོགས་བར་གསུངས་
པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུ་སྤྲོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་འགལ་
བ་ནི་སྤྲོ་ཡང་བཤད་དོ། །འདྲུག་འབྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་
མེད་པས་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀྱན་བརྟགས་པ་བསམ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
ཐུ་རྩལ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་
ལ་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཀྱན་
བརྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཞུས་ལས་ཤས་སུ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་ཤས་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤས་
བརྟགས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཤས་ཀྱང་མིན་ལ། དབྱུ་མ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཤས་
སུ་བཤད་པ་ཡང་མིན་པས་ཡོད་པ་ཅུ་མོ། །དེ་ལྟར་ཀྱན་བརྟགས་ཤས་སུ་མེད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་
ལུགས་སུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིང་དང་བདེའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་སྲིད་པ་རྣམས་
མིན་ནོ། །རྣམ་བརྟགས་ཤས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་ཤས་སུ་ཡོད་པས་ཤས་ཡོད་དུ་བཞག་
གི་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ཤས་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་པས། རང་དབང་བ་ནི་སྤྲོ་བ་དཔོན་
ལས་སྤྲོ་གཞུང་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པས་མདོ་གཞན་ལས་གཞན་
དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །རྣམ་རྟོག་ཤས་སུ་ཡོད་པས་ཤས་
ཡོད་དུ་བཞག་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པས་ཡོད་པར་བཞག་གི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྲེད་དུ་ཡོད་མེད་

ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱེ་བས་ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་དུ་ནམ་ཉི་ཤུ་གིས་བཞག་པ་དང་མི་འདྲའོ། །ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤར་ལྟར་གྱི་ཀྱན་བཞགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་དེ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ལེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་འབྲུལ་ས་རྣམས་བཅལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལོགས་པར་སྤྱེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་བཅུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པའི་མདོ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ནས་དགོངས་འབྲེལ་དང་འདྲ་བར་བྱང་དོན་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་འདུག་སྟམ་དུ་རྟོག་པར་མཐས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སྦྱེ་བའི་གནས་ཆེས་ནི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་སྤང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དཔུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཁོ་ཏུ་བཀྲལ་བ་ཡང་མི་སྤང་བས་ཁོ་ཏུ་གཏན་ལ་ཤབ་པའོ། །

༩ རོན་དམ་གྲུབ་པ་འཁོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བཞུགས་པ། ་༥

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་རང་མཚན་འཁོག་ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཆས་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འཁོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། འདུག་པ་ལས། བཞུན་བཅོས་ལས་དཔུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བཞུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔུ་མའི་བཞུན་བཅོས་ལས་རིགས་པའི་དཔུང་པའི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམས་གྲོལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནི་ཆེད་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ངའོ་སྟམ་པ་སྦྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཁོག་

པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་། འདུག་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་འགྲེལ་པར་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་
པར་བསྐྱུངས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
པར་གསུངས་གིང་། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྒྱུས་ས་དྲུག་པ་ལ་འདུག་པར་གསུངས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པས། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་
བསྟན་སྐབས་དཀོངས་ཏེ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་
སྐགས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འོ། །

འདི་ཡང་འདུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱ་ལ་སྐགས་དང་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བསྟན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རུས་
པར། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། རྩ་དན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོ་བོ་པར་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་པས་ཐུག་ལ་སྐགས་པ་ཕྱི་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སྐགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་པོན་དང་མ་
རིག་པ་ལ་སྐགས་པའི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བཞིན་གྱིས། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་སྐགས་པ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནི་ཞེས་
འགོག་པས་རྩ་དན་གྱི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་ལ་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་
གཏུགས་ནས་འགོག་གོ།

གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འདུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕལ་
འཇིག་རྟེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་
ཉིད་ལས་ནི། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གིང་ན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་

ནམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནལ་འབྱོར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཡོ་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཚོར་ལ་སོགས་པ་དམིགས་དགོས་
པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ནི་ཞིག་
པ་ཡིན་ལ་དེའི་འཇིག་རྒྱ་ཆེ་ཡོ་ཤེས་དེས་བྱས་པས་དེ་ནི་འཇིག་རྒྱར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པས་རང་
མཚན་གྱི་སྒྲིབ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཁས་མི་བྲང་སྟེ། འབྲུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོན་
གྱུར་ན། །དེ་ལ་བསྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་ཙམ་ལ་ཡོ་ཤེས་དེས་དམིགས་མེད་གོས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཁས་མི་
ལེན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འདི་ནི་སྒྲིབ་སྟོང་དངོས་
གཞི་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤང་མི་རྒྱས་ཏེ་རིགས་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ནམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་ན་དཔེར་ན་སྒྲིབ་པའི་ཐ་སྙད་བདག་པའི་བདག་པས་འདི་དོན་ལ་ཅི་ལྟ་གྱུ་འདི་ས་པོན་ལས་རང་
བཞིན་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཞིག་སྒྲིབ་ཞེས་དབྱད་པ་ན་དཔྱད་བྱེད་ཀྱིས་རྟོན་
དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཙལ་ཁིང་དབྱད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་སྒྲིབ་ཤིང་མ་འགགས་པ་ལས་
གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་སོགས་མི་རྟོན་པས། ཀྱང་རྫོབ་པའི་དོན་ནམས་དེ་ལྟར་དབྱད་པས་རྟོན་པའི་དོན་དུ་མི་
བཟུང་སྟེ། འབྲུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་
ལས་ཚུ་རོལ་དུ། །གནས་རྟོན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟོན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་མི་
བྱ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དཔྱད་ལུགས་ཅི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་ས་མཚམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་གནད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་དཔྱད་ལུགས་

ཀྱིས་དཔུང་བཅོད་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་བྱུང་མ་བྱུང་དཔུང་པའི་མཁས་པས་དཔུང་བཅོད་དུ་མི་འོད་
པས་མི་གཅོད་པར་སྐྱེ་བཅོམ་སྒྲོང་གི་དེང་སྒྲིམ་ཞིམ་ཉེ་སྒྲིམ་སྒྲོང་ལུ་མ་དང་གནད་གཅིག་གོ།

དེ་དག་གི་སྒྲིན་སྤང་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤར་མང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆེ་བ་སྐབས་འདི་
དང་གཞན་མང་པོར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་ཅེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
འཛིག་ཅེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གང་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ན་མས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ནི་ལྟར་
ཡོད་ལེ་མ་དཔུང་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་པས། དེའི་བརློག་སྤྱགས་དཔུང་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་དོན་དམ་
དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔུང་བཟོད་
དང་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔེགས་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འོ། །དེའི་སྒྲིབ་
དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་
གིས་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་མིན་
ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བད་དང་བྲག་གས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།
ཐ་སྙད་བྲག་གས་པའི་བྲག་གས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དུང་པས་སྟེད་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲུས་ཅི་ཞིག་
གཙོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བད་ས་ཡོད་པ་འོ་ཞེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བཞེད་པར་རིགས། འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་
སྙད་བྲག་གས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པ་འོ། །ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་དོན་མི་འདོད་པས་སྒྲུས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

གང་ཐག་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་བཅའ་ཞིང་དཔུང་པ་ས་སྐྱོད་པའི་དོན་གང་ཐག་དྲུ་བཞག་དྲུ་མི་
རུང་བཅི་ནམ་པ་བརྟམ་གྱི་དཔུང་པ་ངང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔུང་ནས་
སྐྱོད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་དྲུ་མི་རུང་བཅི་ཐ་སྐྱོད་དྲུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་བཅོག་པ་སོགས་ཀྱི་

རིགས་པས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་གྲགས་པ་མཐོང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་
དང་། སྤྱི་བྱ་སྤྱི་འཛིན་པ་ལས་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ཐ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྣང་རྣམས་གང་ལ་ཐ་སྣང་བྱས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཅུ་པ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་
ཀྱང་། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་གཞོད་ཤིང་བྱུང་
ཆེ་བས་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་
གྱིས་གཞོད་པ་དང་དཔྱད་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་རྟོག་
པ་དང་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལེགས་པོར་སྤྱེད་པ་ལ་རག་སྟེ་དེ་དག་ནི་གཞན་
དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་དག་ཞིབ་དུ་འབྲེད་པའི་དཔྱད་པ་མ་རྒྱུགས་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་རེས་དོན་དམ་དུ་བྱུང་
པ་བཀག་ཅིང་། ཀྱན་རྒྱུ་བྱུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲུལ་ཤེས་རེས་ཡོད་པར་བཟུང་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་
གྱིས་འཛོག་ནུས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩི་རྣམས་དུ་བསམས་ན་ནི། དབང་
ལྷན་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བདེ་སྤྱི་བྱ་བ་དང་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ལས་བདེ་སྤྱི་བྱ་བ་
གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་འཐད་ན་འདྲ་མི་འཐད་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། སྤྱིར་བཞིན་དཔྱད་ན་
ནི་དཔྱད་བྱེད་གྱིས་སྤྱི་མ་ཡང་མི་རྟོག་པ་འབྲུལ་ངོར་ནི་སྤྱི་མ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟོག་དུ་འདྲ་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་བྱུ་
ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་དང་། མི་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྤྱི་སྟེགས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟགས་པ་གང་། རྟོག་པ་འཛོག་རྟོག་ལས་
ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པ་གཞན་གྱི་བྱུང་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པས་
བདག་གིས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱི་མ་ལ་ཏ་སྤྱང་དང་སྤྱི་བྱ་བ་ལ་ཏ་སྤྱང་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱན་རྒྱུ་བྱུ་
དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་འབྲུལ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་

པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་རིགས་པས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོག་མི་རུས་
པར་འགྱུར་རོ། །

འབྲུལ་བ་དེ་དག་ཐོགས། མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བའི་འབྲུལ་
པ་མིན་ལ། མ་དཔུང་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཀྱན་ཇོ་བ་ཏུ་
ཡོད་པར་འཛིག་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་
དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་
ཡུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་
ཡོད་བཙལ་བས་རྙེད་པ་འགལ་མོད་ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་
ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཅིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆད་
མས་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
པ་ཙམ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཀྱན་ཇོ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
གིས་བཞག་པ་ཙམ་མི་ཞེས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱས་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཙོད་
ཀྱི། གང་ཟག་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་གཙོད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་
ཀྱན་ཇོ་བ་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །

འོན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ངེ་འདྲ་ཞིག་གཙོད་སྐྱེས་ན། གང་ཟག་གི་ཐ་
སྙད་བདགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་ཁོ་རང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་
སོང་གི་ཡུལ་ཙན་ཐ་སྙད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་མ་སོང་བས་དེ་གཙོད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱང་མཆོད་སྐྱེན་ཀྱིས་མཆོད་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་མེད་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་
པས་ཡོད་པར་ནི་གྲུབ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་
མ་སོང་བ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བཤེས་པའི་

ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུང་པ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་བད་པས་དེའི་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྒྲིའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མི་སྒྲིའོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་འཛིག་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་བཟུང་བདེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་དེས་གྲུབ་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ནི་སྣང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། འདི་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བས་དོན་འཛིག་རྣམས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །

འདི་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་གཏན་ནས་མིན་པས་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཆིང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡི་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་རྣམས་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་འཛིག་སེམས་མ་བྱུང་ན་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་དུ་ཁྱེར་བའི་གོམས་པ་ཆེས་པས་ལན་ཞིང་། ད་དུང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་བའི་དོན་དུ་མ་ཤར་བ་ཡིན་པས་ལུགས་འདིའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། དོན་དམ་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གཞན་གང་ལས་སྒྲིབ་དུང་ནས་འགོག་པས་མི་ཞེགས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུང་ནས་འགོག་པས་མི་ཞེགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་འགོག་པར་རུས་སོ། །

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་

པའི་རིགས་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་པག་གོ། དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་སྒྲིབ་
 དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མེད་དོ། དེ་ཡང་འདུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་
 གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲིབ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན།
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པ་ནི། རིགས་པ་དང་པོ་སྒྲོན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱེ་མའི་ལམ་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྒྲོང་པར་མི་བྱེད་
 ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྒྲོང་པ་དང་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་གང་སྒྲོན་
 པ་མེད་པ་དང་གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་གང་མ་སྒྲིབ་པ་དང་གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་རྣམས་
 མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
 པ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བྱངས་ནས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་བསྐྱབས་གིང་། ལུང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་སྒྲོང་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བརྟན་
 པར་བཤད་དོ། །

ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྒྲོང་
 པར་མ་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྒྲོང་པ་དང་ཞེས་པ་མི་འཐད་ལ། རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 པ་མ་པག་པར་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་པར་བརྟན་དགོས་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 རྣམས་སྒྲོང་པར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་ཏེ་མདོར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པའི་རང་སྒྲོང་མིན་ཞེས་
 པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་མི་འདོད་
 ན་རང་སྒྲོང་དུ་མིང་བཅགས་ཀྱང་གཞན་སྒྲོང་ལས་མི་འདའ་ལ། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་གཟུང་
 འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པར་བརྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་བྱས་ན་མི་
 ཁགས་ཞེས་པ་འོ། །

དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་པ་རང་གཞི་དེ་དགག་བྱས་སྒྲོང་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་

སྒྲོང་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་འི་
དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་མེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྒྲོང་
ཚུལ་སྒྲུབ་ཆད་མས་སྒྲུབ་ཟིན་ཕྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་སྒྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་དེའི་དོན་
དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲུ་མི་སྲིད་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་སྒྲུབ་ཅིང་ཕྱེད་པ་མ་
ཉམས་ཀྱང་སྒྲུབ་མཐས་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་འགལ་བའོ། །

༩ བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མེན་བསམ་པ། ་༩།

གསུམ་པ་ནི། འོན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མ་
བསྐྱབ་སེམས་སྒྲུབ་ལྟར་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། འདི་
ལ་ཐོག་མར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་ནི་
སྐྱས་བརྗོད་པ་ན་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བཞིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདག་མེད་ཆ་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཆ་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆར་བ་
ན་སྒྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་གཉིས་ལས་མ་ཡིན་དགག་
ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་
པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པར་
ཕྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པས་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་བྲམ་ཟེ་
མ་ཡིན་པ་དཀའ་བྱུབ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པའི་དམངས་རིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཆ་བྱའོ། །
ཞེས་སོ། །མེད་དགག་ནི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་
བ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་

མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྲམ་ཟེས་ཆང་བཏུང་བར་མི་བྱེད། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏུང་བ་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་ནི་འཕེན་མི་འཕེན་དང་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་དགག་བྱ་བ་གཞན་ཙམ་མིན་པའོ། །མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་བཀག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་མེད་དགག་ཏུ་ལེགས་ལྡན་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེད་པག་མེད་ཅེས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཀྱང་རང་མ་ཡིན་བཀག་པས་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཅད་པས་མི་ཆོག་གི་རང་བཟོད་པའི་སྐྱས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བ་ཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་དགོས་སོ། །

“

ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོག་གས་ན་མེད་དགག་མིན་ཞེས་འདོད་ལ་གཞན་དགག་ཞི་དང་ཆོག་གས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས་མེད་དགག་མིན་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ཁོ་ན་བཞིན་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་དེའི་ཆེ་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཆོག་གས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་མཆན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དེ་དགག་བྱ་བ་ཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཕངས་པའི་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཆོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་ལ་བྱགས་དང་དངོས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་སྐབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བཞི་ཡོད་དེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བཞུན་པ་དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་མ་དང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དོན་གྱིས་བཞུན་པ་ནི་མཆོད་སྦྱོར་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོག་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་ནི་བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆོག་གཅིག་གིས་ཟིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་དངོས་བྱགས་

ལ་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆོག་སྟེ་མཆོད་སྒྲིབ་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་མི་བཟ་བ་རིད་པ་
མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་གི་ཆོག་གིས་མི་སྟོན་པ་ནི་སྒྲུབ་པུ་གཅིག་ཀྱི་ལ་རིགས་དང་བུམ་ཟེ་
གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བུམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཕེན་
ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་གང་གྱུར་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པ་
ནི་མ་ཡིན་དགག་ལས་གཞན་མེད་དགག་གོ།

འདི་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་
བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་
པོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་
ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་
པ་ཅམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འདྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
ཏེ་ན་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་མིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་
བ་ལས་ཀྱང་། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཅམ་ཞིག་
བྱུང་པར་བཟད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་
དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལོག་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྒྲས་ནི། རིགས་

པའི་ཡུལ་དུ་དགག་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཅམ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་གཙོ་བོ་པས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནམ་
 མཁའ་པ་བཀའ་ནས་མེད་དགག་དུ་མྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་བ་ཅན་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་
 མི་སྐྱེ་བ་པོ་ཞེས་སྤྲོད་བཀད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མཆོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་མཆོ་ལ་དུ་བ་ནམ་པར་
 བཅད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མ་འཕངས་ཀྱང་ཆོག་དེས་མཆོ་དུ་མེད་མ་བཟུངས་པ་དང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲིམ་ཀྱང་མཆོ་དུ་མེད་མ་དེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་
 བཟུངས་པ་ན་འདྲ་སྐྱ་གུ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱ་དང་སྒྲིམ་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་བརྟེན་པ་དང་དེས་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། དེས་ན་མཆོ་ལ་དུ་བ་ཆོག་གིས་ནམ་པར་བཅད་པ་ཉིད་
 དུ་མེད་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་སྒྲིམ་ཀྱང་དུ་བ་བཅད་པ་ཉིད་དུ་མེད་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ནམ་པར་
 གཙོ་བོ་པ་དང་བཀའ་པ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་པ་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་ནམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀའ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྟེན་པ་
 དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀའ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་
 དང་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀའ་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པར་འདོད་
 པར་བྱའོ། །ལུང་ལ་བརྟེན་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་དང་རྟགས་ལ་བསྐྱབས་བྱ་མེད་ཅེས་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་རང་བཞིན་བཀའ་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབས་པ་མིན་ཞེས་
 སྐྱ་བཞིན་དུ་ཆད་གང་གི་ཡང་རིགས་པར་མི་སྤྲོད་ཏེ། །སེམས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་རྩོམ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་རྩོམ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀའ་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་སྐྱ་བཞིན་མེད་དགག་
 དེ་བསྐྱབས་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྩོམ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱེ་བ་ཅེས་པས་དོན་
 དམ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཅེས་པ་མིན་གྱི་བཀའ་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་
 མེད་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བ་ཅན་ཅམ་ལས་གཞན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བ་
 འདི་ན་བདེན་མོད་དགག་བྱ་ནམ་པར་གཙོ་བོ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དགག་པ་རྟགས་དང་སྐྱ་སྒྲིམ་ཡུལ་
 དུ་བྱས་མ་བྱས་དཔྱད་པ་གལ་འཕྲད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་པ་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་པར་བཅད་

པས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན། འཕགས་པས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། མེད་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན། རྟག་པོ་མིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན། འདྲ་རྒྱུ་པོ་མིན་ཞེས་མ་བཟོད་བཞིན།
 ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྟག་པོར་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པར་འདོད་པས་འདི་
 རྟག་པོ་མིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ན་རྟག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དྲུག་པོ་ཡིན་ཞེས་
 མི་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཐུག་ཏུ་ལྟོ་ལ་ཐོག་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་
 ལ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། འདེར་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་རྟག་པོ་མིན་ཞེས་པས་རྟག་
 པོ་མིན་པ་མ་བརྟན་མི་ཟར་བར་དྲུག་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྟན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ། ལྷུང་འདི་འཛིག་
 རྟེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་ཅེས་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གསུང་རོ། །

དོགས་པ་འདི་འདྲི་ཚུ་ལུ་ནི། ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 འགྲུབ་དགོས་ལ་དེ་ཡི་ཆེ་ཐུག་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་མེད་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་
 བྱར་འགྲུར་ཏེ་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་ཐོག་གིས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཐུར་རོ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ནི་རྩ་ཤེད་རྣམ་བཤད་དུ་འཆད་པར་འགྲུར་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་
 མེད་དགག་ཡིན་པ་རྟགས་ན་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་
 སྒྲུབ་མེད་ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་པར་གོ་བས་ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་འགོག་
 གི་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ལ། མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་མེད་
 བདེན་པར་བཟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་
 ཡོད་པར་མི་སྒྲུབ་པའོ། །

དེས་ན་ཐུག་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ནས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་པས་ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཐུག་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་གཉིས་ནི་

གཅིག་མཆོད་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པས་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། ཅོད་ཆོག་
 ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཇི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོག་། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་གིས། དངོས་པོ་
 མཆོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་ན་དངོས་པོ་མཆོད་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསལ་
 བར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲུ་བས་གཉིས་ཀ་དགག་མི་རུས་ལ།
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འང་དགག་པར་རུས་སོ། །
 འདི་ལ་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་མཆོད་ན་དེ་དགག་བྱ་མི་བདེན་ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་ལ་བཀག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་
 བྱ་བདེན་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་རུས་སོ། །དབུ་མ་པ་མཆོད་ན་མཐའ་དེ་གཉིས་
 ཀ་སྒྲངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཟབ་མོ་དམིགས་པ་མེད་པ་ངེས་པའི་དོན་ལྟར་དང་རིགས་པམ་ལེགས་པར་
 བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

ད་ནི་འདི་ཕྱི་བར་བྱ་སྟེ་ཅི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་
 པའི་དོན་མཆོད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མཁུས་པའི་དབང་པོ་མཆོད་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀྲལ་
 པའི་སྟོམས་དུ་སྒྲུང་ན་བྱོང་ཅག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་མཁུན་པོ་གང་གི་རྒྱུ་སྐྱེ་འབྲས་ནས། ངེས་
 པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཟྃ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདྲི་ན། འཛམ་
 རྒྱུད་མཁུས་པའི་རྒྱན་གྱིར་འདི་མཆོད་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཀྱན་ལ་སྟོང་ནས་གྲུས་མོད་ཀྱང་། །འཁོར་
 འདས་རྟེན་འབྲུང་མི་སྐྱུའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། །མཚན་འདོན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འདིག་བྱེད་
 པར། །རྒྱ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། །སྟོམས་ཀྱན་ཏའི་ཆོལ་རབ་སྐྱེ་བའི་ཆེ། །སངས་
 རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འདོན་སུ། །ཞེས་
 ཁོ་པོ་ཅག་ནི་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་སྐར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་སྐྱེ་ནས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པའི་ཐེག་པའི་སྐྱབས་
 སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་བའི་པདྨ་ཏ་དང་། གུབ་ཐོབ་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་

གཉིས་གང་རུང་ཅིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་
མེད་པས་ཚུལ་འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྔོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བ་ནི་ལོང་
ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམས་ང་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱགས་པ་དང་འབྲེལ། བརྟེན་པར་འདོད་ཀྱང་འདི་དག་
གི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་དང་ཁྲད་པར་དུ་འདི་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་རྣམས་མི་ཤེས་
པར་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྲེད་པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་ཅམ་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བྱས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་ཞིག་སྟོང་པོར་ཟད་པར་མཐོང་ནས། དོན་གྱི་
གནད་ཆེ་ལོང་ཅམ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་ཡང་ཡིད་མི་ཆོམ་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལྟ་
པའི་མིག་དུ་ཕྱིན་པའི་རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་རྣམས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། གསུང་
རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་ཟབ་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚུ་པོའི་རྒྱ་ཆར་ཚུ་མཁྱེད་། ཇི་ཅམ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལ་
བའི་བརྟེན་པ་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྟོང་པོ་འདི་གཏམ་དུ་བྱས་སོ། ། །

རྒྱ་ལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཟབ་མོའི་མདོ་ཡིས་རབ་བརྟེན་བརྟེན་པའི་སྟོང་པོ་འཛིན། རྒྱལ་པའི་
རིང་ལུགས་ལུགས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཉེ་དོན་རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་
ཡིད་འཕྲོག་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བསམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་སྤང་
བས་ཀྱན་བྱུང་བྱུང་བདག་དེ་ཡི་ཞབས། རྒྱགས་དྲག་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་བ་ཡིས། སྟོང་གི་པད་
མའི་སྟེ་བར་གསུམ་བརྟེན་པས། གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་པའི་རིགས་སྤྱོད་སྤྱོད། མཛད་བྱང་གཏམ་གྱི་
སྟོར་བ་འདི་བྱས་སོ། ། ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན། སྤྱོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཇི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྔོན། ཉེ་བཞིན་འཆད་པའང་འདི་

༄༅། །དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནམ་པར་འབྱེད་

པ་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་དགོངས་པ་རབ་

དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་

བཅོས་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་

བ་བཞུགས་

སྟོ།།

དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པར་ལྷན་པའི་ལོ། །

གང་གི་མཆོད་པའི་ཆ་གས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་གསལ་བར་བྲིས། །

ལེགས་འདོམས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་ཟབ་དང་བྱ་ཆེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོན། །

ཆད་བྱུང་སྟིང་རྗེའི་ཞགས་པ་གཅིག་གིས་ལུས་ཅན་མ་ལུས་དམ་དུ་བཅིངས། །

སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་གཅིག་པུས་བསྟན་པའི་ས་ཆེན་ཅི་ཡང་མངོས། །

ཟླ་མངོས་ལྟ་བུར་ཞལ་བཟང་མངོན་དགའ་མཐོང་ན་དགའ་བ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་སྤྲིག་པ་མ་ལུས་ཟད་
པར་བྱེད། །ཡུལ་ལྟར་ཡངས་འདྲེན་བྱེད་ཟུང་ནི་སྟིང་རྗེའི་རྒྱུ་བསྟན་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་ལ་རྟག་དུ་གཡོ་
བ་མེད་པར་གཟིགས། །ཁིམ་པའི་ནགས་སུ་རྒྱ་རྒྱར་དབང་ལྷན་ཐོལ་གྱིས་ཞུགས་འདྲའི་ཞལ་གྱི་པར་
ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་གྲུ་ཆར་འབེབས། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་གྱིས་ལེགས་བྲས་

མཐའ་དག་གསལ་བར་ངོས་པ་བྱུག་ཏོག་དེར་ཕྱག་བཞུད་དོ། །ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་པའི་པོ་བྱང་ཉམས་
 དག་འབར། །ཆོས་བཟང་སངས་ལོ་ཁྲི་ལ་མངོན་པར་རོལ། །ཆོས་ཚུལ་ཀྱི་མཆོད་དེའི་ཉིད་འབྲེད་མཁས་
 བཟོ། །ཆོས་རྗེ་ཀུལ་ཆབ་མི་ཤམ་མགོན་ལ་འདུད། །དམ་པ་སེར་བྱན་འཆམས་གཞོན་ནུའི་ཕྱི་དག་
 དང་། །རབ་འབྲོགས་ཉི་གཞོན་འཆར་ཀའི་དཔལ་འཛིན་པ། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུད་
 རྩ་པ་ཅན། །ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་མོའི་པོ་རྒྱུ་ཏུ་སྦྱོངས། །ངེས་དོན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་མཆོར་དབང་སྐྱར་
 བཟོ། །ཁྱེ་སྐྱབ་ཁྱེ་དབང་སྐྱར་དང་བཅས་ནམས་དང་། །ཆོས་ཚུལ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཀྱུ་པ། །སྒྲ་
 བའི་ཉི་མ་རྗེས་འབྲང་བཅས་ལ་འདུད། །དར་མའི་ལང་ཆོ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱིས། །མཆོག་ཏུ་
 མཛེས་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ་ཡོན་ཅན། །སྤྱོད་མེད་སྤོ་བཟང་བསྟན་པའི་སྤོལ་ཆེན་པོ། །ཆེས་ཆེར་
 གསལ་མཛད་དེ་ལ་བདག་དད་དོ། །འདི་ན་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གྱི། །སྤོ་བྱོས་ར་བར་
 མ་ཆུད་ཀྱི་ཆེད་གཏམ། །དང་ངེས་རྗེ་བཞིན་འབྲེད་པའི་གཏྲིང་དབྱངས། །སྤོ་བཟང་ཀུལ་པའི་དབང་
 པོ་དེས་བསྐྱགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགོངས་པའི་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། །རབ་བསྐྱང་ཆོག་གི་པ་མཐའ་
 མི་མངོན་པས། །བྱིས་པའི་སྤོ་ཅན་འདི་དག་དེད་དུས་སུ། །འཇུག་པར་དཀའ་ཞེས་ཀྱན་གྱིས་བཏང་
 སྤོམས་བྱས། །བདག་ཅག་སྤོ་དང་སྐྱངས་པའི་སྤོ་བས་དམན་ཡང་། །ཡལ་རྗེ་སྤོ་མའི་དགོངས་དོན་
 གང་ཡིན་ཞེས། །ལྷང་དང་རིགས་པས་བརྟག་ལ་འདིར་ཞུགས་གྱིས། །མཁས་པའི་ཆོགས་ནམས་གཏམ་
 འདི་གསན་པར་རིགས། །ཁྱེ་སྐྱབ་གསར་པའི་དུ་གྲུ་ལས་གཡོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བདག་པོས་ངར་མོའི་ཆོགས།
 ཏེ་རི་ཅན་ནི་བཟང་གིས་པོས་ཆ་བས་གདུངས་པའི་མཐོན་པོ་ལྟར། །སྤོ་བཟང་མཁྱེན་པའི་ཆུ་འཛིན་
 ལས་འཐོན་སྤོན་མེད་ཆུ་ཀྱན་དོ་ཤལ་ལ། །སྤོ་གསལ་ཆུ་སྐྱར་གཞོན་ནུའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱན་དགའི་སྤོས་
 གར་སྐྱར་བྱོས་ཤིག།

འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤོ་མ་མཉམ་མེད་ཀུལ་པའི་དབང་པོ་གར་ཅོང་ཁ་པ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་བདན་
 དཀར་པོས་གསུམ་ན་གཡོ་བདེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་བདང་ངེས་པའི་དོན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་
 གི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་མེ་ཆེན་པོ་འཛིག་ཏེན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པའི་གཏིང་མཆོག་ཏུ་ནི་ཟབ་གསུང་གི་ཆོག་འབྲུ་རབ་ཏུ་ནི་བསྐྱེད་གདུལ་
བྱ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲོབས་ནི་བྱི་བས་དོན་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུང་པར་མ་རྩས་པ་ན་མཁའ་ལུང་གྲུབ་སྒྲུབ་
བའི་ཉི་མས་དང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་དཀའ་པའི་གནད་ནམས་ཆེས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་འགྲེལ་སྒྲུབ་
བཟང་མིག་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བའི་བཞུན་བཅོས་མཛད་དེ་རྗེས་འབྲང་ཡོངས་ཀྱི་དབྱགས་ཕྱུང་ཞིང་རྗེ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་། །ལུང་བཞུན་མ་
རྩས་ཟབ་པའི་གནས། །དགོངས་དོན་རིན་ཆེན་གཏིར་སྟེ་ནས། །འདི་ལྟས་དགེས་ལ་བསྐྱོད་པ་བྱས།།
ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཞུང་པ་ཡང་གསུང་གི་དབྱངས་མཐོན་པོས་བསྒྲགས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུན་བཅོས་འདིའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཆེ་ཆུང་མང་དུ་མཛད་སྒྲུབ་ནང་། །བཞུན་པའི་སྒྲིལ་བདག་ཆེན་པོ་དག་གིས་
ཉི་བར་བསྐྱེད་པའི་གསུང་རྒྱུག་པར་མ་རྩས་ཤིང་། །རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོ་མས་པ་ལྟར་ལེན་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། །སྒྲོ་དམན་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། །སྒྲོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གི་འང་
དཔུང་པ་མཛད་པའི་གཞིར་དང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་ཆེ་པོར་ཅམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ། །བཞུན་བཅོས་རྩྭ་པ་ལ་འདུག་པའི་ལན་ལག་ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་
པར་བཞུང་ཅིང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། །བཅུམས་པའི་བཞུན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། །བཞུན་
བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་ཚུལ་དང་དེའི་དགེ་རྩ་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་མཆོད་པར་བཞུང་པ་དང་། །བཅུམ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་སྒྲོ་དམན་ནམས་ལ་ཉན་
པར་བསྐྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞུན་བཅོས་གཞན་ཀྱི་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་བཞུང་དང་། །བཞུན་
བཅོས་ལུས་ཀྱི་མཆོད་བཞུང་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཅེ་མོ་གུ་རུ་མཉུ་མྱོ་ཡ། ཞེས་པ་སྟེ། རྟོན་ནི། ལྷ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་འོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་བཞེད་
དང་། མཁུན་བཙུང་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན་ལ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་བ་བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་ལ་མཆོད་བཞེད་དང་། བདེ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་རྟེན་སྟོན་ལ་འབྲེད་
ལྷ་སྐུ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་མཆོད་བཞེད་དང་། ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་
རྟེན་སྟོན་ལ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ།

དེའང་མཆོད་བཞེད་དང་པོའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་རྩུང་ཟད་བཤད་ན། མཆོག་
ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བས་བདེ་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ་དབང་ཕྱག་དང་། སྐྱིན་དང་འབྲེལ་བའི་
སྒྲུང་པོ་ཆེ་རབ་བཟླ་བ་ཞེན་པར་ཡོད་པས་སྐྱིན་ལ་ཞེན་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། དྲན་པའི་གཞུང་ལས། གསེར་
གྱི་མདོ་ག་ཅན་རབ་མཛེས་པའི། །སྒྲོ་ཆུ་ལས་བྱུང་གྱུར་ཏེ། ཞེས་ཆངས་པ་གསེར་གྱི་སྒྲོ་ཆུ་ལས་
སྐྱེས་པར་བཤད་པས་གསེར་གྱི་མངའ་ཉི་ཆངས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་ལྟ་མོ་དབྱུ་མས་མཆོད་ཅིང་དཀའ་
ཐུབ་ལ་གནས་པ་ན་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་གིས་མདའ་ཁུ་འཕངས་པས་དབང་ཕྱག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་
པ་ན་དེས་རིག་སྟེ་མིག་གསུམ་ལས་མེ་སྒྲར་ནས་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་བསྟེན་ཏེ་ལུས་མེད་པར་བྱས་
སོ་ཞེས་མདོར་བཞེད་ལས་འབྱུང་བས་ལུས་མེད་བདག་པོ་ནི་བདུན་ཕྱེད་ཅན་དང་། བྱིས་པའི་དུས་ཐ་
གུ་སྟོན་པ་ལ་བཅིངས་པས་ཐ་གུའི་སྟོན་གྲགས་པས་བྱུང་འཇུག་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་བདག་དང་
གཞོན་ནུ་གདོང་དུག་དང་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་སྟོན་པ་གསུམ་ན་སྟོན་པས་ཀྱིས་དེགས་པའི་ང་རྟོ་ཆེས་
ཆེར་སྟོག་པའི་སྒྲོ་མ་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འགྲིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་སྐྱེ་མཐོང་པའི་མོད་
ལ་ཉི་མས་མེ་བྱིར་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལྷ་དེ་དག་གི་
མཛེས་པའི་ཅོད་བན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་ཞབས་པད་གྱས་པས་བཞུན་པའི་ལྷའི་སྒྲར་གྱུར་
པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་འོ། །གཞན་རྣམས་ཉི་བཟང་གསལ་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བར་སྒྲུང་

བས་མ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ཅི། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་སོགས་ཏེ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་
འབྱེད་ཚུལ་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་ཆམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་མཛོགས་པར་
བསྟན་ནས། དེ་ནས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་
བརྟན་ནས་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཁུད་ནས་ཐུགས་ཇི་ཆེན་
པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། ཆོག་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོད་ལྟན་
ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བརྟམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་ལ་བྱང་
ངེས་འབྱེད་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་རྒྱས་པར་དབྱེ་
བཤད་ དོན་བསྟུས་ཏེ་རང་ཉིད་གང་གི་ཇེས་སུ་འབྱང་བའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ཅི། ཇི་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ལུས་
ཕྱིར་མིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་བ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་རྟོགས་
དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་གིང་། བྱང་ངེས་ཀྱང་ལུང་
ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་འབྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཁྲུངས་དང་བཅས་པས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་དག་གི་དོན་གོ་སྒྲ་བར་སྦྱོར་བཀའ་ཏུ་བྲིལ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མཛོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྟུན་པའི་སྟོ་
ནས་གདུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་སྟོང་བ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
དེ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་

མ་ཐུང་བར་དེ་ཟད་པར་སྤྲོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཐུག་གིས། འདི་ཡུལ་སྤྲོད་ཐུང་མེད་པར་ནི། དེ་སྤྲོད་པར་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྤྲོད་པའི་ས་ཐོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མེས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་དགོས་པ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའོ། ཅེས་པའི་རྟོགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྤྲོད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྤོང་པ་ཞི་བ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་རྒྱས་ཤིང་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་ཟིན་དགོས། དེ་ངོས་ཟིན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་གང་གིས་འབྲེད་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་སྤྲོལ་འབྲེད་ཆེན་པོ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་གིས་འབྲེད་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་དྲང་ངེས་དཔྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་དྲང་ངེས་འབྲེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་།

ལུང་ལས་དང་དོན་དུ་གསུངས་ན་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ན་ངེས་དོན་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པས་ལུང་ཅམ་གྱིས་དྲང་ངེས་དཔྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་རྟའི་སྤྲོལ་འབྲེད་དག་གིས་གསུངས་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྩམས་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ན་དྲང་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་དེ་དུམ་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུམ་པའི་གནས་ལུགས་

སམ་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐྱེས་དུ་རིགས་པས་ཇི་ཙམ་དཔུང་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཆོག་གསལ་ལས། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཅ་ཤེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆོགས་རྣམས་
ཀྱང་གསུང་རབ་ལ་ངང་ངེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བརྩམས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བསྟན་བཅས་དེ་དག་
དུ་ཡུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དང་གནས་ལུགས་སུ་བསྐྱབས་
ཤིང་། ཡུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་སོགས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་
པར་ངང་དོན་ཙམ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ན་དེ་དག་དངོས་པ་བསྟན་བཅོཅ་དུ་འཇིག་ཅོང་ར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ངེས་དོན་དང་ངང་དོན་གྱི་མདོར་འབད་མེད་
དུ་བྱལ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

ཡུང་ལས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ན་ངེས་དོན་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་
དབང་བདེན་གྱལ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་ངང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱལ་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཡུང་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངང་ངེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐུ་ནས་ངེས་དོན་
གྱི་གསུང་རབ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་པའི་དོན་གྱི་
དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེའི་
ཕྱིར་གསུང་རབ་ལ་ངང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་ཤིན་དུ་དོན་ཆེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

སྐུས་པ།

བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆལ་ལ། །

ངེས་དོན་སྐྱང་ཅིའི་རོ་མངར་མུང་འདོད་ན། །

ཀྱེ་ཀྱེ་ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་སྤྲོད་གིས། །

དང་ངེས་འདཔ་སྤྲོད་ལྷན་པ་ཁ་ཕྱེ་ཞིག །

ཅེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་དང་ངེས་ཀྱིས་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱིས་དང་ངེས་རིགས་པས་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། སྒོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་ཀྱིས་དང་ངེས་རིགས་པས་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། རེ་འོ་དོན་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྲོད་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤྲོད་བའི་ལན། རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གིས་བྱུང་བའི་དོན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེུ་བུ་ཡོད་དེ། སྤྲོད་གཞིའི་ལེུ། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རུ་འདྲི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེུ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་སྒྲོས་ནས་དག་གི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། སྒོ་སྒྲོས་ཡངས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། སྤྱིར་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེུ་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་ལས་དྲི་ལན་དང་པོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས། དྲི་ལན་གཉིས་པས་དོན་དམ་པ་རྟོག་གཏེ་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་གཏན་ལ་

འཕེབས། རྩི་ལན་གསུམ་པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་
པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བཞི་བཞི་བསྟན་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཚྭ་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་
པའི་ཚུལ་སྟོན། རྩི་ལན་བཞིན་པས་གཙོ་བོར་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འཕེབས། རྩི་ལན་ལྔ་
པས་གཙོ་བོར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འཕེབས། རྩི་ལན་དྲུག་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་
དྲང་ངེས་གཏན་ལ་འཕེབས། རྩི་ལན་བདུན་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་
གཏན་ལ་འཕེབས། རྩི་ལན་བརྒྱད་པས་གཙོ་བོར་བྱང་མེས་ཀྱི་ས་བཙུང་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འཕེབས།
རྩི་ལན་དགུ་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
འཕེབས་ལ།

མདོར་ན་རྩི་ལན་དགུ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཆ་ཆོང་བར་གཏན་ལ་འཕེབས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཆོན་ཉིད་དེར་འཇུག་
དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་
ཤེས་ཐོག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྤྲང་ངོ་། །ཁོང་
དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས་གསུང་རབ་ལ་
དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་
སྟོང་གི་རྩི་བ་ཞུས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ལུང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ཞེས་པ་ནས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་
སོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བཟོད་པའོ་
ཞེས་པའི་བར་ནི་རྩི་དེ་ཀྱིས་རྩི་བའི་མདོའི་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། རྩི་བ་མཐོང་པ་པོ་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོང་རང་གིས་དོགས་པ་མཆོང་ནས་རིས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བྱིར་དུ་

རང་ཉིད་ལ་དོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལ་དོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡུང་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་གསུངས། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཡུང་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་
 བེད། དེ་གཉིས་སྐྱེ་སྲོར་བཞག་ལྟར་ན་གསུང་བ་པོ་ལ་འགལ་འདུ་བྱུང་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལ་འགལ་འདུ་བྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་པས་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཡུང་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་འདི་དགོངས་
 གཞི་དངོས་སུ་ངེས་ཤིང་། རྒྱགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡུང་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡང་དོན་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་
 ཀའི་དགོངས་གཞི་དང་དངོས་ལ་གཞོན་ཤེད་ལེགས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡུང་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་
 ཤེད་ལ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ ཀྱན་བཏགས་ལ་འང་འཛིག་ཤེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་
 སྤོང་གི་དྲི་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤོང་པའི་ལན་ལ་གཉིས། རོ་པོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རོ་
 པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
 བཤད་པ་འོ།།

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དེ་དག་གི་དཔེ་བརྟན་པ་འོ།།

དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་
 ལུགས་ཀྱི་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཤད་ནས། གང་དག་གེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་པ་ནས། སུ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀྱན་མཁྱེན་དོ་ལ་པོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་ལུགས་
 འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས།

རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་བདགས་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྤྱོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་
ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དོན་འདི་ཉིད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་བསྟུ་བ་ལས།
བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཞེས་སོགས་དང་། དབྱེག་གཉེན་གྱིས་སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་
བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་གི་ཆོག་རྣམས་ནི་གཞུང་ཉིད་
དུ་བརྟུ་བར་བྱ་ཞིང་གིན་ཏུ་ཁ་གསལ་བས་ཆོག་འདྲུ་བསྟེར་བའང་མི་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །

ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་
བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་དང་། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་
གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བསྟུ་བ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་ནས་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱི། རང་རེད་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་བྱ་ལ་གཡས་འཛོག་བྱས་པ་མི་འདུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་
ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་དོན་དམ་

པར་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཀྱང་། མ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དང་པོ་སྐད་འབྲེད་རང་ཉིད་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
ལྷང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཉུང་ཤས་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཤས་ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་
འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་
པ་དེ་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
ག་ལ་དགོངས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལྡངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
ན། དེ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་
དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཉིད་ཅེས་བྱའོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་ནས། ཆོག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། བྱི་མ་རྩེ་
འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་གོ་བདེ་བར་བཞིན་ན། ཀུན་
བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཀུན་བཏགས་མིང་དང་བཅས་འཛིག་
པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མོ་དང་ཁྱོད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་དང་བཅས་འཛིག་རྒྱས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འོག་དུ་འདི་ཉིད་རང་ལས་དེ་དག་

གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བདུས་འཛོག་མི་རྣམས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དང་ཕུང་པོ་བདག་མེད་སོགས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་རོ་ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་བདག་མེད་རོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ནི་མིང་དང་བདུས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་མ་བཞག་ལ་བྱེད་པ་སྦྱར་བཏང་ལ་ཡིན་ཡང་། མིང་དང་བདུས་བཞག་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མཁུ་མ་ཁའི་མེ་རྟོག་དང་། བདག་གཉིས་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་མིང་དང་བདུས་འཛོག་པའི་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བདུས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་མིང་མཐུན་ཡང་དོན་ཆེས་མི་མཐུན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲ་ཡང་བདུས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛོག་རྒྱུའི་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཅིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་མིང་དང་བདུས་འཛོག་པ་ན་ཡར་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་འཛོག་རྒྱུའི་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་རུང་བཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཆེས་མི་མཐུན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བཏགས་པའི་དོན་ལུ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཞེས་བདེ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་

གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་གཟུགས་རུང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 འདུག་པའི་གཞིར་ཡུལ་སྡེ་དང་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་ནམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྡེ་དང་དུ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཉིད་འདོད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
 བྱེད་པའི་དེ། དེ་ནམས་ཀྱིས་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་པ་འདོད་པ་སྟེར་གྱི་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྤེལ་སྤྱི་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
འདོད་ཀྱང་། དེས་སྤྱི་མཆན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཆད་མས་མ་རྟོགས་ཞེས་དང་།
ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བདགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་དམ་འཁམ་
ཡང་། དེ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་དང་བརྩན་ནས་སྤྱི་བར་བྱའོ། །དོ་ཤོ་
ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ནས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དགོངས་འབྱེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་གྱི་
 རྩེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་ནས། གཞན་དབང་ལ་
 ཞེས་པ་ནས། ལུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན།
 ཁྱིད་ལ་རྩེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱིད་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་
 གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྩེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་དབང་རྩེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་རྩེ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་རྩེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྩེན་རྩེར་གཞན་དབང་རྩེ་བ་ཅམ་དུ་འང་སེམས་ཅམ་པས་འོག་མི་ཤེས་པར་
 འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་དབང་དུ་
 རྩེ་བ་མེད་པ་དེ་གཞན་དབང་རྩེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། འདྲ་བྱེད་རྣམས་

ནི་ནི་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ནི་ད་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །

ངོ་བོ་ནི་དེ་མེད་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
ནི་དེ་མེད་པར་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཉིད་ཅེས་པའི་བར་
གྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་ཤོད་ནས། གཞན་དབང་ནི་ཞེས་པ་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ནི་དེ་མེད་པ་
ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པའི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་ངོ་བོར་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁོན་རེ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་གཞན་
དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ནི་དེ་མེད་པ་ཞེས་བཞེད་ན་ཀུན་བདགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ནི་དེ་མེད་
པ་ཞེས་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བདགས་གཉིས་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་བདགས་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ནི་དེ་མེད་པ་ཞེས་མི་འཆད་པར་
གཞན་དབང་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ན། དེ་ལྟར་
ན་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས་དེ་ཡང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་འགྱུར་
རོ་རྣམ་པའི་དོགས་པ་དབྱུད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཀུན་བདགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བྱུང་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་
པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་ཡང་། གཞན་དབང་ལ་དམིགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་རྟག་འཛོན་རྒྱེག་ཀྱང་། རྒྱ་ལ་དམིགས་པས་མི་རྒྱེག་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་དོན་དམ་པ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། སྒྲིབ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལྟར་བདེ་

སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བར་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་པ་ངོ་མོན་མེད་པ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཅེས་བྱའི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་
བཀོད་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ལུགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བདོན་དམ་པ་ངོ་
མོན་མེད་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་སྐབས་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལུགས་འགོག་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་མོན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་མོན་མེད་པས་རབ་བྱ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་སྤྱོད་དག་པར་འགྱུར་
པའི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དབང་དེ་དང་དེའི་ཆོས་
ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཀའ་བཀའ་པོ་དེ་ངོ་མོན་དང་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་
རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གམ་ངོ་མོན་མེད་ཅམ་གྱིས་རབ་བྱ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་
སུ་བདེ་ཆོས་ཅན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཞན་དབང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་རེ་གེ་
གཟུགས་མེད་ཅམ་ཞིག་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་བཀྱང་དགག་བྱ་ཆོས་
བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་འཛིན་པར་གསུངས་པས། དོན་དམ་པ་དེན་པ་ཡོངས་སུ་བདེ་སྐབས་པ་
རང་དབང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མདོ་འདི་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ འདིས་ནི་
ངོ་ནང་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བརྟན་པ་ལ་དངོས་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་སྐྱེ་བཞིན་པར་
བཟུང་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ངོ་མོན་མེད་པ་གསུམ་པོ་དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གསལ་ལོ་ཞེས་

པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གུན་བཏགས་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཅམ་མཁའ་མེ་རྟོག་དེ་གུན་བཏགས་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གུན་བཏགས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་མཁའ་མེ་རྟོག་གི་དཔེས་མཚོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་རྩོམ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ན་བཏགས་ཡོད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དགོས། དེ་མི་སྲིད་ན། གཞི་བྱ་བ་ན་ཇས་ཡོད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དབང་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེ་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་ནི་སྦྱུ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྦྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པར་མཚོན་ཐུང་གི་རྩོམ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱ་བ་པས་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་གུན་རྟོག་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་བྱུང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྦྱུ་མ་མཁའ་གྱི་སྟགས་ཇས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་དེའི་ཤིང་བྱུང་སྒྲུང་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་དཔེ་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་བྱ་བ་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཅམ་མཁའ་དེ་ཡོངས་བྱ་བ་མཚོན་ཐུང་གི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅམ་མཁའ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་ཙམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གུན་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཅམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྩོམ་མེད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལྷགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་པའི་རྩོམ་མེད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་གྱི། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་

རུང་ཞེ། འཁོར་ལོ་པར་པའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་རྒྱ་ཏི་བཞིན་པར་གཟུང་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་གཞན་དབང་
འབྲས་པུ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱེད་དགོས། དེ་མེད་ན་གཞན་དབང་གཏན་མེད་དགོས་པས་གཞན་དབང་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་སྤྱེད་དགོས། དེ་དེར་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྐྱར་
བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཡང་སྐྱར་
བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རྟེ། གཞན་དབང་མེད་ན་ཀྱན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་པོའི་
ཐ་སྐྱད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་
བཞིན་དུ་རབ་དུ་མི་ཤེས་མོ་ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་མཚན་
ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་
ལྟ་སྒྲུལ་མི་མྱོད་པས་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པར་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་བཞིན་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནས། འོ་ན་འདིར་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་ཀུན་ལས་བདུས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་མི་འགལ་བར་
 ལྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་
 གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་སྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་གང་སྙམ་ན། དེའི་
 དགོངས་གཞི་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བདག་ས་མཆོར་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་བྱུང་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་དོན་རམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 ཀུན་བདག་ས་མཆོར་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལ་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ།

དོན་གོ་བདེ་བར་བྱས་ན། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བདག་པུ་མཆན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདག་པུ་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མ་སྐྱེས། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མ་འགགས། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་གྲུབ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་སྤྱིའི་དུས་ཀུན་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མི་འཆད་པ་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞན་དབང་གིས་བརྟུན་པར་བརྟན་བཞེད་ནས། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རྩོམ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་རང་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེ་རྟེན་དུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་འཆད་

པ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་བྱས་ན། ཀུན་པདགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མ་སྐྱེས་གིང་མ་འགགས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཐུང་། དེ་ཆོས་ཅན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཐུང་རོ། །

གཞན་དབང་ལ་ཡང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་
 དེ་རྒྱལ་ལ་སྐྱོས་མེད་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་གིང་མ་འགགས་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་སྤྱིར།
 གཞན་དབང་དེ་ལ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ། གཞན་དབང་དེ་རྒྱལ་ལ་སྐྱོས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མེད་
 པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོངས་གྲུབ་
 དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་ཐོར་མ་སྐྱེས་གིང་མ་འགགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་གཞོན་མ་
 ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱང་བྱ་སྟེ། མཉམ་དག་གི་དམིགས་
 པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་མི་ཆེས་དགའ་བའི་གནས་
 ལྷ་སྤང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་དེ་སྤང་བའི་ལན་བཤད་བྱིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འོ་པོ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཀུན་བདག་ས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ནས། གསལ་བའི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བདག་ས་མཚན་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་ན། ཀུན་བདག་ས་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱིར་ཀུན་བདག་ས་ལ་ནམ་མཁའ་དང་སྤྱི་མཚན་
 སྟགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་ས་
 པའི་ཀུན་བདག་ས་ཙམ་ཞིག་ངོས་འཛིན་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་
 སྟགས་གྱིས་འཆད་པས་མདོའི་ཆོག་འབྱུང་ནས་ཙམ་བྱས་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཞན་དབང་ཆོས་
 ཙམ། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དང་ལྔ་ན་ཉེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། འོ་

ཐོད་པ་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཏེ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིར་བསྟན་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོང་དེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཞན་
དབང་གཟུགས་ཕུང་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དབང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདམས་ཆ་མ་པར་
བཞག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་གི་སྤྱི་ཕུང་ལྟ་བུའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
ཕུང་པོའི་སྤྱི་ཕུང་ཞེས་པ་ལས་འགག་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདམས་ཆ་མ་པར་
བཞག་པ་སྤྱི་ཕུང་ལྟ་བུའི་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲིབ་འགོད་དང་པོས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་།
སྒྲིབ་འགོད་གཉིས་པས་གཞན་དབང་གི་སྤྱི་དབང་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་
པས། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གང་ཞིག་སྒྲིབ་འབྲུལ་པའི་ངོར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཕུང་ལྟར་ཕར་དུ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་
དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཕུང་ལྟར་ཕར་དུ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ལ། དེང་སང་པ་དག་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་མེ་ཡཔ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་དང་
འགལ་བར་དོགས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་མེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
རྒྱུ་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པས། རྩེ་བྲག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་
གིས་ཕུང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་
ཉིད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། སྤྱི་ཕུང་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཕུང་ལྟར་ཕར་དུ་
མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་གཉིས་སོ། །

གཞན་དབང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྒྲུབ་ན། དགོངས་འགྲེལ་
ལས། རྒྱུ་ལྟར་ཕར་དུ་ཀུན་བཏགས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེག་རྒྱུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུན་བཤད་

ཟིན་ལ། དེ་ཕྱིན་གྱི་འབྲུ་བསྐྱེད་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟོང་གཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་མ་གཞན་དབང་གི་སྤྲེད་དུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་ས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་
མ་གྲུབ་ཅིང་། ཀུན་བདག་ས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་གིང་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་
པས་ཏེ་ཆོས་བདག་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་པར་དག་པའི་དམིགས་
པ་མཐར་ཐུག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། །

དེས་ན་གཞན་དབང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀུན་བདག་ས་པ་ལྟར་གྱིས་རྟོང་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་ནི་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་ཆོག་
རིས་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ལ། འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བདག་ས་
པ་ལྟར་གྱི་རྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་རྟོང་བྱུན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐར་འབྲུ་བསྐྱེད་པའི་ལུང་དེ་དག་
དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་ཟུར་ལས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་འདིར་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་སྦྱར་བཤོ། །

རིགས་ལུང་དང་དམ་འཆམ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འདི་དག་ལ་ཆོག་སྟོན་ཅུང་ཟད་གཅོད་དགོས་པར་
སྐར་ཡང་། འདིར་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ཁོ་ན་གཅོད་པར་བྱས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་དབྱེ་ན་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་
གྲུབ་དང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་ས་པའི་ཀུན་བདག་ས་པར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
རྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་སྦྱས་ཟིན་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་། དང་
པོ་ནི་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདག་ས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐར་བྱངས་མ་ཐག་པའི་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དེར། ཀུན་བདག་ས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཁོ་ན་ཞེས་
པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དབང་
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་ས་པའི་ཀུན་བདག་ས་པའི་རྟོང་པ་སྐབས་འདིར་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་
ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་བཤད་ཟིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་པ་ལ་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོང་པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སེ་སོར་མ་བྱེ་བས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བྱེ་མས་དེ་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སེ་སོར་བྱེ་བས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་དུ་རུང་བར་བཞུན་པ་ན། དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས་ལོགས་པར་ཁུམས་སེ་ཞེས་སྟེར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལུས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་རྒྱ་མིར་ཞེས་པ་ནས། མ་ལགས་སེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། མདོའི་ཆོག་འདི་དག་ད་ལྟ་བུ་ན་དུ་གསུམ་ཆེ་བས་འདིར་ཆང་བར་མ་བྱངས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་མདོའི་ཆོག་དོན་རྩུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྩུང་ཟད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གནས་གང་དུ་གསུངས། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ། བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་གནས་བྱང་སྤྱིང་སྒྲིབ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སྤ། ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས། བརྗོད་བྱ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤས་ཆེར་མ་བཀག་པར། རང་སྒྱུ་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་ལ། ངོ་མཚར་

མདུ་བྱང་པ་ཞེས་སོགས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟགས་པ་པར་རྫོང་པ་ཡིན་ཟིང་། ཟླ་ན་མཆིས་པ་
 ཞེས་སོགས་གྲིས་སྨར་རི་སྐད་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་པོ་དང་དོན་དུ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མོང་
 ན་ངེས་དོན་གྱི་བརྟན་པ་གཞན་ཡོད་པས་ཟླ་ན་མཆིས་པ་དང་། རྟེན་པས་མཆིས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོལ་པ་གཞན་
 གྲིས་ལྷན་ཀའི་སྐབས་མཆིས་པ་དང་། མདོའི་དངོས་བརྟན་སྨྲ་བའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལུང་དུ་མི་རུང་བས་བྱང་
 དོན་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་མ་ཐུ་བས་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
 བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་རྟེ། ཟླ་ན་མཆིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འོག་མ་ལའང་འདི་བཞིན་དུ་སྨྲར་རོ། །

འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི་གནས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལོ་ལོ་གསུམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་འཁྲུས་མི་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་ནམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས། བརྗོད་བྱ་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྐྱས་ཟིན་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་བར་
མཛད་ལ། ཆོག་དོན་སྐྱུག་མ་རྣམས་སྤར་སྤར་རོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར། ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ངེས་པར་བརྟུན་དགོས་
 པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས། བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་
 ཐུ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བརྗོད་པར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བརྗོད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་ཏེ་གོ་རྒྱུ་།

འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་ཆེར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་
པ་ལ་བསྟུས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཅན་ཆེད་རང་གི་མཆན་ཉིད་

ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་
 པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
 མཚན་ཉིད་དེ། འདི་དག་ནི་གཙོ་བོར་གོ་བ་ཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ།

སྟོན་བཅད་དེ་ཞིབ་པར་སྐྱེན་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 གང་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་འཁོར་ལོ་
 བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་
 བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་ཐ་མའི་འཛོག་ཁྱེད་
 ཡིན་ལ།

བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་སྡེ་ལ་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འམ་མདོ་ཞེས་གྲགས་
 པ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། ཤར་བྱིན་རྒྱས་འབྲིང་བརྩམས་གསུམ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་
 གཞི་དང་། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ལྟས་པའི་ལེའུ་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་གཞིར་འཛོན་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་མི་
 སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས། འདི་ནི་སྐྱེ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་
 སྟོས་པའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་འཛོན་པ་འབྲེལ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཡལ་སྐྱས་གསུམ་ག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་

དུ་གེས་པར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
 རྒྱལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དགོངས་
 འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པ་ཞེས་བཤད་ལ། དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་ཞུགས་ཚུལ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གཞག་འཁོར་ལོ་བར་པའི་
 དོན་དུ་དངོས་སུ་གོ་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རྒྱལ་གཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོའི་དོན་དུ་དོན་གྱིས་གོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རང་གི་དངོས་བསྟན་ཙམ་གོ་བར་རྒྱས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་འཁོར་ལོ་བར་པ་རང་གི་དགོངས་པ་ཙམ་གོ་བར་རྒྱས། གཞན་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་ལས། སྤྲུལ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་
 པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་རུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་པ་ནས། ཆོད་པར་སྒྲུབ་
 ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་དེ་དག་གི་དབྱེ་གཞི་དང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་
 དང་བཅས་པ་སྟོན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། འོན་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྗེ་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
 འཁོར་དང་། ཐ་མ་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཉིད་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གངས་འདིའི་མིང་ནི་དོན་དམ་རྒྱལ་པར་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདེན་ནས་ཀྱུ་ནག་
 གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་དོན་དམ་རྒྱལ་ངེས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་མིང་བདགས་ལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་

པར་ནམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་གྱི་བྱུང་དོན་གྱི་མདོའི་ཆོག་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་
མའི་བཤོད་བྱའི་དོན་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པས་ཆེས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེའི་དབྱེ་གཞི་ནི་རྩ་བུ་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པ་རྩ་བའི་ཆོས་ནམས་ལ་བདེན་
པར་བྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་
པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གསུམ་པོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྩོན་
ཚུལ་གསུམ་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་གསུང་རབ་ནམས་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་དུ་འང་མ་གཏོགས་
ཤིང་། འདིར་དང་ངེས་དཀྱིད་པའི་གཞིར་ཡང་མི་རུང་ལ། དེ་དག་ནི། མདོ་འདིས་དང་ངེས་སུ་
འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དུས་དང་པོར་གསུངས་ཆད་ཀྱི་གསུངས་རབ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་དུས་དང་པོར་ལྷ་ར་རྒྱ་སིར་ལྷ་སྤེལ། ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་ལོགས་གསུངས་
པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་དཀྱིད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་
ཐུག་པའོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་དང་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོ་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་མ་བརྟོས་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པ་སྤྱི་བཞིན་
དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དངོས་བརྟན་མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་
པ་ལ་མ་བརྟོས་པར་སྤྱི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤུས་པ།

ཤེར་བྱིན་དགོངས་དོན་ཀུ་མུ་དུ་ཡི་ཚལ། །

ཟབ་དོན་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་འོད་དཀར་གྱིས། །

གསལ་བར་བྱེ་ཆེ་ནམ་རིག་ཚུལ་སྤྱི་བའི། །

དང་མེད་ཆོག་ས་རྒྱལ་དགའ་པའི་གར་བྱས་ཤི།

མདོ་སྤེལ་ས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཟོད་ཟེན་ཏེ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་བཟོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དཔོན་ཐོག་ས་མེད་
གྱིས་གཅོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི་འཕགས་པ་ཐོག་ས་མེད་གྱིས་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཤིང་ནི་སྤེལ་བྱེ་བ་ནི་མདོ་
སྤེལ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བ་དང་བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྟུ་སོགས་འཕགས་པ་ཐོག་ས་
མེད་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ལལ་ཆེ་བ་བྱང་ས་ནས་རྒྱལ་པར་རིག་པ་
ཅམ་གྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་ལབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་
ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། སྤྱོད་དོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་དགག་དེས་གསུང་རབ་གྱི་བྱང་ཅེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་ས་ནས་བཟོད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟུ་བ་ནས་བཟོད་པའི་ཚུལ་དང་།
དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཟོད་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་དོགས་དང་སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རིས་གཟུང་། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་
འགོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བྱང་ས་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་འཆད་ལ། དེ་དག་གོ་བདེ་བར་བཟོད་ན། བྱང་ས་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་
ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པར་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་དོགས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་སྟེ་

བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་
 སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་མཐར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་
 དོ། ཞེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱོ་སྐྱར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་
 ཅས། འོན་ཏེ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་དེ་ཇི་ཆ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ས་ལས།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱོ་འདོགས་
 ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་དུ་བརྟན་ཅས། བཏགས་པའི་ཆོག་གིས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེར་འཛིན་པ་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་དང་། མཐར་འཛིན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ཁུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ནམས་
 ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པར་བརྟན་ཏེ།

ལུང་གི་འབྲུ་སྒྲིལ་ཙམ་བྱས་ན། སྐབས་འདིའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་
 དོ། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཐུང་། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ནམས་དང་། བྱད་པར་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་གི་སྤྲོ་བ་དུ་འདི་གཟུགས་
 སོ་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆོག་
 གི་འདུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་
 སྐྱོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ཐུང་། ཀྱན་བཏགས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྐྱོ་འདོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱར་བ་
 འདེབས་ཚུལ་ཇི་ཆ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆོག་འདུག་པའི་མཆོན་
 མའི་གཞི། ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆོག་འདུག་པའི་མཆོན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་
 པོ་གཞན་དབང་གི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཆུང་གཞིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་བདག་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་སྡེ་དོན་སྒྲིག་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རང་སྡེ་དོན་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་གང་རུང་གི་གཡང་སར་སྐྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་དབང་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་མིང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་བན་དང་རྟོག་པས་མིང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་བད་མ་སྐྱར་བའི་ལྟ་ལོ་གྱི་མིང་དེ་འདུག་པའི་འདུག་བཞིའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྟེ། འདི་དག་གོ་བ་དིང་སང་ཉུང་བར་སྐྱར་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་འཁོག་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནས། མ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཁོག་པ་ནི་དོན་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་པ་དག་གི་ཀུན་བདག་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཁོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འཁོག་ཚུལ་ནི། སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་བྱའི་ལུང་བཀོད་ནས། དེ་ལ་འདིར་ཞེས་པ་མན་གྱིས་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན།

དོན་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་རྣམས་གདན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་སྤང་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དབང་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་དེ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དོན་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བདག་པ་དག་གི་ཆོག་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་

གྲིད་ངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན་ངོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི། གཟུགས་མོགས་
 གྲིད་ངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་དུ་ཟིན་ན་དེ་མཉམས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གདགས་གཞིའི་དངོས་
 པོ་གཏན་མེད་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདྲོགས་པ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་འདྲོགས་
 པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་དུ་ཟིན་ན་འདྲོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་
 བས་ངོ་མོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདྲོགས་པ་ཡང་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་
 གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་བཀག་ལ།

དེ་རྒྱལ་སྤྱི་འོ་མཆད་པ་དེ་པར་བྱེད་ན། སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པས་ཀྱང་
 བཏགས་ཀྱང་པར་ཟད་ལ། དེ་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ དེ་རྒྱལ་སྤྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོད་པ་གང་ཞིག གཞན་
 དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་འབྲས་བུ་སྦྱེད་རྩས་ཀྱི་རྫས་སུ་མེད་དགོས། དེ་
 མེད་ན་གཞན་དབང་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པས་གཞན་དབང་ལ་སྐར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཁིང་།
 གཞན་དབང་ལ་སྐར་བ་བཏབ་པས་ཀྱང་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གདགས་གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་འདོགས་པ་པོ་དང་འདོགས་པ་འི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
 ཁིང་། དེས་བཏགས་པ་འི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་ཀྱན་བཏགས་ལ་ཡང་སྐར་བ་བཏབ་
 པ་འི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་མེད་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་ཡང་སྐར་བ་བཏབ་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ན་མ་འོངས་པ་ན་མས་བཞེད་དེ།
 ཐལ་ལ་འགྱུར་བ་ན་མས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་
 ཡོད་ལ། དེས་གཞན་དབང་ཡོད་པའི་གོ་ཡང་ཆོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་སྒྲིལ་གསལ་
 ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲིཊ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུང་མོད་། དེ་ཅམ་
 ཀྱིས་འདི་བའི་ལུགས་ལ་སྒྲིཊ་སྒྲིང་བར་མི་རྒྱས་དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་གིས་བཏགས་

ཅམ་སྒོས་སྒོམ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སེམས་ཅམ་པས་འཛོག་མི་ཤེས་པས། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་
བྱ་བ་དེ་སྤྱག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྲུང་བར་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ན་དཀར་ནག་གི་ལས་ལས་
འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྤྱག་འབྲུང་བ་དེ་སྒོས་སྒོམ་ཅམ་རྒྱུང་པར་བད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོ་ལ་སྐྱེ་ཆི་བཞིན་པར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
བ་ཆད་མཐར་སྐྱུང་བ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དཔུ་མའི་ལམ་
གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོག་གོ་སྟོའོ། །བྱང་ས་ནས་འབྲུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནས་འབྲུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྐྱ་མ་བཟོན་ཅིང་དེའི་དོན་
ལ་བྲི་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་སྤྱགས་དག་ག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས་ཞེས་པ་ནས། དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པས་
དེ་ཡང་ངོ་མོན་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་སྟེ། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཆི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཀུན་
རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཟོན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་སྤྱགས་སྐྱ་མ་མ་འཁྱོར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟེང་ཁམ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱ་ན་མ་གཏོགས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
གྱི་ལྟ་བུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཅོ། །

དེ་ལྟར་ངོ་མོན་མེད་པར་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་བཟོན་ནས། དེ་ལ་སྐར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བྲི་
བར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ངོ་མོན་མེད་པར་སྐྱ་བ་པོས་ནས། ཁྱེད་རྣམས་འདོད་པའི་དོན་དམ་
པའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་ཁོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་
ཡིན་ཞེས་བྲི་བ་བཟོན་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་ངོ་མོན་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་

རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པས་བདེན་པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་དམིགས་གིང་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་གི་དོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་མངོན་པར་རྫོང་པ་དང་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སློབ་རྣམས་དྲི་བའི་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན།

གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སློབ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་དམིགས་གིང་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དང་། མིང་གིས་བཞག་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་བཏགས་གང་ན། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྟོག་པ་དང་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་སློབ་པར་བྱས་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་དབང་བཞིན། ཞེས་པ་ལོ། །

ཁོ་རེ། དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ནི་ཞེས། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོགས་སུ་ཡང་།

མི་རུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་པར་བཟོད་པའི་ནམ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་སྒྲིག་ཉེས་པ་ཡིན་པར་ཉིད་པས་
བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས། ཁྱོད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
ན་ནི་ལྟར་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པས་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གོ་སྒྲིག་བར་བྱས་ན།
བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉིད་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་ཏེ། ཉིད་པས་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་གཏན་ནས་མེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་བཟོས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བཀག་ནས། དོན་དམ་གྱི་
ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་བཟོས་ལ་བོས་ནས་སྟོན་བཞུག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ལྷ་མཚན་ཅིད་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་དེ་མི་རིགས་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་ཤིང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་བཟོ་ན། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་ཤིང་སྒྲུང་བས་དངོས་
པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པར་འདོད་པས་མི་གནོད་དེ། དེ་འདྲའི་སྒྲིག་ཅི་ལོག་
གི་དངོས་པོ་སྟེ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་བཟོ་བའི་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་
ན། དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་གནོད་བྱེད་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིག་འབྲུལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲིག་འབྲུལ་བ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་དང་རྟགས་ཁས། གལ་ཏེ་ངེ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་
ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་
ཞེས་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲིག་འབྲུལ་བ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་

གཉིས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་སྤར་གྱི་ཙོད་པའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དཔལ་བུས་བཤད་ན། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་གྱི་འཛོལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་
 བྱས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 ཅས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་འཛོལ་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཅམ་དག་གི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་
 དོན་དམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་དུ་བྱས་པའི་འཛོལ་ཚུལ་གཉིས་ལས་འཛོལ་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། བདས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདག་སྤྱོད་ཀྱི་རོན་དམ་པར་མེད་དེ།
 དེ་མིང་དང་བདས་བཞག་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཛོལ་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་མེད་པར་བསྟན་
 ཅས། ཇམ་བདག་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས།
 བདག་སྤྱོད་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་ལུང་གི་འདུ་བསྟན་པ་ཙམ་བྱས་ན། སྤྱོན་པོ་གཟུགས་
 སོ་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོའི་ཞེས་སོགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་མཛོན་པར་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་
 པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིར་
 གནས་ཤིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་འཛོན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་དེས་དངས་ནས་སྤྱོད་པའི་དྲན་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་ལྟར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་ཅན་ཏེ་མིང་འདུག་
 པའི་གཞི་དང་། སྤྱོན་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་
 པ་སྟེ་གྲུབ་པར་སྤྱང་བའི་སྤྱང་ཆ་དེ་ནི་ཇམ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དོ། །

རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་པ་དེ་སྤྱོད་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་ཅན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤྱོན་པོ་དེ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་

མངོན་པར་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། བཅས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཟུགས་སེལ་ཞེས་ངོ་མོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་ཞེས་སེགས་ཀྱང་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོ་མས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཞེས་བད་སྒྱུར་བ་ན་གཟུགས་ལ་སེགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བལྟ་རང་གི་ངོ་མོ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ངོ་མོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་གི་དོན་གོ་སླ་བར་བསྟན་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་ངོ་མོ་དང་ཀྱང་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པ་སྟོམ་པ་དུ་གྱིས། སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོས་པར་ཤོག །མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལུང་དང་པོའི་དོན་དང་། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བརྟེན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཇུས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་ངོ་མོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནོ། །རང་འཕྲིན་ཇུས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་འདི་དག་ནི་ཤིན་དུ་གྱུར་བར་མཐོང་སྟེ་གཡས་འཛོག་ཀྱང་པ་མཛད་སྤང་བ་ཁོ་པོས་མ་བཟོད་དེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པར་སོན་མ་སོན་རྣམ་དུ་བྱུང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །

སྐབས་འདིར་ཇུས་རྟགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་

སོགས་ཏེ། འབྲུ་བ་སྐམ་པ་ཙམ་བྱས་ན་སྐབས་འདིའི་རྩས་ཡོད་ཀྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚོས་གང་
 ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་མེད་གོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། རང་
 ཉིད་འགྱུར་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་ཤིང་འབྲུབ་པར་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཡོད་ཀྱང་
 གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་གཟུང་བ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་དག་ལ་
 དེས་པར་བརྟེན་དགོས་ལ། རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དགོས་
 ཤིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩས་དང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛོལ་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་གཞིའི་
 རྟེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གང་ཟག་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་སྐབས་འདི་ནས་བཤད་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱང་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདམས་བཞག་ཙམ་གྱི་བཏགས་
 ཡོད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་བཏགས་ཡོད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་འཛོལ་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཡུང་དེ་དག་
 དང་འགལ་པའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། འཛོལ་ཚུལ་གཉིས་པ་སྤར་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི། དོན་དམ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་དོན་དམ་ལ་དབྱེ་ན་
 དོན་དམ་པའི་དོན་དམ། ཐོབ་པ་དོན་དམ། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་
 དང་པོ་ནི་ནམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གཉིས་པ་བྱུང་འདས་ལྟ་
 བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྤར་བྱངས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡུང་དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་བདེན་

པར་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་
དེར་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ལུང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོན་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སྟོན་ཅ་འགྲེལ་དངས་
པའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཤུ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་སྟོན་
པའི་ཁྲུངས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། ཞེས་
པའི་དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་འབྱུང་དོ། །

དེ་ནས་ངོ་མོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་སྟོན་གྱིས་བསྟུ་བ་ལས་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་
དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དེ་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་ལུང་གིས་
ཀྱང་སྟུབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ཡང་བསྟུ་བ་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་
དུ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟོན་གྱི་
དགོངས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་དུ་གསལ་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་གསུང་
རྣམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱི་གོ་དཀའ་བར་མི་སྤང་བས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ། །དབྱས་མཐའ་ལས།
བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗོད་དེ་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་གྱིས་ནི་སྤྲ་
དོན་དམ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ།
བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་མོན་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགོངས་
པའོ། །

དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའི་ཞེས་སྟོན་གྱིས་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་སོ་སོའི་རྗེས་བཏགས་དང་། བདེན་
པ་གཉིས་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེས་ཀྱིས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གདམས་པའོ། །

བསྐྱེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཟོན་བྱེད་ཀྱི། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཟོན་པ་ལ་གསུམ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས་བཟོན་པའི་ཚུལ། དབུས་མཐའ་ལས་བཟོན་པའི་ཚུལ། རྩོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་
ལས་བཟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས་ཞེས་པ་ནས། བཟོན་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་
ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཟོན་ནས།
ཡང་ཐོག་མ་དང་ནི། ཞེས་པ་ནས། འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོན་པ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནས་གཞན་དབང་
སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་བཟོན་པ་ཡིན་པས། གོ་སྒྲུབ་བར་བཟོན་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོན་
པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་རྣམས་
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བསྒྲོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདས་པ་རྣམས་སྤྱར་དེ་
ཉིད་དུ་བཅུགས་ནས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རྣམས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
སྤྲོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གཙང་བའི་
ཉལ་བདག་དང་། གཟུང་འཛིན་ཁྲུས་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་བྱེད་རྒྱུ། །

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་
དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཞན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་
མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོན་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཁོར་
བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་སྤྱར་ཡང་བཅུགས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འཁོར་

བ་ན་སྒྲིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ།
གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མེད་ས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
པ། ཆོས་སྤྱུ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ན་མས་ལ་དགོངས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་པ་
སྤོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཞེས་སྟགས་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་སྟགས་
ཆོས་ནམས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་དྲི་བར་རིགས་ཀྱི། གཞན་དབང་དང་སྤྱུ་མ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་
དོ་སྟུམ་ན། གཞན་དབང་དང་སྤྱུ་མ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་མདོ་ལྟེ་བྱུང་ལས། ཇི་ཉར་སྤྱུ་མ་ཇི་བཞིན་
དུ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱུ་ལ་གཞི་རྒྱུ་ཤིང་བྱ་སྟགས་སྤྱུ་མའི་སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་
པ་དང་། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་
ཆོས་མཐུན། སྤྱུ་མའི་སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ་བརྟན་ནས་དེ་ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་མེད་བཞིན་དུ་རྟ་སྤང་
དུ་སྤང་བ་དང་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་གཟུང་
འཛིན་བྱངས་ཆད་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆད་དུ་སྤང་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་
དང་སྤྱུ་མ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ་དེ་ཉར་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་ལ། ལྷག་མ་ནམས་ནི་གོ་སྤྱོད་བར་སྤང་
རོ། །མདོ་ལྟེ་བྱུང་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་བྱེད་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡིད། ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ཡོད་
དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་སྤོང་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་
གི་རྟག་མའོ། ཞེས་སྤྱིར་གཞན་དབང་ཡོད་ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་བདེན་
པར་ཡོད་ཅེས་ཅེས་པར་སྤྱིར་དགོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱིར་བ་ནམས་གཞན་
དབང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡིད། ཅེས་
པའི་གཞུང་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ཤིང་གི་རྩ་
རྩར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་

དག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་ཏྲུ་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་གསུང་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་
དེ་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་དེ་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་
སྟོས་ཤིང་། གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
དེ་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡང་། ཅེས་པའི་གཞུང་
སྟོས་ཤིང་། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡོད་ན་ཀྱན་རྟོག་རེས་ཡོངས་གྲུབ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་སྟུང་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་དེ་ལ་གནས་ལུགས་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྟངས་
འབྲལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་སྟོན་ལ། ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་ཏྲུ་ཡོད། ཅེས་པའི་ཚུགས་སྒྲ་བ་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་
རྣམས་ཡིན་ཞིང་།

གཞན་ཡང་སྤྱི་ཙུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྤྱི་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
པ་རྣམས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་ཤེས་པ་བདེན་སྟོང་དུ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅོང་མ་མཚུངས་
པར་འདོད་པ་རྣམས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་ཙུ་པ་བཙུམས་པར་གསུངས་ལ། གཞན་དབང་གི་ཤེས་
པ་གཟུང་འཛིན་ཆས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་འོད་སྲུང་གི་ལུ་ཤུ་སོགས་ནས་གསུངས་
པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་

ན་ཀྱུ་པ་མ་ལམ་པ། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད། སྤྱི་དཔོན་སྤྱི་བཟོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་
གུང་བསྐྱེགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་མ་ཞོར་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་མང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མང་པོས་ཀྱང་ཞེས་
པ་ནས། མ་བྱས་སེཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན་རྣམ་རིག་པའི་མཁས་པ་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱོགས་མང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་
བཞེད་པ་མེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་མང་པོས་བརྒྱུད་སྤོང་དོན་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཤེས་རབ་
པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བཞེན། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། བཏགས་
པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་གཅི་ཆེར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་
དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་བྱ་ཀུན་བཏགས་པའི་
ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྐྱུབ་
པར་མཛད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་མཁས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་མང་ཆོས་
གྲགས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་
དེ་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ལུགས་སེཞེས་སྤྱི་བཟོན་མཐོང་བའི་གཏམ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མང་པོས་ལྟར་
ལྟར་བཤད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལུང་རིགས་གཉིས་
ཀའི་དབང་བྱ་བྱས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དེས་ལས་ཀྱང་ཐེག་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་མཁས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་གིང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་དང་། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་བྱ་

བཤད། ཁྱེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པར་མཛད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། ནང་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་མེད་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཡིན་
ལ། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་
དུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་མཚོན་གྱི་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་པ་
ནི། བྱང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་ལེན་པར་བཞེད་ཅིང་། མཁས་
གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྲ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་སོ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་
ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཞིན་དུ་གསལ་བས་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་སྤྱི་བཞིན་
པའི་ངེས་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་དོན་
དུ་བཞེད་པར་ཤིན་དུ་གསལ་ལོ།

སྤྱི་བཤད་པ།

སྤྱི་གསལ་བྱང་བ་འཁོར་པའི་བྱི་བཟང་རྒྱས། །

མད་བྱང་ལྱང་རིགས་སྤྱང་ཅིའི་བཅུད་ཀྱི་མ། །

སྤྱི་བཟང་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོ་ལས། །

གསལ་བར་འོངས་སོ་པ་དང་དག་རྒྱས་པའི་དཔལ། །

ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་ལྟར་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སོང་ཚུལ་གྱི་བར་སྐབས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་པོས་གཟུང་། དེ་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྐྱོ་འདོགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། སྐྱོ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་སྐྱེ་འདེབས་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་ལས་སྐྱོ་འདེབས་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བཏགས་པ་ཁོན་དང་། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྐྱོ་འདོགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་འདྲ་བཏགས་དང་ལྟན་མེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ནི་གང་ཟག་རང་སྐྱོ་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྟན་མེས་ནི་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བཏགས་པ་ལ་མི་བརྟོས་པར་གང་ཟག་རང་སྐྱོ་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོ་བ་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་མེས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པ་དང་། རོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱོ་རིམ་པ་དང་། རང་སྐྱོ་དོན་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ལྟན་མེས་ལ་ཡང་གཟུང་

འཛིན་མཁའ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མདག་
 མེད་སྐུབ་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་ནི་གཙོ་བོ་མདོ་
 གླེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་བརྟེན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་
 ངོ་ཤོད་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་གནས་
 རྒྱུ་གྱི་ངོས་ནས་སྤང་བའི་སྤང་བ་འཆར་བས་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་ཤེས་དེས་
 དངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ། མིང་གི་སྤྲོ་ལོ་སྤྲོ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཚོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ནས།
 གྱིས་ཤིག་ཅེན་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་ཤོད་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དང་། རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་རང་
 རྟོག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མདོ་སྤྲོ་པས་ཀྱང་རྟོགས་པས་དེའི་ངོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 ནི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། བྱུང་འདོད་པའི་
 ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོ་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བརྟན་པ་ལས་ལྟག་པའི་སྤོང་རྒྱུ་ཞིག་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤོང་པ་ལ་ཡང་སྤང་
 ཞིང་། ལུང་དེ་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་པ་ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤང་བྱི་སྤོང་རྒྱུ་དེ་རྣམ་རིག་

པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོང་ཚུལ་དེ་ལ་གཟུང་
འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་རྒྱུ་ཟེད་ཀྱང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅེ་
བར་འདོད་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ལྷོང་པ་ཡོངས་
གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། བྱང་ས་ལས་དེ་འདྲ་བའི་ལྷོང་ཉིད་དེ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་བཤད་དགོས་སེཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འདི་དག་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་
བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། མོག་མར། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་
བར་གྱི་དོན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ལྷོང་པ་དེ་ཉན་
མོས་སྡེ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ལྷོང་ཚུལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
འདྲའི་ལྷོང་ཉིད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་ཕྱེད་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ལམ་
དེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ལྷོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། རྟེན་ན་ཉན་མོས་སྡེ་པས་ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་
དོན་ཁས་ཀྱང་ལེན་ཏེ། བྱང་སར་ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་རང་རེའི་
ལྷོན་པའི་ལུང་གིས་བཀག་པས་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། ནང་པ་
གཞིར་བཅས་ལ་ཡང་རྣམ་རིག་པ་དང་རྟོག་ཉིད་མེད་པར་སྔ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བའི་རོལ་པ་འོང་དོན་མེད་
པས་ཉན་མོས་སྡེ་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བྱང་སར་ཀུན་བདག་ས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ན་ཡང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གཞན་ཕྱེད་དུ་མ་བྱངས་པར་ཉན་མོས་སྡེ་པར་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་
འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ལུང་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་འཕྲོ་བའི་མདོའི་ལུང་། མེད་ཅི་གང་

དང་གང་གིས་སྤྱོད་ཤིང་། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་དང་། འོན་ཀྱི་མེ་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། བསྐྱེད་པའི་བྱ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མདོ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་གྱི་མེ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད་། དེ་ཀུན་གྱི་ཐུབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། གཞིགས་དང་གསལ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཛད་པས། དེ་ནི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་གང་གིས་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་དེ་དོན་ནི། སྤྱོད་པོ་གཞུགས་འཛིན་པའི་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པའི་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཉིད་རང་གཞུགས་སུ་མི་བཞེད་ཅེས་པ་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་དོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅེན། གཞུགས་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། བཏགས་པ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པའི་ལྟ་བུ་མཐའ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏེ་བར་འཛིག་པའི་ལྟ་བུ་མཐའ་བའི་ཕྱིར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡུང་གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་བྱ་ལས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་རྒྱལ་པ། འདི་ན་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ལས་པ་ཞེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། རྒྱུད་མེད་དང་རྒྱུད་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་པ་བཅའ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་བྱང་ས་ལས། མདོའི་ཆོག་དེས་དོན་དེ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཅེན། ས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་

འདྲ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །འདྲ་ཤེས་དེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པར་མིང་བྲགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
བ་དང་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲིང་ས་ལ་སོགས་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཕྲུག་པའི་འཕྲུག་གཞིར་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུང་གསུམ་
པོ་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་ཤིང་ཁས་ལེན་ཡང་དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀྱི་ཡུང་འདི་དག་གི་འཆད་
ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
སྟོན་ནོ་ཞེས་འཆད་དེ་ཤེས་པར་སྒྲུབ། །

དེ་ནས། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྒྲུས་ཞེས་པ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་བྲགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཅར་གྱི་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་མི་དོར་བ་ལྟན་གྱི་ཚུལ་
དུ་ཅུང་ཟད་སྒྲུས་ཟེན་ཀྱང་འདི་དག་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བས་རྒྱུད་བསྐྱུད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བཤེད་པར་བྱ་བའི་གཞན་
དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
གི་བཤེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་
ངོས་པ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པའི་ཐུར་ཞེས་བཤད་ལ།

དེའི་དོན་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུང་གི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་
བརྟེན་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲུས་བྱས་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲུང་བའི་
ཆོན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲོན་པོ་ཐུ་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བར་མ་ཟད་སྒྲོན་པོ་དེ་ཉིད་
འདི་སྒྲོན་པོའི་ཞེས་དང་། སྒྲོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དང་། འདི་སྒྲོན་པོའི་སྒྲོ་
བའི་ཞེས་སོགས་བྲུད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ཡང་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་
ནས་ངོ་བོ་དང་བྲུད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་

རང་སྒྲིག་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། དེའི་གཞི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་བག་ཆགས་བརྟེན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲིག་
 པོ་འདི་སྒྲིག་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་
 འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ཡུགས་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་དེ་དག་གི་སྒྲུང་ཚུལ་
 ལྟར་གྱི་དོན་ལ་རང་གི་མཆེན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་
 སྐབས་འདིར་སྒྲིག་པོ་ངོ་ཤོད་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆེན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་
 ཞི་མཛོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། དེ་ལ་སྒྲིག་པོ་སྒྲིག་པར་སྒྲུང་
 བ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིག་པོ་སྒྲིག་འཛིན་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲིག་པོར་རང་གི་མཆེན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲིག་པོ་སྒྲིག་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆེན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་སྟེང་དགོས་སོ། །

རྩོན་པོ་རྩོན་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་རྩོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་
 འོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རྩོན་པོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ས་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་
 སྤང་བ་དེ་ལ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་འདི་རྩོན་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཤེད་ཅིང་། རྩོན་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ལ་རྩོན་པོ་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱལ་པར་ཡང་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་སྟོན་ས་སྤང་རང་ལྟར་ལ་
 ཡོད་པའི་མ་དོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསེལ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྩོན་འཛིན་
 དབང་ཤེས་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་སོགས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་པས་མདོ་
 རྩོ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲོའོ། །རྩོ་འདོགས་
 ཀྱི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་བཤད་བྱིན་རྟོ།།

གཉིས་པ་དེ་རི་རྩུར་དགག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་།

དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཞེས་པ་ནས། རྫོང་མ་ཞིག་པར་ཆུ་ཏེ་ཞེས་པའི་པར་ཏེ་མི་མ་
པ་རྒྱར་བརྫོང་ན་ དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དཔར་ཀྱང་པདགས་ཀྱིས་རྫོང་པར་རྒྱལ་པའི་

རིགས་པ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་དྲུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལས་
 རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། མིང་གི་སྡེ་རྣམས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ལ། ཐོག་མར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཞིན་ན། བྱང་ས་ལས། གལ་
 ཏེ་ཆོས་གང་དག་དང་དངོས་པོ་གང་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་པ་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་དང་དངོས་
 པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་དུ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ཉིད་ནས་པ་སྣ་
 ཆོགས་མང་པོར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་གཅིག་ཕྱི་དྲུག་པ་དང་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཕྱི་ལ་མང་པོ་དག་གི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་མང་པོར་བཞིན་ཅིང་བདག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་རང་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཚིག་པ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཆོས་དེ་དག་དང་གཞན་
 དབང་གི་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣོན་ནས་འདྲེན་པར་འགྱུར་ན་
 ནི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཕྱི་དྲུག་པ་སྣ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
 མང་པོར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཏེ། ལྷ་མཆན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཕྱི་
 དྲུག་པ་སྣ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱི་ལ་མིང་མང་པོ་དག་གི་སྣོན་ནས་སྣ་ཆོགས་པ་མང་པོར་བཞིན་ཅིང་
 བདག་སྟེ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན་ནི། ལྷ་ལྟེན་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཅད་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདྲེན་ཅིང་ལྷ་ལྟེན་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲེན་པའི་འདྲེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། ལྷ་ལྟེན་བ་ཆོས་ཅན། ལྷོད་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བདག་ས་པ་ན་མིང་
 དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷོད་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷོད་མིང་དུ་མ་འདྲེན་པའི་འདྲེན་གཞིར་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པོ། །

ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྡེར་བྱང་བ་ལ་ཕྱིས་དེ་ལ་དགའ་མགུར་འདོགས་པའི་
 ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་ན་ནི་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྡེ་རྣམས་ཕྱི་དྲུག་པའི་
 ཆོག་གིས་ཉེ་བར་མ་བདག་ས་པའི་ཆོ་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་རོལ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྩོལ་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་རྩེ་བྱང་ལ། སྤྱི་ཤེ་ལ་དགའ་མ་གུར་མིང་
འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་འདིའི་མིང་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། རྩོལ་
བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་དུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་ཉེ་བར་མ་བཟགས་པའི་ཆོ་རྩོལ་བ་བུམ་པ་དེའི་དངོས་པོའི་
དོམ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་རྩོལ་བ་ཀྱང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་
པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་གཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་ལུབ་པ་
ཉམས་སོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པ་དེ་རྩོམ་པའི་དངོས་
 པོ་སྤར་བུང་བ་ལ་བྱིས་དེ་ལ་དགའ་མགུར་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་འཛིབ་མིང་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པ་གྲུབ་ཅན་ཉིད་ནས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་རང་བཅས་སུ་བུང་
 བ་གང་ཡིན། དང་པོ་རྩེ་ན་རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་མིང་ཉེ་བར་
 འདོགས་པའི་སྤོ་ལ་དུ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 ཉེ་བར་མ་གཏགས་པའི་ཆེ་རྩོམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པ་དེ་རྩོམ་པའི་དངོས་པོ་སྤར་བུང་བ་
 ལ་བྱིས་བུམ་པའོ་ཞེས་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོམ་པ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་
 པ་དེ་བདུན་ལ་རྩོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་བདུན་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྩོ་
 རྩེ་བ་མཐོང་པའི་ཆེ་ན་འང་བུམ་པའོ་སྤུངས་པའི་རྩོ་རྩེ་བར་ཐལ། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 འདུག་པ་དེ་བདུན་ལ་མི་རྩོས་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རྩོམ་པ་རང་གི་དངོས་
 པོའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་སྒྲིལ་ཞེ་གཉིས་ལ་བཏགས་པ་བུམ་པའི་རྩོ་ནས་རྩོ་ན་བཤོད་ཚུལ་
 ལ་རྩེ་རྩེ་དང་རྩེ་བར་མེས་པོ་།

ཡང་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཆོག་མེད་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཆོག་གིས་འདོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་སྔོན་པོ་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་འདུག་པར་འགྱུར་རིགས་པ་ལས་དེ་ཁྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལྟོགས་ཅམ་ཞིག་བཞིན་བྱེད་ལ།

ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པར་བཞིན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། བཞིན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བརྟུ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བདག་པོ་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། དོན་སྒྲུ་བ་གཉིས་ན་རེ། ཀུན་བདག་པོ་འདོགས་པའི་གཞི་མ་བདག་པོ་འདི་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པར་བཞིན་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། འདོགས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཉོག་པས་མིང་གི་བད་གང་ཡང་མ་སྒྲུར་བའི་གཞན་དབང་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་པར་བརྟུ་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྒྲས་པ། བཞིན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་དེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྟེད་རྩས་ཀྱི་ཇས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ཀྱི་ཕྱིད་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཕྱིད་ཀྱི་རིགས་པའི་ནམ་གངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་གནང་བ་ནི་ལུང་དོན་མ་གོ་བའི་ནོངས་པའོ། །

དེ་ནས་བསྟུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་གིས་སྒྲུ་མཚན་ནམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཉེ་པར་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་པར་འདོགས་པ་ནི་སྒྲུ་མཚན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་བདག་པོ་འདོགས་

ཚུ་ཡ་ཇི་ལྷ་ཡུ་ཞེས་དོན་སྐྱ་ལྷ་གཉིས་ལ་བྲིས་པ་ན་དེ་གཉིས་ན་མེ། གལ་ཏེ་ཀྱང་པ་ཉག་གས་ཀྱི་དོ་པོ་ཉིད་
 འདོགས་ཐུང་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་གང་གིས་རྒྱ་མཚན་ནམ་པར་གཞག་པ་གཞན་དབང་གི་ཚོས་སྟོ་ལྷེར་པ་ལྷ་
 ཡུདེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཡུམ་པ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་མིང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་
 རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་རང་
 ཡང་དེ་ལྷར་མི་བཞེད་པ་མིན་གྱི། དོན་སྐྱ་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ་ལྷེར་པ་ཡུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྗངས་ནས། ཡང་སྟོ་ལྷེར་པ་ལ་ཡུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 འདོགས་ཐུང་ཀྱིས་པ་ཉག་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་གོ་ཞེ་ན་དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་
 ཐུང་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་བསྐྱ་བ་ལས། དེས་ན་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྒྲ་དོལ་ན་ཇི་ལྷར་མིང་ནམ་པར་གཞག་
 པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ལ་དེའི་སྟོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལས་ཉེ་བར་འདོགས་
 པ་མང་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མང་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འདོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རག་ལས་པར་མི་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ།

དོན་གོ་བདེ་པར་བརྟེན་ན། དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཉི་ཤེས་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟོ་ལྟར་བ་ལ་མིང་དེ་སྒྲིག་གིས་བདགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མི་རུང་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟོ་ལྟར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྟོ་ལྟར་བ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟར་བ་ཚོས་ཅན། རྟོན་ལ་བུམ་པ་
ཞེས་པའི་མིང་ཉི་ཤེས་འདོགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་
བདགས་ཟེན་པ་ལ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ལྟོ་ལྟར་བ་མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་འདི་བུམ་པའི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་འབྲུང་
པར་འགྱུར་པར་ཐལ། རྟོན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མིང་གི་སྔ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ།

གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་གཞན་དབང་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིང་མང་པོ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་

དང་མིང་སྒྲུ་ཚོགས་པ་འཇུག་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱེད་ཉིད་དོན་མང་
པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་མིང་མང་པོ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ས་དང་བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བཞིན་བློ་དོ།།

དེ་ནི་ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས།
གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བདགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། ཞེས་
དེ་བ་བཀོད་ནས་དེའི་ལན་དུ། མིང་གི་སྐྱ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། །མང་པའི་ཕྱིར་དང་མ་དེས་ཕྱིར། །དེ་
ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་
གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་པོ་ཚེས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བདགས་ཀྱིས་སྒྲོང་
པའི་གྲུབ་ཚུལ་གོ་སྒྲུབ་པར་བཞིན་ན་དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་ན་རེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་
འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ཚོས་ཙན། བྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོད་ཀྱི་གཞིར་འཇོག་པ་དེ་བརྟེན་ལ་གཏན་ནས་མི་སྟོས་པར་ཐལ། བྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་
པའི་གཞིར་བྱོད་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་དེ་ཚོས་ཙན། བྱོད་ལ་བྱམ་པའི་སྟོས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་དེ་ཚོས་ཙན། བྱོད་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མ་བདགས་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་བྱོད་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་
བྱམ་པའི་སྟོས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཚོས་ཙན། བྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་
པའི་མིང་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་མ་
བདགས་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་བྱོད་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱམ་པའི་སྟོས་པའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི། དབུ་
བྱེན་ཚོས་ཙན། བྱོད་ལ་དབང་པོ་དང་དབུ་བྱེན་དང་གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་
དེ། བྱོད་ལ་མིང་དེ་དག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། བྱོད་མིང་དེ་དག་འཇུག་པའི་འཇུག་

གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བརྒྱ་བྱེད་གཅིག་ཕྱེད་ཉིད་མིང་དུ་མ་ལྟར་
 རོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། བརྒྱ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་དུ་མ་
 འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ལྷུང་ཞེ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་པ་དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་མོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་འགྲུབ་པ་ནི། གར་རྒྱུ་བ་
 གྱི་ཉེར་སྤྱོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། གྲོད་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འདྲུག་པའི་
 ཆོ་གྲོད་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་པར་ཐལ། གྲོད་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་
 ཞེས་པའི་མིང་འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། གྲོད་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དོན་ཡང་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། གར་
 རྒྱུ་བ་གྱི་ཉེར་སྤྱོད་གཉིས་ཆོས་ཅན། གྲོད་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲོད་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཟུགས་སྟགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྩོལ་བ་ཤུམ་པའི་སྐམ་དུ་མི་
ཤེས་པའི་བྱིས་པ་རུང་དུ་ལ་ཡང་རྩོལ་བ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོན་
པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་བྱིས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་རྩོལ་བ་བཟ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རྩོལ་བ་ཁོ་རང་གི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་དོས་ནས་སྒར་པའི་ལྷར་རོ། །དེས་ན་རྩོལ་བ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོན་པ་ལྷན་སྦྲེས་ནི་འདི་འདྲ་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། འགོ་ག་ཚུལ་ནི་ལྷར་གྱི་དེས་
ཤེས་པར་བྱས་སོ། །བྱང་སར་དོན་ལྡར་ཡོད་ལ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི་ལྷར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་
ནས་གང་ལ་བདེ་འདོགས་པའི་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ནི་དོན་སྦྱ་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷར་གྱི་རིགས་པ་ལ་སྦྱོན་སྒྲིང་
ཚུལ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་སྦྱ་གཉིས་ན་རེ། རྩོལ་བ་བདེ་འདོགས་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་རྩོལ་བ་
བདེའི་དོ་མོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ན་རྩོལ་བ་ཤུམ་པར་གོ་བ་རྩོལ་བ་ལ་ཤུམ་པའི་ཞེས་
པའི་བདེ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་སྦྱས་མེད་དུ་རྩོལ་བ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ནས་ཤུམ་པའི་སྐམ་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་
པའི་སྦྱོན་ཡོད་ན་ཡང་། རྩོལ་བ་ཤུམ་པ་ཞེས་པའི་བདེ་འདོགས་ཡུལ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་ཁས་ཐངས་པ་ལ་དེ་འདྲི་སྒྲིན་མི་འདུག་གི་ཞེས་ཉན་ཐོས་ཞེ་པ་དག་སྒྲིམ་དྲུང་དེ་ཙམ་གྱིས་
སྒྲིན་སྤོང་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྩོལ་རྩོལ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བདེ་མ་སྤྱར་བའི་སྤྱོད་ལ་དྲུང་རྩོལ་རྩོལ་པ་
བུམ་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་ཐལ། རྩོལ་རྩོལ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བདེ་མ་ལྷུ་ལ་དྲུང་རྩོལ་རྩོལ་པ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་རིགས་བསྐྱེས་ནས་བཀག་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་རྩོལ་རྩོལ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ལྷུ་ཕྱི་མིང་དང་བདེ་མ་བཞག་ཙམ་
གྱི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩོལ་རྩོལ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞིར་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱི་མིང་དང་བདེ་མ་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཡང་། ཐ་
སྤྱད་དུའང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་མིང་དང་བདེ་མ་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གནིས་སྤྱོད་ལ།
དེ་ལྟར་ཡང་མིང་དང་བདེ་མ་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་རྩུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་
བཞེད་དོ། །རྩུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྩུ་འབྲས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ལ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་
ཙམ་པས་འཛིག་མི་ཤེས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་གཏན་
མེད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲིལ་ཞེ་གནིས་ཀྱང་འདི་དང་འདྲོ། །

དོན་སྒྲིལ་ཞེ་གནིས་ཀྱིས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། གཟུགས་གཟུགས་
ཞེས་པའི་སྒྲིལ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་གཟུགས་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པ་བཀག་ན་དེ་གནིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཙམ་དུའང་འཛིག་མི་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
ལ་གཟུགས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞིར་གཟུགས་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་
ནས་སྤར་བ་དེ་སྤར་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་དོན་སྒྲིལ་ཞེ་གནིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་རྒྱུང་པར་མ་
ཐད་ཚོས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཞེས་ན་དོན་སྒྲིལ་ཞེ་གནིས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ལ་མཚོན་ན། རམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ནམ་མཁའ་ཁོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་

ནས་ལྷུང་པ་ཁེགས་ན་ནམ་མཁའ་འཛོག་མི་མེས་ཁེས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེས་ན་སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་པ་
 ལ་གྲགས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་རང་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་རང་མཆོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣ་སྟེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་རང་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་རང་མཆོན་དེར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
 གུང་། སྤྱིར་ནམ་མཁའ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོར་རེ། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 ན་ནམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་ནམ་ཤེས་གུང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་ཞིང་། ནམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་གུང་ནམ་ཤེས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟུགས་བུམ་མེད་
 ཡིན་ལ། མེད་དགག་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་གུང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟུགས་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྤྱ། ཁྱེས་སྟོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་
 ཡང་རྣམ་རིག་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་མདོ་དེའི་དོན་འཆད་རྒྱལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་ལྷེར་
 བ་བྲམ་པ་ཁྱེས་པའི་མིང་འདྲུག་པའི་འདྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་མདོ་དེའི་
 དོན་ཡིན་པ་རྣམ་རིག་པ་བཞིན་ཅིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་སྟོ་ལྷེར་བ་བྲམ་པ་ཁྱེས་པའི་སྐྱའི་དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་སྟེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མདོ་དེས་བརྟན་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་
 དཔེར་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གཞུང་ནས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཁྱེས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པས་ཐེག་བསྐྱས་སྤྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་
 རོར། རྟེན་དག་ནི་གང་བདེ་འདོགས་པའི་ཁྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་པའི་བར་གྱི་
 དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་སྤར་བཤད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་བདག་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ཤེས་སྤྱི་བ་དང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་
 བཏུན་ནས། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བདག་ས་པའི་ཀྱན་བདག་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 སྟོང་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟམ་
 ན་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཞིག་བཏུན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རེས་པ་ལྟར་བཤད་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་གི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་འདོགས་
 པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་ན་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟད་
 ཀྱི་གཞིར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་སྤར་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་
 པ་ན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་སྤར་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་སྤར་བར་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒྲོན་མ་གཤམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ནང་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྟད་
 ཀྱི་གཞིར་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤར་བ་ལ་རྟོག་པ་འབྲུལ་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་
 ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྟམ་དུ་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དེ་གཉིས་ཐེག་བསྟུས་ལས། ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་སྤྱར་བར་བཞེད་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་སོགས་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་ཡུང་ཁྲུངས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཡུང་གི་འབྲུ་སྟོན་པ་ཙམ་བྱས་
 ན་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོར་ལམ་པ་ཚོལ་བ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་གལ་ཏེ་འདི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། འགྲུབ་པའི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒར་བཤད་
པ་དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་པར་བརྟན་ནས། འོ་
ན་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱི་འགལ་བ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་
བཤད་ན། ཁོ་ན་རེ། འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་འདིས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་ཁྲིགས་ནའང་
བག་ཆགས་བརྟེན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་ཁྲིགས་པ་མིན་པས་ཕྱི་དོན་
མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
ཤེས་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་རྟོགས་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ན་དེ་
ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་དགོས། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་
མ་གྲུབ་ན་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྒྱས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྒྲུབ་པའི་རང་རིག་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་རིག་ལ་རྣམ་
ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམ་
ཤེས་དེ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་ཐོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་མྱོང་བྱེད་
ཀྱི་རང་རིག་དེ་རང་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་བྱུང་བ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་

མེད་། རྟགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤང་བར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། དེའི་སྤྱི་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་སྤྱི་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྤང་ཡང་། རྣམ་
ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མི་སྤང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྤང་བ་ན་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པར་སྤང་ཡང་། རྣམ་ཤེས་མྱོང་བའི་རང་
རིག་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སྤྱི་མཚན་རྣམ་ཤེས་མྱོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་དེས་པར་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་རྣམ་ཤེས་རང་རིག་ལ་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དུ་བསམས་པ་ན། རྟོག་པ་ལ་མྱོང་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་
བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་རང་རིག་ལ་སྤང་ཚུལ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་དང་། གཟུགས་
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་དེས་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རང་རིག་ལ་སྤང་བའི་ཚུལ་
གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་། དེ་
ལ་ཡུལ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་ན། གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་རྣམ་ཤེས་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ནི། ཁོ་ན་ནི། སྤྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་
ཉིད་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པས་

བཞག་ཙམ་གང་ཞིག། རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་རྟོག་བྲལ་ལ་འཆར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེལ་སྤྱོ་མའི་རྟ་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཡང་འཆར་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟོག་པས་
བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ངོ་ཤོད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདགས་པའི་ཀུན་བདགས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་བཀག་
པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡང་ཆེས་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་ཀུན་བདགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་ཀུན་བདགས་ཡིན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྐབས་འདིར་ངོ་ཤོད་དང་ཁྱད་པར་དུ་
ཀུན་བདགས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ཀུན་
བདགས་གང་གིས་སྤོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་དག་ཉི་བར་མི་མཐོ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་
བདགས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྤྱི་ཉག་སྤོང་དང་། ཡུང་པོ་བདག་མེད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བནས་
འཛོག་མི་རྣམས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྟོག་པས་བདགས་
པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟོས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་
ལ་བརྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲམ་ན། དེ་ལ་ཡང་
མང་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་སྤྱུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་
པར་རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་ཤོས།
མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྒྲིན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་། སྤྱིགས་སྤང་གིས་
རྟུལ་འདུས་པ་དང་ཕྱ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་
གི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཏ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་བཀོད་ལ། གསུང་དག་ལྟག་མ་
རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་བར་གནང་ངོ་། །སྤྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱལ་དངོས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱེད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། གཞིར་

འཛམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ཉི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཞེས་པ་ནས། རོན་ནི་དེའི་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་ཀུན་བདག་གི་ཁོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྩ་བ་
བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱད་ཅིང་། དེའི་དབང་གི་ལས་བསགས་ནས་འཕྲོ་བ་རྣམས་
འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ཀུན་བདག་མཆོན་ཉིད་འོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
བ་ལྷོག་པ་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་ག་གཞན་དབང་ཀུན་བདག་གིས་སྤོང་པའི་ལམ་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་
ཡང་གཉིས་སྤྱེད་པར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བདག་གིས་སྤོང་
ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་ཡང་མ་གསུངས་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཛད་
འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལ། མི་བྱེད་ན་དགོངས་
འབྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སྤྱད་གོས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་པའི་ཀུན་བདག་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
འདྲའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེས་འཛིན་པ་སྤྱེད་ཅིང་དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྤྱད་དེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ཆོས་བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞིའི་སྒོ་རྣམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ལྷོག་ཅིང་། དེ་ལོག་སྤོབས་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་གཞན་རྣམས་ལྷོག་པར་བྱང་ས་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་བྱེད་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དཔོན་སྒོ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཡང་། །འཁོར་བ་ལས་ཁྲོལ་བ་
ལ་དེ་ཟད་པར་སྤོང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཟད་པར་སྤངས་པས་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་མ་སྤངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་

འཛིན་ཟད་པར་སྤོང་མི་རྣམས་པས་མ་བྱུང་པས་འཁོར་པའི་གཞི་ཅུ་མཐར་ཐུག་མ་ཞུག་ཀྱང་འཁོར་པ་ལས་
ཐོལ་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཀྱན་བདགས་
གྱིས་སྤོང་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་
ཏེ། སྤང་པའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཀྱན་བདགས་པའི་ཀྱན་བདགས་གྱིས་སྤོང་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་རྣམས་པ་གང་ཞིག་། ཉོན་སྤྱི་བ་
ཟད་པར་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་ཐོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བྱུང་པར་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་དམིགས་
པ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་པར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ་སྤང་པའི་གཞན་དབང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤོང་བདགས་པའི་ཀྱན་བདགས་གྱིས་སྤོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཡོངས་བྱུང་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་དངོས་སུ་བཀྲལ་བ་ན་སྤང་པའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཀྱན་བདགས་པའི་ཀྱན་བདགས་
གྱིས་སྤོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་བྱུང་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་མདོའི་དོན་དུ་ཤུགས་ལ་གོ་རྣམས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རང་གིས་
བསྟན་ཆོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་
པར་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་བར་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པར་རྣམས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་དངོས་སུ་གོ་བའི་ཤུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་

པ་ཡང་གོ་བར་རྒྱས་པས། ལེགས་པར་རྒྱས་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པའི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་འོ་ཞེས་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
པའི་ཆེད་དུ་བྱེ་བའི་གྲུལ་བྱ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གཡོད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ཅག་ནི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསལ་བར་འོས་སོ།

གཉིས་པ་གཞི་དང་འཛམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོ་ཤོད་དང་བྱེད་པར་དུ་ཞེས་པ་
ནས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་འདིར་གཞན་དབང་
ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཆད་པ་ནི་གཞི་དང་འཛམས་དང་འགལ་ཏེ། དེར་ཡོངས་གྲུབ་
སྤོང་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་དོ་ཤོད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། གཞི་དང་
འཛམས་ཀྱི་བཞད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱུང་པའི་ཆ་བ་ཡུང་པོ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤོང་བར་
བྱེད་པ་ལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡུང་སོགས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་གིས་སྤོང་པར་སྤོན་རིགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དོ་ཤོད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པར་བརྟན་པས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་ལ་སྒྲུལ་མེད་
པར་བརྟན་དགོས་ཀྱི་མེད་གེ་མེད་པར་བརྟན་པས་སྒྲུལ་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
ན་གཞི་དང་འཛམས་འདི་སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་མཛད་པའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་པར་རྣམ་བཞད་རིགས་
པར་གསུངས་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤོང་གྱི་ཡིག་རྟིང་རྣམས་ལས་གཞི་དང་འཛམས་
འདི་དམ་ཤུ་སེ་ནས་བྱས་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་པར་སྤང་བས་
མ་བཞད་དོ། །སྤོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་བཞད་ཟེན་ཏོ།

གསུམ་པ་དེས་གསུང་རབ་ལ་དང་པོ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པའི་ཆུལ་ལ་གཉིས། རང་གི་ལུགས་
རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྤོང་དཔོན་གྱི་ཞི་བཞེད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔུང་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནས་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོན་ཞིས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་
ལམ་ དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། གཞན་དབང་ངོ་པོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་
གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྟོགས་མེད་སྟེ་མཆོད་གྱིས་སྤར་བཟུལ་
པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུག་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་བྱུང་པས་ཞར་ལ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དྲུང་ངེས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲུག་དོན་དུ་འགྲེལ་
ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུགས་སྟོགས་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟེ་མཆོད་དུག་དང་མིག་སྟོགས་
ནང་དོན་གྱི་སྟེ་མཆོད་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ས་པོར་གྱི་རྣམ་པ་
ལས་རྣམ་ཤེས་དུག་སྟེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་སྟོགས་ནང་གི་སྟེ་
མཆོད་དུག་གསུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་དུག་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སྟེ་སྟོགས་དུག་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ཅམ་
ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་སྟོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྟེ་མཆོད་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་པོར་གང་ལས་སྟེ། རྣམ་རིག་སྤྲང་བ་གང་བྱུང་བ། ཉེ་དང་དེ་ཡི་སྟེ་
མཆོད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ་བྱུང་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་མཆོད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་ན་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སྟོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སྟོགས་སྟེ་མཆོད་ཡོད་པར་ནི། ཉེས་འདུལ་པ་ཡི་སྟེ་པོ་
ལམ་ ཉེ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། རྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ཞེས་
རྒྱང་འཕན་སྟོགས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བར་སྟོན་གྱི་སེམས་
ཅན་ལ་དགོངས་ནས་རྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །
དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟུན། གཟུང་
འཛིན་ཆས་གཞན་དུ་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲུག་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་འོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 པའི་ཚུལ་ཡང་འོ་བར་པར་གསུང་འཛིན་ཆེས་གཞན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 པའི་ཚུལ་འདི་དང་མཚུངས་སམ་སྟེ་ན། དེ་གཉིས་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། འོ་བར་པར་དང་པོར་
 གསུང་འཛིན་ཆེས་གཞན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་འོ་བར་པར་དཔེ་མཛུགས་
 གསུང་འཛིན་ཆེས་མི་རུང་གིང་། འོ་བར་པར་པའི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པོ་དེ་འོ་བར་པར་པའི་བཅུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་འོ་བར་པར་དཔེ་མཛུགས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་
 དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་བའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རེ་ཞིག་མདོ་དཔེ་དང་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་
 པར་འཛིན་ཅིང་། བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 པ་འདེད་ཡོད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་འོ་བར་པར་པའི་མདོའི་བཅུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་གིང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་བའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམས་གསུམ་
 པོ་དེ་མ་གཏོགས་དངོས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལ་སྤྱི་བཞིན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རྣམ་རིག་
 པའི་སྐབས་འདིར་འོ་བར་པར་ཐ་གཉིས་བཅུད་ཀྱི་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་མེད་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ལ་སྤྱི་
 བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱང་བས་ཐ་མ་དེས་དོན་དང་བར་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ། འོ་བར་
 པར་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྤྱི་བའི་བཤད་ཟུང་ཅིང་། དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་ནི་འོ་བར་པར་
 པ་སྤྱི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྤྱི་བའི་བས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

དོན་འདི་ཉིད་སྤྱི་བའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས་དོན་དམ་པ་ནི་མིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་རྣམས་བཤད་རིགས་པའི་ལུང་དང་སམ་པ་རྣམས་
 ཏེ། ལུང་ཁ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྤྱང་རོ། ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་དང་པོས་འབྲེད་པ་ནི་སྤྱི་བཞིན་པ་
 ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བཞུན་
 པ་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གུལ་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བསྟོན་

མེད་དུ་འཛོལ་ཤེས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ན་མས་གྱིས་ལན་
ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངར་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་སྒྲིམ་ང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་འདིར་
ངར་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྦྱར་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པར་དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བྱེད་
ཀྱང་། དེ་ག་ལ་ནང་གསལ་གྱིས་ཕྱེ་ན་སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་པར་པ་ངར་དོན་
དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་དང་། ལ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་མ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་
འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅམ་ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངར་དོན་དུ་འགྲེལ་
བའི་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ངན་པར་གྲགས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་པ་འཁྱོག་
པོས་དོན་ཐབ་མོ་གཞན་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་ཟིན་ཅམ་མདོ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་
མིན་ཞིང་། གང་ལ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་དངོས་ཟིན་དེ་ཉིད་འཛོལ་དུ་གཞུག་པར་མི་རུས་
ལ། དགོངས་གཞིའི་དོན་ལས་ཉོན་སྤངས་ན་དག་པ་ཐེབ་པར་འགྱུར་པ་མདོ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་
གདུལ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཅམ་ཞིག་འཛོལ་དུ་གཞུག་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་
ཐམས་ཅད་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་ཆེས་གསལ་བར་སྟོན་
ཏོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་
ལོ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆེད་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོལ་པ་མ་
ཡིན་གྱི། བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཏན་
ལ་མི་འབེབས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་དུ་འང་མི་གཏོགས་སོ། །འོ་ན་བདག་
མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གཏོགས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་
མི་གཏོགས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡང་གསལ་ཆེར་དང་། ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་སྟེ་

སྒྲིལ་གསུམ་པོ་འདིར་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱང་
འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་དུ་འདེམ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ནི་
རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཀལ་ལན་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིལ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཤུག་པའི་ལྷགས་ལ་
ཉི་མེད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱེད་
པར་མེད་ཅིང་། ལེའུ་དེས་ཉི་མེད་པོ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བཞེད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། མོགས་མེད་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་དང་།
མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལེའུ་འདི་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཆོས་མེ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རྒྱལ་པོ་འདིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཅམ་སྒྲིལ་ན། རང་གི་དངོས་
བཟན་སྐྱེ་འཁེལ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་རུང་བའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་དངོས་
བཟན་སྐྱེ་འཁེལ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
ཤུག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། ཉི་མེད་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དེ་དོན་ནི་ལྷགས་པར་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིལ་པ། །

སྒྲོ་བཟང་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལུང་དང་རིགས་པའི་གྲུ་རྗེངས་ལོགས་སྐྱར་ཏེ། །

རྣམ་རིག་སྐྱེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །

འདོད་རྒྱར་འདུག་པ་གཉིས་པ་གཞན་ཡོད་དམ། །

མད་བྱང་ནམ་དབྱེད་མགྲོགས་འགྲོའི་ཡུགས་འཆང་བ། །

བདག་སྒྲོགས་རབ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཟེན་གྱི། །

འཕགས་ཡུལ་སེམས་ཅམ་སྒྲ་བའི་ཚུ་སྒྲིམ་ཆལ། །

རབ་དགེ་འཛུམ་འཕྲེང་གཡོ་བའི་གར་བྱིས་ཤིག། །

དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་རབ་དུགས་ལ་
བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེའི་སྒྲ་བའི་བཟུང་བཅོས་ལས་སེམས་ཅམ་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་
གྱི་སྐབས་བཞིན་པ་སྟེ་ལུ་དང་པོའོ། །

༡༣། ཁྲོ་བཟང་མཁུན་རབ་ཡལ་གའི་ཁྲོན་ཡངས་ལྷག་བསམ་མེ་ཉོག་པོན་པོས་དུད། །

ཐར་འདོད་བྱང་བའི་སྤྲིན་འཕྲེང་སྤྱད་བྱེད་སྤྲིན་མེད་ལེགས་བཤད་སྤྲང་ཅིའི་གཏེར། །

རབ་དཀར་གྲགས་པའི་བྱི་བསུང་པོ་ཉ་ཀྱན་བྱབ་མཐའ་ལ་ཉིན་བཞིན་བགྲོད། །

དཔག་བསམ་སྤྲོན་པའི་བྱབ་བསེལ་གང་འདིས་སྤྲིད་ཁྱིའི་ཆ་གདུང་འཕྲོག་ཡུར་ཅིག། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་བྱིས་མི་ཟད་པས་བཟུན་པའི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱུ་སྤྱབ་ཡང་སྤྱས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་
རིགས་པས་བྱེད་པའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་
བཀྲལ་བའི་ཚུ་ལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱབ་ཡང་སྤྱས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་སྤྱུ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་དབུ་མ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་ཚུ་ལ་དང་། དྲང་
ངེས་འབྱེད་པའི་མདོའི་ཆོག་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུ་ལ་མདོར་
བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲོ་བྱིས་མི་ཟད་པའི་
མདོ་ལ་བཞེན་ནས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱབ་དང་དཔལ་ལྷན་
འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དྲངས་ནས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་དངོས་སྤྱེ་བ་

མེད་ཀྱང་། མདོའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ལས་དོན་གྱིས་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་
ཤེས་རབ་རྩོམ་མའི་འབྲེལ་བཤད་དབུལ་སྤང་བ་ནི་ལས་ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་རྒྱངས་སྤྱད་ས་ནས་
གསྤང་རབ་ལ་བྱང་འཇམ་ལེགས་པར་སྡེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་མཛད་ཀྱི་ལས་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཇི་སྐད་དུ། རེས་པའི་
 རོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེས་པ་ནས། མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་པར་བྱངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 རོན་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། ལྷུག་པ་འདིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ངེས་དོན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ནི་བྱང་དོན་ཡིན་པས་སྡུང་བ་ཤོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྤྱི་མ་དོས་
 བསྟན་བཤོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། བྱང་དོན་གྱི་མདོས་བྱང་དོན་
 བཤོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་དོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཆོག་པ་ཡོད་པས་དེ་སྟོན་པ་ན་ཡང་ཆོག་དང་ཡིག་སྣ་ཆོག་པས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ངེས་དོན་བཤོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་དང་མེད་པས་ཟབ་མི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་
 དམ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུང་
 སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོག་དང་ཡིག་སྣ་ཆོག་པས་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་འདི་ཉིང་འཛིན་གྱལ་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ། རྩོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་
བས་བརྟན་པ་ལྟར། ཁྲིས་མེགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་
དོན་ནི་མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་ཡིན་ལ། མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་
དགོས་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡང་། ས་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཁིང་། ཁྲིས་མེགས་ལྟ་བུ་མདོའི་ཆོག་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ལྷན་དུ་མི་རུང་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་རུང་དགོས་པའི་རུང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
དང་། ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཏེ་འཇིག་པའི་རུང་
དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རུང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་
སྤྱད་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་མིན་གྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སམ་ངེས་དོན་དུང་དེ་ལས་གཞན་དུ་རུང་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྲུང་
བ་ཙམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རུང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་རུང་
དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ནི་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་
དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ལ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་དངོས་བཞུན་བཞིན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྲུལ་ཏེ་འཇིག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བཞུན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲུལ་ཏེ་འཇིག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བཞུན་བཞིན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་
མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བཞུན་བཞིན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རུང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ཉིད་དངོས་བཞུན་གཞན་དུ་རུང་དགོས་
མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲིན་གཙོ་བོར་རུང་ངེས་ཕྱེ་ཞིང་། དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་གཙོ་ཆེར་བཞིན་བྱའི་དོན་
དེ་ཉིད་རུང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་དུ་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་རུང་ངེས་སེ་སྤོང་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་གཟུགས་རྩ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཟུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་
དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་འགག་གནས་གསུམ་སེགས་གཟུགས་ཀྱི་རུང་དོན་དུ་འཛིག་པས་དེ་དག་དངོས་
བཞུན་བཞིན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་དོན་དང་རུང་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་
པ་ཡིན་ནོ།།

ཚོད་དེར་ངེས་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཕྱིད་ཡང་དག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བརྟན་པའི་གིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་བྱེ་བཡིན་
 བོ། །

དེས་ན་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་ན་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟན་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཚོ་དམན་
 པའི་ངོར་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 བརྟན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ངེས་དོན་དང་། བེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པ་རྩ་བུའི་ཚོ་དམན་པ་ལ་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བརྟན་པར་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པར་
 བརྟན་ཀྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་པའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་བདག་ཡོད་པར་བརྟན་དགོས་པ་བཞིན་
 བོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྩ་བུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདྲོག་མི་ཤེས་པའི་དངོས་སྐྱ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཀྱན་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
 གྲུ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་རྩ་བུས་དང་ཐང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཤྲོགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་མི་རིགས་སོ་
 ཞེས་བཞེད་ལ། ཅུ་ཤེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་
 ཡས་པའི་སྟོན་སྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གདན་ལ་ལབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེར་ངེས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དྲང་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་
 གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་

རབ་དྲུ་འབད་མེད་དྲུ་བྱུལ་པམ་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས།
བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པས་ཞེས་
སོགས་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དྲུ་གཏན་
ལ་འབེབས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་དོན་མེད་པའི་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དྲུ་བསྐྱབས་ལ། རིན་
ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བད་སྤྱོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུར་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་མདོན་
མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲེ་པོ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་
བྱི་དོན་མ་བཀག་པར་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་
རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་རིགས་
ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་
པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་ལ་པཅིངས་གྲུབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་
 རིགས་ཅན་ལ་དེ་ཇི་སྟེང་འཛོག་མི་ཤེས་ཀྱི་པར་དུ་ཆོས་ཁ་ཅིག་པདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་པདེན་པར་
 མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་ནས་ཆོས་སྟོན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་
 དེ་དག་པལྱ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སུང་པོ་པདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་གཟུང་འཛོན་ཐུས་གཞན་
 བཀག་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་གནས་ལུགས་པདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་འབྲེལ་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 རྒྱས་ན་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་པག་གན་མ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་
 གྱུ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཀྲི་བའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་དོན་ལ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ཤས་ཆེར་སེམས་ཅམ་གྱི་
 ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་གསུང་རབ་གྱི་སྟིང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆེན་ལ་
 བརྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཅམ་ལས་མི་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
 དུ་གསུངས་པ་ཉིད་བརྟན་པའི་སྟིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་དེ་ཉིད་རང་གི་རྟོན་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་
 རྟགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་གནད་གྱིས་མགོན་པོ་སྐྱེ་བ་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་
 རྣམས་སུ་རྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟོད་པ་དང་། སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ལ་འཛོག་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་གསེར་མི་རུང་གི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱོད་ལ་པ་དང་།
 དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྤེལ་རྣམས་ཉག་ཆད་གྱི་མཐར་ཐུང་པའི་ཚུལ་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་གཟིགས་
 རས་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བརྟན་ནས་ཀྱང་ཞག་བདུན་
 སྟག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་མ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་རྣམས་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོ་ཅམ་དུ་བརྟོད་ན། མགོན་པོ་སྐྱེ་བ་གྱིས་རྩ་ཤེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ།
 ཚོད་ཆོག་ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་བརྟོད་པ་རྣམས་སུ་བཅོམ་ཡན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་
 པ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྟོད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་

ཅིང་། རང་ཉིད་གྱིས་གཟིགས་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དེ་རྟོན་
པ་སངས་རྒྱུ་སྒྲ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་ལཱ་ལོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་
འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལུང་གི་བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་
དང་། རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རྟོགས་པའི་བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པར་སྤང་
བྱ་གང་གི་འང་ས་པོན་སྟོང་བར་མི་རྣམས། དེ་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ཐོབ་
པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རྟོན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་པར་
བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་གཟིང་དུ་མི་རུང་
སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་ལྟ་བ་གསོར་མི་རུང་གི་ལྟ་བར་ཅ་ཤེ་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་བརྟོད་
པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་རྟོན་དང་བརྟན་པར་འགྲོ་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོན་དང་བརྟན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་ཆོས་
ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱལ་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་རྒྱུ་ཡང་དེ་རྟོན་དང་བརྟན་
པར་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། །དེའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྒྱུ་དེ་གཉིས་རྟོན་དང་བརྟན་པར་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཟིགས་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་རྩར་གྲུབ།
།ཅེས་དང་། གཟུགས་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་རྩ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་
ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་ལས། ལྷ་
དན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རི་རྩར་དང་ཞེ་ན། ལྷ་དང་འདས་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་སྤང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་ནས་

སྤྱི་པའི་ཆོས་ཅན་མིན་པས་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནམས་ནི་གོ་སྤོའ། །མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་བཟོད་
ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཆོས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྟས་
དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་པ་ནམས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱི་ཆོས་འབྲང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད། དཔལ་ལྡན་ཟླ་
བཤེན་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ། ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཆོས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སྤྱི་འཕགས་
པ་ནི་དང་བྱུང་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྷས་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་མཛད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ནས་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། ཞི་
འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བཤད་
པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྩ་མེའི་འགྲེལ་པའི་
གྲངས་དང་། ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་མིན་པར་བསྟན་ནས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཞེས་
པ་ནས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་
གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

རྟོགས་དཀྱུང་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེལ་གྱིས་དཀོང་སྐད་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སློབ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྦྱས་པ་ལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན། ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་གྱིས་བཏགས་པའི་ཆ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་བཞེད་པའི་ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་རྟོག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཡུང་གི་ཆོག་གོ་སྦྱར་བར་སྦྱང་ངོ་། །

ཤེས་སྒྲོན་ལས། ཀུན་བཏགས་མིང་། རྒྱ་མཆོན་རྣམ་རྟོག་ཡང་དག་པའི་ལེ་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་གང་གི་འདྲ་ཁྲིམས་སུ་མི་གཏོགས་པས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་དེ་ལྟར་བསྟར་བ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ལུགས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་དེ་མིང་། རྒྱ་མཆོན། རྣམ་རྟོག་ལེ་ཤེས་བཞིར་མི་གཏོགས་ཏེ། དེ་བཞི་དངོས་པོ་ཡིན། ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདྲ་མི་གཏོགས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར། དབུས་མཐའ་ལས། མིང་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་ཆ་ཡིན་གྱི་མིང་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། ཀུན་བཏགས་མིང་ལ་སོགས་པའི་ཆས་ལྟ་བུ་དེར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཀུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ལྟ་བུ་དེར་མི་གཏོགས་པ་དེ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་མི་འཆད་ཅེས་པའོ། །

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་དང་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་མང་དུ་བྱུང་བས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་མི་བཞེད་དབྱེད་དཀྱུང་བར་སྦྱང་

ཡང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཁྲུངས་གསལ་ཤོས་སྤར་གྱི་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཞག་པར་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཆང་བརྟོགས་པ་ཡོད་པར་
སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བཞེད་ཅིང་། དགག་བྱའི་བདག་ཇི་འདྲ་བཞིག་བཞག་པའི་སྒྲོན་ས་བདག་མེད་
གཉིས་འཛིག་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅུ་བའི་དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་
ཡང་རུང་བས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་འདོགས་ཟེང་གི་སྒྲོན་གཉིས་
གྱིས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་དེར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཐག་ཁྲ་ལ་
སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་དེ་སྒྲུལ་དུ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་
བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐག་ཁྲ་དེ་སྒྲུལ་དང་ནམ་པ་འདྲ་བས་སྒྲོ་འབྲུལ་བས་
སྒྲུལ་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་དོན་དེ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་སྒྲུལ་
དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྲུལ་བའི་སྟེང་དུ་སྒྲུལ་མེད་པར་
བཟུང་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་རུང་ཆོར་པའི་ཕུང་པོར་བཏགས་
པའི་ཆ་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ།
ཀུན་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་ན། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལྟ་སྒྲོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལེགས་ལྷན་རང་ལུགས་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་
བོད་དང་། འདི་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་བའི་ཞེས་ཁྲུང་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་
པའི་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡང་ཅུ་ཤེ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་
དོན་ ༩

འོན་ཀྱང་གྱི་ཅ་ཤེད་གཞུང་དེའི་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བདེན་
མེད་དུ་བསྟན་པ་ན། དོན་དམ་པར་བཞེད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བཞེད་པར་བྱ་
བ་ཚུགས་པ་ཞེ་མེད་པར་ཐལ། མེས་སྲིད་ཀྱི་མྱོད་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་
རྒྱུ་མ་སྟེ་ཆོས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་ལས་འདས་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་
བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་མིང་གི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བདུན་
བཞག་པའི་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟོ་ལྟོར་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་དགོས། དེ་
གནས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་གི་བདུན་བཞག་པ་མེད་ན་བྱམ་པའི་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་མེད་དགོས་པ་ལས།
བྱམ་པ་ཞེས་བདུན་མ་བཞག་པར་ཡང་བྱམ་པའི་དོན་ལྟོ་ལྟོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས་ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པའི་བདུན་མ་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་པའི་དོན་ལྟོ་
ལྟོར་བ་སོགས་ཤེས་ཤིང་། བ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ཤིང་ཤེས་པས་ལ་རང་གི་བྱ་བ་འདི་ཡིན། འདི་གཞན་
གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་བདུན་དང་ཐ་སྟོན་མི་ཤེས་ཀྱང་། དེ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ཤེས་ཀྱས་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
གི་བདུན་བཞག་པ་ལྟོ་ལྟོར་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་ནས་འཕྱུར་མྱོད་པ་བ་དང་དབུ་
མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྒྲུབ་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཀྱན་ཚེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་

པ་ནས་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་པར་དེ། རིམ་པར་བཤད་ན། འཕགས་པ་ཡཔ་སྤུས་གཉིས་ཀྱིས་
ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ཐ་སྟངས་དུ་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དེ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་
གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་ཤེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱིན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་
དུ་གསུངས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དོན་རིམ་ལྟར་འཆད་སྟུང་ན། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་དང་མཐུན་པར་ལུང་དེས་ཕྱི་
རོལ་པ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟག་པ་སོགས་འཛིན་ཏེ་གྱི་ཤེད་
པ་པོར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་བསྟན་པ་མིན་པར་བཞེད་ལ།
ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་བཞེད་པས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་
རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་སྟོན་ཤེད་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་ལ།

ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་འབྲུ་སྟོན་ཚུལ་ཡང་རྟེན་པ་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་བདེན་སྟེ་བ་
དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། རྟེན་པ་གཉིས་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡུལ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་དང་། རྟེན་པ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་
འདྲ་པར་བཞེད་ལ། དེས་ན་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་འཆད་ཚུལ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་དང་མི་མཐུན་དེ།
ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ལུང་འདིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་དེ། དེ་
བཞེས་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བར་འཛིན་པས་ཕྱི་
དོན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་

གི་མཆན་གཞིར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་དེ་ཀྱན་གཞི་ལ་དཔེ་མཉམས་ནས་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ། ཡུལ་དུ་སྤང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བཞིག་སྤང་། ཞེས་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོན་འཛིན་མདོན་སུམ་ལྟ་བུའི་སྤང་ན་ཡུལ་སྤོན་པོ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤོན་འཛིན་སྤང་བའི་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ། སྤོན་འཛིན་གྱི་སྤང་ན་ཡུལ་སྤོན་པོ་སྤང་བའི་གསལ་རིག་གི་དོ་བོད་ལས་གཞན་པའི་རང་རིག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་དཔོན་ལ་ཤེས་སྟོང་པོས་དབུ་མའི་ཚུལ་བཀྲལ་བ་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་ཞེས་པ་ནས་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། བས་ཆེར་འགལ་ཟླ་དཔེ་མཉམས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྤོན་པོ་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པས་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བསྐབ་བྱའོ་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་རྟེན་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ན་པའི་དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ཁམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་རྒྱུག་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་གཟུགས་ལ་ལྟ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ན་པའི་དབང་པོ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སའི་

ཁམས་སྤྱི་པར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་སྤྱི་པའི་ངོ་པོར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་རྒྱ་
ཡང་སྤྱི་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱི་པའི་ངོ་པོར་འགྱུར་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་དེ་
སྤྱི་པའི་ངོ་པོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ན་པའི་དབང་པོ་གཉིས་གཟུགས་ལ་ལྷོ་མི་ལྷོ་ཁྱད་པར་བྱུང་བཞི་དེ་གཉིས་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་དབང་པོ་ཐུག་གཟུགས་ལ་ལྷོ་མི་ལྷོ་མཚུངས་པར་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་མ་རྣམས་ནི་གོ་སྤོ། །སྤྱི་པ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་
བའི་རྒྱལ་བཤད་ཟིན་དོ། །

གཉིས་པ་ཁི་འཚོ་རྩས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་རྒྱལ་ལ་བཞི། དོན་དམ་པར་
གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་
ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་རྟེ། སྤྱི་པ་དཔོན་ཁི་བ་འཚོ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྟེ། དབུ་མ་སྤང་བར་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ངོ་པོ་ནི་མེད་པ་གསུམ་བཤད་
པའི་དོན་ལེགས་ལྷན་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་
པར་འཛོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དོ་རྩས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་
བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། དང་པོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཁས་བྲངས་ནས་ཞེས་
སོགས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་ནང་གི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཕྱིས་དེ་ཡང་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལས་དང་པོ་ནི་དེ་ནས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོན་རིགས་རྟེ། ཕྱི་
དོན་བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གཤུལ་བྱའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་དང་པོར་ཕྱི་དོན་

བཀག་ནས་ནམ་ཤེས་བདེན་གྱི་བརྒྱ་བཟུང་། དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་ཤེས་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཡང་འགོག་པར་བཞེད་པ་ལ་སྒྲིལ་བརྒྱུ་ཡོད། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ལ་འབྱོར་སྒྲིལ་བ་པའི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲིམ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་གཉིས་ཀ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲིམ་པ་ལ་མེར་སྐྱ་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་རྩ་རྩལ་དུ་སྤར་གྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཚུལ་གྱི་གཞུང་བཅུ་མས་ནས་སྒྲིལ་བ་ལྟར་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྒྲིལ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་ལ། འདི་སྒྲིལ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་འང་རྩལ་སྤྱུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིལ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འང་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཀྱི་བ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་ཕྱི་རྩལ་དོན་དུ་བཞེད་པའི་དབུ་མ་སྤྱིང་པའི་ལྷགས་བཀོད་ནས། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བ་འཆོ་རང་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱ་བརྟེན་གྱི་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་འདོའི་རང་འབྲེལ་ལས་རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་དང་དགོངས་འབྲེལ་དང་ཡང་གཤེགས་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་གསུངས་ལ། དང་པོར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སྤྱི་བྱུ་བ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱིང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འདོན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱིང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོའི་མཐུ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ནང་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐའ་མམས་ཙད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དོན་དེ་ཡང་ཡང་གཤེགས་ལས། རྒྱ་

དང་ཁྱེན་ནི་ལོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་མཛད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ཇས་
གཞན་གྱིས་སྒྲིང་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྒྲིང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བཞེད་ཅིང་།

དེ་ཡང་། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟོག་ནས་སྟ། །ཞེས་སོགས་ལང་ག་ཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པར་མཛད་ལ། བྱེ་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཅམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྒྲིང་པ་
དེ་བཙམ་ཇུན་འདས་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་པར་མ་ཟད་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིན་
པ་ནི་དབུ་མ་གྱུན་ལས། འདི་ལ་སྟེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་དངས་ནས་བསྟུབས་
ལ། བུཞྟི་པ་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཞེད་ཀྱང་། ཤོ་ལོ་ག་དང་པོ་མདོའི་ལུང་དང་།
གཉིས་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་འབྱུང་
བ་བཞིའི་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འབྱུང་བ་བཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཁིང་། མོས་དཔོན་འདི་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ལ། ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་
ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་འཛོག་ཚུལ་སྤྲོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པས་རྣམ་བདེན་པ་དང་
མཐུན་ལ། རྣམ་རྟུན་པ་དང་མཐུན་པ་ནི་ལ་བ་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པར་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་དོ་ཇེ་
འདོད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས་
ཞེས་པ་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་
ལྟར་བཤེད་ན། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་
དང་མཚུངས་སམ་སྟམ་ན། གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་
ལོ་བར་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བཞེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐུས་གསུམ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་རྣམས་ངས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་
བཙུགས་ནས་སྟུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེའི་དོན་
ཡང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་རིམ་ལྔར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་
མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྟོན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་ལེགས་ལོ། །དེས་
ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་
ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་གཞན་དབང་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་
རིམ་ལྔར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གཞན་དབང་མེད་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་མཆན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པ་
ཉིད་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྟོན་འདྲེན་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་བ་སེམས་ཅམ་པ་དང་འདྲ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གྱིན་ཏུ་
ཆེ་ཞེ། འདི་པ་རང་མཆན་ཀྱིས་གྱུབ་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པས་བྱུང་པར་འདོད། སེམས་ཅམ་པ་
རང་མཆན་ཀྱིས་གྱུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་
གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་
ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་བདེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་རང་ལྟོག་མེན་གྱི།
གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བཞེད་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི་གཞན་ཡང་དབྱུང་སྐྱར་བ་ཞེས་སོགས་

ཏེ། རིམ་པས་བཤད་ན། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས། ཆོས་
 གམས་ཅད་ནི་ངོ་ཐོན་མེད་པ་མ་སྟེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་
 ལ་སོགས་པ་ལས་མདོའི་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བརྟན་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟོག་པ་བཀོད་
 བས། དེའི་ལན་དུ་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བརྟན་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཤར་ཐུན་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་ཐོན་མེད་པ་དང་མ་སྟེས་པ་སོགས་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བརྟན་པ་ཡང་ཤར་ཐུན་གྱི་མདོ་ངས་པའི་དོན་ནིད་དུ་འགལ་བར་མི་
 བྱེད་པ་སྟེ་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤར་ཐུན་གྱིས་འཕྲུང་བ་རྒྱས་གསུམ་རྩ་ཡུལ་དགོངས་པ་བརྟན་
 བས་ངས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་ནས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ནིད་གྱི་
 ཕྱིར་སྟེ་བམེད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ངས་པའི་དོན་ནིད་དུ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བས་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་ཐོན་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་མ་སྟེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡིངས་གྲུབ་ཚེས་ཅན། ཁྱིད་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་
པ་ཡང་ཡིན་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བ་དྲགས་པ་པེ་ཚེས་པདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་རབ་དྲུ་ཐུ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྟུགས་ལས་
པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་ཏེ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་
པར་བཤད་ལ། སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་སྟེ་འགག་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སྟེ་འགག་སོགས་མེད་པ་དང་།
ཀླན་ཇོ་བ་དྲུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་མེད་མོགས་སྤུ་བཟད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མདོ་
དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་བཟད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་རེས་དོན་དུ་
གཞུང་བརྟགས་ནས་སྤུ་བའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་གྲངས་ཞེ་ན། འདིའི་འགལ་སྤྱིང་དབྱ་སྤྱང་བར་

མ་མཛད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ནི། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མདོ་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་མེད་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཙམ་དུ་གཅིག་ཀྱང་མདོ་གཅིག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྒྱུར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྒྲིང་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་བྱང་དོན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་འབྲམ་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲིང་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །མདོར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་དོན་གྱིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་དང་མ་སྒྱུར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་མ་སྒྱུར་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སོགས་བྱུང་ཡང་འདི་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བའི་གོ་མི་ཆོད་པས་བྱང་དོན་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་ཤེར་ཕྱིན་འབྲམ་པ་ལྟ་བུ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁོར་ནེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་དོན་མིན་ན། མདོ་གང་གི་འད་དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་དབང་པོ་རྟོན་པོ་དང་། མི་རྒྱས་པར་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་གོས་པའི་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ལས་སྒྲིམ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་འཚོ་ལཔ་སྤྲས་རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་དང་། སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་རྣམ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་བཀག་པར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཡང་བཤེགས། རྒྱན་སྒྱག་པོ་གོང་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པར་དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་དོ། །གསུང་རྒྱག་མནི་གོ་སྒྲུབ་པར་སྤང་ངོ་། །དེས་

ན་ཞི་འཛོལ་བ་སྤྲོས་ལེགས་ལྟན་འབྲེད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་
དང་། བར་པ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས། ཐ་མ་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྟོན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ནི་དཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
ལེན་པས་དེར་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་མི་འཇོག་པས་འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་ཆད་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེ་ན། ཐོག་
མར་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་འོང་ངོ་སྟེ་མ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
བྱའི་སྒྲིམ་ལྷུ་ལ་དུ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྷུ་ལ་དུ་མ་ཤར་
བར་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྷུ་ལ་དུ་འཆར་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱར་ཏེ། རྟག་པའི་སྒྲིམ་ལྷུ་ལ་དུ་མ་ཤར་
བར་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་ངེས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་འོང་
ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ལྷུ་ལ་དུ་ཤར་དགོས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཐོག་མར་རྟོག་གི་འབར་བའི་ལྷགས་དགོད་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་
ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྟེན་ན། སྒྲིམ་ཤེས་པ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
དོན་ཞེས་བརྟེན་ལ། དེའི་ནང་ནས་དོན་ཡང་ཡིན་ཞིང་པ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་ཞེས་བརྟེན་
པ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་
ལ་དོན་དམ་ཞེས་བརྟེན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཕགས་

པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཡོ་ཤེས་དང་རིགས་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་དཔག་སོགས་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བཞིན་པ་སྟོན་དམ་གྱི་མིང་
བཏགས་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
ངེས་ངོར་གྲུབ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་
དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཞེས་བྱའོ། སྤྱིར་
དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་མ་གྲུབ་སྟེ། ངེས་ངོར་དེ་དེ་གྲུབ་
ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དགོས་པ་ནི། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་པ་དང་། དམ་པ་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་
པས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དོན་དམ་ཞེས་པ་དང་། རྫོག་མེད་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་
མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་
པ་སོགས་དོན་དམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་མེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་མའི་དོན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་དེ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆད་འཆད་པ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྟོན་པའི་
ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་སྟོང་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་འཛིག་
པར་གསུངས་ལ། རྫོ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་མི་བྱེད་དེ། དོན་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྫོས་དོན་དེ་
བཞག་ཀྱང་འཛིག་མི་རུས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་ཕྱིར་རྫོག་མེད་མེད་ཅེས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། རྫོ་
གཞན་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རྫོ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡང་རྫོ་དེས་དོན་དེའི་སྟོང་ལུགས་ཇི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཇལ་རུས་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དེས་ན་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་དོན་ནི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་བུམ་པའི་སྟོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཇལ་རུས་
པ་ཉིད་ཡིན་པས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བཙལ་བ་ཙམ་ལ་མ་རྟོས་པའི་གཞལ་རྒྱུའི་བུམ་པ་རང་གི་

སྤྱི་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པར་རང་རྒྱུ་པ་ནམས་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ནམས་བུམ་འཛིན་མཛོན་
 བུམ་གྱིས་བཅལ་བ་ལ་མ་ཁྲོམ་པའི་གཞལ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་སྤྱི་ལུགས་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་པས་
 ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་ལ་དེ་ཤིང་པའི་དྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། དེ་
 འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་པའི་རྩ་བ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མེད་པ་ཐུག་གོ། དེའི་ཕྱིར་
 རང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་འདིར་ཁྲོམ་འབྲུལ་བས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དུ་
 ལུང་དེས་གསལ་བར་བཞག་པས་དེ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པར་གིན་
 ཏུ་གསལ་ལོ། དེས་ན་རང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་འདིར་ས་པོན་ལས་ཐུག་རང་ངོས་ནས་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 དུ་སྟེ་བར་ཁྲོམ་འབྲུལ་བས་ཀྱང་འཛོག་ལ། དེས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་སྟེ་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་འདིར་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན་ན་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཙམ་མ་གཏོགས་གསལ་ཆེར་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་དྲགས་ཀྱི་སྟོ་
 ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་སྤང་བ་སོགས་ལས་དོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས། ཡོད་མེད་སྟེ་
 འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འགོག་
 པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁྱད་པའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དྲགས་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་དྲགས་
 ཡིན་ནོ། དེ་དག་གི་དྲགས་སྟོར་གྱི་འགོད་ཚུལ་དང་། འཛོགས་ཁྱད་པའི་སྟེ་ནས་འགོག་པ་སྐལ་བཟང་
 མིག་འབྱེད་དང་། ཁོ་པོས་སྤྱར་བའི་དཔུ་མ་འཇུག་པའི་སྟོང་ཐུན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཔུ་མ་པའི་སྐབས་འདིར་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རྩ་བ་ནི་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་པ་འགོག་པ་
 ལ་རག་ལས་ཏེ། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱད་པའི་དགོས། དེ་

ཁྱབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཙམ་བརྟན་པ་ཐ་སྟངས་པོ་ལོ་གནས་
 ལུལ་ལ་འཐད་ཀྱང་། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་བས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་
 བར་སྒྲུང་ངོ་།།

འདིར་སྒྲས་པ།

གྲུབ་མཆོག་ལེགས་ལྷན་ཞབས་དང་ཞི་བ་འཛོམས། །
 དགོངས་དོན་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ། །
 རྣམ་དཔྱད་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཅེར་བཞོད་ནས། །
 ལེགས་བཤད་འདོད་ཀྱི་ཆར་ཆེན་བདག་གིས་ཡབ། །

དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟངས་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཙོ་བོར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཇི་
 རྣམ་ཕྱེ་བའི་སྟབས་ཏེ་ལེའུ་གཉིས་པོ། །

ཕྱི་ཕྱལ་བྱུང་སྐོ་བཟང་དབྱར་སྐྱེས་རོལ་པས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལས་མ་ལུས་ཁྱབ། །
 རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་སྟོན་གི་མཆོན་ཆས་ཁོར་ཡུག་ཅི་པོའི་བར་དུ་འདེབས། །
 རྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྤྱིན་གྱི་དབྱངས་སྟན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་ཅི་ཡང་སྟོན། །
 ཡབ་ཇེ་ཐུགས་ཇེ་འཆར་ཟིམ་གཡོ་བས་བདག་སྟོའི་པད་མཆོག་དང་བར་མཛོད། །
 གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་རྟེན་བཀྲལ་བ་ལ་གཉིས། གང་

ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྟོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་
པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་
བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱེད་པ་བཟུང་ནས་ཇི་
ལྟར་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་སྒྲིབ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་
ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནམས་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་
མེད་ལ། བྱུང་པར་སྒྲིབ་རས་གཟེགས་བརྟུལ་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་
དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལེགས་ལྟན་དང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འདྲ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དཔལ་
ལྷན་ཆེ་བས་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀྲལ་
བས་རང་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དང་བྱན་མོང་མིན་པར་བཞེད་དོ། །

འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཅ་ཤེས་གསལ་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་བཞིན་དུ། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱུ་
བསྐྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་
ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་རང་
རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན་གཏན་ནས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སྒྲིབ་པས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་
འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱན་རྟེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་བརྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལྟ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལུགས་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟེད་དུ་འང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་རང་
 འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་པ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 ཀྱིས་གཞུང་འདི་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་བཤད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་སྒྲིབ་དཔོན་
 ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་
 ལ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་མིན་ལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་དེའི་བརྒྱུ་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་ཀླ་མ་ལ་གི་ལས་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩམས་
 པའི་འགྲེལ་པར་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་རང་
 རྒྱུད་པ་རྒྱུ་མཁས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཁྲུངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིས་
 དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་འགོག་རིགས་ཤིང་། ཐ་སྟེད་དུ་གཞན་སྒྲིབ་འགོག་མི་རིགས་པར་འདོད་
 པའི་ལུགས་བཟོད་པ་གང་ཞིག གཞན་སྒྲིབ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་
 པ་མ་གཏོགས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་སྒྲིབ་ཐ་སྟེད་
 དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། དངོས་སྒྲིབ་བརྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་།

དེས་ན་གཞན་སྒྲིབ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྲུང་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྟེད་དུ་མེད་ན་ཀྱུ་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མེད་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གཅིག་ཕྱིར་འགྱུར་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
 བཟོད་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་མཁས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཐལ་
 འགྱུར་བ་རྒྱུ་མཁས་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་གཞན་སྒྲིབ་ཐ་སྟེད་དུ་འང་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 སྒྲིབ་ཐ་སྟེད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྩ་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀྱན་བདག་ས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་འདྲིལ་གྱིས་བཟུང་ཚུལ་བཞུག་ནས་
དེ་མེད་པར་བཞུག་པ་དང་། ཉན་སྒྲོ་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བཞུག་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་བཞུག་པའི་དོན་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འོན་ཇི་འདྲ་བཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་ཞེས་པ་ནས་བདག་ས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲའོ་ ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་པའི་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཟོད་པ་ནི་འདི་ལ་ཐོག་མར་
ཞེས་པ་ནས་མི་འདྲའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བྱ་སྟངས་ཏུ་འཛོག་པ་ན་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་འབྲས་བྱ་འདི་ཚུང་ངོ་ཞེས་
སྒྲིགས་ཐ་སྟངས་བདག་ས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚེས་པར་བདག་ས་པའི་དོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་། རྣམ་
སྒྲིབ་ཚུང་བ་པོ་རང་ངོས་པ་ཞིག་བདག་ས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱང་པོ་
འདི་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ས་དོན་བཙལ་
ནས་རང་རྒྱུད་པ་དང་རིགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞིར་འདོད་ལ། ལྷང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་
ཅིང་། མདོ་སྒྲེ་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། བྱེ་བྱག་སྒྲིབ་པའི་ནང་ཚན་
ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཆར་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཅིག་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་
དང་། གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་འདོད་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡོད་
ཏུ་འདོད་དོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་རྒྱུད་བདག་ས་ཡོད་ཙམ་ལ་གང་ཟག་འཛོག་མ་ཤེས་པས་བདག་ས་
དོན་བཙལ་ནས་འདྲེ་འདྲེ་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་
དེ་རྣམས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱུད་པ་
མན་ཆད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཛོག་

མི་ཤེས་ཏེ། རྩེ་ཡང་ཟུར་ཅམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནས་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཞེས་པ་ནས་མི་འདྲོའི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་
 ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིག་དགོས་
 པའི་ཤེས་ཐུང་། དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱད་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཚིན་པ་སྤང་བ་ནམས་རིམ་པ་ལྟར་འཆད་
 ལམ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་རྒྱ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྤྲ་བ་སའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རིགས་པས་དབྱུང་ཅིང་བཅལ་བའི་ཆོ་སྤྲ་བ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་ས་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་བཟོད་
 ལམ། དངོས་རྒྱ་བ་ན་རེ། དབྱུང་པའི་ཆོ་སྤྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་ས་མེད་ཀྱང་སའི་མཚན་ཉིད་སྤྲ་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། མཆི་གཤི་ལུས་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ་མཆི་གཤི་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་
 དང་། རྒྱ་གཅན་གྱི་མགོ་བོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཆོ་རྒྱ་གཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་མགོ་མེད་ཀྱང་། ལུས་
 དང་མགོ་གཉིས་བྱུང་གཞི་དང་རྟེན་ཡིན་ཁིང་། མཆི་གཤི་དང་རྒྱ་གཅན་གཉིས་བྱུང་ཆོས་དང་བརྟེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི་ལུས་དང་མགོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཆི་གཤི་ལུས་རྒྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་བཟོད་
 པའི་ཆོ་མཆི་གཤི་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལུས་དང་རྒྱ་གཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་མགོ་མེད་ཀྱང་། ལུས་
 དང་མགོ་བྱུང་གཞི་དང་། མཆི་གཤི་དང་རྒྱ་གཅན་གཉིས་བྱུང་ཆོས་སུ་འཐད་པ་དེ་སྤྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 ས་མེད་ཀྱང་སྤྲ་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྤྲ་བ་ལུས་
 དང་མགོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྟེ་དོགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་
 ཆོ་མཆི་གཤི་ལུས་དང་རྒྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་བཟོད་པས་མཆི་གཤི་དང་རྒྱ་གཅན་ཞེས་བཤད་པ་ལས་གཞན་
 པའི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མཆི་གཤི་དོགས་པ་སེལ་ཁིང་། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སེལ་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་མིན་པའི་སྤྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་བསྟེན་བ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ན། གཞན་ཡང་
ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གང་གི་ལུས་སྒྲིམ་དུ་དོགས་པ་ན། ལུས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་
མ་བཟགས་པར་འཛིན་པའི་དོན་གོ་བའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་གྲུར་པ་བཟགས་ན་མཆི་གུ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་ལུས་མི་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ན་བཟོད་པ་པོ་ལས་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་མཆི་གུ་དང་། མགོ་འི་
ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེའི་མགོ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་བཟོད་པ་པོ་སྒྲིམ་གཅན་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བཟོད་ནས་གང་
ཟག་ལ་སོགས་པ་བཟགས་པ་ལྟར་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་ས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་
བ་སའི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་ཏེ། མཆི་གུའི་ལུས་སྒྲིམ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་འཛིག་པ་འཐད་ལ། དོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་དེར་སྒྲ་བ་སའི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་མཆན་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ཐུངས་པས། དེ་ལྟར་ས་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བཟགས་ན་སྒྲ་བ་ལས་
ཐ་དད་པ་རྟེན་པའི་ལས་སོགས་སྒྲིམ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན་རུང་བར་སེམས་
སོ། །

དེས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཆི་གུ་དང་
སྒྲིམ་གཅན་མེད་པ་དེ་སྒྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་ས་མེད་པའི་དཔེར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བཟགས་དོན་བཙལ་
ན་མཆི་གུ་དང་སྒྲིམ་གཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་ལུས་དང་མགོ་མ་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་དེ་དག་འཛིག་ནས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ཞིག་དཔེ་གསལ་པས་ཞེས་སོགས་
གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་དཔེ་གསལ་པས་ལུས་དང་
མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་མཆི་གུ་དང་སྒྲིམ་གཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་དཔེ་དོན་མཆུངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་དོན་མཆུངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་
རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ལ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཆི་གུ་དང་སྒྲིམ་གཅན་ཇི་ལྟར་ཞེས་དེ་ལྟར་ནམ་པར་
དཔྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞག་པར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་མ་བཟགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཤིང་འདོན་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྲ་བ་སའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ས་དེའི་མཚན་བྱར་འཛོལ་པས་ཐ་སྟེན་དུ་ཐ་དད་དུ་འཛོལ་ནུས་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་བ་པོས་སྲ་བ་སའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པས། དེ་
 ལྟར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་མཚན་
 མཚན་དུ་ཡང་མི་འཐད་ལ། ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་འོ་ཐོ་གཅིག་
 པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔུང་ནས་འཛོལ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྟེན་འཛོལ་བ་ན་མ་བཟགས་མ་
 དཔུང་པར་འཛོལ་དགོས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་ནས་འཛོལ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཇི་
 ལྟར་ནམ་པར་དཔུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་གྱི་ཁྲུངས་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་གང་ཟག་དང་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བཟགས་ན་གང་ཟག་མི་རྟོག་ཀྱང་མ་
 བཟགས་མ་དཔུང་པར་གང་ཟག་འཛོལ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཆིག་དང་སྒྲ་གཅན་
 མེད་ཀྱང་ཐ་སྟེན་ཙམ་དུ་དེ་དག་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སུ་འཐད་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟས་བྱིན་
 གྱི་ལུས་ལྟས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཡང་ཐ་སྟེན་དེ་དག་གང་ལ་བཏགས་པའི་གཞི་ལྟས་བྱིན་
 དང་དེའི་གཟུགས་དང་སེམས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་དཔུང་པ་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ལྟས་བྱིན་
 མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ལྟས་བྱིན་མི་རྟོག་པས་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ལྟས་
 བྱིན་མི་རྟོག་ལ། དེ་ནི་ལྟས་བྱིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྟས་བྱིན་ཐ་སྟེན་
 དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཟག་ཐ་སྟེན་དུ་འཛོལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟེན་དུ་འཛོལ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུང་གི་འབྲུ་སྟོན་
 པ་ཙམ་བྱས་ན། ལྟར་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་དཔུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་
 པས་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་ཐ་

དད་པའི་མཚན་གཞི་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། མཚན་གཞི་ས་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པ་
སྟེ་མཚན་གཞི་མེད་པར་མཚན་ཉིད་སྤ་བ་སོགས་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཚན་མཚོན་དེ་དག་
གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་རྫོང་བྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་གཞི་ལ་སྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་དང་།
མཚན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་མཚན་གཞི་སྟེ་མཚན་མཚོན་པན་ཚུན་སྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་སྟོན་ས་ཐ་སྟངས་
ཏུ་བྱུབ་པར་བྱ་བྱུབ་དང་སངས་བརྒྱུད་ས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་གཞག་
པ་མང་དཔའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཚན་མཚོན་བདག་ས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པས་པན་ཚུན་སྟོས་བྱུབ་
ཙམ་ལ་འཛིག་པར་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟེ་དུ་འཛིག་ཚུལ་སྤར་པ་ཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་གསལ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་སྟོས་གྲུབ་
ཙམ་ལ་མ་པར་ཉགས་མ་དཔུང་པར་འཛིག་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་བླང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་
བདགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛིག་ན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པས་དཔུང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་
ནས་སྟེ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་འཐད་པས་ནམ་པར་དཔུང་
ན་མཆི་གུ་དང་རྒྱ་གཅན་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དག་མི་སྟེད་པ་མིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་
དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་འཐད་པས་ནམ་པར་དཔུང་ན་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཚོར་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་བདགས་དོན་བཅའ་
ནས་འཛིག་དགོས་ན་མཆི་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟེད་པས་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་
པ་མིན་པ་ནི་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཚོར་
སོགས་རང་གི་མཆན་ནི་དུ་སྟེད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་པ་དེན་གཉིས་ལས། ཇི་སྒྲར་སྒྲར་པ་ཞིག་ངོ་པོ་འཁྱུར། ཁྲིས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁོ་ན་
རེ་༥ མ་སྒྲར་འཛོག་པ་ན་པདྨ་གས་དོན་པའི་ནས་མི་འཛོག་པར་མ་པདྨ་གས་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་པ་

ཙམ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཀྱན་ཇོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་འཛིག་པ་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་འཛིག་པར་གསུངས་པས་རང་
 རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྲོ་བ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་
 གྱི་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱད་པར་
 འགྱུར་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ལྟས་བྱིན་ཡོད་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཕུང་
 སྤྲུལ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ཙམ་ནས་ལྟས་བྱིན་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་དོན་དམ་
 ལ་དཔྱད་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཕུང་སྤྲུལ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་
 པ་གང་ལྟས་བྱིན་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ཙམ་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱད་པར་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པར་
 མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཕུང་སྤྲུལ་རེ་རེ་བ་ལྟས་བྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལྟས་བྱིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟས་བྱིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་གནད་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོས་གང་བཞག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
 ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཆད་སྒྲོས་བཞག་ཙམ་དང་། འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་མ་འབྲལ་བཞིན་ངེས་གཟུང་
 དུ་མི་དགོས་པར་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་ལ་འབྲལ་ཀྱང་བུམ་པ་འཛིག་ནས་པར་བཞེད་ལ།
 རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོས་འཛིག་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྲོ་གནོད་མེད་ཀྱིས་མ་བཞག་པར་
 འཛིག་མི་རུས་གིང་། སྒྲོས་བཞག་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འཛིག་རྒྱུད་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཁྱིམ་ཀྱང་ཡོད་
 པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱན་ཇོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུང་
 ཡང་། ཙམ་སྤྲོས་གང་གཅོད་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་
 རྣམས་ལ་ཡང་འོངས་སམ་མ་འོངས་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་
 ལ་དཔྱད་པར་འགྱུར། དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པར་མི་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་བདེན་འཛིན་རྟེན་སྐྱེས་ངོས་འཛིན་པར་བཞེད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་

བདེན་འཛིན་ལྟོས་དང་། དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་གྲུང་ན་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་ཏྲགས་
 གྱི་དགག་བྱ་ཕྱོགས་འཛིན་ལ། བདེན་འཛིན་ལྟོས་ལ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་མིག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་ལྟོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལེགས་པར་བཀག་
 པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཞར་པ་ལེགས་པར་འགྱུར་ལ། དཔྱད་པའི་གཞུང་
 རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྒྱུ་ལྟོས་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་ལྟོས་ཀྱི་ཞེན་
 བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་བཀག་པའི་བདག་
 མེད་གཉིས་རྒྱུ་སྒྲིལ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བཞེད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་དགག་བྱ་རང་ངོས་
 རྒྱུ་སྒྲིལ་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྤང་
 སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་བདག་གཉིས་དང་། དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏན་མི་བཞེད་
 དེ་ལྟར་ལྟར་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ལྟོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 འགྲོ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཞེན་ཡུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལུང་གི་ཆོག་རིས་པོ་སྒྲིལ་
 བར་སྤང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིལ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐལ་འགྱུར་
 བས་འདོད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་ན་སྤང་རྒྱུ་ལྟོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིལ་ན། སྤང་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་རང་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་
 བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་དངོས་གཞིར་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། རིས་པ་ལྟར་བཤད་ན། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་མ་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བཞུན་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་དང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོང་བཞུན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཡུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛིག་པས་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པ་ཅམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བའང་མིན་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འཛིག་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཞུན་པར་བཞེད་དོ། །

འདི་ལ་སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཐེག་དམན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞུན་ན་ཐེག་ཆེན་བཞུན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དགག་པ་བཞེད་པ་ལ། འདུག་འགྲེལ་དུ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུད་པ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆུབས་པའི་ཆེ་ཆམས་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་ཡང་ཐེག་དམན་དུ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་ལས་མ་བཞུན་ལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ལས་པའི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པས་ཐེག་ཆེན་བཞུན་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་ལན་མཛད་ལ།

དོན་དེ་ཉིད་ལྟ་སྐབས་ཀྱི་དགོངས་པར་རིན་ཆེན་འབྲེང་པའི་ཡུང་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞུན་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སྤོང་པའི་བྱུང་པ་ལྟ་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ།

ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱི་ཞུགས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
ལས། ལྷ་པོ་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྤྲོད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མོ་བཤད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་
མ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྤྲོད་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབས་བཟམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་
མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་སྤྲོད་བར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་ཞེན་ལུལ་ལག་ག་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་འདོད་ཅིང་། བདག་འཛིན་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བདག་
རྒྱུ་ལྷ་པོ་དཔེ་མཛུགས་པ་མོ་དང་། ཕྱང་པོ་ནམས་ཞོལ་པོ་ལྷ་པོ་དཔེ་མཛུགས་པ་མོ་དང་། དེས་
བཟུང་བ་ལྷ་པོ་དུ་གྲུབ་པ་ལག་ག་པ་ན་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཞེགས་པ་ན་ཕྱང་པོ་ལ་
བཏགས་ཅོམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྤྲོད་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཉན་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ཤིང་དེ་བདག་
གི་མཚན་གཞིར་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལྷ་པོ་འདོད་པའི་སྤྲོད་མཚན་ཡང་མཛོད་ཁ་ཅིག་ལས། མཛུགས་དུལ་
བས་བདེ་བ་འཛོལ་བ་དང་། བདག་དུལ་བས་མཛོད་ཤིང་འཛོལ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་དང་།
ཕྱང་པོ་ཉི་ཤར་ལེན་པོ་དག་ཡིན་ཞིང་། ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྤྲོད་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ།

ཆེ་བ་ལུགས་ལ་ནི། ལྷ་པོ་བཤད་པ་ལྷ་པོ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྣམས་ལོད་ཞེགས་པས་གང་ཟག་
རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་ཞེགས་ཤིང་། དེ་མཛོད་སྤྲོད་དུ་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཟེན་གོམས་པ་ཅོམ་གྱིས་
མཛོད་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ཅོམ་གྱི་ཉན་ཐོས་མཛོད་ལྷ་པོ་རིག་མགོ་གཞན་པ་ཅོམ་ནས་གྱི། བདེན་
འཛིན་པ་མོས་དངས་པའི་ཉན་ཐོས་མཛོད་ལྷ་པོ་མགོ་གཞན་པ་ཅོམ་ཡང་མི་ནུས་ལ། ལྷ་པོ་དུ་གང་གི་འདྲ་
ས་པོ་སྤྲོད་མི་ནུས་པར་བཞེད་དོ། །

གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཚུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོད་ལས། རི་ལྷ་པོ་ཡན་

ལག་ཚོགས་ནམས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ན་འདོགས་པ་བཞིན་
 དུ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འདོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ཤིང་ན་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར་
 ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཡུང་པོར་མི་རུང་བས་སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་
 དེ་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་ཡུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་མཚན་
 གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཡུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་
 དང་། གང་ཡིན་སྟོན་པས་ཡུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་རང་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་ཡུང་པོ་མིན་ལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ང་ཡི་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མིག་སྒྲིབ་སོགས་མིན་
 བེང་། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ནི་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཅུ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་
 སྒྲིབ་སོགས་ང་མིན་ཡང་དེ་དག་ན་བ་ལ་ང་ན་ཞེས་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་གྱི་མིག་སྒྲིབ་བྱིན་མིན་ཡང་དེས་
 མཐོང་བ་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པ་འཐད་ལ། མིག་སྒྲིབ་སོགས་ང་དང་
 ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀའ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྒྲེ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཡུང་ཇུས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཞིང་
 པ་མཐོང་བ་ན་རྣམ་ཤེས་སམ་ཡུང་པོའི་ཚོས་གཞན་ཞིག་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ཡུང་བ་ཡིན་ལ།
 ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་གང་ཟག་འཛིན་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས་
 སོགས་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་པོར་ཡང་བཞག་ཚོགས་པས་ལུགས་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་བཤད་
 པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་
 བཤད། བྱེད་ཉན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་བཤད།
 རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ཚོས་རྣམས་ཡུང་པོ་ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བརྟེན་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་བདག་ས་དོན་བཅུ་
 བའི་ཆོ་རུང་ཟད་ཅམ་མི་རྟེན་ཀྱང་། མིང་རྒྱང་བདག་ས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་དང་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བས་འཕགས་པ་ཡལ་སྤུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་འགྲེལ་ཤེད་གཞན་ལས་བྱུང་ཞུགས་པའི་བྱུང་
 ཆོས་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མིང་ཤེས་བདག་ས་ཅམ་
 དང་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་དང་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐུབ་གཉིས་ཅར་
 གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟུང་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ཞེས་
 སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པ་འཇམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བཞག་ཅམ་དང་། རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུམ་པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་དགོས་
 ལ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཤེད་ཚུལ་ནི་ས་པོན་ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྟངས་
 ཀྱི་དེ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ས་པོན་ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་འཇམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་ཤེད་ལ། རྒྱ་སྐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོན་ལྟར་འཛིག་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དེ་འཛིག་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་འཛིག་ཚུལ་ལ་ཕུང་
 པོ་ལས་ཀྱིས་གཞན་དང་། ཕུང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་པ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། བདག་
 དང་བདག་གི་བཞི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩི་ཁོན་ལྟར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱད་དུང་མི་རྒྱལ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
 མི་རྟོགས་པར་འདུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
 ཀ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 འཕགས་པ་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་
 སྟོལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། གཏན་མེད་པའི་
 ཆད་མཐའ་གཉིས་མ་དོར་བར་དུ་འཁོར་བ་ལས་མི་སྟོལ་ཞིང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་
 ལས་སྟོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་གུ་ཏྟ་བུ་ཡི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་
 པར་བྱལ་བའི་རྒྱལ་གཅིག་དང་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་འང་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས་
 ཕྱི་མ་ངས་དོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱི་རགས་གཉིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱི་མ་ངས་དོན་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་གཉིས་གང་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཡང་མི་
 འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱད་བཞུགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
 དང་། མྱིད་པའི་ས་པོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་
 བདེན་འཛིན་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་གཏི་མུག་དང་། མྱིད་པའི་ས་པོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 སྟོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་ཞེས་སོགས་དང་། འདུག་འགྲེལ་

ལས་ཀྱང་། མ་ཤིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་དེ་འཁོར་པའི་ཚུ་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་
 པར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུག་པའི་ས་པོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་
 གྱི་ངོ་པོ་ཡང་གཞག་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་བདེན་པར་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་ན་འཁོར་པ་
 ལས་སྐྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་སྒྲིག་པར་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུག་འགྲེལ་དང་པོའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དངོས་
 པོའི་རང་གི་ངོ་པོ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་
 ཅན། རྒྱ་ཁྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲུག་འབྲེལ་སྤྱི་མཐོང་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་དཔེ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་
 པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཏེ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོང་པ་
 པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་པ་བདེན་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོང་པ་བདེན་པ་རྒྱལ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པ་འོ། །མ་རིག་པ་རྣམས་
 སྤྱི་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད་
 ལམ་གཉིས་ཀ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་
 རྒྱུ་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་བྱེད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་ཡང་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་འཕགས་པ་ཡལ་སྐྱེས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱེལ་གྱི་སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ལྷ་དང་ལྷན་ལས་སྤྱི་དངོས་རྒྱལ་ས་། ཞེས་སོགས་

དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལས་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་པདག་འཛིན་ལྷ་སྐྱེས་འཛིན་ལྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་པ་དག་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ནི་བྱུང་མཐས་ཀྱི་ན་བཏགས་པ་ཁོ་ནའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལག་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་ལག་པ་ན་པ་ལ་གང་ཟག་ན་བར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིང་སྡོང་གི་ས་པོན་བྱིང་མིན་ཡང་བྱིང་སྡོང་གི་ས་པོན་ཙམ་བཏང་བ་ལ་བཞེན་ནས་དེ་ལས་བྱིང་སྡོང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡང་བྱིང་སྡོང་དེ་བདག་གིས་བཅུགས་སོ་སྐྱེས་དུ་འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་། བྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བཏང་བས། ཞེས་སོགས། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལག་པ་ན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱུ་གུ་རང་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་ཀྱང་ཀྱན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ས་སྤྱུག་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷགས་འདིའི་ཉོན་ལྷིབ་ཀྱི་འཇིག་ཚུལ་ཡང་བྱུང་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཏན་མི་འདྲ་ཞིང་། ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་ཚུལ་ཞིབ་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ལྷགས་འདིའི་ཤེས་སྤྱིབ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ངོས་འཛིན་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་སྤྱིབ་གང་ལ་བྱེད་སྐྱེས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ་འདུག་འགྲེལ་ལས་དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ལུང་གི་འབྲུ་སྟོན་ཙམ་བྱས་ན། ཐལ་འགྲུར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིབ་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཅིག་ཅར་

དུ་དངོས་སུ་མཛོད་སུམ་དུ་དཔྱོད་པ་སྟོན་གསུང་པའི་གཞུང་སུམ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
འདྲའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤྱུ་ཁྱར་མཆོང་བ་
དང་། གཞན་ལ་དམངས་མི་ཞིས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་འདུང་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་གང་ཟག་གང་གིས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེ་ཤེས་
མཛོད་སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོར་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་
པ་དང་ས་བརྩ་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་གཞན་དག་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་ཡང་
ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཅིག་དང་། སྒྲིན་དང་ཐུད་
ཀྱང་བདེན་འཛོད་མཛོད་གྱུར་བ་སྟེ་མི་སྲིད་ཅིང་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་བ་ཙམ་སྟེད་པའི་ས་ཁོར་དུ་གྱུར་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་དང་། ཐུམ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པར་རིམ་ཁྲ་གསལ་སྒྲིན་སོགས་རྗེས་སྤྱོད་ཅིང་རྣམས་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་
པར་བྱ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་མི་བཞེད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ལྷན་སྟེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་ཅིང་། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སྤོང་མ་སྤོང་གང་ཡིན་ཡང་ས་བརྩད་
པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་པའི་འགོ་མི་ཚུམ་པ་སོགས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་
ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ཉོན་གསུང་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་
པས་མི་ཆོག་གི་ཁྲོགས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་
པ་ཅིག་གིས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་པའི་འགོ་ཚུམ་
པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྤང་འབྱུལ་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་
སྤང་འབྱུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་གོ།

དེས་ན་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པ་ཅམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་
བ་དང་། དེ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་རྒྱས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་
ཡིན་པ་དང་། གཟུང་བ་ཕྱི་རིལ་དོན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་
སོགས་སུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བྱུང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
གོ་སྒྲུབ་།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་
པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སྤར་ལྟར་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས་དྲན་པར་
ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་སྟོན་པ་
ནི། རི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་འགོག་པ་མིན་ཞོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། གང་ཟག་དང་
ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། དཔྱུལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མེད་ལ་སེམས་སེམས་
བྱུང་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱད་པར་དབྱེ་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ལེགས་ལྷན་རྩལ་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
མཉམ་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞི་འཛོད་དཔོན་སྒྲོབ་དང་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་
ཕྱི་རིལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲིབ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་
པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱི་དོན་མི་བཞེད་
ཀྱང་། སྤྱིར་ཕྱི་དོན་འཛིན་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་མ་རྒྱངས་ན་ཕྱི་དོན་འཛིན་མི་ཤེས་ལ། རང་མཚན་

ཁྱིམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འདྲི་གཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཤེས་གཤིས་ཡོད་མེད་འཕྲེད་མི་རྒྱས་
པར་བརྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་གོ་བར་རྒྱས་ཀྱི་གཞན་ཚུར་ཟད་ཀྱང་གོ་བར་མི་རྒྱས་སོ།

འོན་ཐལ་འགྲུར་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རི་ཁྱ་བུ་ཞེ་ན། འདི་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བའེ་ཐ་སྟད་དུ་
ཡང་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་མི་
ལྟོས་པར་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ས་ཀྱང་འགོག་ལུས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་
པའི་སྒྲུབ་བའེ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མི་
མྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དཔྱད་ན་ཤེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
དོན་ཐ་སྟད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ས་ཞེགས་པར་མེམས་ཅམ་པ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་མོགས་མེམས་ཅམ་རང་ལུགས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ས་ངེས་པར་ཕྱི་དོན་འགོག་དགོས་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲིང་བའེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
དུ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྡོག་པའི་མངོན་ཡུང་
དང་། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་
བས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལ། འཇུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྤར་བ་ན། ཁྲིམ་སྟོགས་རྒྱལ་ཆ་མེད་འགོག་
པའི་རིགས་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་འབྲེལ་རིགས་པ་དེས་མངོན་སྟེ་པ་ལ་སྟོགས་པས་འདོད་པ་སྤར་གྱི་ཕྱི་
དོན་ཆ་མེད་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་བཞེད་པ་སྤར་གྱི་ཕྱི་དོན་རྩལ་ཟད་ཀྱང་འགོག་པར་མི་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ས་བརྩུ་པའི་མངོན་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་སྟེ་མས་
ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཁྲིམ་སྟོགས་
གསུངས་པའི་ཡུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཡུང་དང་པོས་ནི་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སྟེ་མས་མ་བརྟན་ཅིང་།
ཡུང་ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ཡང་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མཉམ་དང་། མདོན་པའི་
མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་གའི་རང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་
ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་པའི་ཆོ་མི་རྟེན་པར་ཡང་མཚུངས། མ་བཏགས་
མ་དཔྱད་པའི་ཆོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་ཤེས་གཉིས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་
ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ། །འབྱུང་
བ་ཆ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། ལུང་དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་རང་འཛིག་གྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་སྟོངས་པར་མེད་
པར་བརྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་
སྟོན་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཐལ་
གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་
པ་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ཆེས་འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལས་བསགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ལས་
དེ་རང་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་ཞིག་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་
དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་འདོད་དགོས་
པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིག་ནས་
པས་ལས་ལས་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེས་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་ནམ་གཞག་འཛིག་ཤེས་པ་ལ་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤོང་སྤྲོ་བར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་
 ཀྱང་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་དང་ལས་འབྲས་གྱི་
 འབྲེལ་བའི་རྟེན་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལས་གྱི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 ཡང་དགེ་སྤྲེལ་གྱི་ལས་གྱི་ཞིག་པས་དགེ་སྤྲེལ་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བཞེད་དེ།

ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཕྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་
 བྱི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ན་ཤི་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་སྟེ། ཤི་བཞི་གང་ཟག་
 དེའི་སྒྲིག་དབང་འགག་པ་འཇའ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་
 ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་
 པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། ཞེས་ཤི་བ་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིགས་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཏེ་ནི་སྐྱེ་བའི་དགོངས་
 པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤི་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་
 དང་དེ་ཞིག་པའི་བུམ་པའི་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་བྱུག་
 རུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བཞི། ཟད་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པས་ཏེ། ཞེས་རྒྱ་སྐྱེམ་ཟད་
 པ་དེ་འབྲས་བྱ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རིགས་པས་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་སྟེ། ལུ་གུ་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་
 འཇིག་པ་དེ་རྒྱས་སྐྱེད་ན་དེ་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་ཡང་རྒྱས་སྐྱེད་དགོས་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུ་གུ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་

པ་དེ་དུས་དེར་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་གྲུབ་
སྟེ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ལྟ་སྟེས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར།།

དེ་ནས་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་ནི་རང་རིག་འདོད་པའི་སྟོགས་
སྲ་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བཞིན་ན། རང་རིག་འདོད་པའི་སྟོགས་སྲ་མ་
བཞིན་པ་དང་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདུག་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན། རང་རིག་ཁས་
ལེན་པ་ན་མས་ནི་སྤར་མ་མྱོང་བའི་ཡུལ་དྲན་པ་མི་སྤྲིད་དེ། དྲན་པ་ནི་ངེས་པར་མྱོང་བ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་མྱོང་བའི་ཆེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་སྟོན་
འཛིན་ལ་ཡང་མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་སྟོན་པོ་འདི་ངས་དྲན་
ནི་ཞེས་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འཛིན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་
ལ། མྱོང་བ་ལ་གཞན་མྱོང་དང་རང་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་། གཞན་མྱོང་རིགས་པས་
ཞེགས་པས་རང་མྱོང་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་རིག་ཡོད་པར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །

དེ་འགོག་པ་ནི། འདིར་རྣམས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་དཔོག་ན་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་དཔོག་པ་འཇལ། དྲན་པ་ཅམ་གྱི་རྟགས་ལས་རང་
མྱོང་དཔོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དྲན་པ་ཅམ་རང་མྱོང་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པས་ཁྲུབ་པ་འབྲུལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུའི་རྟགས་ལས་ཆུ་ཤེལ་དང་། མེའི་རྟགས་ལས་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་སྟོན་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དེ། སྟོན་འཛིན་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་རྟོག་ཅིང་། སྤྱིར་སྟོན་འཛིན་ལ་མྱོང་
བྱེད་ཡོད་དེ། ཕྱིས་སྟོན་འཛིན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་བཞིན་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་
ན་རྟགས་དཔེ་ལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཁྲུབ་འབྲེལ་སྤྱབ་མི་རྟུས་པས་རང་རིག་སྤྱབ་བྱེད་ཆོས་

སྤྱི་བཟུང་བ་དང་འདྲ་ལ། དན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཙམ་སྤྱབ་ན་འང་གྲུབ་ཟིན་སྤྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཐལ་འགྱུར་བས་རང་མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གང་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་སྤྱོད་འཛིན་མཛོན་སྤྱོད་
མྱོང་ཙམ་གྱི་དོ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དན་པ་སྤྱོད་བཞི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་
བྱ་སྤྲུལ་ན། དེ་སྤྱོད་པ་ནི་འདུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་
ཏེ། ཁ་སང་གི་སྤྱོད་འཛིན་ལ་དུས་དེར་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱོད་འཛིན་
དན་པའི་དན་ཤེས་སྤྱོད་བཞི་འགལ་ཏེ། ཁ་སང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དེ་དང་དེ་རིང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དན་པའི་
དན་ཤེས་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་ལ་འདུག་པར་
ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་སང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དང་དེ་རིང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དན་པའི་དན་ཤེས་གཉིས་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་སྤྱོད་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཕྱིས་དན་ཤེས་ཀྱིས་དན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་གཞན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན་བྱམས་
པས་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་ཉེར་སྤྲུལ་གྱིས་དན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་དན་པའི་དན་ཤེས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་
མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་མྱོང་བ་ཕྱིས་དན་ཤེས་ཀྱིས་དན་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཁ་སང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དང་དེ་རིང་གི་སྤྱོད་འཛིན་དན་པའི་དན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་
སྤྱོད་པོ་གཉིས་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོ་ལྷན་སྐྱེས་དེས་དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་
མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཁ་སང་སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཕྱིས་དན་པས་སྤྲུལ་ཡང་
འདི་མཐོང་དོ་ཞེས་འཛིན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུ་བ་ཡང་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐུག་གོ། །

གཞན་ཡང་མྱོང་བ་ལ་རང་མྱོང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སྤྱོད་པོ་ཚོན་ཡང་མི་ཚོད་དེ། སྤྱོད་འཛིན་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་མྱོང་ཞིང་། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་མྱོང་ཡང་དེ་མྱོང་ཙམ་

གྱི་དྲོ་པོར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། གསལ་བྱེད་རང་
ལས་དོན་གཞན་པས་གསལ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བའི་དྲོ་པོར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་དེ། དེ་བྱེད་ན་མུན་པ་རང་གིས་རང་སྐྱེལ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་སྐྱེལ་
ན་མུན་ཁུང་དུ་མུན་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མུན་ཁུང་དུ་མུན་པ་འགྲིམས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྲུབ་སྟེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པའི་
སྐྱོན་མེད་ལ། ཤེས་པས་རང་གིས་རང་ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་
པས་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མར་མེ་ལ་ཡང་མཚུངས་རྟེ། མར་མེ་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་ཡང་མི་བྱེད་པས་མར་མེ་
གསལ་བའི་དྲོ་པོར་མ་གྱུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྱུབ་ན་དེ་ལས་གཞན་གྱི་དྲོ་པོར་ཡང་མ་གྱུབ་པས་དེ་ཆད་མས་
མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལས་
ལོགས་སུ་ཆད་མ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཁས་ལེན་མི་དགོས་སོ། །

རྒྱལ་སྐས་ཁི་བ་སྐྱས་ཀྱང་སྟོང་འདུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་ཤེས་དྲན་
པར་ངི་སྒྲར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོགས་སུ་མ་བཏོད་ནས། དེ་ལ་ཁྲུབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ན་
སྟོན་འདོན་གྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་ཆོ་དུས་དེར་སྟོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འདོན་
དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། ཡུལ་སྟོན་པོ་དྲན་པ་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འདོན་སྤངས་
ནས་དྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངས་སྒྲར་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་དྲོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་པ་ལ་སྒྲར་ཡུལ་སྟོང་པའི་དུས་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོང་དགོས་པས་མ་ཁྲུབ་
སྟེ། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་ན་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྒྱགས་པའི་ཆོ་བྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་རྒྱགས་
པ་སྟོང་གི་དུག་མ་སྟོང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱོ་ཐོས་པས་དུག་ལངས་པ་ན་སྒྲར་རྒྱགས་པའི་ཆོ་དུག་ཞུགས་
པར་འདུག་སྐྱམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲར་དུག་ཞུགས་པའི་ཆོ་དུག་མ་སྟོང་ཡང་ཕྱིས་རྒྱགས་
པ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲར་སྟོན་པོ་སྟོང་པའི་ཆོ་སྟོན་འདོན་མ་སྟོང་ཡང་ཕྱིས་

ཡུལ་སྡོན་པོ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྡོན་འཛིན་དྲན་པའང་འཐད་དོ་ཞེས་བཞེད་དེ། གཞན་
སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱེ་པའི་དྲག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གོ་སྟོབས་ལོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་
རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱུང་རྒྱུ་དང་དེའི་དོན་གཞན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ་ནས་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་རྒྱུད་བཀག་
པའི་བྱུང་རྒྱུ་བཟྃ་ནས། འདི་ལ་པདྨ་ཏྲ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ནས་བཤད་ཟིན་པས་མི་སྤོང་ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ངེ་ལ་སྤྲ་རྟེན་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་
ན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁས་མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་
ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། དངོས་སུ་
རང་རྒྱུད་བཀག་ནས་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པའི་སྟོབས་ནི་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཐོག་མར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་མ་གཏོགས་རང་སྤེའི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མི་
འཐད་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་པའི་བྱེ་ར་རོ། །

དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྟོན་བཟུང་བ་མི་འདུག་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་
སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པའི་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་བརྟན་ནས་རང་རྒྱུད་
ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། བཞི་པོ་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་སྦྱོང་གི་འདོད་པ་འགོག་
པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་འགོག་རྒྱུ་མཛད་པ་བསྐྱས་ཤིག་གསུང་སོ། །

སྐབས་འདིར་ཅ་ཤིའི་བདག་སྟེ་འགོག་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཐལ་བ་བརྟོག་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་པ་མཛད་ར་
བསྐྱས་པ་ཞིག་བཟྃ་ན། འདི་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྟེ་བཀག་རྒྱུ་ལ། དེ་ལ་

ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་བཟུང་བའི་ཚུལ། དེ་དཔལ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ། །

དང་པོ་ནི་གངས་ཅན་ན་རེ་ལྷ་གྲུ་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་ས་པོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་པ་སྐར་
ཡང་ས་པོན་ལས་སྦྱེ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་འགོག་པ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱིས་དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེ་བ་སྤྱུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆོག་དང་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་དངོས་པོ་བདག་གི་དེ་དག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྦྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་
ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱེ་བ་རྣམས་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་ཆོག་དང་པོ་བརྟན་བཤད་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་ས་པོན་ལས་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ས་པོན་གྱི་དུས་ན་
གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འགྲེལ་ཆོག་གཉིས་པ་བརྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མ་ཁྲུབ་ན་
ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱེ་བ་སྤྱུག་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་གྱུབ་ཟིན་སྐར་ཡང་ས་པོན་
ལས་བཟུངས་ནས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེས་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཤར་སྦྱོན་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་
བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུག་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་
དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱེ་
བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱེ་བ་སྤྱུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ན་རེ།
སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་བདག་སྦྱེ་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་དག་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་དག་
དེས་བདག་སྦྱེ་འགོག་ནས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བཞེད་དགོས་པ་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
གངས་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་དུས་མི་གསལ་
བའི་ལྷ་གྲུ་ལ་འདོད་ན་ནི་ཁྲུབ་པ་འགལ་ལ། འབྲས་དུས་མངོན་གསལ་གྱི་ལྷ་གྲུ་ལ་འདོད་ན་ནི་གྲུབ་

ཟིན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རྟེན་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་ལས་མ་བསལ་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་གྱི་སྐྱེ་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱགས་ཇི་ཉེས་ཡོད་ན། དངོས་ཟིན་གྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཙམ་རྟགས་སུ་བྱེད་
ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་རྟགས་སུ་འགོད་
ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་
ལས། ལྷ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པས་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལོག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པར་མཛད་ན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལ་རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལོག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་
ལྟར། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལོག་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་བྱར་མེད་པས། བདག་སྐྱེ་
ན་མ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ལོག་ན་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པས་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། བདག་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཀག་ཅིང་
སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་ཆོས་གཞན་གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་འཕངས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་རང་གི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟོན་བཟྍ་དང་པར་མཛད་དོ། །

ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་མ་དགོངས་ཤིང་། ལྷར་གྱི་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འགལ་ཟློང་གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་པ་བདག་སྐྱེ་བཀག་པར་
མ་དགོངས་པར། བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྟོར་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་སྟོན་དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རང་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་
གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟོད་དུ་བཞེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་
པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་པག་པའི་ཚུལ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། སྦྱོན་འདི་ཐམས་
 ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པག་ག་ཞུ། དགོངས་པ་བསྐྱུས་
 ཏེ་བཞུགས་ན། ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་བཞུགས་པའི་སྦྱོན་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་སྐབས་འདིར་བདག་སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་
 གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས་མ་བཞུགས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྦྱེ་འགོག་པ་ལ་ངས་
 པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས་ཞིང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས་མ་བཞུགས་པར་བདག་
 སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་པ་གང་ཞིག་དེས་བདག་སྦྱེ་ལེགས་པར་འགོག་ལྷུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདག་སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་ཀྱི་འགལ་ཞིང་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་སྦྱེ་འགོག་མི་ལྷུས་ན་དེའི་ཆོ་ཕྱིར་ཤོལ་
 དངོས་སུ་བསྟོན་འདིངས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས་བཞུགས་པས་ཀྱང་བདག་སྦྱེ་
 འགོག་མི་ལྷུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུངས་ཆོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགལ་ཡོད། ཅེས་
 སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་
 གསལ་ལས་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་
 གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བདག་སྦྱེ་
 འགོག་ལྷུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས་མ་བཞུགས་པར་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞིང་རིགས་
 པ་ལས་དེ་མ་བཞུགས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་དེ། བྱངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྦྱེ་འདོད་
 པ་ལ་སྦྱུབ་ཐེང་ཡང་དག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་པས་བདག་སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་
 རེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་པར་ཞིང་དགོས་ན་ཡང་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་སྦྱེ་འགོག་ལྷུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེས་བསྟན་པའི་གཞན་

བཀའ་གྱི་དཔལ་ལྷོང་དེ་རི་ལྷ་པུ་ཞེས། ལྷ་ལྷོང་ཅན། ལྷ་ལྷོང་ལྷ་པང་ལོན་ལས་མི་ལྷོང་།
 ཡོད་པའི་ལྷ། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་ལྷ་གྲུ་པུ་ཞེས་པ་ལོ། །

སྒྲིལ་གཤིས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་སུ་
ལ་སྒྲིལ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་སུ་རང་རྒྱུད་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་
ཉེས་པ་བསལ་མེད་གོས་ཤིང་སྤར་གྱི་གཞན་གྱི་གསལ་གྱི་རྟགས་སྒྲིལ་ལ་ནི་ས་པོན་ལས་སྐྱེས་ཡང་སྒྲེ་བར་
བྱངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྒྱ་དུས་མི་གསལ་པའི་རྒྱ་གཞིས་ཅན་དང་། ས་པོན་ལས་སྐྱེས་
ཡང་སྒྲེ་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་འབྲས་དུས་མངོན་གསལ་གྱི་རྒྱ་གཞིས་ཅན་དཔེར་བཟུང་བས་སྤར་གྱི་
ཉེས་པ་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱོན་གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུ་དོན་ཁས་ཐངས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་བརྒྱངས་
ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆས་བརྒྱུ་པའི་དོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
གངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ཐངས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱུ་བརྒྱངས་གྱི་རང་ལུགས་ལ་སྐྱར་ཡང་
སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་གྱི་དམ་བཅའ་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུ་པའི་དོན་དང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཅི་མ་ཡིན་
ཉེད་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
ན་བདག་སྐྱེའི་ཐལ་བ་བརྒྱུ་ཚུལ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་ཀུགས་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་རྩེའི་ཆོག་གིས་མ་ཞོར་
བར་བཤད་དོ། །

ཅ་པའི་ཆོག་རིས་སྒྲག་མ་རྒྱལ་ཞིགོ་སྒྲ་ལ། འདི་ལ་པརྟི་ཏ་ཁ་ཅིག་ཅམ་སྒྲག་ཀྱི་དོན་ནི་
 རྩ་ལ་སྒྲ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲང་དང་བཅས་པ་ན་འེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། སྟོགས་ཁྲུབ་ཆད་
 མས་ཀྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་སྟེར། སྟོགས་ཁྲུབ་དེ་སྒྲ་རྟོག་རང་གི་ཆད་མས་ཀྱུབ་པར་
 ཡང་མ་འེས། སྟེར་རྟོག་གི་ཆད་མས་ཀྱུབ་པར་ཡང་མ་འེས་པའི་སྟེར། དང་པོ་ཀྱུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོགས་ཁྲུབ་ཆད་མས་ཀྱུབ་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྒྲ་བ་སྟེན་པའི་སྟེར། སྒྲ་རྟོག་ལ་གཞན་

སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མུ་གུ་བདེན་གྲུབ་དེ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཞོལ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་རང་གིས་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་གིས་གཞོད་བྱེད་དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམས་ཀྱི་བྱུང་ཉགས་ཁས། ལྷག་མ་ནམས་ནི་གོ་སྒྲུབ་རྩལ་བས་མ་སྒྲོལ་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། རྟེན་པོ་ནི། རང་གི་ལུགས་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བཞིན་ན། རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ལེགས་ལྡན་སོགས་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་གཏན་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཅུ་བ་ཡང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་གོ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ནམས་འཛོག་མ་ཤེས་ནས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་འབྲེལ་ལས་དངོས་སྒྲུབ་ནམས་ས་བོན་གྱིས་མུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་དང་མུ་གུ་མཛད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད་དམ། མ་མཛད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་མུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་། ས་པོ་ལ་པོས་རང་མཆན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲུབ་པས་སྒྲིན་དེ་འདྲེས་པ་དང་། རང་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲིན་
དེ་མི་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲེས་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་རིགས་པ་དེ་ལ་དངོས་སྤྱི་བས་འགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲིན་འབྲེན་བཞིན་པའི་ལན་
དུ་འདྲེས་པར། སྒྲིན་འབྲེན་པས་སྒྲིན་དབྱེད་བྱ་མ་ཕྱད་སྒྲིན་ནི་འབྲེན་བྱེད་དམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྒྲིན་འབྲེན་གྱིས་སྒྲིན་དབྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་འབྲེན་ན་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིན་འདྲེས་
ལ། རང་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་མི་བཞེད་པས་སྒྲིན་དེ་མི་འདྲེས་པར་གསུངས་གིང་། སྤྱི་བས་འདིར་
འདྲེས་འབྲེལ་ལས་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འཁྱོམ་ལ། སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྒྲིན་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ་
ཞེས་སོགས་དངས་པ་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུ་བསྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནི། ལྷན་ཞུགས་དེས་རང་གི་ཐོབ་
བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་དུས་ན་སྒྲིན་ཟེན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་པ་དོན་མེད་
ཅིང་། རང་དུས་ན་མ་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པོ། །གང་ལ་
སྤྱི་བཞེད་པའི་དུང་བ། ཞེས་སོགས་དངས་པ་འཁྱོམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བཞེད་པའི་སྤྱི་གསལ་ལ་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཁྱད་སྤྱོད་ཏེ། བསྒྲུབས་པ་ཅམ་གྱིས་གོ་བར་སྤྱོད་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་གསལ་དང་ཞེས་པ་ནས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྤྱི་གསལ་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མི་སྤྱི་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་ཟད་
བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་འཐད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་བཞག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་
རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོག་གསལ་ལས། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་ལ། དེ་
པ་རོལ་པོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་ཚུལ། སྒྲིན་བཞིན་དེ་རང་གི་སྤྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ། ལྷ་
མཚན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདག་སྤྱི་འགོག་པ་ན་མིག་
སོགས་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ནམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྤྱི་བཞེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་བདག་མེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་པའི་ནུག་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲིམ་པ་ལོང་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་དགག་
པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་སྒྲིམ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲིམ་བཅའ་དེ། ཞེས་དོན་དམ་
གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་
མེད། སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། འཛིག་རྟེན་རང་ག་ལ་བཞུགས་ནས་
ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་བདག་སྒྲིམ་ཐ་སྟོན་དུ་འདྲ་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་དན་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཅན་དུ་བཀག་
ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་རང་ག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་
རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་ཤེད་ཀྱི་བདག་ལས་སྒྲིམ་འཇམ་གཞན་ལས་སྒྲིམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་མི་ཤེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲིམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་
པར་ལ་བཞུགས་ནས་འགོག་པ་ནི་གཞན་ཡང་པ་རོལ་པོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་སྒྲིམ་འགོག་པའི་སྐབས་
འདིར་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ནམ། ཀྱན་རྫོབ་
པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ནམ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་
ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན། ལེགས་ལྡན་ན་རེ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྟོགས་སམ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
གིས་དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
གཞན་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
ཡང་མིག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་བཅའ་དེ་ཞེས་རྫོང་རིགས་པ་ལས་
དེ་ལྟར་ཡང་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་
ན་འབྲུང་འགྱུར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་

ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མིག་སྟོགས་འཇལ་པའི་ཆད་མ་དེ་ལ་མིག་སྟོགས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་
 པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་སྟོགས་འཇལ་པའི་ཆད་མ་དེ་ལ་མིག་སྟོགས་རང་མཆོན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་བཞི་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་ཆད་མ་དེ་མིག་སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་ལུགས་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མིག་སྟོགས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་མིག་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མིག་སྟོགས་འཇལ་པའི་ཆད་མ་དེ་མིག་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན། གྲངས་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གནས་ལུགས་འཇལ་པའི་
 ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གནིས་
 ཀྱི་རྟེན་དོན་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱལ་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་སྟོང་ཐུན་དུ་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ངོར་མིག་
 སྟོགས་པ་དེན་པའི་སྟེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་བ་དེན་བརྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟེ་
 ཅམ་ཞིག་གནིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 དེ་ཁོ་ནར་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སྟོགས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་
 མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་
 གི་ཆོ་མིག་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པའི་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་
 རྟེན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པས་མིག་སྟོགས་དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དངོས་སྒྲིབ་པ་ནམས་མིག་སྟོགས་
 འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཅན་
 མིག་སྟོགས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

དེས་ན་གལ་ཏེ་སྒྲིབ་འཇལ་པའི་ཆད་མ་ཞེས་པ་ནས་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་

གྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་ལ་མི་འབད་པའི་དོགས་པ་ཤོད་ནས། དོགས་པ་འདི་འདྲ་ནི་ཞེས་པ་ནས་འཛིན་པ་
 འགོག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐལ་རང་གཉིས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། འདི་
 དག་གི་གནད་དོགས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་ཆོལ་
 གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་ནེ། ཤེས་པ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྟོན་
 པ་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་པས་མ་བྱལ་སྟེ། སྐྱ་འཇལ་བའི་
 ཆད་མ་ལ་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་དེ་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 ནས་སྟོན་དགོས་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཁ་
 ཆོན་ཆོད་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་ཆད་མས་དེ་འཇལ་བའི་ཆོད་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་
 བྱས་ནས་འཇལ་བས་མ་བྱལ་སྟེ། སྐྱ་ལ་ཉག་མི་ཉག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་སྐྱ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆད་
 མས་སྐྱ་འཇལ་ཁན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་མིག་སོགས་ཅོམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་གཞིར་བྱེད་དུ་བཞེད་པའི་རིགས་པ་དེ་ན་མས་མི་འབད་དོ་
 ཞེ་ན།

དོགས་པ་དེ་འདྲ་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་པའི་དོགས་པའི་རིགས་མིན་ཡང་རྟོགས་པ་དབང་རྒྱལ་ལ་སྐྱེ་པས་
དེ་གཅན་ན། དེ་ཡང་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་དེ་ཆད་མས་བྱུབ་མ་བྱུབ་དུས་པའི་ཆོ་ཆད་
མས་བྱུབ་ཅས་པའི་དོན་ནི། རང་མཚན་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མི་རྟག་
རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་
མས་ཇི་ལྟར་དཔས་པ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་
པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་སྔོན་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་རྟག་རྟོགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་གྲང་ཆོས་ཅན། ལྷ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མི་རྟག་པའི་སྔོན་ལུགས་ཇི་

ལྷན་པོ་དང་པ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ལ་འབྲུམ་མ་འབྲུམ་གཉིས་སུ་དོན་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་
པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་གྲུབ་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མ་
འབྲུམ་པར་ཡོངས་གཙོ་དང་ལ་སྒྲོ་འོར་གྲུབ་པ་དེ་དེ་ལ་འབྲུམ་པ་རྣམས་བཅད་ལ་སྒྲོ་འོར་ཁེགས་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་ཡོག་གཉིས་སུ་དོན་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་བཞིན་སྒྲོ་འོར་ཡང་ཁ་
ཚོན་ཆོད་དེ། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་མ་འབྲུམ་པའི་ཤེས་པའི་རྗེས་དོན་ཡུལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་
པར་ཡོངས་གཙོ་དང་ལ་གྲུབ་ན་དེ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཡིན་པ་རྣམས་བཅད་ལ་སྒྲོ་འོར་ཁེགས་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་མིག་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་མ་འབྲུམ་པའི་རྗེས་དོན་དུ་
གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་
བྱས་ནས་གྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཆོག་པས་
མིག་སྒྱི་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་ཆོད་ག་ལ་འདུག་
སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲི་བས་དེ་འདྲའི་ཡོད་ཆུལ་དེ་རང་གི་འོ་བོས་ཡོད་པར་སོང་བས་བདེན་
གྲུབ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་པོ་ག་ལ་སྤྱིད་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་བདེན་
བརྟན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་བའི་མིག་སྒྱི་ཙམ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་བཞེད་པ་འགོག་པར་
མཛད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཆུ་ལ་མཐུན་
སྣང་བ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་ན་ཆོས་དེ་ལ་མ་འབྲུམ་
བཞིག་ངེས་པར་དགོས་པར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་དེ་ལ་འབྲུམ་བ་དང་ཆོས་དེ་
ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མི་འགལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སོ་སོ་སྒྱི་བོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་གང་
ཡང་འཛོག་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོ་སྒྱི་བོའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འབྲུམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་འཛོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཡུགས་ལ་སོ་སོ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བུམ་པ་ལ་འབྲུལ་ཀྱང་དེས་
བུམ་པ་འཛིན་ཀུས་པར་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དེ་དེ་ལ་འབྲུལ་ན་དེ་འཛིན་མི་ཀུས་པར་བཞེད་
དོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ནམ་རིག་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་སོ་སྒྲིབ་པའི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བུམ་པ་ལ་འབྲུལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་
ན། དེའི་རྒྱུན་མེད་དེ། ནམ་རིག་པ་ནམས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བུམ་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟ་
བུ་ལ་འབྲུལ་བར་བཞེད་ཀྱང་། དེ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བུམ་
པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཉོགས་ན་རང་རྒྱུད་པས། སྣང་དུ་འབྲུལ་དོན་བྱེད་དག།
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཁོན་ལ་འབྱེད་ཀྱི། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྲུབ་
པར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱང་ཉོགས་པར་འགྱུར་རྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་ཡུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་
བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་སྤྱིར་
རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཞི་བཟོ་ཇིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཡུགས་ལ་འཛིན་ཉོན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
ཀ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱང་རང་ཡུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་
ཡུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་ཉོག་པ་དང་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མཉོགས་རྟེ། དེ་ཉོགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
གྲུབ་ཟིན་པས་དེའི་ངོར་སྒྲར་ཉོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མེད་གོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ལྷ་གྲ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཞོལ་དེས་མཐུན་དཔེ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་
གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བདེན་མེད་དུ་མ་ཉོགས་པར་ཆོས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་དང་དོན་དམ་
བདེན་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་རྟེན་དོན་དང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་འགལ་
བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱི་རྟེན་དོན་མིན་ན་རང་
བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་ན། ཀྱན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དུ་ཐལ། རྗེ་རྟེན་པ་མཐུན་པའི་ནམ་མཐུན་
གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་དང་པོ་མེད་དོ། །རིགས་ཤེས་ཤེས་དཔག་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་
འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་དེས་རྟེན་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་
ཡིན་ལ་བརྟུན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུང་སྤྲུལ་རྟེན་ཀྱང་། དུང་སྤྲུལ་བརྟུན་པ་མ་རྟེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོན་
གཉིས་པ་མེད་དེ། འདིར་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་པའི་དོན་ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྲོས་པ་ནི་ཡོད་
ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་སྤྲོས་པ་ཡིན་གྱི། མ་འབྲུལ་
བའི་ཤེས་པས་རྟེན་ཅམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འདིག་
རྟེན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སོགས་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་སྟོང་ཐུན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་སྤྱར་
བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་
སྤང་བ་འགོག་ཚུལ་ཞེས་ཆེས་དཀའ་བར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་བྱེན་ཏོ། །

དེ་དག་གིས་དོན་བཀག་ནས། ད་ནི་དཔེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་མི་དགོས་པ་བཞིན་
ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་བརྟུན་
གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་དུ་རུང་བའི་དཔེར་སངས་རྒྱུས་པས་
ཐེ་བྲག་པའི་རྩར་སྤྲོ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་མཐའི་བྱད་པར་དོར་བའི་སྤྲུལ་ཅམ་ཆོས་ཅན་
དུ་འཛིན་དུ་རུང་བ་བཀོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་

བཤད་ན། སངས་རྒྱལ་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱི་འབྱུང་
འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་འཇལ་པའི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཆད་མར་སོང་པའི་
སྐྱ་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་འདི་འོ་ཞེས་སྟོན་ཆུ་ཡོད་ལ། མིག་སྟོན་པ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་
མཆན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་མཆན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཆོས་
ཅན་མིག་སྟོན་པ་འཇལ་པའི་ཆད་མས་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་མཆན་གྱིས་མེད་པ་གཉིས་གང་
ཡང་མི་འཇལ་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་ཤོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཇལ་འོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་ཆུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་
དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །

ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་དོར་པའི་སྐྱ་ཡན་ཚུན་དུ་
སྟོན་ཆུ་མེད་ཀྱང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟོན་པ་མཆན་ཆོས་
ཅན་དུ་འཛིན་ཞེས་སྐྱ་བར་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་དོ་ཤོས་ཡོད་པ་ཁས་སྦངས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་
མ་སྦངས་ཀྱང་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་བྱུང་བ་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་རང་
མཆན་ཞལ་གྱི་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་
རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་དོར་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཆད་མས་གྲུབ་
ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་ཆེས་མི་མཐུན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྐྱར་
ཆོལ་བྱས་ནས་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་
དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་སྟོན་ཆུ་མེད་དོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གི་ནི་ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་མིག་སྟོན་པ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡོད་པ་
དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་ཡོད་ན་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སྟོན་པ་རིགས་པ་དེ་ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པར་སྟོན་ཏེ། ལེགས་ལྟ་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྐྱེ་བས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆད་ནམས་ནི་སྐྱེ་མཆད་

ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ན་
 རི་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བཞེད་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་
 གིས་རྟེན་ཅེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་རྫོབ་པར་རིགས་ཏེ། འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་ཀྱན་
 ཡང་དག་བརྩན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གང་ལ་མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བ་སྟོད་པའི་ཆད་མ་གང་ལ་བ་སྟོད་
 པའི་ཆད་མར་སོང་བ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་བཞེད་པའི་སྒྲིན་རྣམས་རང་གི་བདག་སྟེ་འཕོག་པ་ལ་མི་
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 སྒྲིར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་གྲུབ་པས་ཆོག་སྟེ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རི་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཆུ་བས་གསུངས་ཤིང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་རུང་གིས་གྲུབ་
 པས་མི་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལ་དེས་ཆོག་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཅོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་བསྐྱབས་ལ། སྐྱབ་
 དག་དང་སྙན་འབྲེན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་སྡེད་དུ་གྲུབ་
 པ་དཀོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱང་པོས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ།
 ལུང་གི་གནོད་པ་དང་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གང་ལའང་གྲུབ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཀྱང་འཆད་
 པར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མར་གཞན་གྱི་སྒྲིན་བཞེད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་དུ། རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སམ། སྙན་འབྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞེད་ཅེས་གསུངས་པའི་རང་དབང་དང་རང་རྒྱུད་དོན་གཅིག་
 པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཁས་རྒྱངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཆད་མས་དོན་གྱི་རྫོབ་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་
 དབང་དུ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དཔེའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་
 དེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་

དང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཁས་
 གྲངས་ཙམ་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚུལ་གསུམ་རང་དབང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། དེ་འདྲ་
 གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་གུ་ཚེས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བ་ཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པའི་ཆེན་ལྷ་གུ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་
 ལ་ཁས་མི་ལེན་པས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱིར་
 ཚོལ་གྱི་ཁས་གྲངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་རང་དབང་དུ་བསྐྱབ་ས་མ་བྱུང་བས་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་གུ་དང་རྟེན་འབྱུང་སོགས་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
 ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་མོད་ཀྱང་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་དང་རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་པར་
 འཇལ་བའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་སྒོ་ངོར་འདྲེས་ནས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་བར་དུ་སོ་
 སོར་འབྲེད་མི་རུས་ལ། སྐར་ཚོལ་གྱིས་འབྲེད་རུས་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་བསྐྱེད་བར་དུ་
 སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟེན་མི་རུས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་མན་རྒྱུན་དུ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་རྣང་བཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་དེ། ཚུལ་གསུམ་མིང་གིས་བཏགས་
 ཙམ་དུ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་ལྷ་གུ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་གུ་ལྷ་ལྷ་ལ་མཚན་ན་རྟོག་པས་འདྲིན་ཚུལ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ། མ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ། དེ་གཉིས་གང་གིས་
 ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་འདྲིན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བར་པ་ནི་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་སྟོན་པའི་སྒོ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ཡིན་ཆད་ངར་འདྲིན་དང་
 བདག་འདྲིན་དུ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ངོ་
 སྟོན་པའི་སྒོ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ངོ་སྟོན་པའི་སྒོ་འདྲིན་སངས་

ཀྱས་ལ་འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་རོལ་
 པོ་རྒྱང་པས་ཁས་སྒྲངས་པས་ཚོགས་པ་མེན་གྱི་སྤར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱལ་ཅིང་ཕྱིར་
 ཚོལ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཇམ་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ན་དེས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྦྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
 པའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་བྱལ་པས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་དབུམ་པ་མེན་པའི་སྦྱོན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྒྲ་བར་
 ལྷང་ངོ་། །རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཛད་ཅེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་
 པ་དང་། དེ་དང་བུམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་
 འགྲེལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཞག་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་
 རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བརྟེན་ན་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བ་དང་དྲང་ངེས་འཛོག་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡལ་
 སྤས་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་དེ་
 ལྟའི་མཛད་ཅེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་
 འགྲེལ་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་ཅེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དང་། དེའི་སོགས་
 ཁོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་གཉིས་བཏོན་ནས་བཞི་
 པོ་དེ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤྲོན་པས་སྤྲོན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་རྒྱ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ལ་སོགས་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་

བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་མདོ་ཀུན་ལས་བུད་ས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱབས་པས་གོ་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་མདོ་ཆོན་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་འདྲུག་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་ལས་འདིར་ནི་ལུང་གི་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་ལང་གཤེགས་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཅམ་བརྟན་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་ཀྱི། གསུང་བ་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། དེའི་འོག་དུ་དེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བཟྍ་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས་འགོག་པའི་སྤྱིར་རོལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཙོ་བོར་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ལ། དེ་ཡང་རྩེ་ཟེད་བཤད་ན་འདྲུག་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བཟྍ་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་གསུངས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་དང་ཡུག་ཆེན་པོའི་མདོ་སོགས་ནས་སེམས་ཅམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པོ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་མིན་ཏེ། དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟའི་མདོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་འདྲ་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་པོ་ཡོད་ཏེ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་དང་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མདོ་གཉིས་པོ་དེ་དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་དགོངས་པར་མཚུངས། དགོས་པ་ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པ་དག་སྐྱུག་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པར་ཡང་མཚུངས། སྤྱི་ཟིན་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབབ་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟན་རྟག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་གི་སྟེ། ཞེས་
 སྟགས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྟེང་པོ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
 བསྐྱགས་པ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་ག་ཤེགས་
 སྟེང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཉིད་སྟེང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་
 ཀའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པས་ཐེག་བསྐྱས་སུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། ཞེས་སྟགས་ཀྱན་གཞི་
 ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ཤིང་། རྟན་རྟའི་འགྲེལ་པར་བདེ་ག་ཤེགས་སྟེང་པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་དེ་ཙམ་དུ་དཀའ་གནས་ཆེ་བར་མི་སྣང་བས་ཏ་ཅང་ཞིབ་དུ་མ་བཤད་
 རོ། །

འོ་ན་ལུགས་འདིས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
 བྱང་པེས་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་
 པ་དེས་དོན་ཡིན་ལ། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་བརྟན་ནས་ཕྱང་སྟགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཕྱང་སྟགས་ཐ་སྟེད་ཡོད་ཙམ་དང་། དགོས་
 པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱོང་བརྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་ཆད་ལྟ་དགག་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 རྣམས་སོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཁོན་དང་། ཤར་ཕྱིན་སྟེང་པོ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་དེས་དོན་
 དུ་བཞེད་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཐལ་
 འགྱུར་བས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཕྱོང་བརྟན་ན་ལས་འབྱས་དང་བཅིངས་སྟོལ་སྟགས་གཞག་ས་
 མེད་པའི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་དེ་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། རགས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་ནས་རྟུན་རྟུངས་པའི་སྟོན་སྟེ་ཕྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་

དུདགོངས་གཞི་དོ་པོ་ནིད་དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་འགྲེལ་པས་འདོད་པ་སྒྲུབ་གྱི་མེད་པར་ས་བཞག་
མ་བཞག་གི་བྱུང་པར་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་བྲགས་རང་
གི་མཆན་ནིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆན་ནིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་ལ། དངོས་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ནིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐོང་པའི་ཕྱོགས་
ལ་རིགས་པའི་གཞི་དཔ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བྱེད་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་འདྲའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སློ་
གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟགས་དང་མཐུན་ལ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་
པོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། རྟོར་བུ་མཁན་གྱིས་རྟོར་བུའི་དི་མ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ན་པེར་བྱས་
ནས་གདུལ་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་སྦྱར་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟགས་དང་དོན་མཐུན་
ཡང་། གདུལ་བྱ་བ་ཀྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་མི་འཛོལ་སྟེ། དེ་
འཛོལ་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ར་རིགས་པ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ར་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཆོ། དེང་བདག་
ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱར་པ་མཐོང་དོན་ཞེས་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་
དུ་བརྗོད་པ་བྱས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

[illegible]

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གནང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གདུལ་བྱའི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟོག་ཏེ་
གནང་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རིམ་པ་
ལྟར་བཤད་ན། ཁོ་ན་རེ། ཉི་ཁྲིའི་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་
པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བྱང་པར་ཡོད་དམ་མེད།
མེད་ན་ཡུམ་གྱི་མདྲོ་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་མདྲོ་དེ་ལས་བྱམས་པ་གང་ཀླག་བཏགས་
པའི་གཟུགས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན།

བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདྲོ་དེ་ལས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ཇེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བདེན་
གྲུབ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདྲོ་དེ་ལས་བྱམས་པས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་བགྱི་ཞེས་ལུས་པའི་
ལན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མིང་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱམས་པས་མིང་བཏགས་པ་ལ་མ་བརྟོག་པའི་འདོགས་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་གཟུགས་མིང་ཅམ་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་འདྲའི་མིང་འདོགས་པའི་གཞི་
མེད་ན་ནི་མིང་འདུག་པའི་གཞི་མེད་པས་མིང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ་གཟུགས་
ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དངོས་པོ་ལ་མིང་སྟོ་བྱུར་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྟོ་བྱུར་
བཞི་བཅོས་མའི་མིང་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
པར་གྲུབ་ན་བཅོས་མར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལེའུ་འདྲིའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་པས་བཀྲལ་བ་དང་ཆེས་མི་
མཐུན་ཏེ། ལེའུ་འདིས་གཟུགས་སོགས་རང་འདིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་མ་བརྟན་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་

པའི་མྱེད། དེས་ན་ལེའུ་འདིས་ཉི་མའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་སློབ་དཔེ་མེད་སྤྱི་
པ་སོགས་བཞེད་པ་ཅི་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་པར་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པས་
 གཟུགས་མིང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མ་སྤྱད་པར་དུ་འདྲ་བ་སྟོན་གྱིས་བཞག་
 པ་ཅམ་ཡོད་པས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས་བྱམས་པ་ཉིད་ལ། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ལ་མ་བཞེན་པར་གཟུགས་རུང་
 མཐོང་ཅམ་ཉིད་ནས་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སྒྲིལ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ་བྱམས་པས། དེ་
 འདྲ་མེད་དོ་ཞེས་ཞུས་པས། ལྷ་མཆོན་དོའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་མིང་གདགས་གཞི་ལ་སྒྲོ་བར་དུ་བདགས་
 པ་ཅམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུང་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་འདིས་ཞེས་པ་ནས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་པར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། གཟུགས་ཐ་སྟངས་ལ་མ་
 བཞོས་པར་གཟུགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་ན་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་
 གཟུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་པ་ལ་མ་བཞོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་འདྲུག་
 པའི་ཆོ་མིང་དེ་དག་དངོས་པོ་དེ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་འདྲུག་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་མིང་དུ་མ་སྟན་དོན་
 ཡང་དུ་མར་འགྱུར་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱད་ན་ཐེག་བསྟུན་ལྟར་སྒྲུབ་
 དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞིབ་མོ་ནས་འཐག་ལས་ཀྱང་། མིང་གི་སྤྱི་རྒྱ་ལ་སྒྲིལ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་གཟུགས་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཅོག་དུ་དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་བརྟན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་སྤུབ་པའི་རོལ་
མེད་ཀྱང་མིང་འདྲུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་ཙམ་དུ་
གསུངས་པ་མི་འགལ་བར་སྟོན་ལ། ཡང་དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་
བྱམས་པས། གཟུགས་དེ་མིང་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་
དངོས་པོ་ཡོད་པའི་མྱེར། ཞེས་ཞུས་པ་ལ་དེའི་ལན་དུ་བཙམ་ཆེན་འདས་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱུབ་

པ་མེད་དེ། གཟུགས་མིང་བཏགས་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཀྱང་མིང་གདགས་གཞི་དང་འདྲིམས་བྱེད་
ཁས་ལེན་པས་གཟུགས་ཀྱི་རིམ་ཡོད་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ལན་དུ་
མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལ་སྒྲུབ་འཛིག་སོགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་
ན་འོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་བྱི་བ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ལེའུ་འདིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་མེད་
པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ལེའུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་
མདོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་ཐོགས་མེད་སྒྲུབ་མཆེད་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དབང་ཐུས་སུ་
ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལེའུ་འདིས་བཞུན་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།
བྱམས་པ་གང་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པའིང་། གཞན་དབང་གི་དོན་
རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མའི་དངོས་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པ་གཟུགས་སོགས་
ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་གཞན་དབང་དངོས་དང་དེའི་དོན་པོར་འཛིག་དགོས་
པ་རྣམས་སོ། །

ཆོས་ཉིད་དམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཀུན་བཏགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་
བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་ལེའུ་འདིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
ལ་རིམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བཏགས་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་ཀུན་བཏགས་
པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཞེས་པའི་བར་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་
པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཞེས་པའི་བར་རྣམ་བཏགས་

གྲིས་པ་སྤྱད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོད་ཞེས་
པའི་བར་ཡོངས་གྲུབ་གྲིས་པ་སྤྱད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་དང་། རེ་རེ་བཞིན་ནས་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་
རྒྱུ་གཞན་མཛད་དེ། བཤད་ཚུལ་འདི་འདྲེལ་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་འདི་འདྲེལ་
འབྲེལ་ལས་ཞེས་པ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཞེས་པའི་བར་དེ།

ཚུང་ཟད་བཤད་ན། སྤྱད་པའི་ཐག་པ་སྤྱད་པའི་མེད་པས་ཀྱན་བཏགས་པ་དང་། སྤྱད་པའི་
ལ་མེད་བཞིན་དུ་ཀྱན་བཏགས་མེན་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་
པ་ཀྱན་བཏགས་དང་། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་
དང་། ཇི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུགས་པའི་གཟུགས་རོང་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་
སྤྱད་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་པའི་ཆོས་ཉིད་འབྲེལ་ཞེས་མཛད་པས་སྤྱད་པའི་གཟུགས་པར་འདྲེལ་
འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོགས་ལུགས་འདིས་མཛོད་པའི་དཔེ་དངོས་པ་བཤད་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་བྱད་པར་མེད་པས་ཐལ་འགྲུར་
པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོགས་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མཆོད་
ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་གཞན་དབང་དངོས་དང་དེའི་དོན་དུ་འཛོགས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཆོད་ལོན་ལ། གཟུགས་
ནས་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་བར་ལ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་གཤེས་
ལུགས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྒྱུ་མཆོད་པ་རྒྱུ་མཆོད་རང་བཞིན་ནས་གཤེས་ལུགས་དེར་
གྲུབ་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་པའི་ཡུལ་གཤེས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་
དེར་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འཛོགས་ལོ།

དེས་ན་རང་མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་
མ་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་རང་བཞིན་དེར་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཀྱན་
རྒྱུ་མཆོད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཞེ། དེར་དེ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་པའི་ཐུར། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་
ལས་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་གནས་ལུགས་སུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་

ལམ་ དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུ་གྱུ་ལྷན་གྱི་མ་ལོན་གྱི་ཐ་སྟོན་
དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལེ་འདྲེ་ཉིད་རང་ལས། གཞན་དབང་རང་དབང་དུ་མི་འབྲུང་པའི་དོན་གྱིས་
རྒྱུ་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་གིང་། རང་དབང་ནི་འཕགས་པ་ཡང་སྤྲས་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་
པ་ལ་བཤད་པས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྱུ་པར་ཆེས་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ག་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གཞན་དབང་གནས་
ལུགས་སུ་གྱུ་པ་བཀག་པ་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུ་པ་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་བདག་ས་
མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་པ་པར་ཀུན་བདག་ས་པ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་
གྱི། མེད་དང་བདེ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་བདག་ས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྲམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འདྲེ་
དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེས་རང་མཚན་ངེ་ལྟར་འགོག་
པའི་ཚུལ། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་གསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལུགས་འདིས་
ཞེས་པ་ནས་སྡོན་པོར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འཇུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་
གྱིས་གྱུ་པ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། བསྐྱན་བཅོས་
ལས་དཔུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཇད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱན། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དཔུང་མའི་བསྐྱན་བཅོས་རྣམས་ལས་རིགས་པའི་དཔུང་པ་ངེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱས་
རྣམ་གྲོལ་འཇོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཇོན་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དཔུང་བ་ནི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་དཔུང་མའི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བདག་འགོག་པར་འདུས་གིང་། དེ་ལ་ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩ་འཇུག་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་
པའི་རྩ་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྩ་མཚན་གྱིས་མཐའ་

བཞི་ལས་མི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་བཤུན་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཟུང་གཉིས། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས། དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་གཉིས། ལྷན་པ་དང་བཅས་པའི་བཤུན་པོ་དེར་བཅའ་བས་མི་རྟོག་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྒྲིལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཐུག་ཏུ་རྟོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤུན་གྱི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་བཤུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། རེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་ཐུམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་འཁོག་ཕྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འང་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་སེལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པའི་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཏགས་ཞེས་པ་ནས་མི་འགལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཕྱང་ཟད་བརྟེན་ན་ཁོ་ན་མེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཁོག་ཕྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲིལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རྟོག་པར་མཇད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པ་རྩ་བར་རིགས་པ་གསུམ་དང་། འབྲེལ་པར་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་འཁོག་པར་མཇད་པ་ལས་རིགས་པ་དང་པོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འབྲུར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མཛོད་སྒྲིལ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་འབྲུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེའི་མཉམ་གཞན་དེས་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ཐ་སྟད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བཞི། གང་ཕྱིར་དངོས་
པོ་འདི་དག་རྣམས་དབྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་དགོས་པ་ལས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

རིགས་པ་གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བཞི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་
པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་
པའི་རིགས་པས་ཞིགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞིགས་མི་རྣམས་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐའ་བཞི་
སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་ཞིགས་མི་རྣམས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་ཞི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་
འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འོད་
སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བགད་པར་བྱ་
བ་མང་དུ་ཡོད་ན་འང་འཇུག་པའི་ཁྲི་ཆེན་གྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱོལ། །

གསུམ་པ་ཞི། འོ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྟེན་པའི་སྟོང་པོ་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་
པར་མཇད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་
པས་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པོད་ཟུ་མ་འཆད་པ་སྟར་ཡིན་
ནམ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་ཟུ་མ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་
འདི་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་མ་ཤེས་པས་ཞོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་སྒྲིས་པ་རྣམས་པར་བཅད་
ཅམ་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲིས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་པར་མགོ་བར་
སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དེ་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ཐ་ཆད་པའི་ཞེས་སྐྱེ་བས་རང་

གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་པོ། །

བྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་འགངས་ཆེ་བ་དང་། མེད་དགག་
སྐྱགས་བྱོ་བའི་དོན་སྤྱི་ཅིག་གར་འདུག་པ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་དག་པ་གཉིས་ཟུན་གྱི་འོ་ཁོ་ཉིད་སྤྱི་མེད་
དགག་དུ་ཁས་ཐུང་བར་བྱའི། བྱེད་གྱིས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་གཞོད་པ་སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་ འོན་
ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་སྟོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ག་མཐའ་
གཅིག་ཡིན་པའི་བྱེད་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་བྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་སྟོན་བྲལ་དེ་ག་འང་མཐའ་
གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱས་ན་ཅིས་དགག་ དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྩ་མ་མེད་དགག་དང་། བྱེད་སྟོན་
བྲལ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །སྟོན་ན། ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་འཕངས་པའི་དགག་བྱའི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་
ཅམ་དེ་ག་མེད་དགག་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་ཅེས་པའི་རྩ་ཅོ་བྱེད་དེ་བཞིག་འབྱུང་བ་ག་ན་ཡིན། ཐུགས་
བསམ་ལེགས་པོ་བློང་ཞིག་ དེ་ལ་ཁོང་ཀྱིས་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་ཆད་དེ་ཀྱིས་ཀྱིས་མེད་དགག་
འོས་མ་ཟེན་པས་ལན་པས་ད་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གྱི་བྱེད་ལྟར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིན་འབྲལ་གྱི་ཉགས་
གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་བསྟོན་པར་བྱའི་ཞེན། འོན་རང་རེ་ཀྱིས་ཅོད་པ་ཆོས་སྤྱོད་སུ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་དབྱངས་
གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་ཐབ་མའི་གཏམ་ལ་མཆོག་དུ་རོལ་བར་བྱའོ།

སྐྱས་པ།

དེ་མེད་རིགས་པའི་མཆོམས་སྟོར་པོ་ཉི་ཡིས། །

སྟོང་དང་ཉིན་འབྱུང་གྲོགས་སུ་སྦྱར་བ་ན། །

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དབྱེས་པའི་འོད་དཀར་གྱིས། །

བདག་སྟོན་མ་མཁའི་བྱམ་ལ་ཡང་མཛེས། །

དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྡེ་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་སྡེ་མེའེས་བྱ་པའི་བཞུན་བཅོས་ལས་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སྟེ་ལུ་གསུམ་
པོའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བརྒྱས་ཏེ་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བཞུན་པ་ལ་དངོས་དང་འཕྲོས་པའི་
དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཕྱེ་པའི་ཕྱོགས་
དབུ་མེམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྗེ་ཐུག་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་ནས། འཛམ་
གླིང་མཁས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་འདི་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་ལུགས་གཉིས་གཉིས་ཀ་ལ་མཚོག་
ཏུ་གསུང་གྱུང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་དང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་
པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ་། ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་གསུང་རབ་ལ་དང་ངེས་ཕྱེ་པའི་ཚུལ་འདི་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲིལ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་གཏམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་མེའེས་ཤིང་ལུང་ཅམ་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བྱས་སུ་ཟིན་གྱུང་སྟེ་
པོ་མེད་པར་དགོངས་ནས་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་
ནས་བསྐྱེད་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྡེ་པོ་འདི་གཏམ་དུ་བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བཞུན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་
པའོ། ། དང་པོ་ལ་དུག། རྗེ་བརྩུན་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་
རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཤིང་དེའི་སྒྲིལ་བ་བཞུན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པའི་ཚུལ། གསུང་རབ་ཀྱི་
དང་ངེས་འབྱེད་པའི་བཞུན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བཞུན། དང་ངེས་ཀྱི་དོན་སྤྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན། གསུང་རབ་ཀྱི་དང་པོའི་རྩ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་དཀའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་པའི་ཚུལ། ཚུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྐྱེད་པར་འོས་པར་བསྟན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་དང་ལྷན་པ་ནམས་བསྟན་བཅས་འདིར་འབྲུག་རིགས་
པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཁྱེད་མཆོག་
ཅེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་རྩ་བ་བཞིན་སྤྱི་བའི་ཁྱེད་མཆོག་ཅེས་སོགས་དང་། དེ་ཆེ་རིང་
ནས་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་པ་ནི། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་
ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་གཉིས་ཤིང་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བ་
བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དང་པོའི་རྩ་བ་འབྱེད་ཅེས་གྲགས་པ་སྤྱི་བའི་ཁྱེད་མཆོག་མར་བཤད་པ་
ཆེན་པོ་འདི་རྩ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བའི་མཐོང་ནས་ཆེས་དཀའ་བའི་གནད་ནམས་ནན་ཏན་བཤད་
ཅིང་། བསྐྱེད་པར་ཅོམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནམས་བཤད་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ཁྱེད་མཆོག་ཅེས་དཔེ་བཞུགས་པ་ལྟར་
རིང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་སུ་དགོངས་པའི་དོན་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

འདིར་སྤྱི་བ་པ།

རབ་སྤྱི་བའི་ཆོག་གི་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་ཟབ་མོའི་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ། །

དཀའ་བ་སྤྱི་བའི་ཐབས་སུ་འབྱུང་བས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་འགོངས། །

མི་མཐའ་སྤྱི་བའི་ཅི་ཡང་འདར་བྱེད་ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་འབྱུང་གནས་ཆེར། །

དེ་མེད་རིགས་པའི་སྤྱི་བ་འདྲིན་པས་འདོད་རྒྱུར་དབང་སྤྱི་བའི་གཞན་སྤྱི་བ། །

བསྐྱེད་པར་སྤྱི་བའི་གཏིང་མཐོང་དཔག་པར་ལྡན་སྤྱི་བའི་ཐབས་སུ་འབྱུང་གིང་། །

སྤྱི་བའི་དཀའ་རབ་དཀའ་མཆོག་པའི་འཁོར་ལོས་ཉོན་མོངས་འདམ་སུའི་ཆོས་ཀྱན་འདྲིམས། །

ཐུབ་བརྟན་ལམ་དུ་སྐྱོད་མེད་ཀྱི་པའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲོས་ཀྱིས་རབ་སྒྲིག་པ། །
 རྫོང་བཟང་གཉིས་འབྲུང་དབང་པོས་ལེགས་བྲངས་ཤིང་རྟེན་སྤྲོལ་དེར་བདག་ཞུགས་སོ། །

ཉི་གཞོན་འཆར་ཀའི་དམར་བ་ལ་འབྲུན་བརྟན་སེན་མེད་ཤེ་སར་རྟུལ། །
 དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱའི་ཙོད་པན་དག་དང་འགྲོགས་པའི་ཙེ་དགའ་ལྷར་ལེན་པ། །
 ས་གསུམ་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོས་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བའི་པོ་བྲང་ནས། །
 རྒྱལ་འདིར་དབྱེས་པའི་སྤྱན་རས་གཤོ་བས་བདག་ཡིད་ལྷག་པར་དབྱུགས་སྤྱང་ཞིག །

ཡབ་ཇེ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་བཙོང་ཁ་པ། རྩོད་དུས་རྒྱལ་པའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་བྱེད། །
 མཆོག་ཏུ་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། རྩོད་གསུང་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་ཁོ་བོས་སྤྱེ། །

ས་གསུམ་མུན་པ་སེལ་བའི་སྤྱང་བྱེད་མཆོག་ །བྲང་ངེས་པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་མ་དེ། །
 བདག་རྫོ་མཆོགས་འགྲོའི་རྟ་བདུན་གྱིས་བྲངས་པས། རྫོ་གསལ་རྐང་དུག་ལྷན་ནམས་ཡི་རང་བྱོས། །

ཟབ་མོའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་མི་རྒྱས་པའི། ཆོག་སྤང་སྤྱོས་པའི་མེ་བྱིར་རྫོས་གར་ནི། །
 རྒྱར་ལེན་སྤྱོ་བོ་འདི་དག་དེར་དུས་སུ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་རང་དབང་སྤྲོགས་སམ་ཅི། །

རྗེ་བརྟན་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་མཆོག་ཏུ་སྤྱ། །བདག་ཅག་རྫོ་དང་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་པས། །
 ཉེས་པར་བཤད་གང་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྟིང་ནས་འཆགས། །

ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྫོ་སྤྱོས་མིག་བྲལ་ཡང་། །སྤྲོགས་སྤྱང་སྤྲུག་དོག་དུག་རྒྱས་ཡིད་སྤྱོས་པས། །

གནས་འདིར་སྤྲོད་པའི་བསྐྱེད་ཆུང་མཛུགས་ཀྱང་། གཟུར་གནས་མཁུས་པས་མཐོང་ན་གད་མོད་ཀྱང་།

འདིར་འབད་ཏི་མེད་གངས་རི་ལས་འོངས་པའི། རྟོག་བྲལ་དགོ་བ་རྒྱན་གསུམ་ལྡན་པ་དེས། །

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་བྱི་མ་ཀྱན་བཀྲུས་ནས། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཤོག།

ཆོ་རབས་ཀྱན་དུ་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས། །བཙུ་བའི་ཡུག་གིས་དབྱེས་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །

དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་བཤད་སྤྱབ་བསྟན་པའི་སྤྲོ་བ། །རྟོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག།

དང་བ་དང་པོས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོའི་དགོངས་པའི་དོན་རབ་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རྟོགས་པ་ཞིང་དོན་གཉེར་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྟུན་ཞིང་། རྒྱུ་པར་དུ་མཁུ་ལམ་སྤྲུལ་གྱི་རིང་ལུགས་ལ་དད་པ་འདི་དབང་པོ་ལྟར་བརྟན་ཅིང་ལུགས་གཉིས་ལ་མ་ཆོངས་པའི་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲང་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱུན་བདག་ཆེན་པོ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལྷོ་ལོ་ལས་མཐུན་ཀྱིན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྤྲུལ་ཏེ་བཀྲུས་ལེགས་པར་བསྟུན་པ་ལ་བརྟན་ནས། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དཔུངས་ཉིད་དུ་རྟོག་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་བཞིན་དུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཤར་བཅོང་ཁ་པ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལྷོ་ལོ་ལས་པའི་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ཆེ་ལ་བཞིན་དུ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་རིག་པ་དང་གྲོ་བ་རྒྱ་བའི་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲོ་བས་པ་མཆོག་དུ་དགོ་བ་ཅན་གྱི་དགོ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དཔུན་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོས་རང་གི་ནོར་ཉི་ཤུ་ཅེ་ལ་ཉེ་བར་བབ་པ་དུག་པོའི་ལོ་དཔོན་ཆེ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་དཔུང་པར་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་སྤྲོ་བ་ཅན་སྤྲུལ་པོ་དང་དགོ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་མ་མེད་པ་མཆོ་ལས་སྤྲུལ་པའི་རྟོ་རྟེ་དང་། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཤེས་ལམ་སྤྲུལ་ལ་མོགས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་མཆོག་དཔལ་ལེར་པ་ལྟར་སྟོང་པོའི་མཁུ་ལ་དུ་ཉེ་བར་སྤྲུལ་པའི་ལེ་གེ་པ་ནི་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་རྣམས་པར་བཀྲུ་བའི་སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཅན་རྟོ་བ་ལྡན་གཅིག་པ་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོ་ཞེས་པས་བཀྲུས་པ་ལས་སྤྲུལ་གྱིས་ཆོས་འཕྲོར་རྒྱལ་གྱི་གཙུག་ལས་ཁང་དུ་རྒྱུང་བའི་བཅོས་ཤིང་ཞུས་དག་པར་བཀྲུས་པ་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་རྣམས་པར་ལྷུར་ཅིག། །།མཛུ་ལོ།།

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་གླུང་། །
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
 དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིང་ཕྱག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ཡང་དང་དུས་ཡིད་སྤྱུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་རྒྱུང་ས་ཆོས་
 རྩན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བཞུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་དེ་ནི་མིང་གི་རྩལ་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས།
 རྩལ་དང་ཕྱོགས་ན་རྩལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆོག་གྱུའི་སྒྲོར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་
 སྒྲིག་ནས་ཐུབ་དོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་རྩལ་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་པོད་ཁ་བ་ཙན་དུ་བཞུན་
 པའི་མེ་རོ་སྒྲར་ཡང་སྒར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་རྒྱུང་ས་འདིར་ཡང་བྱུང་བའི་བཞུད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་
 དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲིན། ནམ་འདྲན་ཤུག་སྒྲེའི་རིང་ལུགས་
 སྒྲིག་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བཞུན་གྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་
 རབ་དཔར་དུ་བསྐྱེན་དང་སྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྲར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒྲིན་ཆོག་དུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་
 དབང་སྒྲོ་བཟང་བཞུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །དགེའོ། །

སའ་མཚན་ལོ།

སྒྲོབ་སྒྲིག་པ།

བསོད་ནམས་སངས་ཀྱིས་མཆོག	༼མཁན་པོ༽
བསྟན་འཛིན་ཟླ་བ་ལགས།	༼དྲུང་ཆེ༽
བསྟན་འཛིན་ལྷ་ལྷ་བ་ལགས།	༼དགེ་བསྐྱོན༽
ཟློ་བཟང་གཤམ་པ་ལགས།	༼དགེ་བཤེས༽
ངག་དབང་སྟོབས་ལྷན་ལགས།	༼དགེ་བཤེས༽
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས།	༼དགེ་བཤེས༽

ཅུ་མ་སྒྲིག་ཆོགས་ཀྱང་།

ཅུ་མ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
ཅུ་མ་སྒྲིག་ལས་རྟོགས།	བསྟན་འཛིན་ཉི་མ།
	བསྟན་འཛིན་རབ་དགའ།
ཟླ་ག་ལྷ་དུ་འདུག་པ་པོ།	བསྟན་འཛིན་ཉི་མ།
	ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	བསྟན་འཛིན་རབ་དགའ།
བླ་དག་པ།	དགེ་བཤེས་ཟློ་བཟང་གཤམ་པ་ལགས།
	ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།
	བསྟན་འཛིན་རབ་དགའ།

NAMGYAL MONASTERY
 THEKCHEN CHOLING
 P.O MCLEOD GANJ -176219
 DHARAMSALA DISTT KANGRA (H.P.) INDIA
 PHONE: 0091-01892-221492/220954 FAX: 0091-01892-221063
 namgyal_edc@yahoo.com / namgyal_m@yahoo.com

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

~The Vows of Samantabhadra~

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

~The Vows of Samantabhadra
Avatamsaka Sutra~

詳細書名：《〈辨了、不了義善說藏論〉與
〈辨了、不了義善說藏論之難處釋〉》

作 者：〈辨了、不了義善說藏論〉
宗喀巴大師 著

〈辨了、不了義善說藏論之難處釋〉
二世達賴喇嘛 格敦嘉措 著

宗 派：藏傳格魯

適用對像：隸屬於達賴喇嘛尊者的尊勝利樂善說寺院
之大論的定義課程的第七、八年級所使用的
教科書。

提供單位：尊勝利樂善說寺院的學識林〔出版社〕
尊勝佛母寺院

THEKCHEN CHOLING,
NAMGYAL MONASTERY

提供日期：2004 年 10 月

NAME OF SPONSOR

助印功德芳名

Document Serial No : 94038

委印文號：94038

Book title: 藏文：〈辨了、不了義善說藏論〉與〈辨了、不了義善說藏論之難處釋〉(T1176)

N.T.Dollars :

55,143 : 往生者 涂道如。

15,751 : 龍潭共修會三寶弟子眾等。

4,286 : 釋常禮法師。

857 : 簡淑華。

714 : 林伯如。林巧玲。林哲生。曹懷英。楊幸芬。

143 : 許碧芬。古粉玉。謝昀臻闍家。吳澧育闍家。蔡菡庭。

謝昀臻。謝清闍家。李漢雄。

72 : 葉津杏。黃惠娟。謝秉誠。吳寶香。葉培舜。釋紹行。

葉又菡。謝依儒。葉涓涓。謝式振。葉黃彩珍。

29 : 黃文寶闍家。

14 : 吳鈺哲。吳政雄闍家。

Total:N.T.Dollars 81,600 , 1,200 copies.

以上合計：新台幣：81,600 元，恭印 1,200 冊。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

【藏文：〈辨了、不了義善說藏論〉與〈辨了、不了義善說藏論之難處釋〉】

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབྲུལ་གྱི་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོགས་དགོངས་འཇགས་ཀྱ།

Printed in Taiwan
1,200 copies; May 2005
TI176-5094

藏文：《〈辯了、不了義菩提藏論〉與〈辯了、不了義菩提藏論之難處釋〉》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་པའི་མཛུ་སྒྱུ་དྲུ་འབྲས་ལྷུ་ལཱ། མཛུ་སྒྱུ་མི་ཚོས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྷ།

Printed in Taiwan

TI176